

Índex onomàstic i toponímic

a cura d'ANDREU GABRIEL I TOMÀS

- ABAD NAVARRO, Elías **IV**: 77
ABADAL I VINYALS, Ramon d' **II**: 40 **IV**: 90
ABADIA, Bonanat d' **II**: 386
ABAGA, rei dels tàrtars **I**: 455, 455
ABARCA, Sibil·la d' **I**: 110
ABBATE (ABAT), Palmiero (Palmer, Palmieri) **II**: 355 **III**: 242, 242
ABBEVILLE, Jean d', cardenal de Santa Sabina **II**: 69, 81, 81, 82
ABDALÀ BLOCH **I**: 523, 523
ABDALÀ ABENIYAD, valí de Lleida **II**: 38
ABDALLA PURCONI **IV**: 247
ABDALDAL·LAH BEN DEBEB **III**: 418, 425
ABELFACÈN ALÍ ABEN COMIXA (COMEIXA) **IV**: 247, 247
ABELLA, Beatriu d' **IV**: 190
ABELLA, Berenguer d' **IV**: 272, 273, 274, 276, 286, 379, 379
ABELLA (AVELLÀ), Bertran d' **IV**: 234, 234
ABELLA, Ferrer d', bisbe de Barcelona **III**: 495 **IV**: 87, 90, 90
ABELLA, Ferrer d', escuder de Jaume II **IV**: 103, 103, 109
ABELLA (ABEIA), Ramon d', de Pallars **II**: 158, 158
ABELLA, Ramon d' **IV**: 180, 180, 182
ABEN ALJATIB **II**: 38
ABENBASSOL (ABENBAÇOL, ABENBAZOL, ABETIBASSOL) **I**: 397, 397
ABENCEDREL (AVENCEDRELL), alcaid de Bairén **I**: 354, 354, 355, 356, 358
ABENFERRI **I**: 361, 363, 363, 365, 365 (vegeu també SETXÍ)
ABENGANIA (vegeu YAHIA ABENGÀNIA)
ABENHAVIST **I**: 448
ABENHUD (vegeu MUHÀMMAD BEN YÚSUF BEN HUD)
ABEN-JOMAIL ZEIAN (ZAÈN, ZAHÈN, CAÈN, JAIENT), rei sarraí de València **I**: 90, 227, 249, 252, 252, 253, 253, 254, 260, 262, 269, 281, 285, 290, 291, 293, 296, 297, 306, 313, 314, 317, 324, 326, 331, 333, 334, 334, 335, 336, 337, 342, 354 **II**: 111, 111, 112, 114, 114, 116, 117
ABEN JUCEF, soldà del Marroc (vegeu ABU IÚSUF IÀCUB)
ABEN (AVEN) LLOP **I**: 302
ABETIBASSOL (vegeu ABENBASSOL)
ABOABDIL MAHOMED (MUHÀMMAD, MAFOMET), alcaid de Menorca **I**: 212, 212, 213, 215, 215
ABOHEHIE, xec (vegeu ABU YAHIA HIQUEM)
ABOLAÇAN ALÍ, germà de l'alcaid de Menorca **I**: 212, 212, 213, 215, 215
ABOLCÀSIM (ABU-L-QASIM AHMAD B. YAMIN, ABOLCASINY), escriptor major de Xàtiva **I**: 381, 381, 382, 383

- ABRAFIM I:** 520
ABRAFIM SOGAVINO IV: 247
ABRAHAM IV: 32, 211, 211
Abruzzi (Bruc, Bruç, Brus) II: 131 **III:** 38, 38, 73, 73, 125, 154, 187
ABSALON IV: 31, 32
ABU ABDAL·LÀ (ABD AL·LAH) ALMOSTANSER (AL-MOSTANCIR, MOSTANSAR), rei de Tunis II: 125, 129, 166 **III:** 69, 70, 71
ABU ABDAL·LA MUHÀMMAD EN NASIR (Miramamoni), soldà del Marroc (vegeu IÚSUF IÀCUB ALMANSUR)
ABU ABD AL·LAH MUHAMMAD IBN SAD IBN MARDANIS, rei de València i de Múrcia I: 342, 342
ABU ABDULLAH (ABD AL·LAH) IBN ABÍ HAFS I: 90
ABU BECR IBN MUSA (BONBÒQUER, BOQUERÓ, EN BÀRQUET, IBN WAZIR) (potser es tracta d'un dels germans BEN MUZNI) II: 166, 167, 167, 168, 172 **III:** 70, 71, 91, 91, 92, 96, 99, 100, 100, 103, 211, 285, 416, 418
ABUCEIT, Seit (vegeu ABU ZEID ABDERRAHMAN)
ABU FARIS (BOFERIS) II: 166, 166, 172, 172
ABU HAFS III: 211
ABU IACUB IÚSUF II AL-MOSTANSIR, soldà del Marroc II: 55, 55, 57
ABU INAN (BOANNEN) IV: 363
ABU IÚSUF IÀCUB (BEN JUCEF) (Miramamolí), soldà del Marroc II: 139, 139, 141, 143 **III:** 52, 69
ABU IÚSUF IÀCUB ALMANSUR (Miramamolí), soldà del Marroc I: 173, 173 **II:** 18, 47, 47, 48, 49, 50, 51, 51, 52
ABU-L-HASSAN (ALBUHACÈN BULHACÈN), soldà del Marroc IV: 113, 113, 114, 121, 121, 154, 154, 192, 192, 245, 247
ABULAFIA, David III: 72
ABU-L-HAMLAT (ABULPHAMALET, ABN-MALEC, IBN MALEC, ABUAMALET, ABULHAMALET, ABULFAMALET), arrais, nebot de ZAÈN I: 332, 332, 333, 334, 336, 337, 339
ABU MALIK, fill d'Abu-l-Hassan IV: 121
ABU MUHÀMMAD ABDALÀ (ABD AL·LAH), arrais de Màlaga II: 139, 139
ABU OMAR ACAM BEN ÇAID, moixerif de Menorca II: 171, 171 **III:** 99, 100, 285, 285, 287, 288, 289, 290
ABU OTSMAN ÇAID BEN ACAM II: 171
ABU TACHEFIN, rei de Tlemcèn III: 494, 494
ABU YAHIA HIQUEM, rei sarraí (governador) de Mallorca I: 156, 157, 157, 168, 169, 169, 170, 171, 172, 173, 173, 174, 175, 178, 180, 180, 181, 182, 182, 184, 395 **II:** 70, 70, 71, 82, 88, 91, 91, 93, 95, 95, 96, 100, 101, 101, 108 **III:** 33, 33
ABU YAHIA HIQUEM, fill d' I: 182, 182
ABU ZACARIA, rei de Tunis I: 20, 33, 201, 202, 205, 206, 327, 327, 331 **II:** 129
ABU ZEID (ZEIT) ABDERRAHMAN (SEIT ABUSEIT, LACEIT), rei sarraí de València I: 57, 88, 90, 90, 92, 220, 223, 227, 227, 228, 252, 334, 335, 335, 387, 387 **II:** 101 **III:** 34
ACAB, rei d'Israel IV: 211
AÇAGRA, Àlvar Pérez d' I: 65, 108, 108
AÇAGRA, Elfa Àlvares d' III: 51
AÇAGRA (AZAGRA), Garcia Ortiz d' I: 24, 495, 495, 518, 521, 521, 522, 522 **II:** 143, 143, 144, 144 **III:** 63, 64, 64
AÇAGRA, Gil Garcés I: 470, 470, 471 **II:** 137, 137
AÇAGRA (AZAGRA), Pere (Pero) Fernàndez (Ferràndez) d', senyor d'Albarrasi I: 19, 42, 65, 65, 66, 67, 67, 69, 69, 70, 71, 72, 73, 73, 74, 77, 78, 84, 84, 85, 88, 96, 223, 223, 224, 224, 225, 225, 227, 228, 233, 242, 242, 245, 245, 268, 268, 284, 303, 327, 327, 334, 338, 341, 347, 347, 386
AÇAGRA (AZAGRA, SAGRA), Pere Rois d' IV: 264, 264
AÇAGRA, Teresa Àlvarez d' II: 227
AÇAGRA (AZAGRA), Teresa Pérez d' I: 82
AÇAGRA (AZAGRA, SAGRA), llinatge I: 65, 382, 522
ACEIT ABUCEIT (vegeu ABU ZEID ABDERRAHMAN)

- ACENI, Gaudino d' **IV**: 325
 ACERRA, comte d' **II**: 254
 Acetinus (vegeu Chieti)
 Aci Castello **III**: 148
 Acireale (Jaix, Jais) **III**: 148, 148, 327, 327
 Acquafredda (Aiguafrida) **IV**: 52, 52
 ACRE, Joan d' (vegeu Joan de BRIENNE)
 Acre, Sant Joan d' **I**: 468, 475, 497, 505, 506
II: 136, 136, 145 **III**: 323, 324, 324, 430, 430
 ACS (Ax, Ax-les-Thermes) **IV**: 244, 244
 ACTOCIL (vegeu ATROCILLO)
 Açuda (palau de la Suda), de Lleida **I**: 63, 63, 515, 515 **II**: 40 **IV**: 101, 101
 Açuda (Suda), de Saragossa **I**: 85, 86, 86
 Açuda, de Tortosa **I**: 262, 262
 Açuer (Asuero) **I**: 414, 414
 Adana, de Turquia **I**: 472
 ADARRÓ, Jaume **IV**: 234
 ADELAIDA, muller de Guillem d'Horta **I**: 59
 Ademús (Damiüç, Daimús, Damiós) **I**: 470, 470, 471 **IV**: 79, 365
 Adernó **III**: 315, 315, 317, 327
 Adramitti (Endremite) **III**: 352, 352
 ADRET, Salomó d' **I**: 437
 Adri **III**: 439
 ADRI, Agnès d' **III**: 439, 443
 ADRIÀ I, papa **II**: 283
 ADRIÀ, Mateu **IV**: 236, 236, 278, 278, 335
 Adrianòpolis (Andrinípol, Andrinòpol, Andrinople) **III**: 352, 353, 360, 368, 374, 384
 Adriàtic, mar **III**: 38, 460 **IV**: 321
 ADROER I TISIS, Anna Maria **I**: 63, 80, 130, 153, 262
 ADROER, Eloi **II**: 173
 ADROVER, Pere **IV**: 230, 231
 Àfrica **II**: 47, 70, 125, 149, 167, 189, 236 **III**: 258, 414
 AGAR **IV**: 211
 Agde (Acde, Agda), de l'Aude **I**: 477, 477, 491 **III**: 266, 266, 267
 Agen, regió d' **II**: 287, 288
 ÀGER, Pere Berenguer d' **II**: 77
 ÀGER, Ramon Berenguer d' **I**: 121, 122, 122, 123, 124, 331, 333, 333, 338 **II**: 77, 77, 78, 81
 Àger, vescomtat d' **I**: 111 **III**: 488 **IV**: 12, 13, 34, 35, 37, 38, 38
 Aginès (vegeu Agen)
 AGIUS, Dionísius A. **II**: 182 **III**: 39
 AGNÈS DE NAVARRA **IV**: 346
 AGNÈS, muller de Guillem VIII de Montpeller **I**: 51, 51, 52
 AGNÈS, muller de Pere de Vilamur **IV**: 180
 AGNÈS, muller de Ramir II **II**: 39, 39
 AGOST (AOST), fra Miquel **IV**: 217, 217, 227, 227
 Agost **III**: 43 **IV**: 371
 Agosta (Augusta) **II**: 236 **III**: 148, 188, 188, 189, 190, 190, 192, 193, 194, 211, 325, 325, 396, 473 **IV**: 408, 408, 409, 409, 410
 AGOUT, Brianda d' **IV**: 91, 403
 Agramunt **I**: 114, 124, 124, 124, 125, 125, 126, 127, 129, 514 **II**: 158
 Àgreda **I**: 35, 76, 76, 481 **II**: 69, 163, 164, 228 **III**: 31, 87 **IV**: 76, 370
 Agrigento **III**: 393
 AGRILLY (GRILI, GILI), Joan d', senescal de Bordeus **I**: 501, 501 **II**: 222, 222, 223, 224, 225 **III**: 152, 152, 155, 157, 160, 161, 162, 163, 164, 278, 278, 281
 Aguas, d'Osca **I**: 93
 AGÜES, Miquel d' **I**: 93, 93
 AGUILAR ÀVILA, Josep Antoni **III**: 23, 210, 263, 275, 282, 338, 406, 428 **IV**: 328
 AGUILAR, Leonor de **IV**: 314
 Aguilar **IV**: 286
 Aguilar, palau **I**: 171, 196
 Aguilar de la Frontera **IV**: 53
 AGUILÓ, Estanislau de K. **III**: 483
 AGUILÓ, Guillem d' **I**: 254, 281, 281, 282, 293, 293, 294, 295, 296, 296, 300, 307, 322, 322, 346, 346, 353, 359 **II**: 111, 111, 112, 113
 AGUILÓ, Guillem d', de Tarragona **II**: 49
 AGUILÓ I FUSTER, Marià **I**: 45, 150, 414, 438, 453, 504
 Aguiló **I**: 77 **II**: 180

- “Agulla”, lleny del rei francès **II**: 341
 AGUSTÍ, Sant **III**: 103
 AGUSTÍ, Guillem **IV**: 209
 Agustins, orde **I**: 176 **IV**: 175, 178, 178, 180
 AGUT, Nicolau **IV**: 224, 225
 AHMAD IBN HUD, fill d'Ibn Hud Baha'ad-Dawla **I**: 432, 432
 AHÉ, D', llinatge **I**: 147, 147
 AHÉ, Fortuny d', justícia d'Aragó **I**: 147 **II**: 229
 AHONÉS (AUNÉS), Bertran **I**: 362, 362
 AHONÉS, Ferran d' **I**: 328, 328
 AHONÉS, Ferran d', almirall **III**: 333, 335, 335, 338, 338, 341, 344, 346, 351, 355
 AHONÉS, Pelegrí d' **I**: 42, 43, 73, 73, 74
 AHONÉS, Pere (Pero) d' **I**: 19, 42, 64, 64, 66, 72, 73, 73, 74, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 88, 89, 91, 91, 92, 93, 93, 94, 94, 95, 95, 96, 96, 98, 105, 107 **II**: 49, 101
 AHONÉS, Sanç d', bisbe de Saragossa **I**: 91, 91, 96, 98, 107, 242
 Aidin, gabella d' (vegeu Tin, gabella de)
 Aidu de Turdu, batalla d' **IV**: 60, 185, 199
 Aigo Dolça, s' **IV**: 160
 Aiguablava **III**: 234
 Aiguafreda, cap d' **III**: 234, 234, 238, 245
 Aiguafrida (vegeu Acquafredda)
 Aigües, torre de les **II**: 243, 243
 Aigües (Agües) de Busot **I**: 380, 380
 Aigües Mortes **I**: 477, 477 **II**: 367, 369 **III**: 213, 231, 267
 AINAUD DE LASARTE, Joan **I**: 23, 25 **II**: 291, 382
 Aiora (Ayora) **I**: 379 **II**: 163 **III**: 35, 94 **IV**: 380, 381
 AIRALDI, Gabriella **III**: 275
 AÏSA, Blasco d' **IV**: 155, 155, 179, 234, 238
 Aitana, serra d' **I**: 390
 Aitona **I**: 110 **II**: 244 **IV**: 96, 311
 AITONA-SERÓS, família **IV**: 72
 AIVAR (AIBAR), García Eixemenis **III**: 320
 AIVAR, Pere d' **II**: 350
 AIVAR, Ruisánchez (Roís Sánchez) **IV**: 60, 61, 69, 70
 AIVAR, Xemèn (Ximèn) d', comanador de Montalbán, comanador del Fadrell **II**: 350
 Aixelló, vall d' (vegeu Xaló, vall de)
 Aja **IV**: 177, 177
 Ajuntament de Barcelona **II**: 35
 Alacant **I**: 339, 343, 344, 354, 379, 380, 389, 396, 397, 401, 401, 426, 427, 428, 428, 429, 431, 431, 432, 452, 452, 453, 453, 454, 454, 489, 511, 520 **II**: 99, 136, 137, 138, 139, 142, 142, 341 **III**: 14, 41, 41, 43, 47, 48, 49, 264, 265, 311, 311, 312, 313, 314, 405, 499 **IV**: 77, 77, 87, 110, 203, 240, 346, 347, 347, 356, 360, 371, 374, 380, 390
 AL-AÇRAC (vegeu AL-AZRAC)
 ALADRAC (vegeu AL-AZRAC)
 ALAGÓ, Artal d' **I**: 391, 391, 415, 419, 495, 495
 ALAGÓ, Artal d', fill de Blasc **I**: 57, 294, 294, 300, 300, 301, 328, 343, 343, 344, 344, 356, 356
 ALAGÓ, Artal d', pare de Blasc d'Alagó **IV**: 91, 266
 ALAGÓ, Artal d' **IV**: 401, 401, 402, 406, 408, 408, 409, 409, 410
 ALAGÓ, Artal d', gendre de Pere el Gran **II**: 208
 ALAGÓ, Artal d', germà de Blasc **I**: 39, 84, 87, 87, 90, 93, 94, 98, 98, 268
 ALAGÓ, Blasc d' **I**: 22, 39, 57, 57, 65, 65, 84, 87, 90, 91, 91, 93, 94, 95, 95, 98, 98, 218, 218, 219, 219, 220, 220, 222, 223, 224, 224, 225, 225, 226, 227, 227, 228, 228, 229, 229, 231, 231, 236, 236, 244, 244, 251, 252, 253, 260, 261, 268, 272, 303, 305, 305, 334, 343, 348, 399 **II**: 81 **III**: 35
 ALAGÓ, Blasc d' **III**: 316, 317, 319, 326, 327, 328, 330, 471, 472, 474
 ALAGÓ, Blasc d' **IV**: 90, 91, 98, 100, 144, 144, 153, 153, 157, 161, 173, 178, 180, 183, 208, 261, 266, 266, 279, 338, 338
 ALAGÓ, Blasc d', majordom d'Aragó **I**: 424, 424, 447, 490 **II**: 168, 177, 208, 208, 226, 227
 ALAGÓ, Constança d' **I**: 399

- ALAGÓ, Gil d' (MAHOMET) **I**: 168, 168, 169, 184, 184
 ALAGÓ, Gil Sánchez d' **I**: 168
 ALAGÓ, Miquel Pérez d' **I**: 414, 414
 ALAGÓ (ALAGÓN), Teresa d' **IV**: 261
 Alagó **I**: 84, 84, 85, 86, 88, 93, 98, 152, 414, 414, 415 **IV**: 85, 111
 ALAGÓN, Violant **I**: 493
 Alaia, de Turquia **I**: 472, 472
 ALÀINEP (ALEINEP), misser **III**: 90, 90, 132
 ALAMIR MUHÀMMAD ABENAZAR **III**: 271, 271
 Alana (vegeu Calana)
 ALANYÀ, Lluís **IV**: 99
 ALANYÀ I ROIG, Josep **I**: 244
 Alaquàs **IV**: 69, 286
 Alarc **I**: 380, 380
 Alarcos **II**: 52, 52
 ALARIC (ALARICH), Guillem d' **I**: 468
 ALARIC (ALARICH), Guillem d', sacristà de València **I**: 468
 ALARIC (ALERIG), Jaume d' **I**: 467, 467, 468, 471
 Alaró (Oloró, Aleró), de Mallorca **I**: 187, 187, 206, 206, 465 **IV**: 137, 137, 166, 166
 ALART, Julià Bernat **II**: 124, 298, 303, 331 **IV**: 241
 ALASCUN, Blasc d' **II**: 208
 Alavès, camp **IV**: 351, 359
 ALAYNEP (vegeu LENTINI, A. de)
 AL-AZRAC (AL-AÇRAC, ALAZARC, ALAZRAT, ALADRAC, ALAÇRAC, LANÇRAT) **I**: 40, 385, 385, 389, 389, 390, 390, 392, 395, 397, 397, 398, 399, 400, 402, 520, 521, 521 **II**: 118, 118 **III**: 35
 Albacete **I**: 376, 379
 ALBACOR (vegeu ALBOCOR)
 Albaida **I**: 385, 520 **II**: 227 **III**: 35, 51 **IV**: 69, 187, 197
 Albaida, riu **I**: 385, 486
 Albaida, vall i muntanya d' **I**: 385, 395, 400, 486, 486, 520, 521, 521, 522 **II**: 116, 116, 118, 143
 ALBALAT, Andreu, bisbe de València **I**: 366, 366, 376, 485, 485, 491, 491, 495, 495, 496, 496, 497, 502, 502
 ALBALAT, Pere d', arquebisbe de Lleida i de Tarragona **I**: 281, 338, 338, 360, 360
 Albalat de Cinca **I**: 105, 465 **IV**: 209
 Albalat de la Ribera **I**: 270, 270 **IV**: 145
 Albalat dels Sorells **IV**: 293, 338
 Albarrana, torre de Bairén **I**: 355, 355
 ALBARRASÍ, Joan Núnyez (Nunis) d', (vegeu LARA, Joan Núnyez de)
 ALBARRASÍ, Pero Ferràndez d' (vegeu AÇAGRA, Pere Fernàndez)
 Albarrasí **I**: 19, 42, 43, 58, 65, 72, 72, 73, 73, 74, 223, 223, 224, 379, 487 **II**: 12, 13, 23, 24, 164, 227, 242, 242, 243, 244, 244, 245, 245, 246, 247, 247, 248, 258, 260 **III**: 94 **IV**: 77, 77, 78, 87, 343, 365
 Albatea **IV**: 144
 Albelda (Albesa) **I**: 115, 115, 116, 116
 Albenga (Albenguena) **I**: 245, 245
 Albentosa **I**: 405
 Albera, l' (potser és Panissars) **II**: 286
 ALBERIC, abat de Trois Fontaines **II**: 18
 Alberic **IV**: 187
 ALBERO, Eiximén d' **III**: 354, 358
 ALBERO (ALVERO), Llop d' **I**: 69, 69, 70, 71
 ALBERO (ALVERO), Sansa (Sanxa) López d' **I**: 69
 Albero (Alvero), d'Osca **I**: 70, 70 **IV**: 264
 ALBERT I, emperador d'Alemanya **IV**: 36
 ALBERT, Guillem **IV**: 163, 163, 214, 214, 224, 227, 227
 ALBERT, Ricard **IV**: 46, 364
 ALBESA, N', corsari alacantí **II**: 24, 70, 341, 341, 342
 Albesa (Albelda) **I**: 115, 115, 116, 116
 ALBIÀ, Bernat d', cardenal de Rodés **IV**: 115, 116, 116, 175, 175, 176, 178, 178, 182, 182, 184, 184, 185, 189, 189, 190, 190
 Albiol **I**: 396
 Albocàsser **I**: 222
 ALBOCOR (ALBACOR), rei sarraí **II**: 21, 117, 117, 118, 118

- Albons **I**: 510
 Alбораig **IV**: 37
 ALBORNOZ, Àlvar García de **IV**: 338, 343, 346
 ALBORNOZ, família **IV**: 91, 381
 ALBORNOZ, Ferran Gómez de **IV**: 266, 331, 343, 360, 360
 ALBORNOZ, Gil Alvarez de **IV**: 331, 360, 382
 ALBORNOZ, Teresa de **IV**: 338
 Albufera, de València **I**: 363 **IV**: 255
 ALBUHACÈN (vegeu ABU-L-HASSAN)
 Alcadre (Alcodre, el Codre, el Coder) **II**: 142, 142
 Alcaid, puig d' **I**: 293
 Alcaine **I**: 57
 ALCALÀ, Guillem d' **I**: 17, 53, 53 **II**: 44 **III**: 26
 ALCALÀ, Guillem d', fill **I**: 53
 ALCALÀ, Pere d' **I**: 53
 ALCALÀ, Pere d', castellà d'Amposta i mestre de l'Hospital **I**: 359, 359, 361, 362, 363, 366, 500 **II**: 98
 Alcalà **I**: 20, 97, 98, 104, 104, 105, 493 **IV**: 338
 Alcalá de Henares **I**: 467, 467
 Alcalà de la Jovada **I**: 397, 397, 401, 401 **III**: 35
 Alcalá del Obispo **I**: 104 (vegeu també: Alcalà)
 Alcalá de los Gazules **IV**: 121
 Alcalá de Veruela o de Moncayo **IV**: 350, 350
 Alcalà de Xivert (Eixivert, Xivert, Xisvert) **I**: 84, 193, 193, 206, 206, 222, 222, 251, 267, 267, 291 **IV**: 38 **IV**: 72, 277
 Alcatén, castell **I**: 261 **IV**: 265
 Alcatén, tinença d' **I**: 153, 222, 222, 268, 268
 Alcamo (Alcomu, àrab Alkamuk) **III**: 320
 Alcamp (vegeu Xest)
 ALCANÀ, Pere d' **I**: 500, 500, 502
 Alcanada (vegeu Alcanar)
 Alcanadre, riu **I**: 97, 98, 99, 103 **II**: 57
 Alcanar (Alcanada) **I**: 312, 396, 396
 Alcantarilla (la Cantarella, Liarencella) **I**: 438, 438, 440
 Alcanyís (Alquanyıç) **I**: 89, 217, 217, 218, 218, 219, 223, 241, 242, 252, 285, 348, 396, 396, 464, 474, 475, 475 **IV**: 316, 331
 Alcanyís, Comanador d' **I**: 474, 475, 475 (vegeu també PONS, Roderic Pérez; TARRASSONA I ARENÓS, Eixemèn Pérez de)
 Alcaraz (Alcarràs) **I**: 439, 439, 441, 441 **II**: 52
 Alcaraz, serra d' **I**: 439
 Alcàsser (Alcòsser, Alcòcer) **I**: 269, 269 **IV**: 315
 Alcoi, rei d' **IV**: 121
 Alcoi **I**: 395, 396, 401, 520, 520 **II**: 116, 118 **III**: 35, 37, 63, 375 **IV**: 206, 382
 Alcoi, riu (vegeu Serpis)
 Alcolea de Cinca (Alcoleja) **I**: 245, 457, 457
 Alcoleja **IV**: 13, 37
 Alcoll (el Col·lo) **I**: 439 **II**: 10, 11, 14, 23, 27, 167, 167, 168, 170, 171, 172, 173, 177, 178, 179, 180, 180, 181, 182, 185, 187, 188, 189, 189, 191, 214, 219, 219 **III**: 91, 91, 92, 100, 100, 101, 102, 103, 104, 107, 108, 110, 111, 148, 149, 150, 151, 151, 230
 Alcora, l' **I**: 222
 Alcorà, l' **I**: 214, 214, 238
 Alcorisa **I**: 69
 Alcossaiba **IV**: 366
 Alcòsser (vegeu Alcàsser)
 Alcosser de les Planes **IV**: 157
 Alcovera **I**: 98
 Alcubeta, l' **IV**: 265
 Alcubierre **I**: 362
 Alcubles, les **I**: 293, 293 **IV**: 102, 102
 Alcúdia **I**: 194 **II**: 105
 ALDEGUER, Juan **IV**: 280
 ALDONÇA, mare de Pere Cornel **I**: 66
 Alèdua **IV**: 315
 ALEF (ALEFS) **III**: 411, 416, 417, 418, 419
 Alella **II**: 81
 ALEMAC, Guillem **IV**: 391
 ALEMANY, Francesca **IV**: 98
 ALEMANY, Guerau **IV**: 98

- Alemanya (l'Imperi) **I**: 514, 514 **II**: 17, 48, 58, 60, 61, 62, 63, 66, 67, 128, 140, 232, 261 **III**: 68, 72, 73, 77, 191, 206, 308, 308, 322, 429, 462, 490
- Alemanya, emperadriu d', de la llegenda del comte de Barcelona (probablement, Matilde o Pràxedes) **II**: 17, 18, 19, 36, 58, 58, 59, 60, 62, 62, 64, 65, 66, 66, 79, 165
- Alemanya, rei d', de la llegenda del comte de Barcelona (probablement, Enric IV o Enric V) **II**: 58, 58, 59, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66
- Alemanys, orde dels (Teutònic?) **III**: 89, 89
- ALENÇON (ALENÇÓ), Pere, comte d' **II**: 209 **III**: 116, 116, 120, 121, 122, 123, 124, 124, 125, 137, 138, 139, 140
- Alençon **III**: 302
- ALENYÀ, Huguet d' **IV**: 245
- ALERAMICI DE SALUZZO, els **III**: 468
- Aleró (vegeu Oloró)
- ALESON, Francisco de **IV**: 348
- ALESSANDRO, Vincenzo d' **II**: 217 **III**: 308 **IV**: 408
- ALET, Corberan d' **III**: 333, 335, 335, 342, 343, 344, 344, 346
- Alet (Aleit), bisbe d' (vegeu MARSILLAC, G.)
- ALEXANDRE EL GRAN **II**: 34, 34 **III**: 95, 101, 126, 126, 164, 164, 260, 352, 352
- Alexandria **II**: 70 **III**: 211, 211, 275 **IV**: 35, 61, 76
- "Alexandria", N', nau **IV**: 322, 322
- ALEYNOP (vegeu LENTINI A. de)
- Alfàbia, serra d' **I**: 188
- Alfabiba, illa **III**: 52
- Alfagar **IV**: 315
- Alfajarí **IV**: 74, 83, 91
- Alfama (vegeu Alhama)
- Alfambra **I**: 224, 224 **IV**: 365
- Alfambra, riu **I**: 224
- Alfamení **I**: 415 **IV**: 94
- Alfàndec de Marinyén o de Valldigna **I**: 320, 320, 357, 357 **II**: 116, 116 **III**: 35, 104, 104
- Alfandeguella **IV**: 286
- Alfarb **IV**: 374
- ALFARO, Pere Garcés d' **I**: 71, 71
- Alfaro (Siti del Faro) **II**: 121 **IV**: 358, 358
- ALFATIHBILLAH (vegeu FATIL·LA, En)
- ALFONS I el Cast **I**: 16, 18, 49, 49, 50, 55, 63, 65, 75, 75, 89, 91, 106, 219, 224, 234, 267, 267, 314, 337, 354, 354, 375, 403, 429 **II**: 16, 17, 33, 33, 34, 34, 35, 41, 41, 42, 42, 44, 46, 57, 79, 112 **III**: 208 **IV**: 44
- ALFONS II el Franc o el Liberal **I**: 187, 515 **II**: 11, 12, 144, 157, 158, 161, 164, 170, 171, 217, 217, 220, 227, 228, 228, 231, 244, 246, 266, 267, 294, 296, 296, 297, 320, 321, 323, 331, 347, 365, 381, 381, 387 **III**: 13, 25, 32, 39, 151, 158, 158, 165, 165, 166, 168, 170, 172, 205, 214, 215, 220, 221, 222, 222, 223, 224, 225, 226, 229, 240, 244, 245, 252, 253, 254, 254, 255, 255, 257, 258, 258, 259, 259, 260, 261, 262, 264, 264, 265, 267, 267, 268, 268, 269, 269, 270, 270, 271, 271, 272, 272, 273, 273, 274, 274, 277, 278, 278, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 285, 287, 287, 288, 289, 289, 290, 291, 292, 292, 293, 293, 294, 295, 296, 308, 309, 422 **IV**: 19, 70, 84, 91, 120, 124, 124, 125, 125, 146, 166
- ALFONS III el Benigne **I**: 12 **II**: 250 **III**: 18, 25, 25, 55, 56, 268, 324, 356, 445, 449, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 462, 463, 463, 464, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 477, 479, 480, 482, 483, 483, 484, 485, 487, 488, 488, 491, 492, 493, 493, 496, 497, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507 **IV**: 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 34, 34, 35, 35, 37, 37, 38, 38, 39, 39, 42, 42, 43, 45, 45, 46, 47, 47, 48, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 56, 56, 57, 57, 58, 58, 59, 59, 60, 61, 61, 62, 62, 63, 63, 64, 64, 65, 65, 66, 66, 67, 67, 68, 69, 70, 70, 71, 71, 72, 72, 73, 73, 74, 75, 76, 76, 77, 77, 78, 78, 79, 80, 80, 81, 81, 82, 83, 83, 84, 85, 85, 86, 86, 87, 87, 88, 89, 89, 90, 91, 93, 94, 96, 97, 103, 104, 107, 107, 109, 110, 126, 127,

- 127, 128, 128, 129, 144, 155, 155, 185, 197, 203, 209, 234, 236, 246, 252, 261, 264, 281, 310, 329, 329, 351, 359, 372
- ALFONS IV el Magnànim **II**: 169, 173, 250, 252, 254 **III**: 277 **IV**: 412
- ALFONS, comte de Dènia **IV**: 26, 337, 337, 352, 365, 365, 366, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 381, 381, 382, 383, 384, 395, 395
- ALFONS, fill d'Alfons, comte de Dènia **IV**: 337
- ALFONS II, comte de Provença **I**: 12, 60, 67, 106 **II**: 34, 34, 57
- ALFONS DE POITIERS **II**: 43, 43, 135
- ALFONS I el Bataller **II**: 35, 35, 36, 36, 37, 38, 38
- ALFONS VI, rei de Castella **IV**: 385
- ALFONS VII l'Emperador, rei de Castella **I**: 16, 49, 230, 230, 234, 403 **II**: 33, 33, 40, 53, 69 **IV**: 385
- ALFONS VIII, rei de Castella **I**: 74, 75, 75, 221, 221, 231, 231, 234, 234, 354, 354, 375, 377, 429 **II**: 18, 47, 47, 48, 49, 50, 50, 51, 52, 53, 53, 54, 54, 69 **III**: 31, 31
- ALFONS X el Savi, rei de Castella **I**: 35, 148, 188, 221, 309, 310, 353, 354, 354, 373, 373, 374, 375, 375, 376, 377, 377, 378, 379, 379, 380, 380, 393, 395, 395, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 403, 404, 404, 405, 405, 406, 406, 407, 409, 410, 411, 417, 420, 420, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 427, 428, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 436, 437, 439, 440, 441, 441, 443, 444, 445, 448, 450, 451, 451, 453, 454, 456, 459, 462, 462, 464, 467, 468, 468, 469, 469, 470, 470, 471, 480, 481, 481, 482, 482, 483, 484, 485, 485, 488, 489, 499, 500, 508, 509, 509, 512, 512, 513, 513, 514, 514, 516, 516, 518 **II**: 17, 22, 23, 52, 54, 54, 55, 55, 86, 110, 119, 119, 120, 121, 121, 125, 132, 136, 136, 137, 137, 139, 139, 140, 140, 141, 141, 142, 143, 146, 162, 163, 163, 164, 164, 165, 169, 220, 220, 226, 229 **III**: 17, 38, 38, 40, 41, 41, 42, 42, 48, 49, 49, 56, 57, 58, 58, 59, 59, 60, 61, 61, 62, 73, 85, 86, 86, 87, 87, 93, 94, 94, 137, 157, 164, 272, 273, 314, 405, 421 **IV**: 246, 330 (Vegeu també: *Partidas*, *Crònica general*)
- ALFONS XI, rei de Castella **III**: 494, 494 **IV**: 16, 18, 19, 24, 76, 80, 81, 82, 85, 86, 86, 97, 98, 104, 107, 108, 108, 111, 114, 114, 116, 121, 121, 135, 136, 146, 152, 152, 154, 192, 192, 194, 194, 199, 246, 246, 247, 254, 254, 261, 262, 276, 277, 279, 285, 289, 289, 290, 328, 328, 329, 331, 332, 343, 343
- ALFONS IX, rei de Lleó **I**: 32, 74, 75, 199, 199, 354, 481 **II**: 54, 54
- ALFONS II, rei de Portugal, germà de Pere de Portugal **I**: 75, 204
- ALFONS IV, rei de Portugal **IV**: 116, 121, 254, 254, 270, 271
- ALFONS D'ARAGÓ, fill d'Alfons el Benigne **IV**: 38, 38, 72, 97
- ALFONS D'ARAGÓ, fill de Jaume I **I**: 231, 231, 232, 232, 233, 233, 234, 303, 388, 491 **II**: 40, 69, 109, 110 **III**: 31, 31
- ALFONS D'ARAGÓ, fill de Pere III el Cerimoniós i d'Elionor de Sicília **IV**: 363, 363
- ALFONS D'ARAGÓ, fill de Pere III el Cerimoniós i Sibil·la de Fortià **IV**: 405
- ALFONS DE CASTELLA, fill de Joan I (vegeu Enric III el Doliente, rei de Castella)
- ALFONS DE CASTELLA, germà de Sant Ferran **I**: 437
- ALFONS DE LA CERDA **II**: 23, 55, 125, 141, 141, 163, 164, 217, 381 **III**: 86, 86, 94, 255, 255, 269, 269, 270, 270, 272, 272, 273, 273, 274, 274, 290, 296, 297, 298, 298, 311 **IV**: 246, 247, 330
- ALFONS FREDERIC (ANFÓS, ALFONSO), fill natural de Frederic III **III**: 400, 401, 401, 404
- ALFONS DE MOLINA I MESA, fill d'Alfons IX de Lleó **I**: 437, 481, 481, 482
- ALFONS, fill de Pere d'Aragó **IV**: 317
- Alforges, riu **I**: 268
- Algar **III**: 489
- Algar, riu **I**: 380, 396

- Algarrobo, font de l' **IV**: 386
 Alger (Aliers, Aljaer) **II**: 47, 47 **III**: 269
 ALGERA (ANGUERA), Berenguer Arnau d' **III**: 300
 Algèria **II**: 47
 Algeros (Algerres) **I**: 281, 353
 Algesires (Algesira d'Alfadre, Altzehira d'Alhadre, Giralcadre) **II**: 139, 139 **III**: 405, 405, 406, 408 **IV**: 53, 98, 103, 121, 146, 192, 192, 194, 194, 289
 Algezira (vegeu Alzira)
 Alguer, l' **IV**: 23, 24, 98, 157, 165, 291, 292, 295, 299, 304, 305, 305, 306, 307, 308, 308, 309, 309, 310, 311, 313, 314, 315, 320, 320, 321, 321, 323, 323, 324, 324, 325, 325, 327, 327
 Alhama (Alfama), de Múrcia **I**: 438, 438, 439, 440 **III**: 43, 59, 314 **IV**: 359
 AL-LIHYANI, de Tunis **IV**: 66
 ALÍ, de la Palomera **I**: 145, 145 **II**: 88, 96
 ALÍ ABINEIXEM **I**: 212
 ALÍ ALBACA (ALÍ ALBATECH) **I**: 313, 314, 331, 332
 ALÍ IBN IÚSUF, califa almoràvid **I**: 173
 Aliaga **I**: 242, 242
 Aliers (vegeu Alger)
 Alinara (Alinaira), l' **IV**: 305, 305
 ALIÓ, Guillem d' **IV**: 216, 216, 304
 Aljaer (vegeu Alger)
 Aljaferia, palau de Saragossa **III**: 497, 497, 498, 499, 500, 503, 504 **IV**: 70, 70, 90, 91, 94, 97, 142, 260, 261, 263, 265, 266, 268, 280, 281, 345
 ALLIROT, Anne-Hélène **IV**: 247
 ALMAÇARIC **I**: 397
 ALMAGRO BASCH, Martín **I**: 65 **II**: 243, 245, 247
 AL-MAJZUMI, cronista àrab **II**: 88
 Almallutx (Almeruig) **I**: 27, 142, 165, 187, 192, 193, 194
 Almansa **I**: 379, 379 **III**: 42
 ALMARCHE VÁZQUEZ, Francisco **III**: 21
 Almassora (Almaçora, Alcamora) **I**: 270, 270, 271, 272, 302 **III**: 34 **IV**: 366, 367
 Almatà (Almata, Almatar), Santa Maria d' (Nostra Dona d') **I**: 118, 118 **II**: 159, 159 **IV**: 38, 38
 Almazán **I**: 467 **III**: 273, 274 **IV**: 360, 370, 396, 397, 397
 Almazorre **I**: 66
 ALMELA VIVES, Francesc **IV**: 136, 353
 Almenar **I**: 418, 418, 420, 467, 514 **IV**: 111
 ALMENARA, Berenguer d', mestre de l'Hospital i castellà d'Amposta **I**: 498, 498, 505
 ALMENARA, Pere d' **III**: 495
 Almenara **I**: 269, 269, 270, 270, 298, 298, 301, 315, 315, 316, 317, 318, 318, 320, 320, 321, 468 **II**: 159, 159 **III**: 36 **IV**: 157, 365, 366, 371
 Almenara, serra d' **I**: 125, 125, 269, 298
 Almeria **I**: 452 **III**: 95, 405, 405, 406, 408, 408, 413, 413, 423 **IV**: 51, 68, 84, 197, 356
 Almeruig (vegeu Almallutx)
 Almiçra (vegeu Almirra)
 Almirall, illa de l' (Ras Rmel) **III**: 412, 412
 Almirall, pont de Palerm **III**: 89, 472
 Almirall, porta de Bonaire **IV**: 64
 Almiro (vegeu Halmyros)
 Almirra (Almiçra, Almizra, Almisra) **I**: 376, 376, 377, 377, 380 **II**: 86
 Almirra, tractat d' **I**: 188, 375, 376, 379, 380, 383, 429
 ALMOFOIS (ALMOFORIX) (probablement és Abu-l-Husayn b. Mufawwiz) **I**: 371, 371, 372, 383, 383
 Almoina, confraria de l' **IV**: 136, 136
 Almoina, l', porta de la muralla de Palma **IV**: 170
 Almonacid **I**: 493 **IV**: 40, 338
 Almonecir **I**: 341
 ALMORÀVID (Almoràvit), Garcia **I**: 235, 235, 239, 240, 240
 ALMORÀVID, Mussa **I**: 387, 387
 ALMOSTANSER (vegeu ABU ABDAL-LÀ ALMOSTANSER)
 Almudaina, porta de la muralla de Palma **I**: 176, 181, 181, 182, 185, 186, 210 **IV**: 170, 170

- Almudaina dels jueus o de Gomera, de Palma **I**: 176, 176 **II**: 108, 108
- Almudèvar **I**: 97, 97, 422, 422, 459 **IV**: 370, 371, 379
- Almúnia de donya Godina **I**: 98 **IV**: 350, 351
- Almunia **IV**: 67
- Almunient (Almuniente) **I**: 65, 80, 417, 417
- Almussafes **IV**: 82, 286
- Alocau (vegeu Olocau)
- ALOMAR I ESTEVE, Gabriel **IV**: 129
- ALÓS, B. d' **I**: 125
- ALÒS-MONER, Ramon d' **I**: 7, 45, 179, 292 **II**: 28, 30 **III**: 20, 459, 467 **IV**: 8, 34, 39, 52, 54, 59, 63, 65, 66, 304
- Alòs, castell de **IV**: 77
- Alpera **I**: 436
- Alpont **I**: 471 **IV**: 79
- ALQUER, Gisbert (Gilabert) **III**: 353, 353
- ALQUER, Ramon **III**: 353
- Alquèzar (Alquècer) **III**: 353, 516, 516
- Alt Millars, l' **I**: 153
- Alt Penedès **IV**: 197, 319
- Altamira **IV**: 94
- ALTARRIBA, Fra Bernat d' **I**: 213
- Altea **I**: 380, 380 **II**: 267 **III**: 35 **IV**: 121
- ALTÉS I AGUILÓ, Francesc Xavier **IV**: 195
- Alterri, riu (vegeu Terri, riu)
- Altoloc (Alto Luogo, Agios Theóilogos, Aya-Sàluk) (vegeu Èfeso)
- AL-SHAJASI (vegeu SETXÍ)
- ALTISENT, Agustí **I**: 56, 487, 489 **II**: 81, 351, 382, 383 **IV**: 153, 399
- Altopascio **IV**: 90
- Altura **I**: 360 **III**: 36
- AL-UATHIQ, califa (MIRABOAPS, BOAPS) **III**: 69, 70, 71, 91
- ÀLVAR DE CABRERA, comte d'Urgell **I**: 399, 466, 466
- ÁLVAREZ D'ÀÇAGRA, Elfa **III**: 51, 51
- ÁLVAREZ DE HARO, Maria **IV**: 41
- Alvari **I**: 80, 80
- Alventosa **I**: 282, 282
- Alvero (vegeu Albero)
- ALVIRA CABRER, Martín **I**: 56, 57, 59, 60, 61 **II**: 56, 83, 88
- Alzira (Algezira, Algesira) **I**: 25, 269, 272, 272, 367, 368, 368, 369, 369, 382, 493, 494, 494, 495, 495, 497, 497, 498, 500, 500, 520, 520, 523, 523, 524, 524, 526, 527, 527, 528 **II**: 21, 117, 117, 118, 143, 152, 153, 220 **III**: 35, 65, 151, 314, 405 **IV**: 78, 78, 79, 80, 288, 381, 382, 382, 387
- AMADEU, comte de Savoia **I**: 455, 487 **II**: 122
- Amalfi (Amalfa) **III**: 262, 262, 280
- AMALRIC, vescomte de Narbona, nebot de Jaume II **II**: 267, 267, 269, 270, 278, 279, 279, 293
- AMALRIC III (EIMERIC VIII), vescomte de Narbona **IV**: 154, 154, 245, 245, 248
- Amantea (Almantea, Amandolea), l' **II**: 248, 248 **III**: 131, 183, 184, 184, 200, 276, 325
- AMARELL, Miquel **IV**: 205, 206, 214, 214, 258
- AMARI, Michele **I**: 11 **II**: 23, 26, 28, 102, 124, 127, 128, 129, 145, 167, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 179, 180, 182, 185, 188, 191, 192, 194, 195, 198, 199, 207, 209, 212, 213, 215, 217, 222, 235, 238, 239, 241, 248, 251, 254, 256, 261 **III**: 91, 95, 98, 111
- AMAT, Antoni **IV**: 317
- Ambel **I**: 210
- AMELL (AMIEL), Pere, arquebisbe de Narbona **I**: 39, 325, 325, 326, 329, 338, 338, 339
- Amer **IV**: 204
- Amer, abat d' (vegeu també GUIU)
- AMER BEN BUSAIT **III**: 416
- Amfisa (Sola) **III**: 398, 429, 429
- Amfisa (vegeu STROMONCOURT, R.)
- AMICHI, Bella d' **II**: 236 **III**: 14, 50, 50, 133, 133, 186, 277
- AMICO, Guglielmo **II**: 198
- Amiens **IV**: 107
- AMIGÓ, Guillem **IV**: 206

- AMORÓS, d'Argelers **IV**: 204
 AMORÓS, Berenguer, frare menor **IV**: 227, 227
 AMPLEPUIIS, Garin d' **II**: 287, 287
 Ampolla **III**: 59
 Amposta **I**: 334, 359, 472 **II**: 168 **III**: 36, 36 **IV**: 54, 54, 55, 74, 135, 190, 191, 271, 282, 368
 Anagni **II**: 217 **III**: 302, 303, 310, 322 **IV**: 37, 67, 112, 125
Anales primeros toledanos **I**: 75
 Anatòlia (Natolí, Natulí, Natalín) **III**: 68, 76, 336, 337, 340, 340, 342, 343, 346, 348, 351, 373, 374, 399
 ANATRA, Bruno **IV**: 44, 318
 Ançà **I**: 69
 Ancorer, barri de Barcelona **IV**: 354
 Andador, Torre de l', d'Albarrasí, Andalusia **I**: 72, 72 **II**: 244, 244
 Andalusia (Andalus) **I**: 90, 371, 371, 402, 402, 403, 449, 449, 483, 483 **II**: 137, 141, 143 **IV**: 330, 369
 Andorra **I**: 56 **IV**: 241, 242, 346, 396
 Andratx (Andrajol) **I**: 145, 164, 165 **IV**: 147, 147, 148, 148
 ANDRÉS Y ALONSO, Rafael **IV**: 34
 ANDREA MORESCO (ANDRIOL MORISC) **III**: 370, 370
 ANDREU, fra, abat d'Oliva **I**: 232
 ANDREU II, rei d'Hongria **I**: 91, 221, 221 **II**: 34, 110 **III**: 31, 31
 ANDRÒNIC, cunyat de Roger de Flor **III**: 341, 341, 347, 347, 350, 351
 ANDRÒNIC, suposat fill natural d'un emperador bizantí, que potses correspon a Alexis, fill natural de Manuel Comnenos **III**: 429, 430
 ANDRÒNIC II, PALEÒLEG, emperador **III**: 129, 332, 332, 333, 333, 334, 336, 336, 337, 338, 339, 341, 344, 347, 348, 349, 349, 350, 353, 355, 356, 357, 363, 365, 367, 369, 369, 370, 373, 375, 396, 396, 399
 ANDRÒNIC III, emperador **IV**: 298
 Andros (Andria) **III**: 210, 210
 ANFÓS (vegeu ALFONS)
- Àngel, l' (vegeu JOAN II, sebastocràtor de Tessàlia)
 Àngel, torre de l'Almudaina de Palma **IV**: 161, 161
 ANGLANO, Bonifaci (Bonifai), comte de Montealbano **II**: 123, 123, 124
 Anglaterra **I**: 56 **II**: 53, 56, 232, 346 **III**: 68, 95, 129, 282 **IV**: 25, 118, 289, 298, 343
 ANGLESOLA, Beatriu d' **IV**: 97, 199
 ANGLESOLA, Berenguer d' **I**: 448, 490
 ANGLESOLA (ANGLEOLA), Berenguer d' **III**: 495, 496 **IV**: 144, 153, 231, 233, 234
 ANGLESOLA, Berenguer d', fill del Ramon que apareix a la *Crònica de Pere el Cerimoniós* **IV**: 153
 ANGLESOLA, Berenguer, fill de Galvany **IV**: 144, 234
 ANGLESOLA, Berenguer Arnau d' **I**: 408, 408, 453, 453
 ANGLESOLA, Berenguer Arnau, fill de Berenguer Arnau **I** **IV**: 69, 69
 ANGLESOLA, Bernat d' **I**: 399 **II**: 351
 ANGLESOLA, Constança d' **IV**: 153
 ANGLESOLA, Elionor d' **IV**: 153
 ANGLESOLA, Elisenda d' **II**: 351 **IV**: 68
 ANGLESOLA, Elvira d' **IV**: 153
 ANGLESOLA, Galvany d' **IV**: 144, 144, 153, 157, 173, 180, 180, 183, 234, 279
 ANGLESOLA (ANGLEROLA), Guillem (Guillemó) d' **I**: 399, 399, 401, 453 **II**: 81
 ANGLESOLA, Guillem d', fill de Guillemó **I**: 399, 453
 ANGLESOLA (ANGLEROLA), Guillem d' **II**: 319 **III**: 221, 224, 224, 289, 315
 ANGLESOLA (ANGLEOLA), Guillem **III**: 407
 ANGLESOLA (ANGLEOLA), Guillem **III**: 461, 461, 495, 496 **IV**: 51, 51, 69, 69
 ANGLESOLA, Hug d' **IV**: 234
 ANGLESOLA, llinatge **II**: 351
 ANGLESOLA, Margelina d' **II**: 180
 ANGLESOLA (ANGLEROLA), Ramon d' **II**: 158, 160, 161, 244, 244, 329, 330
 ANGLESOLA, Ramon **III**: 291 **IV**: 69, 144, 153, 153, 157, 173, 176, 200, 200, 202, 205, 246

- ANGLÉSOLA (ANGLEROLA), Ramon d', bisbe de Vic **I**: 399, 490
 ANGLÉSOLA, Ramon Bernat **II**: 319
 ANGLÉSOLA, Sibília de **IV**: 51, 153
 Anglesola **II**: 244 **IV**: 51, 153
 Ània (Anea) **III**: 344, 344, 345, 346, 347
 ANJOU, els **III**: 276, 278, 393, 396
 ANJOU, llinatge **I**: 12, 189, 217 (vegeu també CARLES I, CARLES II, ROBERT I)
 ANJOU, Lluís d' **IV**: 129
 Anjou **II**: 248 **III**: 74, 89, 302, 302
 Anna (Ana) **I**: 363, 363
Annales genuenses **II**: 172, 173, 201, 218, 238 **IV**: 299
 ANNASIRI **II**: 79
 ANNIBALDI, Riccardò, cardenal (Ricard Gaità) **I**: 508, 508
 Anoia **I**: 511 **IV**: 51, 187
 Ansó **II**: 81
 ANTILLÓ, Blanca d' **I**: 493 **II**: 122, 144, 144, 147
 ANTILLÓ (ANTILLÓN), Constança d' **IV**: 34, 50
 ANTILLÓ (ANTILLÓN), Sanç (Sans) d' **I**: 268, 465 **II**: 144, 168, 177, 207 **IV**: 37
 ANTILLÓ (BERGUA), Valle (Vales, Valles) d' **I**: 42, 65, 66, 66, 73, 73, 81
 ANTILLÓ, Catalana d' **I**: 66
 ANTILLÓ, llinatge **I**: 66
 Antilló **II**: 147, 147, 148, 148 **III**: 488 **IV**: 13, 37
 ANTIST, Pere d' **IV**: 103, 103, 104
 Añón **IV**: 365
 AOIZ, Garcia Garcés d' **I**: 233
 AONÉS, Pere (vegeu AHONÉS)
 APCHER (APXER), senyor de (vegeu CASTELLNOU, G.)
Apocalipsi, l' **III**: 386, 387
 APOLOIS, Venxiguerra d' (vegeu PALIZZI, Vicinguerra de)
 Apostrema **II**: 52
 Apros (Apro) **III**: 360, 361, 361, 364
 AQUIL·LES **I**: 30
 ARAGALL, Guillem de **IV**: 199
 ARAGALL, Pere d' **III**: 495, 496
 ARAGÓ, Bartomeu d' **IV**: 401
 ARAGÓ CABAÑAS, Antoni Maria **IV**: 60, 104, 146, 155, 157, 164, 236, 296, 302
 Aragó **I**: 16, 19, 20, 31, 33, 41, 47, 51, 57, 57, 62, 63, 63, 64, 64, 66, 66, 67, 68, 68, 69, 69, 70, 72, 76, 76, 79, 79, 81, 82, 83, 83, 89, 89, 90, 90, 91, 92, 94, 94, 96, 96, 97, 97, 98, 100, 102, 107, 117, 118, 130, 131, 139, 147, 147, 153, 184, 186, 187, 188, 196, 199, 201, 201, 203, 216, 216, 218, 231, 233, 233, 236, 241, 250, 251, 253, 262, 263, 266, 266, 272, 272, 276, 283, 284, 286, 288, 294, 295, 299, 299, 303, 307, 312, 313, 323, 325, 340, 347, 353, 359, 359, 360, 362, 364, 367, 367, 369, 369, 375, 388, 388, 399, 402, 402, 406, 407, 409, 409, 411, 412, 414, 415, 416, 416, 417, 418, 419, 421, 429, 444, 450, 456, 463, 464, 467, 467, 469, 470, 472, 480, 484, 487, 488, 489, 490, 494, 495, 500, 507, 512, 513, 515, 515, 516, 518, 519, 528 **II**: 11, 16, 17, 18, 19, 23, 33, 34, 35, 36, 36, 37, 39, 39, 40, 40, 41, 41, 43, 43, 46, 50, 57, 67, 68, 70, 71, 79, 80, 80, 81, 81, 82, 83, 86, 89, 111, 120, 142, 144, 145, 146, 147, 153, 153, 156, 157, 157, 163, 166, 166, 168, 184, 217, 220, 221, 228, 229, 229, 231, 234, 239, 250, 258, 258, 259, 260, 261, 262, 287, 294, 307, 350, 350, 352, 366, 375, 377 **III**: 10, 11, 12, 15, 23, 23, 24, 24, 28, 30, 31, 32, 32, 34, 37, 39, 40, 43, 44, 45, 45, 49, 50, 52, 55, 61, 61, 62, 67, 69, 71, 78, 78, 79, 80, 80, 85, 93, 95, 97, 110, 118, 132, 134, 151, 155, 164, 165, 167, 167, 168, 171, 178, 194, 195, 195, 196, 203, 215, 226, 228, 248, 257, 258, 264, 265, 267, 270, 271, 272, 273, 277, 284, 294, 295, 296, 298, 299, 302, 303, 304, 305, 311, 315, 322, 330, 349, 369, 375, 377, 379, 390, 390, 404, 405, 428, 429, 433, 433, 444, 445, 447, 456, 467, 468, 469, 475, 476, 483, 486, 486, 488, 491, 492, 493, 495, 497, 497, 498, 499, 503, 504 **IV**: 14, 16, 17, 19, 20, 21, 25, 29, 29, 31, 32, 32, 33,

- 33, 34, 35, 39, 42, 45, 46, 50, 51, 67, 70, 70, 71, 73, 74, 75, 75, 77, 77, 79, 81, 82, 82, 83, 83, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 96, 97, 98, 102, 106, 107, 108, 108, 111, 111, 112, 121, 122, 122, 125, 131, 142, 150, 156, 156, 161, 162, 163, 169, 176, 177, 177, 178, 178, 180, 181, 184, 193, 197, 197, 209, 214, 237, 240, 244, 250, 255, 256, 257, 259, 261, 262, 265, 266, 267, 267, 269, 276, 278, 279, 281, 281, 282, 283, 284, 284, 289, 303, 304, 311, 313, 315, 316, 322, 331, 336, 336, 338, 338, 340, 341, 343, 343, 344, 344, 345, 348, 349, 350, 351, 352, 358, 360, 361, 361, 362, 363, 364, 364, 365, 369, 369, 371, 372, 373, 373, 380, 381, 385, 388, 389, 389, 392, 392, 393, 393, 394, 394, 395, 396, 396, 397, 401, 402, 403, 405, 410
- “Aragó”, crit d’ **I**: 94, 94, 266, 266 **II**: 239, 307, 349, 352, 366, 377 **III**: 107, 201, 266, 317, 347, 359, 457, 501, 501 **IV**: 194, 221, 243
- Aragó, Justícia d’ (vegeu CASTRE, G. F.; PINA, MARTÍ PÉREZ; PÉREZ, Pere)
- ARAMBIAIS (vegeu AUREMBIAIX)
- ARAMON I SERRA, Ramon **II**: 28, 30
- Aramunt **IV**: 314
- Aran, vall d’ (vegeu Vall d’Aran)
- Arándiga **IV**: 365
- ARAP **IV**: 211, 211
- ARAU, Guillem d’ (DARAU, DARAN) **I**: 101
- Araviana **IV**: 272, 330, 358
- ARAZURI, Garcia Garcés d’ **II**: 207 **III**: 272
- Arba de Riel, riu **I**: 299, 488
- ARBE, Miquel Martínez d’ **IV**: 171, 171
- ARBE, Sanç Aznares d’ **IV**: 171
- Arbe, riu **I**: 83, 147
- Arbeca-Castelldans-les Borges **IV**: 194, 199, 230
- Arboç, l’ **I**: 83, 83 **II**: 380 **III**: 59 **IV**: 257, 257
- ARBOREA, llinatge **IV**: 96
- ARBOREA, Bonaventura d’ **IV**: 104, 325
- ARBOREA, Joan d’ **IV**: 18, 96, 144, 144, 147, 153, 153, 157, 173, 176, 291, 291, 294
- ARBOREA, Maria d’ **IV**: 199
- ARBorea **III**: 477 **IV**: 44, 44, 45, 254
- Arborea, arquebisbe d’ (vegeu GATTANO, Guido)
- Arborea, jutge d’ (vegeu HUG III; MARIÀ; PERE)
- ARBÚCIES, Pere d’ **IV**: 160
- Arbúcies **IV**: 169
- Arc de l’Almudaina, porta àrab de Palma **I**: 181
- ARCO, Ricardo del **I**: 341 **II**: 382 **IV**: 89
- ARCOS, Joan Ferrandez d’ **IV**: 341
- ARDICOURT, Eustache d’ **II**: 207
- ARELLANO, Joan Ramírez d’ **IV**: 284, 284
- Arenes, Les **IV**: 232
- ARENÓS, Blasc d’, fill d’Eixemèn Pérez Tarassona i d’Arenós **I**: 252
- ARENÓS, Blasc Eiximenis d’ **I**: 485
- ARENÓS, Eixemèn Peris d’ **III**: 495
- ARENÓS, Eixemèn Peris d’ (vegeu TARASSONA i d’ARENÓS, Eiximèn Peris de)
- ARENÓS, Ferran Eiximenis d’ **III**: 333, 335, 335, 363, 364, 364, 366, 374, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 383, 384
- ARENÓS, Gonçal (Gonçalvo, Goçalvo), Díez d’ **IV**: 97, 97, 101, 144, 145, 157, 162, 162, 176, 176
- ARENÓS I TARASSONA, Garcia Pérez d’ **I**: 406
- ARENÓS I TARASSONA, Gonçal (Gonsalvo, Garcia) Pérez d’, notari reial **I**: 404, 405, 405, 406
- ARENÓS, Gonçal (Gonsalvo, Gonçalvez) Ximenes **III**: 485 **IV**: 151, 151, 153, 153, 157, 176, 176
- ARENÓS, Ximén Pérez d’, pare de Gonçal Ximenes **IV**: 151
- ARENÓS (NUS), Pere Garcés d’ **II**: 207 (vegeu també LUNA, Pere Garcés de)
- ARENÓS I TARASSONA, Rodrigo Pérez **I**: 405
- ARENÓS, Saporta d’ **III**: 495
- ARENÓS, Teresa d’, filla d’Eixemèn Pérez Tarassona i d’Arenós **I**: 252
- ARENÓS, Violant d’ **IV**: 97
- Arenós **I**: 387
- Ares, Canada d’ **I**: 264, 264

- Ares del Maestrat (Aras) **I**: 91, 222, 222, 223, 224, 225, 229
- Argelers (Argilers) **I**: 153 **II**: 311 **III**: 217 **IV**: 98, 125, 126, 200, 201, 201, 204, 205, 206, 207, 207, 208, 208, 209, 209, 210, 210, 211, 214, 216, 220
- ARGENTER, Joan A. **II**: 72
- ÀRIA, comte d', fill del (vegeu SABRAN, Isnard de)
- Ariça (vegeu Ariza)
- Arieja (Ariège), departament **IV**: 167, 244
- ARIENZO, Luisa d' **II**: 256, 384 **III**: 208 **IV**: 47, 98, 103, 146, 151, 152, 163, 165, 202, 203, 204, 214, 216, 217, 225, 234, 235, 236, 246, 249, 254, 293, 304, 309, 310, 312, 313, 315, 322, 323, 326, 331, 348, 382
- Aristot, castell d' **IV**: 242
- Ariza (Farissa, Fariça, Hariza, Ariça) **I**: 91, 95, 96, 97, 467 **III**: 178, 178 **IV**: 179, 359, 359, 360
- Arles **II**: 58, 150
- ARLUVÍ **II**: 265
- Arma, cap de l' (Capo delle Armi, Larmita) **III**: 143, 143
- ARMANGUÉ I HERRERO, Joan **III**: 450
- ARMANYAC, comte d' (vegeu també GERARD, Joan) **III**: 218
- ARMANYAC, Mata d' **IV**: 379
- Armanyac **IV**: 379
- Armènia (Armínia) **III**: 346, 346, 375
- "Arnaldàs" **II**: 102, 102
- ARNALL I JUAN, Maria Josepa **II**: 387
- ARNAU ALMARIC (EIMERIC), arquebisbe de Narbona **II**: 18, 52
- ARNAU MIRÓ **III**: 368
- ARNAU, de Montpeller **II**: 102
- ARNAU ROGER I, comte de Pallars **I**: 124, 515, 515, 518, 518 **II**: 150, 158, 158, 159, 160, 161, 168, 177, 185, 185, 186, 187, 188, 207, 265, 269, 275, 276, 278, 278, 299, 315, 316, 319, 320, 321, 323, 324 **III**: 97, 98, 98, 104, 106, 107, 220, 221, 222, 224
- ARNAU ROGER II, comte de Pallars **III**: 494, 496 **IV**: 69, 90, 91, 199, 230
- ARPAIÓ, Hug d' **IV**: 178, 179, 179, 184
- Arraona **IV**: 314
- ARRASES (vegeu RAECES)
- Arrià **IV**: 21, 258, 259, 259
- ARRIBAS PALAU, Antonio **III**: 445, 458, 459, 460, 461, 464, 466, 467, 468, 478, 479, 481, 484, 485 **IV**: 43, 44, 45, 47, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 82, 103, 144, 148, 185, 198, 209
- ARROYO ILERA, Fernando **I**: 227
- Aruex, vall d' **I**: 99
- Arta (Arca), l' (vegeu Epir, l')
- Artà **I**: 165, 165
- Artà, serra d' **I**: 193
- Artana **I**: 193, 193 **IV**: 388
- Artaqui (Artaki, Atarqui) **III**: 338, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 352, 355, 363
- ARTÈS, Robert (vegeu ROBERT D'ARTOIS)
- ARTESA, Eixemèn Martínez d' (vegeu ARTIEDA, Eixemèn Martínez d')
- Artesa **IV**: 69
- ARTIEDA (ARTEDA, ARTESA), Eixemèn Martínez d' **II**: 204, 204, 205, 206, 207, 208, 230, 230 **III**: 195, 195
- Artieda **I**: 493
- ARTÚS, rei **I**: 53, 176, 290 **III**: 116, 116, 277
- Arxipèlag, mar **III**: 343, 344, 357
- Ascó **I**: 210
- Àscoli Piceno (vegeu també Escales)
- Así (DASÍ, DASÍN), Guillem d' **I**: 244, 244
- Àsia **IV**: 277
- Àsia Menor **III**: 341, 343, 346
- Asinara, golf de l' **III**: 460, 477
- Asp **III**: 41, 43, 48, 313, 314, 405 **IV**: 77, 371
- Aspa **II**: 57
- ASPELLO, Orlando (vegeu ASPOIL, Rotlan d')
- ASPES, Bernat d' **I**: 119
- ASPOIL (ASPELLO), Rotlan (Rotllan, Orlando) d' **II**: 207, 207
- Aspres de Peralada **III**: 220
- Aspres, del Rosselló **IV**: 222
- Asso **IV**: 311
- Assuévar **IV**: 151

- Assumpta, catedral de Palerm **III**: 174, 174
- ASTI (AST), Enric d' **IV**: 106, 106, 107, 107, 108
- ASTRUC, A. **I**: 462
- ASTRUC (vegeu BONSENYOR)
- Astura **II**: 133, 134
- Asuero (vegeu AÇUER)
- Atarés, castell de **I**: 69
- ATBRAN, batlle de Montpeller **I**: 347, 347, 348, 348, 349, 349, 350, 351, 352
- Ateca (Teca, Theca) **IV**: 14, 42, 42
- Atenes, ducat d' **III**: 367, 387, 394, 396, 398, 399, 401, 401, 402, 403, 410, 429, 430, 431 **IV**: 29, 298, 409, 409
- Atenes, duc d' (vegeu GUI DE LA ROCHE)
- Athemi **I**: 265
- Atlàntic **IV**: 298
- Atlas **II**: 47
- ATORELLA (PALASÍN) **I**: 64, 64, 73, 96, 105, 107, 203, 223, 223, 224, 225, 225, 227, 228 **II**: 81
- Atorella **I**: 264, 264
- ATROSILLO, Gil **I**: 69, 70, 70, 99, 99, 376
- ATROSSILLO (ACTOCIL), Llop Ferrenc d' **II**: 207
- ATROSILLO, María Ximénez de **IV**: 266
- ATROSILLO (ATROCILL), Pelegrí d' **I**: 69, 69, 70, 99, 99, 157, 157, 355, 355, 356, 357, 358
- ATROSILLO, Pere d' **I**: 376
- ATROSILLO, Ximèn d' **I**: 371
- Atrosillo, castell d' **I**: 69
- Atzavara, riu **I**: 268
- Aude **I**: 477 (vegeu també Agde)
- AUDREHEM, Arnaud d' **IV**: 391, 391
- AUGER, Pere **I**: 67, 67
- Àulax **III**: 343
- AULEGUER, Sant (vegeu Oleguer, Sant)
- AUNÉS (vegeu AHONÉS)
- AURELL I CARDONA, Martí **I**: 49, 51, 52 **II**: 39, 43, 176
- AUREMBIAIX, comtessa d'Urgell **I**: 20, 32, 56, 107, 108, 108, 109, 109, 110, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 117, 119, 120, 121, 122, 125, 127, 129, 204, 250, 340 **III**: 28
- ÀURIA (vegeu ÒRIA)
- Ausona (vegeu Vic)
- Austarrixa (vegeu Àustria)
- Àustria (Austarrixa, Ostalric), duc d' (vegeu també FREDERIC el Bell)
- Àustria **II**: 128 **III**: 490 **IV**: 36
- AUTINYAC, Guillem d', bisbe de Magalona **III**: 27, 27, 84
- Auvernia (Alvernya) **III**: 46
- AVAILLES (AVELLA, DAVALLA), Arnau (Agustí) **III**: 187, 187, 188, 189, 190, 191
- AVALXÍ **II**: 331
- AVELLA (vegeu AVAILLES)
- Avers, castell d' **III**: 396
- AVEZOU, Robert **IV**: 35
- Avinyó **IV**: 18, 51, 61, 62, 83, 106, 107, 115, 117, 118, 119, 120, 163, 248, 249, 272, 295, 302, 311, 339, 348, 390, 404, 411
- Avinyó, carrer de Barcelona **III**: 207
- AVINÓN, Juan d' **IV**: 280
- Avola **III**: 473
- Ax (vegeu Acs)
- Aya-Sàluk (vegeu Efes)
- AYALA, Pere López d' **IV**: 315, 329, 331, 345, 346, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 359, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 370, 371, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 380, 385, 387, 389, 390, 391, 393, 395, 397
- AYALA MARTÍNEZ, Carlos de **I**: 406, 424 **II**: 120, 137, 163, 381 **III**: 47, 62, 214 **IV**: 385
- AYEBRE, Garcia Pérez d' **III**: 375
- AYERBE, Pere d', fill de Jaume I **II**: 168, 316, 338, 350, 350, 355
- AYERBE, Sanxo López d', bisbe de Tarassona, arquebisbe de Tarragona **IV**: 89, 89, 233, 234, 262, 262
- Azagra (vegeu Açagra)
- AZCÁRATE AGUILAR-AMAT, Pilar **IV**: 348, 392
- AZLOR, Juan de **IV**: 67
- AZNAR, Domingo **IV**: 235
- AZOBÉIR **II**: 38

- Azov, mar d' (de la Tana) **III**: 285, 285
- AZZEDIN KEIKAUS II, soldà d'Iconium **III**: 374
- Bab-el-Kofol, porta de la muralla de Palma (vegeu Santa Margarida)
- BABIEL (vegeu BAHIEL)
- Babilònia **I**: 506 **II**: 135 **III**: 69 (vegeu també Egipte)
- BACCIANO, Fra **III**: 484
- BACKMAN, Clifford R. **III**: 308
- Badalona **II**: 81 **IV**: 233, 237, 327
- Badarrès (vegeu Besiers)
- BADEN, Frederic de **II**: 128, 128, 131, 132, 133, 133, 134
- BADIA, Lola **III**: 24 **IV**: 9
- BADIA I HOMS, Joan **II**: 331, 345, 367
- Baeza (Baesa) **III**: 42
- Bagà **IV**: 199, 231, 231
- Bages, comarca actual **I**: 511
- Bagnara, la, monestir **II**: 213, 214
- BAGUÉ, Enric **I**: 7 **II**: 47 **IV**: 125
- BAHIEL (BAHIEL, BAHYA ALCONSTANTINI, HABREL, BABIEL), rabí **I**: 167, 167, 169, 169, 211, 211, 365, 366
- Baia (vegeu Baja)
- Baialbaar (Baialbahar) (vegeu Banyalbufar)
- BAIGES I JARDÍ, Ignasi **II**: 387 **IV**: 255, 306, 410
- BAILLEUL (BALLIOL), Enguerrand de, Escot, almirall francès **II**: 367, 367, 368
- Baiona **I**: 197 **II**: 224, 226, 226
- Bairén **I**: 274, 354, 354, 358, 362, 369, 371, 498 **III**: 35, 489
- Bairén, riu i vall **I**: 274, 274, 354
- Baix Llobregat, el **IV**: 145
- Baixoma **III**: 473
- Baixos Pirineus, departament **III**: 281
- Baja (Baia) **II**: 252, 253, 253
- Bajoles (Basoles) **IV**: 186, 186, 187
- BALAGUER, Víctor **II**: 28
- Balaguer **I**: 37, 108, 109, 114, 115, 116, 117, 117, 118, 118, 119, 119, 120, 120, 121, 122, 123, 123, 124, 124, 125, 154, 164 **II**: 10, 14, 22, 156, 157, 158, 158, 159, 159, 160, 160, 161, 161 **III**: 59, 59, 489 **IV**: 13, 38, 38, 72, 72, 111, 253
- BALAMAÇAN, Sanxo Gómez de **I**: 414
- BALAN, emperador llegendari de Constantinoble **II**: 283
- BALARD, Michel **III**: 125, 298 **IV**: 297, 298, 299, 300
- BALARI, Alart de (vegeu VALERY, Alart)
- BALASCH, Esther **IV**: 43
- Balcans **III**: 209
- BALCELLS, Albert **I**: 8 **IV**: 7
- BALDOVÍ (BALDOÍ), Ponç **I**: 465, 465
- BALDOVÍN, Guillem **I**: 232, 232
- BALDUÍ (BALDAVÍ) II de COURTENAY, emperador de Constantinoble **III**: 83, 83
- Balears, illes **I**: 12, 137, 138, 219, 524 **II**: 69, 72, 80 **III**: 309, 310 **IV**: 146, 154, 156, 162
- BALLESTER, Arnau **IV**: 47, 47, 150, 150
- BALLESTER, Bernat **IV**: 47, 47, 150
- BALLESTER, José Pérez **III**: 79
- BALLESTEROS BERETTA, Antonio **I**: 403, 513, 514 **II**: 54, 55, 136, 140, 163 **III**: 62
- BALLIOL (vegeu BAILLEUL)
- BALMA, Perrí de la **IV**: 220, 220
- Balma de Provença (vegeu Santa Balma)
- BALOUP, Daniel **IV**: 136
- BALTASAR, rei mag **III**: 172
- BALUZE, Esteve **IV**: 344
- Bandissa (vegeu Vonitza)
- Bangiargia **IV**: 171
- BANUD el Arrais (Benut el Arrais), de Crevillent (vegeu IBN HUD)
- Banyalbufar (Baialbahar) **I**: 187, 187, 192, 192
- BANYERES, Blanca de **IV**: 60
- Banyoles **II**: 315, 316, 338, 352, 372 **III**: 443
- Banyuls **II**: 279, 279, 306, 306, 309, 311, 312 **III**: 215, 219, 219 **IV**: 198
- Baños (Banos) **II**: 52, 52
- BAR, Robert, duc de **IV**: 405
- Bar **IV**: 314
- Baratuli **IV**: 171

- Barbacazar, porta de València **I**: 339
 Barbàgia **IV**: 202
 Barbalec (vegeu Beb-al-Beled)
 Barbaria (Barberia) **I**: 171, 172, 186 **II**: 12, 48, 136, 158, 170, 172, 180, 181, 191, 219 **III**: 18, 71, 95, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 110, 148, 149, 182, 210, 211, 230, 230, 232, 269, 274, 275, 285, 288, 289, 326, 422, 425, 482 **IV**: 194
 BARBASTRE, Joan de **I**: 528
 Barbastre **I**: 66, 69, 77, 81, 83, 84, 96, 97, 98, 99, 107, 120, 409, 418, 418, 419, 466, 516 **II**: 147 **IV**: 101, 264, 369, 392
 Barbegal (vegeu Berbegal)
 Barbelec (vegeu Beb-al-Beled)
 BARBERÀ, Dalmau de **I**: 152, 152
 BARBERÀ, Jaspert de **I**: 80, 80, 152, 152, 153, 155, 160, 160, 161 **II**: 84, 84
 BARBERÀ, Pere Arnau de **II**: 84, 84
 BARBERÀ, Ramon de **IV**: 216, 216, 217
 BARBERÀ, família **IV**: 216
 Barberà **IV**: 191, 337
 Bàrboles **I**: 360
 BARCA, Espàreg de la, arquebisbe de Tarragona **I**: 21, 32, 36, 63, 63, 66, 100, 106, 130, 131, 131, 132, 135, 136, 137, 200, 200, 203, 203, 217, 347 **II**: 72, 72, 74
 BARCA, Guerau de la **I**: 347, 347, 348, 351
 BARCA, llinatge **I**: 32, 63, 63
 Barca **III**: 275
 BARCELÓ TORRES, Maria del Carme **I**: 57, 90, 173, 211
 Barcelona (Barchinona, Barcinona) **I**: 16, 21, 34, 47, 49, 59, 75, 77, 80, 81, 82, 83, 83, 88, 89, 95, 97, 106, 120, 123, 126, 128, 129, 130, 132, 137, 137, 138, 138, 139, 151, 154, 164, 164, 179, 200, 201, 201, 202, 208, 208, 217, 229, 262, 263, 267, 268, 270, 289, 303, 315, 325, 331, 359, 388, 406, 407, 407, 408, 409, 411, 419, 454, 456, 459, 471, 472, 472, 473, 473, 475, 477, 479, 480, 500, 511, 511, 512, 513, 513, 514, 514, 515, 516, 516, 517, 518, 528 **II**: 13, 15, 16, 17, 24, 27, 40, 42, 58, 60, 66, 69, 70, 70, 71, 71, 78, 79, 81, 81, 82, 84, 85, 86, 107, 108, 110, 115, 115, 122, 140, 140, 141, 147, 149, 151, 151, 152, 152, 157, 157, 168, 178, 192, 219, 249, 263, 263, 264, 264, 265, 265, 279, 294, 294, 296, 296, 314, 315, 316, 326, 329, 330, 330, 331, 332, 338, 338, 340, 340, 341, 341, 342, 343, 344, 344, 346, 346, 347, 347, 348, 355, 355, 360, 362, 363, 363, 364, 365, 365, 367, 368, 368, 369, 371, 380, 380, 384, 386 **III**: 16, 18, 28, 30, 32, 59, 60, 60, 63, 67, 67, 69, 70, 71, 73, 78, 78, 79, 82, 92, 94, 96, 147, 167, 168, 168, 169, 171, 174, 178, 181, 193, 195, 196, 196, 197, 199, 205, 207, 207, 208, 212, 215, 230, 232, 235, 237, 239, 240, 244, 245, 246, 252, 253, 255, 257, 259, 260, 260, 264, 265, 267, 268, 269, 273, 274, 277, 277, 278, 283, 285, 289, 289, 290, 291, 292, 293, 293, 295, 295, 299, 301, 303, 306, 309, 309, 325, 345, 352, 370, 375, 375, 383, 401, 401, 422, 439, 441, 441, 458, 466, 466, 469, 469, 481, 484, 484, 491, 491, 493, 493, 494, 496, 503, 504 **IV**: 15, 18, 19, 20, 25, 36, 42, 43, 45, 45, 47, 47, 55, 66, 67, 67, 68, 70, 73, 74, 75, 78, 82, 82, 86, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 99, 100, 100, 106, 111, 114, 114, 115, 116, 116, 117, 120, 121, 121, 124, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 130, 131, 133, 134, 134, 135, 136, 136, 137, 139, 140, 142, 142, 144, 145, 146, 146, 150, 150, 156, 156, 158, 160, 160, 161, 162, 165, 169, 171, 172, 173, 173, 174, 175, 175, 176, 176, 177, 180, 183, 189, 189, 191, 192, 192, 193, 193, 194, 194, 195, 202, 204, 204, 209, 211, 214, 219, 220, 226, 231, 232, 232, 233, 233, 234, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 242, 243, 244, 244, 245, 251, 252, 253, 255, 256, 257, 259, 270, 270, 285, 290, 295, 295, 300, 302, 303, 303, 307, 309, 312, 315, 316, 317, 318, 319, 319, 320, 321, 322, 322, 326, 327, 327, 330, 336, 336, 337, 340, 343, 348, 349, 349, 350, 350, 352, 352, 353,

- 353, 354, 354, 355, 355, 356, 356, 357, 358, 358, 359, 359, 361, 361, 362, 363, 364, 369, 373, 378, 380, 380, 388, 389, 389, 390, 391, 391, 392, 392, 394, 395, 397, 398, 401, 403, 407, 409, 410, 410, 411
- Barcelona, Ajuntament (vegeu Ajuntament de Barcelona)
- Barcelona, ardiaca (vegeu VILAR, Ponç de)
- Barcelona, bisbe de (vegeu ABELLA F. d'; CENTELLES; GURB; OLIVER; PALOU)
- Barcelona, catedral de **I**: 126, 136 **IV**: 106
- Barcelona, comtat de **II**: 78, 163, 347 **III**: 28, 67, 67 **IV**: 73, 91, 122, 151, 156, 169, 169 (vegeu també Barcelona)
- Barcelona, sacristà (vegeu CENTELLES)
- Bardallur **I**: 105 **IV**: 365
- Bardaruiç **II**: 81
- BARDELL (BARDOLL), Guillem **I**: 120, 120
- Bari **III**: 193
- Baridà **IV**: 204, 228, 242
- BARNILS, Pere **I**: 39
- BARÓ, P. **IV**: 353
- BÀRQUET (vegeu ABU BECR IBN MUSA)
- Barrachina **IV**: 109
- Barraga, gual **I**: 361
- Barrala **IV**: 315
- BARRAQUÉ, Jean-Pierre **IV**: 235, 236
- BARRAQUER, Gaietà **IV**: 15, 18, 19, 20, 25, 36, 42, 43, 45, 45, 47, 47, 55, 66, 67, 67, 68
- BARRAU-DIHIGO, Louis **I**: 7, 55, 426
- BARRIO BARRIO, Juan Antonio **II**: 141, 245 **III**: 86, 313 **IV**: 179, 218
- BARROSO, Pedro Gómez de, cardenal de Santa Pràxedes **IV**: 118, 118
- Barsi **III**: 473
- BARTHÉLEMY, Jean de **II**: 176
- BARTOMEU, frare predicador **IV**: 234
- Bartussa (vegeu Pertusa)
- Barxell **IV**: 121
- Bas **IV**: 44
- Bas, casa vescomtal **IV**: 44, 303, 303, 315
- Bàscara **I**: 517 **II**: 326, 379, 380 **III**: 18, 60, 441
- Baso (Guaso) **I**: 64
- BASSO, Enrico **IV**: 52
- BASSA, Ferrer **III**: 497
- BASSEGODA PINEDA, Enric **II**: 345
- BASTÀ, Joan Pérez de (vegeu BAZTAN, Joan Pérez de)
- Bastida de l'Infern, la **IV**: 151
- Basturs **IV**: 180
- BATLLE, Arnau **II**: 271
- BATLLE, Berenguier, bisbe d'Elna **II**: 271
- BATLLE, Pere, advocat **III**: 393
- BATLLE, Pere, posada de Perpinyà **III**: 443
- BATLLE, Ramon **II**: 271, 271
- BATLLE I GALLART, Carme **I**: 138, 164 **II**: 70, 167, 170, 263, 265, 355 **III**: 97, 375 **IV**: 98, 296
- BATLLORI, Miquel **I**: 66, 153
- BAUCELLS I REIG, Josep **I**: 515 **III**: 490, 491 **IV**: 36, 405
- BAUDON DE MONY, Charles **II**: 161
- BAUMEL, Jean **I**: 346, 455, 478 **III**: 27
- BAUS, Guillem VII (Guillem Cornut), vescomte de Marsella **II**: 235, 235, 239 **III**: 141, 141, 142, 143, 145, 146, 154
- BAUS, llinatge **III**: 433, 433
- "Bavioca (Baveca)", cavall del Cid **I**: 300, 300
- BAYDAL SALA, Vicent **IV**: 79, 80, 85, 101, 102, 106, 251, 276, 292
- BAYLÉN (vegeu BAHIHÉL)
- Bayo, senyor del (vegeu URREA)
- Bayo **I**: 153 **IV**: 51, 144, 153
- BAZTAN (BASTÀ), Joan Pérez de **I**: 239, 239
- BAZTAN, Gonzalo Ibáñez **I**: 66
- BEARN, Constança de **III**: 31
- BEARN, Robert de, bisbe de Lavaur **IV**: 117, 117
- BEARN, vescomtat de (vegeu MONTCADA)
- Bearn **I**: 60, 106, 115, 131, 135, 135 **III**: 31, 281 **IV**: 314, 346
- BEATRIU D'ANJOU, filla de Carles I d'Anjou, muller de Felip I de Courtenay **III**: 83
- BEATRIU D'ARAGÓ, filla natural de Pere el Gran **II**: 199 **IV**: 90
- BEATRIU DE CASTELLA, filla d'Alfons X **I**: 481

- BEATRIU DE CASTELLA, muller d'Alfons IV de Portugal **IV**: 254
- BEATRIU I DE PROVENÇA, muller de Carles I d'Anjou **II**: 58, 125, 135, 135 **III**: 16, 73, 73, 74, 75, 76, 76, 83, 83, 207
- BEATRIU DE SAVOIA **I**: 436, 455 **II**: 122 **III**: 73, 204 **IV**: 49
- BEATRIU DE SICÍLIA, germana de Constança de Sicília **II**: 256, 256, 257, 257 **III**: 202, 202, 204, 459 **IV**: 66
- BEATRIU DE SUÀBIA **II**: 54, 130, 134
- BEAUCHAMP, Alexandra **III**: 489 **IV**: 36, 316, 318
- BEAUJEU, Guillem de, mestre del Temple **I**: 497, 497, 501, 501, 504, 504, 505, 506, 507
- BEAUJEU, mariscal de **IV**: 391
- BEAUMARCHAIS, Eustaqui (Eustatxe, Estatxe, Eustache) de, governador de Navarra i senescal de Tolosa **II**: 229, 267, 287, 287, 291, 292, 371, 371 **III**: 195, 195, 196, 213, 218
- Beauvais **IV**: 116
- Beb-al-Beled (Barbelec, Berbelet, Porta dels Camps), porta de la muralla de Palma **I**: 176, 176, 180, 181
- BECEDA, Ramon **I**: 347, 347, 351
- BECERRA HORMIGO, Manuel **IV**: 363
- Bederrès (vegeu Besiers)
- BEDÓS, Bernat de **II**: 294
- Beit **III**: 426
- Beixi, riu Sec de (vegeu Sec de Betxí)
- BEJARANO RUBIO, Amparo **II**: 163
- BELENGUER, Ernest **I**: 181, 218 **II**: 67, 111 **IV**: 43
- BELET, Bernat Miquel **IV**: 206
- BELLA, Na (vegeu AMICHI, Bella d')
- "Bella dona", hostal **IV**: 177, 177
- Bellaguarda **II**: 295, 295 **IV**: 183
- Bellcaire, de Rosselló **II**: 140, 141, 142 **IV**: 18, 118, 118, 244
- BELLCASTELL, Francesc de **IV**: 163, 163
- BELLCASTELL, Pauquet de **IV**: 163, 163, 301
- BELLERA, Arnau Guillem de **IV**: 314
- BELLERA (BESORA), Guillem de **II**: 207, 207
- BELLERA, Guillem de **IV**: 180, 180, 182, 198, 198, 203, 205, 209, 209, 224, 230, 244, 245, 283, 283
- Bellera, baronia de **IV**: 180
- BELL-LLOC, Bernat de, pare de Ramon **II**: 86
- BELL-LLOC, Guillem de, germà de Ramon **II**: 86
- BELL-LLOC, Pere de **III**: 466 **IV**: 65
- BELL-LLOC, Ramon de **I**: 376 **II**: 85, 85, 86
- Bell-Lloc **III**: 36
- Bell-Lloc, castell de **II**: 86
- Bellmunt **II**: 101
- BELLOT, Pedro **IV**: 383
- BELLPUIG, Bertran de **II**: 168, 177, 207
- BELLPUIG (Bellopodio), Galceran de **IV**: 151, 151, 157, 180, 182, 183, 199, 199, 203, 203, 205, 214, 222, 222, 224, 264, 293, 293
- Bellpuig **II**: 244 **IV**: 64, 314
- BELLVEÍ, Guillem de **IV**: 236, 236
- Bellvei **IV**: 268
- BELLVER, Guillem de **III**: 368
- Bellveer (Belveder) **III**: 438, 438
- Bellver **I**: 165 **IV**: 339
- Bellver, castell de **IV**: 160, 162, 164, 164, 165, 165, 167, 204, 282
- BELLVÍS, Bernat de **II**: 226
- BELLVÍS, Bertran de **II**: 158
- BELLVÍS, Teresa de **III**: 485 **IV**: 148
- BELMONT, Astruc (Astruch) **I**: 346
- Belsui **I**: 493
- BELTRAN MARTÍNEZ, Antonio **IV**: 71
- BEMARGAN (vegeu SELIM BEMARGAN; MURGIM BEN SABIR)
- BEN ABET (BEN AABET, BEN AHABET) **I**: 163, 163, 175 **II**: 96, 96, 105, 105
- BEN-BÀRQUET (vegeu ABU BECR IBN MUSA)
- BEN JUCEF (vegeu ABU IÚSUF IÀCUB)
- BEN SIMOMEM **III**: 409, 410, 412, 415, 416
- BENÀCIA (vegeu JACOB BEN ÀCIA)
- Benaguasil (Benaguatzir) **III**: 34
- Benavarri **I**: 466
- BENAVENT, Bernat de **I**: 64, 64

- BENAVENT (BENIVENT), Gombau de **IV**: 67, 67
- BENAVENT, Gombau de, veguer de Barcelona **II**: 157
- Benaventana **II**: 195
- BENAVIDES, Antonio **III**: 405
- BENAVIDES, Juan Alonso de **IV**: 346, 390
- Bendinat, serra de Portopí **I**: 156, 156, 157 **IV**: 159
- BENEDETTI, Marina **III**: 370
- Benedriz (Benedrís) **I**: 465 **IV**: 97
- BENET V, papa **IV**: 93
- BENET XI, papa **III**: 370
- BENET XII, papa **IV**: 18, 83, 93, 93, 94, 106, 106, 107, 107, 116, 116, 117, 117, 118, 118, 119, 120, 120, 134, 134, 136, 209, 234, 255, 390, 390
- BENET XIII, antipapa (vegeu LUNA, Pedro Martínez de)
- BENEVENTO, Pere de **I**: 62
- Benevento **II**: 127, 128, 256 **III**: 16, 77, 77, 81
- Beniamor **IV**: 144
- Benibolla **IV**: 148
- Benicadell (Penacadell, Penya Cadell), serra **I**: 385, 395, 395, 396, 396, 397, 486
- Benicadell-Mariola, comarca **I**: 296, 390, 400
- Benicalaf **I**: 243
- Benicarló **I**: 267
- Benicàssim **IV**: 135, 135
- Benidorm **IV**: 371
- Benifallet **I**: 120
- Benifaró **I**: 243
- Benifassà **I**: 56, 528
- Benigànim, port de Cocentaina **I**: 396
- Benigotmar **II**: 84
- BENI HAFS de Tunis, llinatge **II**: 166
- Beniatzar (Bunyola) **IV**: 151
- Benimàmet **IV**: 293
- Benimassot (Benimaçor) **I**: 398, 398
- Beniopa **I**: 522, 522 **III**: 313
- Benissa **IV**: 113
- BENITO I MONCLÚS, Pere **I**: 59 **II**: 56
- BENOIT, Fernand **II**: 57
- BENOIST-MECHIN, Jacques **III**: 72
- BENSCH, Stephen **I**: 164, 473 **II**: 356, **III**: 276
- Benut-el-Arrais (vegeu BANUD el Arrais)
- BENVIURE, Pere de **IV**: 153
- Beòcia **III**: 397
- Berbegal (Barbegal) **I**: 68, 69, 99
- Berbelec, Berbeled (vegeu Beb-al-Beled)
- BERÇÓ, Bernat **IV**: 236, 236
- Berdejo **IV**: 264, 359
- Bèrdia **III**: 35
- BERENGUER RAMON II, comte de Barcelona **I**: 219, 337
- BERENGUERA, filla de Ramon Berenguer III, muller d'Alfons VII de Castella **I**: 230 **II**: 33, 33, 54, 54
- BERENGUERA ALFONSO (ALONSO) **I**: 437, 437, 441, 441, 476
- BERENGUERA DE CASTELLA, reina de Lleó **I**: 74, 74, 75, 377 **II**: 69
- BERENGUERA FERNÁNDEZ (FERRANDIS) **I**: 448 **II**: 338
- BERGA, Fortuny de (vegeu VERGUA, Fortuny)
- BERGA, Pere de **I**: 408, 408, 490, 512, 513, 513, 517, 518, 518
- BERGA, Pere de **IV**: 339
- Berga **I**: 408, 518, 518 **IV**: 169, 229, 230, 231, 231, 242
- Bèrgam **IV**: 315
- Bergants (Calderes), riu **I**: 225, 225, 264
- BERGETA, filla de Fortún Bergua **I**: 91
- Bergua **I**: 65
- BERGUA, Fortún **I**: 65, 91
- BERGUA, Pedro Fernández **I**: 65
- BERGUA, Vallès (vegeu ANTILLÓ, Valle d')
- Berguedà **II**: 150
- BERGUNYÓ, En **I**: 51, 51
- Bernardins, bandositat de Saragossa **IV**: 266
- BERNAT, abat de Sant Feliu de Guíxols **I**: 137, 137, 138, 172
- BERNAT, comte de Barcelona **I**: 58
- BERNAT (BERTRAN), comte de Comenge **I**: 17, 51 **II**: 44
- BERNAT VI, comte de Comenge **III**: 222

- BERNAT DE CABRERA, comte d'Osona (vegeu CABRERA, Bernat III de)
- BERNAT DE SEPTIMÀNIA, comte de Tolosa i de Barcelona i marquès de Gòtia **II**: 19, 58
- BERNAT ANDREU **II**: 265
- BERNAT CALVÓ, Sant **I**: 313
- BERNAT PONÇ **II**: 219, 219
- BERNUZZI, Giovanni **IV**: 402
- BERTOLUCCI PIZZORUSSO **I**: 509 **II**: 125, 129
- BERTRAN, Prim **III**: 263 **IV**: 316, 320
- BERTRELLANS, Pere de **IV**: 146, 146
- BESALÚ, Berenguer de **II**: 340
- BESALÚ, Ramon Vidal de **I**: 59
- BESALÚ (BOSULDÓ), Bernat Vidal de **I**: 304, 304, 306 **II**: 121, 121
- Besalú (Besoldó, Besuldó, Besuldú) **II**: 315, 331, 331, 340, 340, 350, 352, 352, 357, 362, 372 **III**: 229, 240, 244 **IV**: 142, 164, 169, 180, 183, 318
- Beseit, ports de **I**: 396
- Besiers (Besers, Bederrès) **I**: 55, 55, 455 **II**: 43, 43, 44, 57, 57, 287, 288 **III**: 60, 213, 213, 265, 265, 266, 267, 267 **IV**: 400, 400
- Besoldó (vegeu Besalú)
- BESORA, Arnau Guillem de **IV**: 183
- BESORA, Guillem (vegeu BELLERA, Guillem)
- BESORA, Marquesa de **IV**: 220
- Bespén **IV**: 67
- BESTRACA, senyor de (vegeu CRUÏLLES, Gilabert de)
- BESTRACÀ, Sibil·la de **IV**: 202
- Bétera **I**: 321, 321 **IV**: 97, 135, 255, 277, 314, 315
- Betlem (Betlem) **II**: 303
- Betxí **IV**: 255
- BEUTER, Pere Antoni **I**: 346 **II**: 27, 58, 62
- Biar **I**: 196, 376, 379, 379, 380, 384, 385, 385, 386, 386, 387, 426, 427, 454, 486, 500, 523 **II**: 144 **III**: 311 **IV**: 69, 198
- BIATRIU, Joan **IV**: 206
- Bíblia (Escriptura) **I**: 48, 410 **II**: 25 **III**: 228, 345 **IV**: 211, 317, 317
- Bíblia-Deuteronomi **IV**: 289
- Bíblia-Epístoles **I**: 47 **IV**: 289
- Bíblia-Evangelis **I**: 48, 60, 135, 137, 175, 234, 314, 462, 502 **II**: 134, 134, 246 **III**: 125, 125, 127, 139, 156, 174, 177, 207, 392, 399, 451, 502, 503
- Bíblia-Ezequiel **III**: 207
- Bíblia-Gènesi **IV**: 30, 32, 285
- Bíblia-Proverbis **I**: 48
- Bíblia-Psalsms **IV**: 32, 33, 289, 289
- Bíblia-Reis **IV**: 30, 32
- Bíblia-Samuel **IV**: 30, 31, 175, 175
- Bicorb **I**: 465 **IV**: 97
- Bidasoa, riu **II**: 226
- Bilbao **IV**: 351
- Bilches (vegeu Vilches)
- Bilona (vegeu Villena)
- Bin-Alcadim, torre de Valencia **I**: 315, 317
- Binèfar **IV**: 370, 393
- Binicau **IV**: 286
- BINIMELIS, Joan **I**: 163
- Biota, senyor de (vegeu URREA, J. P)
- Biota **I**: 153 **IV**: 51, 144, 153
- Bisbal, la **I**: 197, 517, 517
- Bisbe, torre del, d'Elna **IV**: 200, 200, 220
- Biscaia **II**: 169 **IV**: 331
- Biscaia, senyor de (vegeu DIEGO LÓPEZ DE HARO **I**; LOP DÍAZ DE HARO; DIEGO LÓPEZ DE HARO **II**)
- BISCARRE, Garcia **IV**: 60, 61
- Biskra **III**: 71
- BISSON, Thomas N. **I**: 54, 58, 60, 63, 65, 91, 120
- BITA **IV**: 411
- Biure **I**: 281
- Bizanci (vegeu Constantinoble)
- BLANCA (muller de Berenguer de Boixadors) **IV**: 61
- BLANCA, filla del príncep de Tarent **IV**: 36
- BLANCA D'ANJOU, muller de Jaume **II** **III**: 59, 207, 278, 278, 303, 304, 305, 305, 331, 394, 404, 413, 413, 433, 457, 458, 469, 487, 490, 491 **IV**: 19, 35, 35, 37, 37, 67, 70, 84, 126, 126, 260
- BLANCA D'ARAGÓ, filla de Jaume **II** **III**: 490, 490 **IV**: 36, 36

- BLANCA D'ARTOIS, muller d'Enric de Navarra **II**: 122, 122
- BLANCA DE BORBÓ, muller de Pere el Cruel de Castella **IV**: 329, 329, 344
- BLANCA DE CASTELLA, muller de Lluís VIII de França **I**: 75, 75 **II**: 125
- BLANCA DE FRANÇA, filla de Lluís IX **I**: 35, 480, 481, 481 **II**: 141, 141 **III**: 85, 86, 86, 270, 273 **IV**: 246
- BLANCA DE NAVARRA, comtessa de Xampanya **I**: 230, 230
- BLANCA DE SICÍLIA, comtessa d'Empúries **IV**: 372, 400, 400
- Blancafort **II**: 351
- BLANCAS, Jerónimo de **I**: 290
- BLANCH, Josep **III**: 441
- BLANES, Ramon de **IV**: 363
- BLANES, Vidal de **IV**: 363
- BLANES, Vidal de, bisbe de València **IV**: 318, 318, 378, 378
- Blanes **II**: 331, 332, 332 **IV**: 141, 315
- Blaquernes (Blanquerna), palau de Constantinoble **III**: 336, 336
- Blaquia (Tessàlia) **III**: 68, 387, 396, 397, 400, 402, 430
- BLAU, el (vegeu AL-AZRAC)
- BLÁZQUEZ (BLASQUES), Gil **IV**: 332, 340, 341, 342
- Blecua **IV**: 98
- BLUME, Richard (Ritxard) von (vegeu FLOR, Ricard de)
- BOADES, Bernat (pseudo-Boades) **II**: 66
- BOAPS (vegeu AL-UATHIQ, califa)
- Boatella, la, porta de València **I**: 325, 325, 326, 330, 330, 367, 367
- Boca d'Aver (vegeu Dardanel) s
- Boca de Far (entrada de l'estret de Messina) **III**: 119, 119, 121, 142, 142, 143, 328
- Boca de Giro **IV**: 300
- Bocairent **I**: 520 **IV**: 69, 198
- BOCANEGRA, Antoni **III**: 373
- BOCANEGRA, Gil **III**: 373 **IV**: 354, 354
- BOCCANEGRA, Simó **IV**: 354
- BOCANEGRA, llinatge **III**: 373
- BOFARULL I DE BROCÀ, Antoni de **I**: 44, 143, 145, 162, 234, 302, 363, 438 **II**: 28, 68, 335 **III**: 19, 20, 22, 30, 98, 144, 169, 171, 199, 206, 210, 223, 238, 274, 282, 305, 320, 324, 326, 328, 329, 340, 344, 345, 353, 354, 359, 382, 396, 400, 409, 410, 416, 421, 424, 426, 430, 434, 435, 437, 467, 468, 477, 486, 497, 498, 501, 503, 506 **IV**: 77, 92, 112, 115, 125, 130, 248, 331, 411
- BOFARULL I MASCARÓ, Pròsper de **I**: 49, 55, 59, 63, 73, 76, 79, 107, 108, 110, 128, 134, 146, 204, 221, 232, 238, 364, 448, 477, 525, 527 **II**: 33, 34, 39, 41, 42, 77, 80, 100, 110, 120, 122, 123, 199, 208 **III**: 31, 36, 51, 258, 281, 292, 293, 305, 309, 330, 488, 490 **IV**: 33, 68, 70, 238, 240, 251, 253, 270, 282, 330, 349, 362, 363, 379, 399, 400, 403, 405, 406
- BOFARULL I GALLOFRÉ, Benjamí **II**: 345, 367
- BOFARULL I SANS, Francesc de **I**: 90, 380
- BOFARULL I SARTORIO, Manuel de **I**: 488 **IV**: 134
- BOFFA, Serge **II**: 281
- Bogarra (Bugarra) **I**: 376, 376, 379, 380
- BOHÈMIA, rei de, personatge llegendari **II**: 59, 60, 61
- Bohèmia **II**: 59, 59, 60
- BOHIGAS, Pere **I**: 7 **IV**: 175
- Boí (BOY), G. **I**: 40, 86
- BOÏL, Felip de **III**: 485, 485 **IV**: 61, 147, 147, 166, 166, 167, 167, 203, 209, 214, 224, 232, 234, 237, 238, 240, 240, 242, 244, 276
- Boïl, Felip de, fill de Felip **IV**: 148
- Boïl, Joan de **IV**: 147, 148, 209
- Boïl, Pere (Pero) **IV**: 66, 69, 209
- Boïl, Pere de, fill de Felip **IV**: 148
- Boïl, Pere, cavaller sens par **IV**: 315, 315, 323, 323, 324
- Boïl, Ramon de **IV**: 209, 209, 315
- Boïl **IV**: 209, 315
- BOIXADORS, Berenguer de, pare de Bernat **III**: 462 **IV**: 61

- BOIXADORS, Berenguer de, fill de Bernat **IV**: 314
- BOIXADORS, Bernat (Berenguer) de **III**: 462, 462, 468, 468, 485, 485, 494 **IV**: 60, 61, 61, 65, 66, 90, 147, 314
- BOIXADORS, Joan de **I**: 507
- BOIXADORS, Ramon de **IV**: 313, 314
- BOIXÓ, Bernat de **IV**: 235, 235
- BOLÀS, Pelegrí de **I**: 91, 91, 95, 96, 101, 101, 105, 224, 520
- Bolea **I**: 64, 96, 96, 103
- Bolet, castell del **IV**: 216
- Bolonya **I**: 111, 114, 114 **III**: 77 **IV**: 156, 319
- Bolonya, Guiu de, cardenal (vegeu BOULOGNE, Gui de)
- Bon, cap **II**: 189
- Bona **III**: 102, 103, 150
- BONADONA, Arnau **IV**: 206
- Bonaire (Bonaria), de Calàbria **III**: 423, 423
- Bonaire, de Sardenya **III** (castell de): 459, 459, 464, 465, 467, 468, 476, 477, 477, 479, 480, 481, 482, 482, 484, 485, 485, 486, 487 **IV**: 47, 54, 54, 64, 66, 66, 69, 312
- Bonalbaar (vegeu Banyalbufar)
- BONANAT, escrivà **I**: 462, 462 (vegeu també PUIG, Bonanat de)
- BONASTRE, Bernat de **IV**: 350
- “Bonaventura”, nau **II**: 343 **III**: 169, 171
- Bonayre (vegeu Busnaire)
- BONBÀRQUET (vegeu ABU BECR IBN MUSA)
- BONBÒQUER (vegeu ABU BECR IBN MUSA)
- BONET DONATO, Maria **I**: 189 **III**: 36
- BONIFACI VIII, papa **III**: 262, 263, 263, 301, 301, 302, 303, 303, 307, 309, 310, 310, 315, 317, 321, 329, 332, 336, 445 **IV**: 37, 40, 46, 84, 125
- BONIFACI, Pere **I**: 346, 347, 347, 348, 349, 351, 352
- BONIFACI, senyor d’Engina **III**: 401, 401
- Bonifaci **III**: 468, 477, 478
- Bonifany, Pere **II**: 341
- BONSENYOR (Bon senyor), Astruc **I**: 432, 432, 443, 443, 444, 445
- BONVÍ (Boví), Bartomeu **II**: 235, 235, 239
- BOORS (BORUS) **III**: 101, 242
- BOQUERÓ (vegeu ABU BECR IBN MUSA)
- BORAU, Jaume (Jacme) **IV**: 206
- BORBÓ, Jaume de **IV**: 391
- BORBÓ, Joan I de, comte de la Marche (Marca)
- BORDALLO, Alfonso, comanador de Montalbà **I**: 512
- Bordel, Bordell (vegeu Bordeus)
- Bordelès (regió de Bordeus) **III**: 155, 157 **IV**: 316
- Bordeus (Bordeu, Bordel, Bordell) **II**: 14, 23, 24, 25, 27, 28, 205, 208, 208, 209, 214, 218, 220, 220, 221, 221, 222, 222, 223, 224, 225, 226, 226, 228, 235, 280 **III**: 129, 130, 131, 138, 139, 140, 140, 141, 151, 151, 152, 152, 153, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 158, 159, 160, 160, 166, 179, 278 **IV**: 343, 393
- BORDILS, Bernat de **IV**: 235, 235
- Bordils **IV**: 203
- BORGHESE, Gian Luca **III**: 76
- Borgo (Burg) **III**: 327
- BORGONYA, Lluís de **III**: 430, 431, 431, 439, 444, 444
- Borgonya **II**: 287, 288
- Borgonya, duc de **III**: 429, 429, 430
- Borja **I**: 89 **IV**: 267, 344, 358, 364, 365, 392, 392
- BORN, Bertran de **III**: 324
- Born (Barcelona) **IV**: 173
- BORRÀS GUALIS, Gonzalo Máximo **III**: 497 **IV**: 71
- Borrassà, castell de **I**: 56
- Borriana **I**: 21, 24, 29, 33, 34, 40, 52, 81, 84, 97, 103, 105, 110, 164, 188, 198, 220, 220, 221, 222, 222, 241, 241, 244, 244, 245, 246, 249, 251, 251, 252, 253, 253, 254, 255, 259, 260, 260, 261, 261, 262, 263, 263, 267, 268, 268, 269, 269, 270, 270, 272, 272, 275, 275, 276, 277, 279, 280, 281, 285, 287, 288, 288, 289, 289, 290, 296, 296, 297, 297, 299, 300, 301, 301, 303, 305, 309, 309, 313, 315, 315, 316, 317, 317, 318, 320, 332, 390, 390,

- 392, 471, 490, 491, 491 **II**: 21, 117, 117,
317 **III**: 36, 59 **IV**: 14, 18, 39, 78, 79, 108,
109, 109, 110, 110, 111, 111, 180, 276,
283, 283, 366, 366, 367, 372, 373, 378,
387
- Borriol **I**: 268, 268 **III**: 36 **IV**: 315
- BORRÓ, Pere **IV**: 163, 164
- Borró **I**: 354, 354
- Bosa **IV**: 96
- BOSCH, A. des, notari de Jaume **I**: 458
- BOSCOLO, Alberto **II**: 182 **III**: 73, 78, 450 **IV**:
151, 402, 405, 410
- Bòsfor **III**: 337, 337, 366 **IV**: 24, 148, 203,
295, 296, 298, 299, 300
- BOTET I SISÓ, Joaquim **I**: 454
- BOTONAC, llinatge **II**: 10, 14
- BOTONAC I DE CASTELLNOU, Jaspert de, sacristà de Girona i bisbe de València **II**:
10, 11, 12, 13, 14, 15, 214, 232, 232, 382,
382, 383, 384
- BOTONAC, Pere Arnau de **II**: 10, 14, 168,
177, 207, 214, 214, 215
- Bou, Xavier **I**: 202
- BOULOGNE, Gui de **IV**: 359, 359, 360, 360,
366
- Boulou, le (vegeu Voló, el)
- BOUREAU, Alain **III**: 72
- BOUSSON, Jacques de **II**: 207, 251, 251, 254,
254
- BOVER, August **III**: 450
- BOVER, Joaquim Maria **IV**: 218
- BOVET, Nicolau **I**: 140, 140
- Boy, G. (vegeu Boí, G)
- Boza, riu **III**: 477
- Brankhiàlion **III**: 359
- Brabant, ducs de (vegeu ENRIC; JOAN)
- BRACHFELD, F. Oliver **I**: 221 **II**: 34, 110
- Bradebieu **I**: 362
- Braiman, ducat de (vegeu Ray-mont)
- Brandis (vegeu Bríndisi)
- BRATSCH-PRINCE, Dawn **IV**: 406
- Breda, monestir de **IV**: 53
- BRESC, Henri **III**: 191, 230 **IV**: 45, 59, 68,
154, 203, 247, 252, 401
- Bretanya **IV**: 247
- Brétigny **IV**: 361
- Brignolles **III**: 306
- Brihuega (Brioga) **I**: 467, 467
- Bríndisi (Brandis) **II**: 240, 240, 248 **III**: 116,
116, 188, 189, 190, 192, 193, 193, 209,
209, 275, 276, 276, 323, 323, 394, 402,
429, 432
- Brioga (vegeu Brihuega)
- BRISEIDA, personatge de la *Iliada* **I**: 30
- BROCH, Àlex **IV**: 8, 198
- BRONDO, família **IV**: 165
- BROOK, Lindsay Leonard **I**: 140 **III**: 73, 468
IV: 44, 49, 57, 96
- BROTO APARICIO, Santiago **IV**: 68
- Bruc, el **IV**: 204
- Brucola, port de la **IV**: 410
- BRUGUERA, Jordi **I**: 8, 10 **II**: 7, 8 **III**: 7 **IV**: 7, 8
- BRUNET, En, còmit **IV**: 297
- BRUNIQUER, Esteve Gilibert **II**: 27
- BRUNSWICK, Ot de (vegeu Ot de
Brunswick)
- BRUYÈRE (BRUIERA), Hélie (Elus) de la **IV**:
248, 248
- Buch (Buig), cabdal de (vegeu GRAILLY,
Joan)
- Buchari **II**: 195
- BUCHON, Jean Alexandre C. **II**: 28, 30, 76,
83, 84, 90, 91, 104, 135, 233, 282 **III**: 19,
210, 324, 402, 407, 429, 431, 438, 477
- BUÇOT, Pere **IV**: 234
- Buesa **I**: 64
- BUESO, Rodrigo **I**: 241
- Bufile (Bofilla) **I**: 321, 321
- Bugia **II**: 70, 70, 166, 166, 167, 172 **III**: 52,
71, 91, 99, 100, 150, 150
- BUISAN, Gil Pérez de **IV**: 236
- Bula **IV**: 219
- Bulgària **III**: 333, 368 (vegeu també Latzau-
ra)
- Bulles **III**: 42
- Bunyol **I**: 57, 322, 485, 485 **III**: 35 **IV**: 37,
37, 365
- Bunyola **I**: 164, 187
- BUQUIS, Azzone di **IV**: 312
- Burbàguena **I**: 88, 89, 90, 90, 93, 95

- Burg (vegeu Borgo)
 Burg d'Ebre **I**: 303
 Burgo de Osma **I**: 303
 Burgos **I**: 303, 480, 481, 481, 482, 482, 483, 484, 499, 499 **III**: 31 **IV**: 114, 179, 328, 329, 329, 343, 393, 393, 394, 396, 402
 Burgos, bisbe de (vegeu FONTECHA)
 BURGUÈS, Arnau **IV**: 160, 161
 BURGUET, Arnau **IV**: 161
 BURNS, Robert I. **I**: 90, 129, 138, 161, 162, 163, 167, 179, 182, 211, 218, 220, 252, 257, 260, 281, 313, 319, 339, 363, 366, 369, 373, 384, 387, 388, 389, 393, 403, 405, 406, 416, 424, 434, 460, 465, 468, 478, 485, 492, 519, 521 **II**: 58, 67, 115, 117, 118, 119, 163, 232 **III**: 35, 47, 73, 79, 332
 BURRIEL, P. Andrés Marcos **I**: 471
 Busnaire (Busnayre, Bonayre) **III**: 477, 477
 BUSQUETS, Àngels **I**: 138 **IV**: 173
 Butsènit **I**: 453 **IV**: 69
- CABANELLES, Guillem de, bisbe de Girona **I**: 137, 137, 158, 158, 172, 172 **II**: 73, 73
 Cabanes, de l'Empordà **III**: 304
 Cabanes de l'Arc **III**: 36, 59 **IV**: 256
 Cabanes de Terol, les **I**: 359, 360
 CABANES PECOURT, María Desamparados **I**: 73, 161, 245, 339 **II**: 115
 Cabanyes, castell de **I**: 510
 Cabdet (Capdet, Capdets, Caudete) **I**: 376, 376, 379
 CABAÑERO SUBIZA, Bernabé **III**: 497
 CABESTANY, Guillem de **I**: 80
 CABESTANY, Joan-Ferran **II**: 42, 67 **IV**: 43, 353, 405
 Cabestany **IV**: 187
 CABEZUELO PLIEGO, Jose Vicente **I**: 57, 252, 299, 448, 484, 491, 493, 521 **II**: 141, 186, 205, 214, 227, 245, 267 **III**: 51, 63, 86, 313, 423, 461 **IV**: 51, 60, 68, 76, 91, 103, 104, 187, 218, 295, 324, 329, 371
 CABOET, Arnalda de **I**: 56
 Cabotet **I**: 56
 Caboterra (vegeu Capoterra)
- Cabra **II**: 317
 CABRÉ, Dolores **I**: 63 **II**: 382 **III**: 198
 CABRÉ I PAIRET, M. Montserrat **I**: 202
 CABRENÇ, Ermessenda de **II**: 331
 CABRENÇ (CABRENY), Guillem Galceran de **IV**: 199, 199, 203
 CABRENYS, Beatriu de **IV**: 44
 CABRENYS, senyoriu, baronia de **IV**: 199
 CABRERA, Àlvar de, comte d'Urgell (vegeu ÀLVAR DE CABRERA)
 CABRERA, Àlvar de, vescomte d'Àger **I**: 466
 CABRERA, Artal de **IV**: 203, 214 (vegeu també FOCES, Artal de)
 CABRERA, Bernat I, vescomte de Montsoriu, senyor de Montclús **III**: 495 **IV**: 53
 CABRERA, Bernat II (Bernadó, Bernadí), vescomte de **IV**: 23, 24, 25, 53, 53, 91, 103, 103, 111, 135, 136, 151, 163, 196, 199, 217, 234, 258, 265, 266, 268, 268, 269, 271, 272, 273, 274, 280, 281, 283, 283, 289, 289, 290, 291, 291, 292, 293, 295, 302, 303, 303, 304, 304, 305, 306, 306, 307, 308, 308, 309, 309, 310, 311, 311, 312, 312, 313, 314, 314, 317, 319, 323, 323, 324, 327, 333, 337, 346, 346, 347, 348, 348, 349, 350, 355, 356, 356, 358, 358, 359, 361, 361, 362, 363, 366, 367, 370, 370, 371, 371, 378, 379, 379, 380, 380
 CABRERA, Bernat III (Bernadó), comte d'Osona **IV**: 53, 69, 183, 196, 199, 314, 314, 315, 317, 337, 337, 338, 350, 358, 361, 362, 363, 363
 CABRERA, Elionor de **IV**: 144, 153
 CABRERA, Emilio **IV**: 53
 CABRERA, Ermengol de (vegeu ERMENGOL IX D'URGELL)
 CABRERA, Guerau de **I**: 408, 466
 CABRERA, Guerau VI de **I**: 81
 CABRERA, Guerau de, comte d'Urgell **I**: 20, 56, 78, 81, 97, 108, 109, 110, 111, 111, 112, 112, 113, 114, 115, 120, 122, 123, 164, 250 **III**: 28
 CABRERA, Guerau de, trobador **I**: 112
 CABRERA, Guerau de, vescomte d'Àger **I**: 111
 CABRERA, Guerau **IV**: 277

- CABRERA, Isabel de **III**: 439
- CABRERA, llinatge **I**: 97, 109, 118, 123, 125, 127 **IV**: 339
- CABRERA, Marquesa de, comtessa d'Empúries **III**: 495, 495
- CABRERA, Ponç de **I**: 20, 111, 112, 114, 115, 115, 116, 117, 117, 122, 123, 466
- CABRERA, Ponç de, marit de Marquesa d'Urgell **I**: 111
- CABRERA, Ponç (Poncet) de, vescomte de, fill de Bernat II **IV**: 53, 196, 196, 258, 314
- CABRERA, Ponç (Poncet), vescomte de Cabrera (illa) **III**: 151, 232, 245, 245
- Cabrera, vescomtat de **I**: 111 **II**: 267 **IV**: 53, 151, 153, 183, 315
- Cabriel (Cabriol, Cabrivol), riu **I**: 379, 379, 380
- ÇAÇÀ (CASSÀ), Arnau de **III**: 443, 444, 444, 468
- Caçà **IV**: 98
- CACHO BLECUA, Juan Manuel **IV**: 378
- Cadaqués **II**: 369, 370 **III**: 231, 231, 233, 237, 237
- CADEDDU, Maria Eugenia **IV**: 48, 55, 56, 61, 66
- Cadells **III**: 299, 306
- Cadena, coll **I**: 434
- Cadis (Càleç, Cèleç) **IV**: 332, 332
- Cadret **IV**: 82, 264
- CAGGESE, Romolo **III**: 154, 423, 424, 428, 472
- ÇA-GUÀRDIA, Guillem (vegeu SA-GUÀRDIA, Guillem)
- CAHÈN (vegeu ABEN-JOMAIL ZEIAN)
- CAIÇA, Nicolau de **IV**: 110
- Çaidia (vegeu Saidia)
- CAILLE, Jacqueline **I**: 51, 352, 352
- CAINARIUS (CARROÇ) **I**: 213
- Cala Nans, Punta de **III**: 237
- Calàbria **II**: 10, 14, 195, 196, 201, 209, 210, 212, 212, 213, 234, 241, 248, 251, 362 **III**: 18, 38, 50, 73, 114, 115, 118, 120, 125, 130, 131, 131, 132, 135, 136, 142, 142, 143, 155, 184, 187, 188, 190, 191, 191, 192, 200, 200, 208, 209, 210, 212, 229, 230, 261, 262, 263, 263, 264, 278, 279, 279, 290, 294, 301, 307, 308, 309, 316, 319, 327, 329, 331, 335, 393, 394, 395, 396, 399, 409, 410, 411, 423, 424, 427, 428, 470, 471, 473, 475 **IV**: 68, 120
- Calabuig (Calabug, ant. Calapodium) **I**: 517, 517
- Calafell **IV**: 319
- Calahorra **II**: 121 **IV**: 114, 396
- Calahorra, bisbe de (vegeu FONTECHA)
- Calahorra (Calahorre), torre **I**: 431, 431, 432, 442
- CALAMANDRANA, Bonifaci de **III**: 278, 281, 302
- Calamotxa (Calamocha) **I**: 90, 91, 91 **IV**: 13, 39, 39
- Calana (Alana) **III**: 131, 132, 325, 423, 470
- Calanda **I**: 57
- CALASSANÇ, Bertran de **I**: 115, 115
- CALASSANÇ, Ramon de **I**: 115, 115
- Calassanç **I**: 125, 127 **IV**: 153
- Calatabel·lot (vegeu Caltabellotta)
- Calatafimi **II**: 176 **III**: 319, 319, 320
- CALATAGIRÓ G. (vegeu CALTAGIRONE, G.)
- Calataiud (Calataiò, Calataiú) **I**: 42, 73, 73, 90, 95, 96, 97, 139, 219, 223, 245, 252, 282, 367, 388, 388, 415, 415, 417, 423, 462, 467, 467, 484, 484, 495 **II**: 83, 121, 220 **III**: 165, 165, 166, 272, 274, 274, 297, 297, 298, 299, 300, 490 **IV**: 14, 42, 80, 101, 193, 193, 214, 255, 262, 280, 280, 315, 338, 340, 342, 351, 359, 360, 362, 363, 363, 364, 364, 365, 381, 394, 399
- Calatamaure (Castellamare?) **III**: 320, 320
- Calatrava **II**: 52, 52, 53
- Calatrava, comanador de **I**: 322
- Calatrava, mestre de **I**: 241, 241 **III**: 495 (vegeu també IBÁÑEZ, Pere; MUNYIZ, Pero; ADILLA, G. L. de)
- Calatrava, orde de **I**: 241, 241, 242, 307, 321, 356, 358, 376, 475, 476 **II**: 294, 352 **IV**: 331, 332, 360
- CALBET, Jaume **IV**: 77
- Calçada, pont de la, d'Alzira **I**: 367, 368
- Calce **IV**: 229

- Calcídica, península **III**: 384
 Calderes, riu (vegeu Bergants, riu)
 CALDERÓ **II**: 386
 CALDERÓ, Isabel **IV**: 235
 CALDERÓN, Inés **IV**: 321
 CALDERÓN ORTEGA, José Manuel **IV**: 355
 CALDES, Bernat de **III**: 293
 CALDES, Dolça de **III**: 293
 CALDES, Guillem (Joan) Peris de **III**: 354, 354, 358
 Caldes (Caules) de Malavella **II**: 355, 372 **IV**: 98, 180, 196, 311
 Caldes de Montbui **IV**: 169, 409, 409
 Calella de Palafrugell **II**: 367 **III**: 245
 CALISSE, Carlo **I**: 173 **II**: 79
 Call, barri de Barcelona **III**: 207
 Càller (Castell de Càller) **III**: 454, 455, 455, 457, 458, 459, 460, 460, 461, 463, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 468, 475, 476, 477, 477, 478, 480, 481, 481, 482, 484, 484, 485, 485, 486 **IV**: 15, 16, 24, 48, 48, 50, 52, 52, 53, 53, 54, 55, 56, 56, 57, 57, 58, 58, 59, 59, 60, 61, 61, 62, 62, 63, 63, 64, 64, 65, 65, 66, 68, 75, 146, 171, 203, 216, 230, 296, 304, 308, 309, 312, 312, 313, 315, 324, 324, 325, 326, 326, 327, 327, 409, 409, 410, 410
 Càller, estany del castell de **II**: 219 **III**: 463 **IV**: 59, 61, 63, 63
 Càller, golf de **II**: 219, 219 **IV**: 53, 54, 57, 58, 61, 63, 67
 CALLOÇ, En **IV**: 249
 Callosa **III**: 41, 43, 314, 314, 405 **IV**: 61, 77
 CALMETTE, Joseph **II**: 19, 58
 Calonge **IV**: 202
 Calp, prop d'Ifac **IV**: 113, 121, 356
 Calp, castell de **I**: 100
 Caltabellotta (Calatabel·lot, Caltabellota) **III**: 17, 308, 329, 330, 330, 331, 336, 396, 473 **IV**: 49, 98
 CALTAGIRONE (CALATAGERÓ), Gualtero de **II**: 207, 207, 248
 CALTAGIRONE (CALATAGIRÓ), Joan de **III**: 173, 173
 CALTAGIRONE (CALATAGIRÓ), Pere de **III**: 173, 173
 CALVALEY (Calverey, Calviley), Hugues de **IV**: 391, 391, 392, 392
 CALVET, Ramon **III**: 289
 Calvià **I**: 165
 Camarasa, castell de **IV**: 78
 CAMARENA MAHIQUES, José **IV**: 282
 Camarena de la Sierra **I**: 57, 99, 487, 487
 Camarón **I**: 57, 64, 87
 Cambrils **I**: 26, 139, 140 **III**: 59 **IV**: 169
 Camelàs **II**: 13
 CAMEMA, R. (vegeu CANELLA, R.)
 CAMOGLI, Bonifacio de **IV**: 290
 Camp de Llíria **I**: 387
 Camp de Montagut (vegeu Monteagudo del Castillo)
 Campanella, punta **II**: 235, 241, 252 **III**: 203
 CAMPANELLI, Rainer **III**: 484
 CAMPANER I FUERTES, Àlvar **I**: 171
 CAMPANES (CAMPANYES), Bernat de, comandador dels templers de la Ribera i Miravet **I**: 146, 176, 210 **II**: 74
 Campanet **I**: 165
 Campanya, comtessa de (vegeu BLANCA de Navarra)
 Campdàsens (vegeu Candasnos)
 Camperinya (vegeu Caperina)
 Campfranc (Canfranc) **I**: 245 **III**: 281
 Campidano (Campitan) **IV**: 63, 63
 Campillo **II**: 22, 23, 163, 227, 381 **III**: 87, 94, 214
 Camporrells **IV**: 153
 Campos **I**: 165
 Camprodon (Camp-redon, Camp-rodon) **II**: 296, 331, 331 **IV**: 142, 169, 369
 Camps, porta dels, de Palma (vegeu Beb-al-Beled)
 CAN, gran, rei dels tàrtars (vegeu ABAGA)
 CAÑADA JUSTE, Alberto **I**: 238
 Canàries (Illes Afortunades, Benaventurades, Perdudes) **IV**: 246, 246, 251, 251, 252
 Canarossa **I**: 164, 165, 165

- Candasnos (Campdàsens) **IV**: 269, 269
 Candia **III**: 275
 CANELLA (SAMENLA, CAMEMA) (SAVELLÀ),
 Ramon, comanador d'Aliaga **I**: 241,
 242, 242, 324, 324
 CANELLAS LÓPEZ, Àngel **III**: 264 **IV**: 51
 CANET, Arnau de **IV**: 220, 220, 234
 CANET, Esclarmunda de **IV**: 163
 CANET, Ferrer de **IV**: 94, 220, 234, 234, 264
 CANET, Ferrer de (fill de Ferrer) **IV**: 234
 CANET, Gilibert de **IV**: 156
 CANET, Guillem de **IV**: 127, 220, 234
 CANET, Guillem de, fill de Ramon **I**: 199,
 408, 448 **II**: 150, 151, 180 **IV**: 185
 CANET, Joan de **I**: 199
 CANET, Pere de **IV**: 220, 234
 CANET, Ramon de **I**: 199, 199, 434 **II**: 84,
 84
 CANET, Ramon, vescomte de **IV**: 164, 164,
 185, 185
 CANET, Ramon, vescomte de, fill **IV**: 185,
 185, 186, 186, 190, 198, 198
 CANET, Ramon de, frare predicador **IV**:
 243
 Canet, del Rosselló **I**: 80, 199 **IV**: 135, 184,
 184, 185, 186, 186, 187, 189, 189, 190,
 190, 194, 194, 196, 200, 201, 220, 221,
 222
 Canet, del Maresme **IV**: 234
 Canet, vescomtat de **IV**: 314
 Canet d'Adri **III**: 439
 Canet d'En Berenguer **IV**: 378
 Canfranc (vegeu Campfranc)
 Canigó **II**: 372
 Canigon (Canillo?) **IV**: 241
 Canillo **IV**: 241
 Cannedas **IV**: 50
 Cañete **IV**: 370, 397
 Caño, serra del **I**: 433
 Canossa **II**: 132, 132
 Cantal, departament del **IV**: 237
 Cantarella, la (vegeu Alcantarilla)
 CANTASSAR, comte de (vegeu CATANZARO)
 CANTEULA, R. (vegeu CANELLA, R.)
 Cantó, serra del **IV**: 386
 CANYELLA, R. (vegeu CANELLA, R.)
 CANYELLES, Berard de **IV**: 283
 CANYELLES (CANELLES), Bertran de **II**: 205,
 206
 CANYELLES, Vidal de, bisbe d'Osca **I**: 100,
 292, 292, 341, 341
 Canyelles **IV**: 286
 Canyelles, platja de **IV**: 15, 50, 50, 54, 54,
 55, 55
 Cap (Calp) **III**: 35
 Cap de l'Horta, d'Alacant **II**: 142
 Capadòcia **I**: 179
 CAPALBO, Sancho **IV**: 280
 CAPCIR, Ramon de **IV**: 159, 160
 Capcir **III**: 469 **IV**: 228, 259
 Capdepera (vegeu Pera, cap de la)
 Capdet, Capdets (vegeu Cabdet)
 CAPEILLE, Jean **I**: 80 **IV**: 113, 163, 203, 206,
 222, 236, 239, 254, 290, 302
 Capellada, riu **II**: 373
 Caperina (Camperinya, Caperrina), puig
 de Messina **III**: 91, 113, 113
 Capis (vegeu Gabes)
 CAPMANY, Antoni de **I**: 138, 197, 473 **II**: 70
III: 60 **IV**: 295, 296, 353
 Capodistria **IV**: 296
 Capoterra (Cabo Terra) **II**: 219, 219 **III**:
 459, 460, 460, 478 **IV**: 58
 CAPPPELLI, Adriano **IV**: 59
 Capri **II**: 235, 241, 241, 252, 252 **III**: 203,
 203, 209
 Càpua, principat de **II**: 199
 CAPULA, Giovanni **III**: 485
 Capupàsser (vegeu Passero, cap)
 CAPUTO, Neapolion **III**: 315, 315
 Caputxins, temple d'Esglésies (vegeu Santa
 Maria de Vallverd)
 CARAMANY, Ponç de **III**: 495
 CARANDE, Ramón **I**: 49
 Caravaca (Cavaraca) **III**: 42
 CARAVANTES, Ferran Ruiz de **IV**: 284,
 284
 CARBÓ, Bernat **IV**: 206
 CARBÓ, Galceran **IV**: 173, 173
 CARBÓ (CARBONS), els **III**: 299, 299

- CARBONELL, Pere Miquel **II**: 62, 66 **IV**: 37, 86, 87, 92, 93, 400, 411, 412
- Carbonera (Carbonaire, Carbonara), cap **IV**: 57, 57
- Carcassès **II**: 43, 57, 57, 268, 287, 288, 372 **III**: 213
- CARCASSONA, Pere de **IV**: 249
- Carcassona **I**: 41, 55, 55, 61, 61, 491 **II**: 43, 56, 57, 163, 261, 270, 280, 280, 288, 372, 372 **III**: 302 **IV**: 244
- Carcassona, senescal de **II**: 372
- CÁRCEL ORTÍ, María Milagros **II**: 277
- Càrcer (Càrcel) **I**: 369
- CARCELLA, Joan de (vegeu CORCELLES, Guillem de)
- Cardedeu **II**: 86 **IV**: 196, 196
- CARDÓ, Jaume **IV**: 236, 236
- CARDONA, Beatriu de **IV**: 196, 338
- CARDONA, Bernat Amat de, pare de Ramon de Cardona **IV**: 68
- CARDONA, Brunissenda de **II**: 268, 351
- CARDONA, Elionor de **IV**: 339
- CARDONA, Enric **III**: 20
- CARDONA, Guillem de, pare de Ramon Folc III i de Guillem **I**: 31, 61, 61, 62, 97, 112, 245, 343, 399
- CARDONA, Guillem de, germà de Ramon Folc, mestre del Temple **I**: 97, 97, 99, 104, 105, 112, 112, 113, 114, 114, 120, 122, 124, 125, 244, 245, 254, 376, 448 **II**: 49
- CARDONA, Guillem Ramon de **IV**: 55
- CARDONA, Hug I de **IV**: 90, 97, 199
- CARDONA, Hug Folc II (Huguet), vescomte de **IV**: 196, 198, 199, 200, 202, 205, 210, 218, 231, 258, 313, 314, 314, 323, 323, 339, 339, 360, 367, 368, 372, 377, 385
- CARDONA, llinatge **I**: 110, 123, 439 **II**: 329, 329, 333, 334
- CARDONA, Maria de **IV**: 97
- CARDONA, Ramon de **I**: 343
- CARDONA, Ramon de, possiblement fill d'Hug I de Cardona **III**: 471 **IV**: 90, 90, 198, 199, 199, 338
- CARDONA, Ramon de, fill de Ramon Amat **IV**: 69
- CARDONA, Ramon de, fill de Ramon Folc V **III**: 495, 496
- CARDONA, Ramon Amat de **IV**: 61, 68, 68, 75
- CARDONA, Ramon Folc III, vescomte de **I**: 31, 61, 61, 66, 81, 87, 97, 97, 98, 99, 102, 104, 105, 112, 112, 118, 118, 125, 125, 126, 127, 245, 245, 343, 343, 344, 344 **II**: 49, 81
- CARDONA, Ramon Folc IV, vescomte de **I**: 97, 399, 399, 401, 407, 409, 424, 466, 466, 490, 510, 511, 511, 513, 513, 515, 517, 517, 518, 518 **II**: 16, 85, 86, 146, 146, 147, 147
- CARDONA, Ramon Folc V, el Prohom vincclador, vescomte de **II**: 157, 158, 158, 159, 161, 161, 244, 244, 265, 268, 269, 279, 319, 327, 328, 329, 330, 333, 333, 334, 335, 336, 337, 337, 349, 356, 358, 359, 360, 361, 361, 363, 370, 370, 371, 371 **III**: 171, 220, 221, 222, 224, 224, 229, 243, 310 **IV**: 41, 41, 90, 90
- CARDONA, Ramon Folc VI **III**: 494, 496, 501, 501, 503
- CARDONA, Sibil·la de **IV**: 60, 199
- Cardona **I**: 501 **IV**: 231, 241, 368
- Cardona, vescomtat i comtat de **IV**: 116, 199
- Ça real (vegeu Sarral)
- CARIA, Rafael **IV**: 324
- CARINI, Isidoro **II**: 190, 192, 200, 210, 213, 218, 226, 236, 240, 346
- Carinyena (Carenyena) **I**: 487 **IV**: 279, 280, 280, 344, 350, 358, 360
- Carladès (Carlat), comtat del **IV**: 130, 163, 237, 237
- CARLEMANY **II**: 20, 68, 283, 283 **III**: 225, 225
- CARLES, duc de Calàbria **III**: 472, 472, 474, 475
- CARLES IV DE LUXEMBURG, emperador d'Alemanya **IV**: 301, 301
- CARLES V, emperador romanogermànic i rei d'Espanya **II**: 287
- CARLES V EL SAVI, rei de França **IV**: 118, 274, 311, 390, 391, 396, 396, 405, 405

- CARLES MARTELL, rei d'Hongria **III**: 283, 283, 301, 301
- CARLES ROBERT, rei d'Hongria **III**: 301, 301
- CARLES I D'ANJOU, rei de Nàpols **I**: 388, 460, 473, 508, 509, 509 **II**: 16, 17, 22, 23, 58, 124, 124, 125, 125, 126, 126, 127, 128, 128, 129, 129, 130, 130, 131, 131, 132, 132, 133, 134, 135, 135, 136, 136, 145, 145, 146, 166, 173, 174, 174, 176, 176, 177, 177, 180, 181, 181, 182, 183, 184, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 194, 195, 195, 196, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 205, 206, 207, 207, 208, 208, 209, 209, 210, 212, 213, 215, 218, 222, 222, 223, 224, 225, 226, 230, 232, 234, 235, 235, 236, 238, 240, 240, 241, 248, 249, 256, 256, 257, 258, 261, 284 **III**: 16, 73, 73, 74, 75, 76, 76, 77, 78, 80, 81, 83, 83, 88, 89, 90, 90, 91, 91, 101, 109, 112, 113, 114, 114, 115, 116, 116, 118, 119, 120, 121, 121, 122, 123, 125, 126, 127, 128, 129, 129, 130, 131, 132, 134, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 141, 142, 146, 152, 153, 154, 154, 155, 155, 157, 161, 164, 164, 166, 167, 175, 179, 180, 181, 182, 183, 185, 188, 188, 190, 191, 192, 196, 200, 201, 203, 204, 205, 206, 207, 209, 211, 212, 212, 213, 239, 248, 248, 271, 278, 302, 323, 325, 431, 431, 432 **IV**: 123, 124, 124, 126
- CARLES II d'Anjou, rei de Nàpols **II**: 132, 191, 207, 209, 210, 213, 248, 249, 251, 254, 254, 255, 256, 256, 257, 258, 258, 366, 384, 384, 386, 386 **III**: 83, 83, 84, 88, 130, 154, 188, 190, 191, 200, 201, 201, 202, 204, 204, 205, 206, 206, 207, 207, 208, 211, 212, 248, 248, 276, 278, 278, 279, 280, 281, 282, 282, 283, 283, 284, 290, 291, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 310, 315, 317, 318, 318, 321, 321, 325, 329, 330, 331, 331, 332, 388, 394, 394, 423, 427, 431, 442, 487 **IV**: 35
- CARLES EL COIX (vegeu CARLES II D'ANJOU)
- CARLES EL MALVAT, rei de Navarra **IV**: 32, 32, 348, 348, 360, 366, 369, 370, 370, 371, 371, 379, 395
- CARLES (CARLOT) DE VALOIS, fill de Felip III **II**: 260, 281, 281, 282, 285, 285, 288, 300, 309, 333, 366 **III**: 164, 164, 167, 180, 180, 181, 181, 194, 213, 216, 248, 248, 249, 250, 251, 252, 269, 270, 302, 302, 303, 321, 322, 322, 375, 388, 388, 389, 390, 394, 394
- Carlet **IV**: 267
- Carmançó, Carmanson (vegeu Quermançó)
- Carme, plaça de Nàpols **II**: 134
- CARO, Georg **III**: 357, 369, 456
- CAROALD, rei langobard **II**: 19
- Carraixet, barranc de **I**: 276, 321
- CARRASCO, Leticia **IV**: 382
- Carrascoy, serra de **I**: 434, 434
- CARRERAS, Enric **II**: 367
- CARRERAS CANDI, Francesc **I**: 59, 323, 454, 468, 475, 476 **II**: 145, 156, 217, 351 **III**: 59, 209, 264, 267, 268, 273, 277, 289 **IV**: 60, 195
- CARRERAS I VIGORÓS, Enric **II**: 345
- CARRERES ZACARÉS, Salvador **IV**: 112, 187, 226, 286, 287, 288, 289, 309, 389
- CARRÈRE, Claude **III**: 275, 340
- Carrícola **IV**: 69
- CARRILLO, Pedro **IV**: 368
- CARRILLO, Sança (Sanxa) **IV**: 16, 17, 76, 76, 81, 85, 85
- CARRÒS, cavaller alemany **I**: 140, 140, 166 **IV**: 152
- CARRÒS, Alamanda **IV**: 314
- CARRÒS (CARROÇ), Berenguer, fill de Francesc **III**: 424, 424, 425, 426, 468, 469, 485, 486 **IV**: 69
- CARRÒS (CARROÇ), Berenguer II, fill de Berenguer **IV**: 69, 69, 202
- CARRÒS (CARROÇ), Francesc **III**: 424, 455, 455, 457, 458, 458, 460, 461, 463, 464, 465, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 485 **IV**: 45, 49, 53, 55, 59, 62, 66, 69, 69, 113, 113, 152, 152, 159, 202, 314

- CARRÒS, Francesc , germà de Nicolau **IV**: 202
- CARRÒS, Estefania **IV**: 158, 202
- CARRÒS, Jaume **IV**: 202
- CARRÒS, Joan **IV**: 202
- CARRÒS, Joana **IV**: 314
- CARRÒS (CARROÇ), Nicolau, fill de Francesc **IV**: 202, 202, 212, 213
- CARRÒS (CARROÇ), Pere Ximèn, Senyor de Rebollet **I**: 346, 376, 376, 383, 383, 400, 448, 485, 498 **II**: 107, 107
- CARRÒS, Teresa **IV**: 314
- Carròs, Torre d'en **IV**: 159, 159, 160, 160
- Carseliat (vegeu Garseliato)
- Carta de franquesa de Mallorca* **II**: 109
- CARTA RASPI, Raimondo **IV**: 52
- Cartagena (Cartagènia) **I**: 34, 379, 434, 434, 499 **III**: 14, 41, 41, 42, 48, 314, 314 **IV**: 77, 118, 152, 351, 377
- Cartagena, bisbe (vegeu BARROSO; GARCIA; MARTÍNEZ)
- CARTÀS, el **II**: 18, 79
- CARTELLÀ, Guillem Galceran de, comte de Catanzaro **II**: 167 **III**: 229, 230, 230, 261, 316, 317, 319, 326, 327, 328, 330, 474
- Cartoixa, orde de la **II**: 364
- Cartulari dels Guillems* **I**: 49
- CARUANA GÓMEZ DE BARREDA, Jaime **II**: 42 **IV**: 251, 274, 279, 331
- CARVAJAL, germans **IV**: 329
- Casa de la ciutat, o Consolat, de Montpeller **II**: 44 **III**: 22
- Casa del Pont (Casa del Puente), de Saragossa **IV**: 193, 193
- CASACUBERTA, Josep Maria de **I**: 7, 9, 45 **III**: 7, 20 **III**: 144, 159, 171, 173, 206, 223, 231, 289, 362, 409, 434, 468, 477, 505
- Casal de Santa Lucia **II**: 198
- CASALA (vegeu SASALA)
- CASALÓ, Gregori, bisbe del Marroc **IV**: 371, 371
- CASAÑ, Joaquim **IV**: 343, 393
- CASCALES, Francisco **I**: 434
- CASAUS BALLESTER, María José **IV**: 262
- CASCALLA ROIS (vegeu CASTELLÀ RUIZ)
- Caseràndria (vegeu Cassàndria)
- CASERTA, Ricard de **II**: 127 **III**: 77, 77
- Casp, Compromís de **IV**: 337
- CASSÀ (vegeu CAÇÀ)
- Cassà de Pelràs **IV**: 203
- Cassàndria (Caseràndria) **III**: 384, 384, 396
- Casserres, prior de **I**: 202
- CASTALLA, García Pérez de **I**: 387, 387
- Castalla (Castayla, Cascailla) **I**: 296, 296, 379, 379, 380, 386, 387, 387 **III**: 35 **IV**: 79, 255, 371, 382
- CASTANET (CASCANET), Bernat de **I**: 507
- CASTAÑEDA, Vicente **I**: 379
- Castejón de Monegros (vegeu Castelló dels Monegros)
- Castejón del Puente (vegeu Castelló del Pont de Montsó)
- Casteldoria **IV**: 324
- Castell, punta del **II**: 364, 367 **III**: 245
- Castell (Castello), serra **I**: 104
- Castell d'Àsens (Castelldàsens) **I**: 121 **II**: 319
- Castell de Castells **I**: 401, 401
- Castell Ceboller (vegeu Castelló del Pont)
- Castell Dòria **III**: 460
- Castell de Fels (vegeu Castelldefels)
- Castell Genovès, de Sardenya (Castelsardo) **IV**: 304, 305
- Castell d'Haro (vegeu Haro)
- Castell Lombard (Castello Lombardo), de Castrogiovanni **III**: 318
- Castell Narbonès, de Tolosa **III**: 195
- Castell Nou, de Barcelona **III**: 207, 207
- Castell Nou, de Nàpols **II**: 253
- Castell de l'Ou (del Uovo), de Nàpols **III**: 202, 202
- Castell Rosselló **II**: 331
- Castell Sard **III**: 460
- Castell Ursino, de Catània **III**: 423, 435, 437, 437
- Castell Vell, de Barcelona **III**: 207
- CASTELLÀ RUIZ (SASTELLA, CASCALLA ROIS) **II**: 84, 84

- Castella **I**: 35, 38, 49, 49, 50, 51, 73, 76, 79, 108, 199, 200, 200, 219, 229, 234, 235, 237, 310, 312, 360, 375, 376, 376, 379, 380, 399, 403, 406, 428, 451, 467, 467, 469, 470, 471, 472, 481, 481, 482, 482, 484, 489, 528 **II**: 14, 17, 22, 23, 41, 48, 49, 54, 55, 55, 84, 84, 120, 121, 125, 137, 139, 140, 141, 142, 163, 163, 164, 164, 165, 169, 169, 217, 220, 227, 228, 242, 245, 282, 346, 350 **III**: 31, 41, 42, 42, 57, 61, 62, 68, 79, 79, 85, 86, 86, 87, 88, 93, 94, 94, 155, 156 163, 164, 164, 178, 195, 214, 269, 270, 270, 271, 271, 272, 272, 273, 273, 274, 277, 296, 297, 298, 298, 301, 311, 311, 373, 393, 404, 405, 408, 494 **IV**: 14, 16, 17, 25, 26, 41, 42, 51, 53, 69, 73, 76, 77, 78, 80, 81, 83, 85, 86, 87, 88, 90, 91, 102, 104, 105, 106, 111, 113, 114, 116, 125, 125, 131, 135, 148, 153, 183, 198, 203, 235, 236, 239, 247, 251, 254, 255, 260, 264, 266, 267, 272, 274, 276, 278, 284, 289, 289, 304, 308, 311, 313, 314, 315, 319, 322, 323, 327, 328, 329, 330, 330, 331, 336, 337, 338, 339, 340, 340, 343, 343, 344, 347, 348, 348, 349, 349, 350, 351, 351, 352, 352, 353, 354, 356, 357, 358, 360, 361, 361, 363, 366, 367, 369, 370, 373, 374, 378, 380, 382, 384, 385, 386, 387, 392, 392, 393, 393, 394, 394, 395, 395, 396, 396, 397, 398, 399, 399, 402, 403
- Castella la Nova **IV**: 394, 394
- Castella la Vella **II**: 169
- Castellabate (Castellabat) **III**: 200, 200, 209, 209, 280
- CASTELLACCIO, Angelo **IV**: 317
- Castellamar (vegeu Castellamare di Stabia)
- Castellamare del Golfo (Castellamar, Castellamat) **III**: 424, 424, 428
- Castellamare di Stabia (Castellamar) **II**: 253, 253 **III**: 262 **IV**: 47
- CASTELLAR, Jaume **III**: 410, 411
- Castellar, el, prop de Saragossa **I**: 98, 98
- Castellarnau Sobirà **IV**: 186, 186
- CASTELLAZOL, Pelegrí de **II**: 80, 98
- CASTELLBISBAL, Berenguer de **I**: 161, 161, 182
- CASTELLBISBAL, Berenguera, muller de Bernat Castellbisbal **I**: 59
- CASTELLBISBAL, Bernat de **I**: 59, 59
- Castellbisbal **I**: 59
- CASTELLBÒ, Arnau, vescomte de **I**: 56, 56
- CASTELLBÒ, Ermessenda de **I**: 56
- CASTELLBÒ, Mateu **IV**: 314
- CASTELLBÒ, Ramon II de **I**: 56
- CASTELLBÒ, Roger Bernat II, vescomte de **IV**: 314, 314
- CASTELLBÒ, Roger Bernat (fill) **IV**: 314
- Castellbò **II**: 282 **IV**: 314
- Castelciuró **IV**: 322
- Castelldefels (Castell de Fels) **II**: 79 **IV**: 322
- Castelle, le (les Castelles) **III**: 142, 142, 276
- CASTELLET, Bertran de **III**: 495 **IV**: 44, 44, 51, 51
- CASTELLET, Blai de **IV**: 308
- CASTELLET, Gispert (Jaspert) de **IV**: 308, 308, 310
- CASTELLET, Saurina de **I**: 153
- Castellet **I**: 162 **IV**: 44, 308
- Castellfabib **IV**: 79, 365, 381, 381
- Castellfollit de la Roca **IV**: 179
- Castellitx **I**: 165
- Castell-lléó **IV**: 67
- CASTELLNOU, Arnau de, mestre del Temple **I**: 475, 475, 521, 521, 522
- CASTELLNOU, Dalmau de **II**: 331 **III**: 224, 229
- CASTELLNOU, Dalmau de **III**: 423, 423, 424, 426, 427, 494, 496
- CASTELLNOU, Dalmau III de **IV**: 68, 68, 154, 154
- CASTELLNOU, Dalmau de, pare de Dalmau III **IV**: 68
- CASTELLNOU, Dalmau de, fill de Dalmau III **IV**: 68
- CASTELLNOU, Estrella (Estel·la) de **II**: 330, 331
- CASTELLNOU, Francesca de **IV**: 69, 117
- CASTELLNOU, Garí de, senyor d'Apxer (Apcher, Apchier) **IV**: 117, 117

- CASTELNNOU, Gilabert, vescomte de **III**: 224, 229
- CASTELNNOU, Gisbert de **III**: 277
- CASTELNNOU, Guillem, vescomte de **I**: 490 **II**: 150, 150, 151, 179, 180, 204, 205, 206, 207, 208 **III**: 102, 102, 103, 104, 108, 137
- CASTELNNOU, Jaspert (Jasbert, Jausbert) de **I**: 434, 448
- CASTELNNOU, Jaspert V **IV**: 68
- CASTELNNOU, llinatge del Rosselló **II**: 13
- CASTELNNOU, Pere de, bisbe de Girona **I**: 513 **II**: 10, 14
- CASTELNNOU, Pere, fill de Dalmau III **IV**: 68
- Castellnou **II**: 13, 86, 330, 351 **III**: 35, 102, 102 **IV**: 219, 228, 230, 314
- CASTELLÓ, Dalmau de **II**: 86
- CASTELLÓ, Guillem de **II**: 341
- CASTELLÓ SANTPERE (SENTPERE), hostal d'En **IV**: 257
- Castelló, província actual **I**: 222, 242, 268, 269, 270, 290, 298, 360, 396 **II**: 69 **III**: 286 **IV**: 102, 104
- Castelló de Borriana (Castelló de la Plana) **I**: 268, 270 **II**: 14 **III**: 36, 59 **IV**: 18, 78, 79, 80, 106, 108, 108, 109, 109, 110, 110, 111, 111, 136, 136, 283, 308, 330, 343, 343, 367, 368
- Castelló de Cebollar (vegeu Castelló del Pont de Montsó)
- Castelló d'Empúries **I**: 512, 517, 517 **II**: 16, 105, 105, 146, 147, 311, 312, 313, 314, 316, 318, 318, 319, 320, 321, 323, 324, 324, 325, 326, 326, 327, 331, 332, 349, 350, 370, 371, 372, 373, 378, 379, 379 **III**: 215, 219, 219, 224, 226, 227, 227, 228, 247, 248, 304, 353, 353
- Castelló dels Monegros (Castejón de Monegros) **I**: 456
- Castelló del Pont de Montsó (Castell Ceboller, Picamoixó) **I**: 77, 77, 78, 456, 456, 456
- Castelló de la Ribera (Castelló) **I**: 366, 366, 371, 371
- Castello Villanuova (Vilanova) **III**: 193, 193 **IV**: 312
- Castelló de Xàtiva **I**: 373, 383
- Castelló (vegeu Castiglione)
- CASTELLOLÍ (CASTELLAULÍ), Guillem de **I**: 511, 511, 515
- CASTELLOLÍ, Maimó de **I**: 490 **III**: 291
- CASTELLOLÍ (CASTELLAULÍ), Ramon de **II**: 329, 329 **IV**: 203, 204
- Castellolí **I**: 511
- Castellote (Castellot) **I**: 396, 396
- CASTELL-ROSSELLÓ, Beatriu de **IV**: 68
- CASTELL-ROSSELLÓ, Guillem, fill de Ramon **I**: 80
- CASTELL-ROSSELLÓ, Guillem, pare de Ramon **I**: 80
- CASTELL-ROSSELLÓ, llinatge **I**: 80
- CASTELL-ROSSELLÓ, Ramon de **I**: 80
- CASTELL-ROSSELLÓ, Resenda **I**: 80
- CASTELL-ROSSELLÓ, Robert **I**: 80
- CASTELL-ROSSELLÓ, Saurimonda de **I**: 80
- Castell-rosselló **I**: 80, 501 **IV**: 186, 186
- Castellserà **I**: 120, 120
- CASTELLEVELL, Arnau de **I**: 183
- Castellvell (Castellví) **I**: 60, 135
- CASTELLVÍ, Gonçal (Gonçalvo) de **IV**: 267, 267, 274, 274, 275
- CASTELLVÍ, Guillema de **I**: 60, 135
- Castellví de la Marca **IV**: 314
- Castiglione (Castelló) **III**: 318, 327, 327
- Castiliscar **I**: 417
- CASTILLO, Jaume **IV**: 337
- CASTILLO CÁCERES, Fernando **IV**: 395
- Castillo, serra (vegeu Castell)
- Castillon, vescomte de (vegeu GRAILLY, Joan)
- Castragut (possiblement Castrocuco) **III**: 184, 184
- CASTRE, Aldonça de **IV**: 49
- Castre (vegeu Castro)
- Castrejoan (vegeu Castrogiovanni)
- CASTRO, Elo Fernández de **I**: 112
- CASTRO (CASTRE), Felip de **III**: 495 **IV**: 98, 98, 144, 144, 147, 153, 153, 157, 173, 173, 178, 180, 183, 185, 185, 186, 186, 198, 199, 202, 205, 207, 208, 216, 216,

- 223, 223, 226, 313, 313, 323, 323, 338, 338
- CASTRO (CASTRE), Felip de, pare **IV**: 98
- CASTRO (CASTRE), Ferran Sanxis de, fill natural de Jaume I **I**: 404, 404, 405, 412, 417, 418, 419, 421, 421, 422, 456, 457, 463, 465, 490, 492, 492, 493, 493, 494, 495, 497, 512, 515, 516, 517, 517 **II**: 16, 17, 22, 80, 122, 122, 123, 144, 144, 145, 145, 146, 146, 147, 147, 148, 148, 149, 149 **IV**: 49, 98
- CASTRO (CASTRE), García Fernández (Garcí Fernández) de, justícia d'Aragó **IV**: 145, 255, 256, 263, 263
- CASTRO, José Ramón de **IV**: 86, 111
- CASTRO, Pere Fernández de **I**: 108, 112
- Castro (Castre) **I**: 318, 319, 320
- Castrocucco **III**: 184
- Castrogiovanni (Castrejoan, Castrojoan, Enna) **III**: 318, 318, 326, 329, 435
- Castrojeriz **IV**: 329
- Castronuovo di Sicilia (Castronou) **III**: 18, 393, 393
- Castrourdiales **IV**: 373
- CASULA, Francesco Cesare **I**: 140 **III**: 73, 468 **IV**: 44, 47, 52, 60, 75, 82, 104, 145, 198, 199, 312, 318
- Catadau **IV**: 255
- CATAFAU, Aymat **II**: 271
- CATALÀ, Pere **I**: 80, 153
- CATALÁN, Diego **II**: 52
- CATALINA GARCÍA, Juan **IV**: 335, 343, 353, 360, 395, 397
- Catalunya **I**: 11, 13, 19, 32, 36, 49, 59, 62, 63, 63, 66, 69, 76, 76, 79, 81, 82, 88, 97, 106, 117, 120, 127, 130, 130, 131, 133, 133, 140, 144, 149, 153, 153, 159, 165, 169, 184, 186, 187, 188, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 204, 207, 207, 208, 209, 212, 216, 216, 236, 240, 250, 251, 253, 254, 260, 266, 272, 272, 276, 282, 286, 299, 303, 304, 307, 312, 313, 321, 323, 325, 359, 359, 360, 362, 367, 369, 375, 384, 388, 394, 396, 399, 402, 406, 407, 408, 409, 411, 413, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 422, 426, 429, 438, 444, 450, 454, 454, 457, 460, 466, 473, 480, 480, 484, 484, 490, 491, 495, 497, 498, 500, 501, 509, 510, 513, 513, 514, 515, 517, 518, 519 **II**: 11, 13, 17, 18, 21, 22, 24, 28, 34, 36, 40, 46, 46, 50, 57, 57, 58, 63, 65, 67, 68, 71, 71, 77, 80, 81, 83, 85, 85, 87, 89, 109, 109, 111, 112, 121, 124, 138, 142, 144, 145, 146, 146, 147, 147, 149, 149, 152, 153, 156, 156, 157, 157, 162, 166, 168, 169, 180, 184, 189, 192, 207, 217, 218, 228, 229, 232, 236, 236, 240, 242, 243, 250, 258, 261, 262, 262, 266, 267, 271, 274, 279, 280, 281, 282, 282, 284, 286, 286, 287, 292, 293, 293, 294, 294, 295, 296, 296, 297, 298, 302, 304, 304, 309, 309, 310, 311, 311, 313, 314, 315, 317, 319, 323, 326, 327, 328, 328, 332, 333, 337, 338, 339, 340, 341, 346, 346, 347, 348, 350, 350, 363, 365, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 375, 376, 378, 378, 386 **III**: 12, 14, 15, 16, 18, 30, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 43, 44, 44, 45, 45, 50, 51, 52, 55, 57, 57, 60, 63, 65, 65, 67, 67, 68, 69, 71, 78, 79, 84, 95, 96, 97, 101, 102, 103, 108, 128, 133, 133, 134, 135, 141, 144, 145, 147, 147, 149, 152, 155, 165, 167, 168, 169, 170, 171, 174, 174, 175, 178, 179, 180, 183, 185, 187, 194, 195, 196, 196, 203, 205, 209, 210, 213, 215, 215, 217, 218, 220, 228, 233, 252, 253, 253, 257, 258, 263, 264, 267, 270, 271, 273, 274, 277, 279, 289, 293, 294, 295, 298, 299, 300, 304, 305, 306, 307, 307, 309, 310, 311, 326, 326, 330, 349, 352, 353, 353, 354, 358, 370, 375, 390, 390, 400, 401, 405, 409, 413, 413, 414, 421, 423, 440, 444, 445, 445, 455, 461, 464, 469, 480, 484, 486, 486, 492, 493, 495, 497, 504, 506 **IV**: 15, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 37, 39, 40, 41, 41, 45, 46, 51, 60, 61, 66, 66, 67, 68, 69, 75, 77, 80, 85, 90, 90, 92, 93, 93, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 106, 110, 111, 120, 124, 126, 130, 131, 133, 134, 134, 135, 137, 143, 150, 153,

- 154, 156, 163, 164, 164, 165, 169, 169, 173, 175, 177, 178, 179, 187, 187, 190, 191, 193, 197, 198, 218, 219, 221, 228, 230, 244, 255, 256, 258, 267, 269, 269, 271, 274, 282, 290, 291, 292, 294, 295, 296, 296, 297, 299, 300, 302, 303, 303, 304, 307, 312, 313, 318, 324, 326, 333, 333, 337, 339, 340, 340, 343, 343, 349, 350, 353, 355, 361, 364, 372, 373, 381, 387, 388, 389, 389, 392, 396, 398, 401, 408, 409, 410, 411
- Catània **III**: 18, 148, 148, 315, 315, 316, 317, 318, 318, 324, 325, 327, 327, 329, 331, 423, 423, 434, 435, 436, 437, 437, 439, 440, 441, 473, 473 **IV**: 297, 408, 408, 410
- CATANZARO, comte de (vegeu CARTELLÀ, Guillem Galceran)
- Catanzaro **III**: 230, 230
- Catarroja **I**: 360
- CATERINA, muller de Pere Sacosta **IV**: 333
- CATEURA BENNÀSSER, Pau **I**: 81, 145, 147, 191, 204 **II**: 82, 88, 266 **IV**: 293, 303, 316, 348
- Catona (Catuna, Gatuna), la **II**: 176, 176, 209, 209, 210, 213 **III**: 115, 115, 116, 121, 122, 123, 131, 133, 187, 327, 328, 470
- Catral (Cretal) **III**: 43, 43
- CATTANEO (CATTANO), Guido, arquebisbe d'Arborea **III**: 494, 494, 495, 505 **IV**: 51
- Caudete (vegeu Cabdet)
- CAUÉS, Ramon de **IV**: 220
- CAULET, Joan (vegeu CHOLET, Jean)
- CAUSAC, Guiu de (abat d'Amer) **IV**: 196, 196
- Cavall, turó del **I**: 428
- Caval·la (Cavalla, Cristòpolis, Cristòfol) **III**: 374, 374, 380, 381, 383, 384
- CAVALLER AMB LA COTA MAL TALLADA **III**: 242, 243
- CAVALLER VERD (vegeu CHALON, Lluís)
- CAVALLERIA, Jahuda de la **I**: 432
- Cavaraca (vegeu Caravaca)
- CAWSEY, Suzanne F. **IV**: 317
- CAYNOT, Arnau **I**: 523
- Cazola, tractat de **I**: 354, 375, 429
- Cebolla **I**: 222 (vegeu també Puig de Santa Maria)
- Ceboller, castell, a l'Urgell **I**: 222
- Cefalònia (Xifal·lònia) **III**: 210, 210, 275, 275
- Cefalú (Xifal·ló, anteriorment Cephaloedium) **III**: 183, 183, 188, 188, 192, 321, 321, 331, 331
- Cefis **I**: 324
- Cefis, riu **III**: 397
- Celfa, plana de **IV**: 39
- Cella **I**: 487 **II**: 242
- Cellent (vegeu Sallent)
- CELLES (CEILLES), Arnau de les **I**: 196, 419, 420
- Celles, les **I**: 39, 98, 98, 99, 100, 107, 493
- Celòquia, torre d'Argelers **IV**: 209, 209
- Celòquia, força major de la Roca **IV**: 218
- CENRE (CENDRE), Pere **I**: 477, 477
- Cent Anys, guerra dels **IV**: 118, 130, 298, 311
- CENTELLAS SALAMERO, Ricardo **II**: 38, 39
- CENTELLES, Bernardí (Gilbert) de **III**: 465, 466, 466 **IV**: 64, 64, 68
- CENTELLES, Bernat de **I**: 408 **II**: 85, 86
- CENTELLES, Bernat de, pare de Bernardí i de Gilbert **IV**: 64
- CENTELLES, Eimeric de **IV**: 64, 105, 105, 136
- CENTELLES, família **IV**: 105, 135, 136
- CENTELLES, Galceran de, fill de Gilbert **IV**: 136
- CENTELLES, Gilbert de, germà de Bernardí **IV**: 64, 68, 68
- CENTELLES, Gilbert (Guilbert) de, senyor de Nules **IV**: 135, 135, 157, 171, 171, 180, 199, 199, 202, 220, 222, 257, 277, 277, 303, 311, 311, 313, 313, 337, 337, 355, 374
- CENTELLES I SAURÍ, Gilbert de **II**: 86
- CENTELLES, Pere de, fill de Gilbert **IV**: 136, 373, 373, 389
- CENTELLES, Pere de, sacristà de Barcelona **I**: 126 **II**: 73, 73, 74

- CENTELLES, Ramon de **IV**: 105, 135
 Centelles **IV**: 64
 Centelles, castell de **II**: 86
 Cephaloedium (vegeu Cefalú)
 CEPOY (CHEPOY, CIPOYS), Tibald de **III**:
 388, 388, 389, 389, 390, 391, 394, 394,
 395, 395
 Ceprano (Xiprà, Xipre), pont de **II**: 126,
 126, 131, 131
 CERDA, infants de la (vegeu ALFONS; FER-
 RAN)
 CERDÀ, Pere **IV**: 241
 Cerdanya **I**: 76, 135, 524, 528 **III**: 36, 36, 50,
 63, 69, 199, 213, 251, 253, 470 **IV**: 19,
 20, 21, 29, 112, 122, 123, 128, 132, 134,
 134, 140, 144, 163, 164, 169, 173, 174,
 174, 175, 177, 177, 180, 181, 182, 192,
 194, 203, 206, 222, 222, 223, 241, 241,
 242, 242, 243, 244, 244, 245, 250, 251,
 258, 314, 339, 340
 Ceret **II**: 150, 151 **IV**: 117, 120, 227, 228,
 230, 230, 232, 237
 CERVELLÓ, Alemany, germà de Guerau **II**:
 351, 351
 CERVELLÓ, Alemany de **IV**: 68
 CERVELLÓ, Berenguer Arnau de **IV**: 314
 CERVELLÓ, Guerau de **I**: 76, 77, 127, 127,
 162, 171, 171, 172, 186, 186 **II**: 76, 85,
 99, 99, 351, 351, 380
 CERVELLÓ, Guerau de **IV**: 199, 199, 201,
 202, 221
 CERVELLÓ, Guerau Alemany de, pare de
 Guillem **I**: 77
 CERVELLÓ, Guillem (II) de, fill de Ramon **I**:
 77, 351
 CERVELLÓ, Guillem de **I**: 76, 76, 77, 77, 78,
 81, 127, 134, 171, 171, 186, 186 **II**: 84,
 85, 85, 99
 CERVELLÓ, Guillem de, fill de Guillem (III)
III: 495, 496 **IV**: 60, 60, 61, 68, 69, 69,
 90, 90, 199
 CERVELLÓ, Guillem (III) **IV**: 60
 CERVELLÓ, Hug de **I**: 408
 CERVELLÓ, Hug de **IV**: 339
 CERVELLÓ, llinatge **I**: 77, 127, 128 **II**: 83
 CERVELLÓ, Ramon, fill de Ramon Alemany
I: 77, 171
 CERVELLÓ, Ramon (Ramon Alemany) **III**:
 307
 CERVELLÓ, Ramon Alemany de, germà de
 Guillem **I**: 76, 77, 115, 119, 125, 127,
 127, 134, 156, 171, 171, 174, 174, 186 **II**:
 85, 85
 CERVELLÓ, Ramon Alemany de **IV**: 199
 CERVALLÓ, Ramon Alemany de **IV**: 339, 339
 CERVELLÓ, Ramon Alemany de **IV**: 68, 68
 CERVELLÓ, Ramon Berenguer de, fill d'Ale-
 many de Cervelló **IV**: 68, 68
 Cervelló **I**: 77, 81, 81, 408, 500 **IV**: 193, 193,
 194, 199, 237, 409
 Cerver, cap de **IV**: 386
 CERVERA, Bernat de **I**: 209
 CERVERA, Bernat de, abat de Poblet **II**: 383,
 383
 CERVERA, Guillem de, senyor de Juneda **I**:
 32, 39, 42, 56, 56, 66, 68, 68, 73, 75, 108,
 108, 109, 109, 114, 114, 118, 120, 121,
 121, 125, 125, 130, 203, 203, 244, 244,
 245, 261, 262, 262, 263 **II**: 22
 CERVERA (CERVERÍ), Guillem de, trobador
I: 36, 108, 109, 112
 CERVERA, Guillem Ramon de **II**: 49
 CERVERA, Jaume de **I**: 120, 495
 CERVERA, Pere Arnau de **I**: 73
 CERVERA, Ponç de **I**: 420
 CERVERA, Rafael **II**: 10, 27, 30
 CERVERA, Ramon de, senyor de Juneda,
 Casteldàsens, Puiggròs i Torregrossa
II: 319, 351, 351
 Cervera **I**: 465, 466, 466, 467, 467, 514 **II**:
 314 **IV**: 163, 164, 169, 187, 203, 357,
 357, 369
 Cervera del Maestrat (del Maestre) **I**: 222,
 222, 265, 265, 267, 267, 359 **II**: 11 **III**: 36
 CERVERÍ DE GIRONA (vegeu CERVERA, Gui-
 llem de)
 CERVERÓ, Lluís **I**: 66, 153
 Cervi **III**: 275
 CERVIA, Francesc de **IV**: 203, 203, 219
 CERVIA, Guerau de **IV**: 203

- Cesaró (Tseró) **III**: 327, 327
 CETINA, García López de **IV**: 236, 236, 274, 274, 275
 Cetina **I**: 472
 Cetraro (Xitraro, Citrar) **II**: 248, 248 **III**: 184, 184, 200
 Cetrill (Citerea?) **III**: 275, 275
 Ceuta (Cepta, Septa) **II**: 47, 48, 70, 70 **III**: 52, 71, 211, 211
 Ceutí **IV**: 235
 CEVA, Aluigia di **IV**: 49
 CHABÀS, Roc **I**: 368
 CHALON, Lluís de, lo Cavaller Verd **IV**: 391, 391
 Chalons (Xalons), bisbe de (vegeu FELIP)
 CHAMBERLIN, Cynthia L. **I**: 437
 CHÂTILLON-SAINT-POL, Joana de **IV**: 391
 Checanto **IV**: 386, 386, 387
 CHEPOY, Tibald de (vegeu CEPOY)
 Cheshire **IV**: 391
 Cheste (vegeu Xest)
 Chicamo, serra de **IV**: 386
 CHEVEDDEN, Paul E. **I**: 70, 71, 73, 159, 160, 167, 220, 363, 373, 384, 389, 393, 457 **II**: 102, 117, 119 **III**: 35, 93, 276 **IV**: 353
 CHIARAMONTE, Jean de, el vell **III**: 472, 472
 CHIARAMONTE (CLARAMUNT), Manfredo de, comte de Mohac **III**: 413, 413
 CHIARAMONTE, Manfré de, vicari de Sicília **IV**: 401, 401, 408, 408, 409, 410
 Chieti (Theate, Acetinus), bisbe de (vegeu PARAVISINI, B.)
 Chinosa **IV**: 335
 Chios (vegeu Quios)
 Chlomotzi **III**: 435
 Chodes **I**: 82 **IV**: 365
 CHOLET (CAULET, XAUDET), Jean (Joan), cardenal de Santa Cecília **II**: 16, 280, 280, 281, 282, 283, 285, 289, 290, 292, 297, 298, 299, 300, 302, 310, 311, 313, 326, 332, 333, 335, 364, 384 **III**: 139, 139, 140, 164, 164, 180, 181, 213, 217, 228, 238, 239, 248, 249, 250, 251, 252
Chronica di Bologna **II**: 354
Chronicon Barcinonense (vegeu *Cronicons barcinonenses*)
Chronicon Placentinum **II**: 354
Chronicon Siculum **II**: 173, 175, 180
 CID, el **I**: 30, 258, 300, 395, 396
 CIFUENTES, Lluís **IV**: 322
 Cigerri (vegeu Sigerro)
 Ciges, En, barri de Barcelona **IV**: 353
 Cigüela **IV**: 352
 CIL, Garcia Arnal de **II**: 208
 Cilícia, Porta de (vegeu Porta de Ferre)
 Cilla (vegeu Silla)
 CIMA, Pere **IV**: 264, 349
 CIMADEONA, Guillem de **II**: 240
 Cinca, riu **I**: 68, 68, 69, 77, 130, 420, 457, 463 **II**: 36, 148
 Cinco Villas **I**: 147
 CINGOLANI, Stefano Maria **II**: 34, 35, 38, 40, 42, 45, 47, 49, 56, 58, 67, 68, 71, 91, 109, 111, 124, 137, 140, 143, 149, 153, 154, 156, 162, 163, 168, 182, 189, 190, 194, 196, 200, 208, 209, 229, 231, 232, 239, 241, 249, 256, 260, 263, 266, 267, 269, 270, 283, 284, 286, 288, 292, 294, 296, 303, 312, 317, 322, 329, 332, 333, 338, 340, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 354, 357, 361, 365, 366, 367, 368, 370, 373, 375, 379, 380, 381, 387 **III**: 24, 213, 217
 Cirenaica **III**: 275
 Cister (Cistell), orde del **I**: 527, 527 **II**: 291, 383, 384
 Citerea, illa **III**: 275
 Ciudad Real (Villarreal, Villa Real) **II**: 141 **III**: 86
 Ciurana (vegeu Siurana)
 CIUTADELLA, Pere de **IV**: 235, 236, 242, 244
 Ciutadella (antiga Iama) **I**: 212, 212, 213, 214 **III**: 288, 289, 289
 Ciutadilla **IV**: 190
 Cixerri (vegeu Sigerro)
 Clairà **IV**: 189, 189, 190, 190, 223, 227
 Clamptia (vegeu Amantea)
 CLAQUÍ, Bertran de (vegeu DUGUESCLIN, B.)

- CLARAMUNT (CLARMONT), Guillem de **I**: 115, 119, 127, 128, 128, 134, 172, 172, 186 **II**: 85, 85
 Claramunt, castell de **I**: 128 **IV**: 348
 Clarença (Killene) **III**: 275, 275, 393, 393, 402, 429, 438, 439, 440, 444, 469 **IV**: 128, 128
 CLARENO, Àngel **III**: 483
 CLARIANA, Bartomeu de **II**: 302, 303
 CLARIANA, Pere de **I**: 334, 334
 CLARMUNT, Manfré de (vegeu CHIARAMONTE, Manfredo)
 CLARMUNT, senyor de **II**: 355
 CLASQUERÍ, Pere de **IV**: 61
 CLEMENÇA (CLIMENÇA), muller de Lluís X **III**: 301, 301
 CLERMONT, Robert de **IV**: 329, 329
 Clermont-Ferrand (Montferran) **II**: 123, 124, 124
 CLIMENÇA (vegeu CLEMENÇA)
 CLIMENT IV, papa **I**: 424, 437, 515 **II**: 129, 139, 174, 188 **III**: 13, 16, 43, 43, 76
 CLIMENT V, papa **III**: 375, 375
 CLIMENT VI, papa **IV**: 82, 84, 103, 151, 155, 158, 158, 167, 167, 175, 175, 176, 187, 211, 211, 215, 234, 246, 246, 247, 248, 248, 249, 252, 262, 262, 296, 301, 344
 CLIMENT VII, papa **IV**: 272, 404, 405
 CLIMENT, Mateu **IV**: 254
 Clot, es **II**: 13
 Clots, els **II**: 13
 Clots, les **II**: 13
 Clotes, les **II**: 13
 CLUSA, Pere de **I**: 73 **II**: 49
 Clusa del Rosselló, la **II**: 290, 290, 372 **III**: 249, 251 **IV**: 191, 200
 Coaner **IV**: 179
 Coblliure (vegeu Cotlliure)
 Cobogròs **III**: 473
 Cocentaina **I**: 296, 296, 396, 396, 400, 400, 401, 401, 520, 520 **III**: 35 **IV**: 102
 Coda di Volpe (Coa de la Volp) **III**: 118, 118 **IV**: 97
 Coder (vegeu Codre)
 CODERA ZAIDÍN, Francisco **II**: 38
 CODINACS, Berenguer de **IV**: 276, 293, 293, 319, 319
 CODOLET, Pere Ramon de **IV**: 113, 113, 114, 131, 131, 132, 132, 213, 214, 214, 215, 216, 216, 222, 222, 223, 239, 239, 240, 240, 271
 Codolet **IV**: 258, 259
 Codos **IV**: 83, 83
 Codre (vegeu Coder)
 Cofrents **I**: 379
 Cogullades **II**: 331
 Cohors **III**: 46, 84
 Coix **IV**: 144
 COLL, Jaume **I**: 513
 COLL I ALENTORN, Miquel **I**: 8, 13, 45, 79, 126, 145, 169, 523 **II**: 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 30, 31, 35, 36, 38, 40, 47, 48, 52, 58, 60, 73, 83, 94, 96, 100, 101, 102, 103, 104, 117, 120, 126, 128, 129, 131, 133, 139, 142, 144, 155, 156, 161, 164, 168, 169, 170, 172, 174, 180, 182, 192, 194, 195, 204, 213, 214, 220, 224, 226, 228, 232, 233, 240, 243, 244, 246, 247, 251, 255, 258, 260, 266, 267, 274, 279, 281, 283, 287, 291, 299, 303, 311, 312, 313, 317, 326, 330, 331, 332, 333, 336, 338, 341, 344, 345, 346, 348, 350, 351, 358, 361, 362, 364, 366, 367, 371, 378, 380, 382, 384, 386, 388 **III**: 7, 20, 111, 242 **IV**: 411, 412
 Collbató **IV**: 195
 COLLELL, Antoni **IV**: 356, 356
 Col-lo, el (vegeu Alcoll)
 Collsabadell **IV**: 291
 COLOM, Ferrer **IV**: 94, 94, 95
 Colomates, les **II**: 312
 COLÓN, Germà **III**: 344, 345
 Colònia (Colunya) **II**: 61
 COLONNE, Guido delle **IV**: 249
 Colonne, le (les Colones) **III**: 189, 189, 192
 COMENGE, Cecília de **IV**: 38, 129, 194, 348
 COMENGE, Elionor de **IV**: 244, 346
 COMENGE, família **IV**: 90

- COMENGE, Joan Ramon de, cardenal de Sant Vital **IV**: 118, 118
 COMENGE, Roger de **I**: 515
 COMENGE, Roger de **III**: 222
 Comenge (Comenges) **IV**: 348
 COMÍN (COMÍ), En **III**: 445, 445, 450, 506
 COMNÈ DUCAS, Joan, pare real d'Eudòxia **I**: 49 **II**: 44 **III**: 26
 COMNENOS, llinatge **III**: 26
 COMPANY, Bernat **IV**: 230
 Companyia Catalana, Gran **III**: 17, 332-404
 Companyies Blanques **IV**: 25, 33, 302, 311
 Comte de Barcelona, llegenda del **II**: 58, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 165, 165
 Comte, Port del (vegeu Porto Conte)
 Comtes de Barcelona, carrer de Barcelona **I**: 130
 Conat **IV**: 339
 Conca (Cuenca) **I**: 373, 373, 374, 406, 470, 471
 Conca, bisbe de (vegeu IBARRA IBÁÑEZ, Gonzalo)
 Conca de Barberà **II**: 83, 180 **IV**: 51, 203
 Conchillos **IV**: 82
 Concili Lugdunense **II**: 139, 139 **III**: 56, 57, 58, 61, 61, 62
 CONÇUD (CONCUD), Bord de **IV**: 273
 CONÇUD (CONÇUT, CONCUD), Llop de **IV**: 17, 82, 82, 83
 CONDE, José Antonio **III**: 86, 406
 CONDÉ, Pierre de **II**: 280, 283, 286, 288, 292, 302, 311, 313, 314, 318, 321, 370, 373, 378 **III**: 220
 CONDE Y DELGADO DE MOLINA, Rafael **IV**: 44, 45, 51, 56, 57, 58, 61, 164, 293, 318, 324
 CONESA, Jaume (Jacme) **IV**: 248, 249, 349
 Conesa **II**: 317
 Conflent (Confleent) **I**: 76, 135 **III**: 36, 36 **III**: 50, 63, 69, 199, 213, 251, 253, 470 **IV**: 163, 177, 222, 228, 242, 244, 249, 256, 257, 258, 259
 Confrides **III**: 35
 Conills, illa dels (vegeu Rei, illa del)
 Conomina, torre de la, de Cotlliure **IV**: 212
 CONRAD IV, emperador d'Alemanya **II**: 128, 133, 134, 134, 284 **III**: 43, 73, 77, 206
 CONRADÍ (CORRAL, CORRALÍ, CORALÍ), rei de Nàpols i Sicília **II**: 128, 128, 130, 130, 131, 131, 132, 133, 133, 134, 134, 135, 135, 256 **III**: 16, 73, 73, 77, 77, 78, 78, 88, 125, 127, 175, 202, 204, 206, 206, 207, 323
 Consell de Cent de Barcelona **IV**: 145, 295, 319
 Consell de Vint-i-cinc de Barcelona **IV**: 145
Conspiració de Joan de Pròcida (vegeu *Historia conspirationis*)
 CONSTANÇA, muller de Ramon de Melany **IV**: 183
 CONSTANÇA, muller de Berenguer de Relat **IV**: 322
 CONSTANÇA D'ARAGÓ, filla de Jaume I **I**: 221, 426 **II**: 110, 110, 124, 124 **III**: 31, 31, 49, 404, 405 **IV**: 36
 CONSTANÇA D'ARAGÓ, filla de Jaume II el Just **III**: 40, 40, 423, 490, 490 **IV**: 36, 36
 CONSTANÇA D'ARAGÓ, filla de Pere I el Catòlic **I**: 67, 106, 110
 CONSTANÇA D'ARAGÓ, muller de Frederic II d'Alemanya **II**: 34, 42, 42
 CONSTANÇA D'ARAGÓ, filla de Pere III **IV**: 21, 112, 112, 157, 245, 245, 252, 269, 290, 358, 359, 400, 400, 401
 CONSTANÇA D'ARAGÓ, muller de Jaume III de Mallorca **III**: 483, 483, 488 **IV**: 20, 38, 38, 116, 129, 129, 136, 136, 137, 138, 139, 139, 140, 140, 141, 141, 155, 232, 232, 247, 248
 CONSTANÇA DE SICÍLIA, muller de Pere el Gran **I**: 82, 515 **II**: 17, 122, 122, 154, 154, 215, 217, 217, 234, 235, 236, 248, 249, 250, 256, 257, 346, 387 **III**: 12, 13, 14, 38, 39, 39, 50, 51, 51, 63, 73, 73, 80, 81, 81, 99, 105, 106, 112, 133, 133, 134, 134, 137, 147, 147, 153, 167, 167, 169, 170, 171, 172, 172, 173, 174, 174, 175, 176, 177, 178, 183, 185, 186, 187, 192, 192, 193, 194, 196, 196, 200, 202, 202, 203,

- 204, 205, 232, 244, 245, 257, 258, 258, 259, 260, 261, 262, 269, 276, 277, 279, 293, 294, 295, 301, 305, 306, 309, 309, 433, 459 **IV**: 49
- CONSTANÇA MANUEL, filla de Joan Manuel **III**: 494
- CONSTANÇA II DE HOHENSTAUFEN, emperadriu de Nicea **III**: 276
- CONSTANTÍ, fill de Joan Assan **III**: 341, 341
- Constantina (Costantina) **II**: 166, 166, 167, 168, 172, 172, 173, 179 **III**: 91, 91, 92, 99, 150, 285
- Constantinoble (Bizanci) **I**: 16, 49 **II**: 283, 283 **III**: 11, 24, 24, 68, 76, 83, 83, 331, 332, 332, 333, 335, 336, 336, 337, 337, 338, 340, 341, 343, 344, 347, 347, 348, 349, 349, 350, 351, 354, 355, 356, 356, 357, 360, 361, 362, 363, 365, 366, 366, 369, 370, 373, 374, 384, 388, 388, 399, 429, 429 **IV**: 24, 295, 295, 296, 296, 297, 297, 298, 298, 299, 299, 300, 300
- Constitució de Pau i Treva* **I**: 63, 68, 89, 129
- Consuetudo Hispaniae* **IV**: 217
- CONTAMINE, Philippe **II**: 208, 286, 288
- CONTARINI, Giovanni **IV**: 320
- Copais, llac **III**: 397
- COPONS, família **IV**: 187
- COPONS, Ponç de **I**: 528, 528
- COPONS, Ramon de **IV**: 187, 187, 203, 214, 224, 301
- Copons **IV**: 187
- COPPOLA, Niccolo **II**: 182
- CORALÍ (vegeu CONRADÍ)
- CORBARAN, fill de Blasco Maça **I**: 65
- Corbell (Corbeil), tractat de **IV**: 237
- CORBERA, Arnau de **IV**: 222, 222
- CORBERA, Bernardí de **IV**: 145
- CORBERA, Bernat de **IV**: 222
- CORBERA, Esteve **II**: 27
- CORBERA, Gilibert de **IV**: 145, 145, 146, 166, 166, 171, 171
- CORBERA, Margarida de **IV**: 222
- CORBERA, Pelegrí **IV**: 291
- CORBERA, Riambau de **IV**: 135, 291, 291, 294, 294, 304, 305, 305, 309, 311, 312
- CORBERA, Romeu de **IV**: 291
- Corbera **II**: 317 (vegeu també Sant Ponç de Corbera)
- Corbera, castell de **IV**: 145, 291
- Corbera, del Rosselló **IV**: 222
- Corbera d'Alzira **I**: 357, 357, 495 **III**: 35 **IV**: 18, 69, 79, 111, 111, 288, 376
- Corbera, avenc d'En **I**: 163
- Corberes, les **II**: 266, 287
- Corbins **I**: 515, 515
- CORCELLES, Guillem de **I**: 504, 504, 506
- CÓRDOBA, Martín López de **IV**: 387
- Còrdova **II**: 38, 48, 49, 54, 55, 169 **III**: 42 **IV**: 53
- CORELLA, Fortunyo (Fortuño) Enyéguez (Iñíguez) de **IV**: 266, 267
- CORELLA, Joan Roís de **IV**: 274, 286, 286
- Corfú (Curfó) **III**: 18, 193, 193, 209, 210, 275, 275, 393
- CORIN, Joan (vegeu QUIRINI, J.)
- CORIO, Bernardino **IV**: 406
- Corn de Bizanci **III**: 337
- CORNELL (CORNEL), armes dels **I**: 300
- CORNELL (CORNEL), Eixemèn **I**: 39, 42, 66, 66, 72, 72, 73, 73, 75 **II**: 49, 50
- CORNELL, Eixemèn (Ximèn), senyor d'Alfajari **III**: 495 **IV**: 74, 75, 83, 83, 90, 91, 94, 94, 97, 100
- CORNELL, Isabel **IV**: 338
- CORNELL, Joana **IV**: 97
- CORNELL, Lluís (Lois) **IV**: 338, 388
- CORNELL, Maria (filla de Tomàs Cornell) **IV**: 94
- CORNELL (CORNEL), Pere (Pero) **I**: 37, 39, 42, 65, 65, 66, 72, 73, 81, 95, 96, 96, 99, 104, 105, 106, 107, 115, 115, 118, 125, 130, 152, 152, 153, 169, 187, 187, 188, 188, 189, 245, 261, 261, 268, 268, 269, 270, 270, 271, 272, 274, 275, 276, 278, 294, 294, 296, 297, 299, 299, 300, 300, 301, 302, 302, 303, 303, 330, 330, 338, 356, 356, 359, 386, 391, 453, 488, 515 **II**: 80, 81, 86

- CORNELL, Pere, senyor d'Alfajarí **III**: 495, 496 **IV**: 90, 91, 97, 100, 240, 240, 261, 264, 278, 279, 338
- CORNELL, Pere, pare d'Eixemèn Cornell **IV**: 75, 77
- CORNELL, Ramon **III**: 495, 500, 501 **IV**: 67, 68, 71, 76, 76, 85, 90, 91
- CORNELL, Tomàs **IV**: 91, 94, 94, 261, 266, 279, 338
- CORNELLÀ, Guillem de **IV**: 203, 204
- Cornellà **IV**: 47
- Cornolsech, castell de **I**: 435
- CORNOY, Jacques de **III**: 395
- CORNUDELLA, Bertran de, bisbe de Tarassona **IV**: 94, 94, 95, 100
- CORNUT, Guillem (vegeu BAUS, Guillem VII de)
- CORNWALL, Ricard de **II**: 140
- Coró **IV**: 300
- COROLEU I INGLADA, Josep **I**: 308 **II**: 30, 76, 83, 84, 90, 104, 129, 130, 167, 168, 169, 174, 175, 180, 185, 204, 207, 211, 215, 220, 227, 237, 253, 254, 257, 260, 274, 282, 310, 368 **III**: 20 **IV**: 366, 378, 399
- COROMINES, Joan **IV**: 209, 257, 259, 400, 403
- Coroni (Corró, Corone, Corró, Curra) **III**: 275, 275, 392, 392 **IV**: 24, 297, 297
- Corona, tossal de la **I**: 417
- CORREA, Pelagi Pérez, mestre d'Uclés **I**: 376, 376, 377, 379
- Corretgers, carrer de Barcelona **IV**: 173
- Corró (vegeu Coron)
- Corrumba, port de **IV**: 300
- CORSAVÍ (CORTSAVÍ), Arnau de **II**: 150, 150 **III**: 224, 229
- CORSAVÍ, Ermessenda de **I**: 153
- Corsaví o Cortsaví **IV**: 228, 339
- Corsega **I**: 528 **III**: 73, 303, 303, 310, 445, 456, 468, 468, 469, 482, 492, 493, 503 **IV**: 18, 29, 37, 53, 61, 73, 73, 93, 94, 106, 117, 130, 162, 234, 295, 301, 301, 308, 348
- Cort, plaça de Palma **IV**: 170
- CORTADA, vicealmirall **II**: 200, 202 **III**: 96, 117, 120
- CORTADA, Ramon de **II**: 208
- Cortavinyó **III**: 277
- Cortes d'Arenós **I**: 252
- Cortitxelles **IV**: 286
- CORTSAVÍ, Arnau de (vegeu CORSAVÍ)
- Cosenza de Calàbria **II**: 149 **III**: 132
- COSTA, En, d'Emporda **IV**: 242
- COSTA, Pere **II**: 232, 232
- COSTA I PARETAS, Maria Mercè **I**: 140, 436, 439 **II**: 180, 244, 338 **III**: 51, 73, 191, 455, 459, 462, 468, 482, 494 **IV**: 45, 49, 51, 54, 60, 61, 68, 69, 83, 87, 97, 102, 103, 104, 106, 109, 112, 117, 144, 146, 158, 171, 198, 202, 203, 220, 270, 291, 296, 299, 300, 309, 322, 324, 338, 339, 378, 400
- COSTAS, Jenaro **IV**: 382
- Costur **I**: 222
- Cotlliure (Coblliure) **I**: 353, 353 **II**: 124, 290, 290, 304, 305, 305, 306, 306, 313, 332, 341, 345 **III**: 92, 217, 264, 277, 394 **IV**: 113, 127, 164, 171, 173, 174, 194, 194, 201, 201, 202, 207, 207, 209, 210, 210, 211, 212, 212, 214, 214, 215, 216, 216, 217, 217, 218, 218, 247, 248, 320, 355, 362
- Cotrone (Cotró, Cetró) **II**: 362, 362 **III**: 192, 192, 276
- COULET, Jules **III**: 81
- COULON, Damien **IV**: 322
- COURTENAY, Caterina de **III**: 388
- COURTENAY, Felip de **III**: 83
- Courtrai **III**: 397
- Coves de Vinromà, les **I**: 222, 222, 229, 268, 268 **III**: 36, 59
- CRABOT, Cécile **IV**: 59, 171, 218, 309, 310, 315
- CRADDOCK, Jerry R. **I**: 459
- CREIXELL, Dalmau de **I**: 56, 56, 59, 59, 62 **II**: 49
- Creixell, castell de **I**: 56
- CRESSIER, Patrice **II**: 47
- Crestina **III**: 473
- Creta (Cret), illa de **II**: 145, 145 **III**: 275, 275 **IV**: 297
- Cretal (vegeu Catral)

- Creus, cap de **III**: 231, 233, 336
 Crevillent (Crivillent, Crivillén) **I**: 432, 432,
 433 **III**: 41, 43, 313, 313, 314, 405, 489 **IV**:
 18, 78, 110, 110, 111, 347, 347, 383, 398
 Crevillent, arrais de (vegeu MUHÀMMAD
 ABENHUDELL, AHMAD IBN HUD)
 Cristòfol (Cristopolis) (vegeu Caval·la)
 CRISTÒVOL Jordi (CRISTÒPOL) **III**: 365, 365
 CRITCHLOW, Frank Linley **II**: 10, 28
 Criveleny (vegeu Crevillent)
 Croce dei Vespri, Piazza della, plaça de Pa-
 lerm **II**: 176, 181
*Crònica de Alfonso X o Primera Crònica Ge-
 neral* **II**: 52, 54 **III**: 86
Crònica de Alfonso XI **IV**: 76, 86
Crònica de Fernando IV **IV**: 329
Crònica de Morea **III**: 397, 431
*Crònica del racional de la ciutat de Barcelo-
 na* **IV**: 304, 305, 306, 307, 309, 317, 319,
 321, 323, 327, 352, 355, 392, 394,
 395, 397, 398, 400, 402, 403, 406, 411
*Crònica dels reis d'Aragó e comtes de Barce-
 lona (Crònica de Sant Joan de la Penya)*
I: 7, 61, 292 **II**: 27 **IV**: 125
Crònica romana o Thalamus parvus **I**: 352
Crònica de Saint Bertin **II**: 354
Crònica de Saint Denis **II**: 311, 312
Crònica de Sancho IV **III**: 272, 273
Crònica de Sant Joan de la Penya (vegeu
*Crònica dels reis d'Aragó e comtes de
 Barcelona*)
Crònica universal **IV**: 412
Cronicó Conimbricense **II**: 18
Cronicons barcinonenses **II**: 27
 CROSAS, Francisco **IV**: 249
 CRUÏLLES, Berenguer de, bisbe de Girona
IV: 315
 CRUÏLLES I DE PERATALLADA, Berenguer de
IV: 202
 CRUÏLLES I DE PERATALLADA, Bernat de **IV**:
 277
 CRUÏLLES, Bernat de **IV**: 103, 315, 315
 CRUÏLLES, Castellana de **IV**: 315
 CRUÏLLES, Dalmau de (Galceran) **IV**: 277, 277
 CRUÏLLES, Geraldona de **IV**: 315
 CRUÏLLES, Gilabert de **I**: 146, 146 **II**: 78
 CRUÏLLES, Gilabert **IV**: 54
 CRUÏLLES, Gilabert de, pare de Bernat de
 Peratallada **II**: 214, 221, 221, 222, 223,
 224, 226, 227 **III**: 152, 152, 153, 154,
 155, 157, 158, 160, 161, 162, 166
 CRUÏLLES, Gilabert, senyor de Bestracà **III**:
 495, 497 **IV**: 202, 202, 361, 406, 406
 CRUÏLLES, Humbert (Ombert) de **IV**: 277,
 277
 CRUÏLLES, Joan de **IV**: 277
 CRUÏLLES, Jofre Gilabert, almirall **IV**: 103,
 103, 121, 315
 CRUÏLLES, Sança de **IV**: 202
 Cruïlles **IV**: 103, 202
 CRUSAFONT I SABATER, Miquel **IV**: 134
 CUADRADA, Coral **I**: 510 **II**: 85 **IV**: 47, 225,
 277, 373
 Cubells, castell de **IV**: 78
 Cuéllar **IV**: 399
 Cuenca (vegeu Conca)
 Culla (Cúller) **I**: 222, 222, 229, 399
 Cullera **I**: 267, 272, 272, 275, 332, 336, 337,
 337, 338, 339, 356, 356, 357, 358, 358,
 359 **II**: 21, 117, 117, 219, 219 **III**: 35, 79,
 79, 151, 151 **IV**: 79, 377, 377
 Cúmia **II**: 167
 Curfó (vegeu Corfú)
 Cutanda (Cotanda) **I**: 94, 94
 Dagues (vegeu Aigües de Busot)
 DAHE, d' (vegeu AHÉ, d')
 Daia, la **IV**: 76, 145, 338
 Daimús (Daimuç) (vegeu Ademús)
 DALMAU, Pere **IV**: 180, 180, 203
 DALMAU, Rafael **I**: 56 **II**: 208
 Damala **III**: 429
 DAMETO, Joan **II**: 109
 Damieta (Dimiata) **III**: 125
 DANDOLO, Andrea **IV**: 291, 299, 301
 DANTE ALIGHIERI **II**: 188, 215 **III**: 474
 DANÚS, Micaela **I**: 140
 DAPÍFER, Guillem Ramon (vegeu MONT-
 CADA, Guillem Ramon de, senescal)

- DARAU (DARAN), Guillem (vegeu ARAU, Guillem d')
- Dardanel (Boca d'Aver) **III**: 337, 337, 348, 348, 352, 363, 381, 383, 399
- DARDE, Manfré **IV**: 325
- Darluc, cap **I**: 211
- Darnius (Darnils) **II**: 372, 374
- Daroca **I**: 42, 73, 76, 80, 83, 91, 91, 95, 95, 96, 245, 247, 252, 282, 284, 286, 292, 292, 367, 388, 423, 424, 465, 466, 472, 487, 489, 490 **II**: 247 **IV**: 39, 81, 101, 106, 108, 108, 109, 109, 193, 193, 255, 262, 280, 280, 336, 360, 363, 365, 394, 403
- DASÍ (DASÍN), Guillem d' (vegeu ASÍ, Guillem d')
- DAUMET, George **IV**: 329, 344
- Daurada, illa (vegeu Mallorca)
- DAVID **I**: 524 **IV**: 11, 31, 32
- DAVIS, Georgene Webber **III**: 302
- DAY, John **IV**: 44, 318
- DÉAUX, Bertrand (vegeu DEUX, B.)
- DEBES, els **III**: 211
- Decimo (avui Decimomannu) **IV**: 15, 58, 58, 59, 59, 312
- Decret de Gracià* **II**: 382
- DEDEU, Alba **IV**: 73
- DEIBEL, Ulla **IV**: 289, 322, 398
- DEL GIUDICE, Giuseppe **I**: 508 **II**: 125, 132
- DELAMONT, Ernest **IV**: 201
- DELLE DONNE, Fulvio **II**: 208
- DELPECH, François **I**: 53
- Demetrias **III**: 397
- Dénia **I**: 137, 337, 338, 389, 397, 486, 486, 491, 498, 498 **II**: 21, 117, 117 **III**: 35, 36 **IV**: 113, 113, 131
- Dénia, comte de (vegeu ALFONS, comte de Dénia)
- DENIFLE, Henri **IV**: 175
- DÉPREZ, Eugène **IV**: 184, 211, 246, 248, 395
- DESBOSC, Pere **IV**: 224, 225, 271, 271
- DESCALÇ, Guillem **IV**: 160
- DESCARCELLA (DE CARCELLA), Joan (vegeu CORCELLES, Guillem de)
- DESCATLLAR, Arnau **IV**: 227, 227, 238
- DESCATLLAR, Ponç **III**: 426 **IV**: 227
- DESCLOT, cognom **II**: 11
- DESCLOT, Bernat **I**: 7, 8, 11, 12, 13, 16, 40, 51, 52, 54, 56, 57, 59, 72, 75, 79, 80, 94, 126, 127, 128, 131, 134, 135, 137, 138, 145, 150, 151, 153, 154, 155, 157, 160, 162, 164, 165, 166, 167, 169, 170, 171, 173, 175, 176, 178, 179, 182, 192, 196, 199, 213, 221, 222, 230, 258, 290, 291, 292, 304, 325, 326, 337, 338, 339, 361, 368, 371, 373, 383, 384, 388, 413, 463, 470, 473, 485, 501, 512, 517, 521, 522, 523, 526, 527, 531 **II**: 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 58, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 75, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 90, 91, 94, 95, 99, 103, 106, 109, 110, 111, 113, 115, 116, 117, 118, 120, 124, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 139, 140, 141, 143, 146, 147, 148, 149, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 162, 163, 164, 166, 167, 170, 174, 175, 176, 178, 179, 180, 183, 184, 185, 187, 189, 190, 191, 192, 194, 196, 198, 199, 200, 201, 202, 205, 206, 207, 209, 212, 214, 217, 219, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 229, 233, 235, 236, 237, 239, 240, 242, 247, 249, 250, 251, 253, 256, 258, 259, 260, 261, 263, 264, 265, 266, 269, 270, 271, 280, 281, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 290, 292, 293, 294, 296, 297, 298, 303, 309, 311, 312, 313, 315, 316, 317, 322, 326, 328, 329, 330, 331, 338, 340, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 352, 354, 357, 358, 360, 361, 362, 363, 364, 367, 368, 370, 371, 372, 374, 375, 377, 381, 382, 383, 384, 386, 387, 388 **III**: 7, 23, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 35, 39, 40, 43, 64, 76, 77, 78, 81, 82, 84, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 94, 95, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 105, 106, 108, 110, 112, 113, 114, 115, 116, 118, 119, 120, 124, 126, 127, 129, 130, 131, 133, 134, 136, 140, 141, 147, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 160, 162, 163, 164, 169, 170,

- 185, 187, 194, 195, 196, 199, 201, 202, 204, 207, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 222, 224, 225, 226, 227, 230, 232, 238, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 247, 249, 250, 255, 256, 259, 260, 261, 262, 278, 279, 285, 291, 308, 375, 424, 431 **IV**: 7, 11, 29, 38, 58, 76, 99, 124, 125, 149, 246, 353
- DESCLOT, Ferrer **II**: 11, 14
- DESCOLL, Bernat **II**: 9, 22 **IV**: 27, 411, 412
- DESCOLL, Bonanat **IV**: 295, 295, 297, 299, 300, 311, 312, 312
- DESCORRAL, Francesc **IV**: 310, 310
- DEFAR, Huguet **II**: 93, 93
- DEFAR, Jaume (Jacme), jurista **IV**: 156, 156, 179, 179, 230, 244, 290, 293, 318, 319, 333
- DEFAR, Riambau **III**: 392, 393, 393
- DESIDERI, rei de Llombardia **II**: 283, 283
- DELLAUR, Roger **III**: 398, 398, 400
- DELLOR (DESLOR), Artal (Artau) **II**: 10
- DELLOR, Bernat **I**: 126, 126
- DELLOR (DESLOR), Simó **II**: 207
- DELLOR, Ferrer, fill de Desllor, Bernat **I**: 126
- DELLOR, Guillem **IV**: 217, 304
- DELLOR, família **IV**: 322
- DESMONELLS, Berenguer de **IV**: 379
- DESMONELLS, Jaume **IV**: 379, 379
- DESMONT, Pere **III**: 439, 439
- DESPALAU, Jaume **III**: 383, 383
- DESPENS (D'ESPENS), Pere **IV**: 235, 235, 238
- DESPENS, Pere, fill **IV**: 235
- Despeñaperros **II**: 49
- Despioca (vegeu Espioca, torre)
- DESPONT, Ramon **IV**: 213, 214, 215
- DESPLÀ, Pere **IV**: 151
- DESPUIG, Bartomeu **IV**: 236, 236
- DESPUIG, Berenguer **III**: 416, 437
- DESPUIG, Francesc **IV**: 155, 156
- DESPUIG, Guillem **IV**: 242, 243, 244
- DESPUIG, llinatge **IV**: 156
- DESPUJOL, R. **IV**: 353
- Desquita (vegeu Mesquita, M. Peris de)
- DESSOLER (DES-SOLER), Ponç **IV**: 286, 286
- DESTANYBÓS (D'ESTANYBÓS), Pere Guillem **IV**: 254, 254
- DESTERRIÀ (DESTÈRRIA), riu (vegeu Terri, riu)
- DESTORRENT, Bernat Guillem **IV**: 45, 54
- DESTORRENTS, Arnau **IV**: 348
- DESTORRENTS, Bernat **IV**: 236, 236
- DESTORRENTS, Celestí **I**: 528
- DESVALL, Bertran **IV**: 103, 103
- DESVALLS, Pere **IV**: 146
- DESVILAR, Arnau **II**: 83, 83
- DESVILAR (DES VILAR), Pere **II**: 202, 202 **III**: 169 **IV**: 47
- DÉU, Pere de, bisbe de Santa Giusta **IV**: 94, 94, 95
- DEUX (DÉAUX), Bertrand de **IV**: 211, 211, 212, 215
- DEVIC, Claude **II**: 41, 270
- DEYÀ, Miquel **IV**: 43
- Deza **IV**: 25, 344, 352, 359, 360, 361, 364, 381
- DEZLLOR (vegeu DESLLOR)
- DIAGO, Francesc **I**: 291, 362 **II**: 27
- DIAGO HERNANDO, Máximo **III**: 490 **IV**: 284
- DÍAZ (DÍEZ), fill de Roderic **IV**: 282, 282
- DÍAZ (DÍEZ), Roderic (Rodrigo) **IV**: 103, 104, 155, 155, 179, 203, 214, 224, 234, 238, 263, 263, 265, 282, 282, 290, 293, 324
- DÍAZ (DÍEZ), Rodrigo, menor de dies **IV**: 323, 324
- DÍAZ (DÍEZ) DE AUX, Ferran (Ferrando), majordom **I**: 224, 224, 225, 225, 268, 293, 293, 313, 314, 314
- DÍAZ BORRÁS, Andrés **IV**: 136, 235
- DÍAZ GONZÁLEZ, Francisco Javier **IV**: 355
- DÍAZ MANTECA, Eugeni **IV**: 277
- DÍAZ MARTÍN, Vicente **IV**: 328, 351, 385, 389, 393, 397
- DIEGO LÓPEZ DE HARO I, senyor de Biscaia **I**: 229, 229, 376, 376, 377, 379, 482 **II**: 158, 247
- DIEGO LÓPEZ DE HARO II, senyor de Biscaia **III**: 299, 299

- DIEULAFOY, Marcel **I**: 57, 59, 60
 Díez, Blanca **IV**: 315
 Díez, Caterina **IV**: 315
 Díez, Teresa **IV**: 255
 DIONÍS, rei de Portugal **III**: 39, 179, 405 **IV**: 90, 347, 347
 DIONÍS, Margarida **I**: 493
 DIONÍS, Sant **II**: 286 **III**: 81, 213
 Diputació, edifici de Palma (actual seu del Consell Insular de Mallorca) **IV**: 170
 Diputació del General **IV**: 281, 315, 337
 DOAQUES, gabella de les **III**: 410
 Dodecanès (vegeu Naxos)
 DODO, comte d'Eus **I**: 481, 481
 DOLÇA, filla d'Alfons I **II**: 34
 DOLÇA, filla de Ramon Berenguer IV, reina de Portugal **I**: 204
 DOLÇA DE FOIX, filla de Roger II **I**: 108
 DOLÇA DE LLEÓ, filla d'Alfons IX **I**: 199
 DOLÇA DE PROVENÇA, muller de Ramon Berenguer III **II**: 33, 58
 DOMÈNEC DE GUZMAN (DOMINGO DE GUZMÁN), St. **I**: 161
 Domènec, torre d'En **IV**: 366
 DOMINGO LÓPEZ **I**: 443, 443, 461, 461 (vegeu també POMAR, Domingo López de)
 DOMÍNGUEZ SÁNCHEZ, Santiago **I**: 424 **III**: 263
 DOMÍNGUEZ, César **II**: 140
 Domokos **III**: 397
 Domusnovas **IV**: 56
Don Joan i don Ramon, cançó popular **III**: 371
 Donasà **IV**: 346
 Donibane Loitzun (Sant Joan de Luz) **II**: 226
 Donigala **IV**: 203
 DONORATICO (vegeu Ranieri della Gherardesca)
 DONORATICO GHERARDO, cardenal **II**: 254
 DONORATICO, Manfré **III**: 459 **IV**: 57, 57, 64, 65
 DONORATICO, Guido de (Raineri, Neri) **IV**: 57, 57
 DÒRIA, llinatge **III**: 474 **IV**: 60, 165, 291, 294, 294, 301, 301, 304, 308
 DORIA, Aitone **IV**: 247
 DORIA, Brancaleone **IV**: 291, 304, 315
 DÒRIA, Bernobò **III**: 467
 DORIA, Corrado **III**: 471
 DÒRIA, Gaspar **III**: 475, 478, 479
 DORIA, Paganino **IV**: 298, 321
 Dragonera, illa de la **I**: 144, 144, 145 **IV**: 143, 143, 355
 DRAN, Guillem **IV**: 165
 DUALDE, Manuel **IV**: 250, 262, 279, 281
 DU CANGE, Charles **IV**: 233
 Ducat, el **III**: 275
 DUCELLIER, Alain **III**: 298
 Dues Sicílies, les **IV**: 412
 DUFOURCQ, Charles Emmanuel **II**: 70, 124, 166, 167, 168, 172, 236 **III**: 51, 54, 71, 76, 91, 211, 212, 275, 298 **IV**: 66
 DU GUESCLIN, Bertran (Bertran de CLAQUÍ) **IV**: 25, 33, 302, 311, 328, 391, 391, 392, 392, 394, 395, 396, 396, 397, 397, 398, 402
 DUJCEF, Ivan **III**: 347
 DULIOLA, Arnau **I**: 487, 487
 DUNBABIN, Jean **II**: 124 **III**: 76
 Duquena (Duana), de Messina **III**: 120, 186, 186, 205, 293
 DURAN GUDIOL, Antoni **I**: 341
 DURAN I DUELT, Daniel **I**: 49, 51 **III**: 371
 DURAND, Ursino **I**: 527 **III**: 43
 Durban **IV**: 407
 Durença, la, riu **IV**: 118, 118
 DURFORT, Berenguer **I**: 164, 164, 176
 DURFORT, Bernat **I**: 164
 DURFORT, Guillem, castellà de Santuïri **IV**: 166, 157
 DURFORT, Guillem, reboster **II**: 355 **III**: 291
 DURFORT, llinatge **II**: 356
 DURFORT, Ramonet **II**: 158
 DURFORT, Romeu **II**: 355
 DURFORT, Romicó **II**: 355, 355
 DUVERGÉ, Suzanne **IV**: 301

- EBERENZ, Rolf **I**: 327
 EBN-AL-ATIR **II**: 38
 Ebre, riu **I**: 98, 98, 262, 264, 310, 311, 311, 312, 313, 313, 332 **II**: 258, 259 **III**: 79, 273 **IV**: 87, 87, 261, 269, 358
 Écija **I**: 481 **II**: 141, 259, 259
 EDUARD I (ENDUARD), rei d'Anglaterra **I**: 501 **II**: 208, 208, 209, 222, 222, 223, 224, 226, 229 **III**: 73, 95, 95, 101, 126, 126, 129, 137, 140, 152, 152, 153, 154, 157, 158, 160, 161, 162, 278, 281, 281, 282, 283, 290, 292, 300, 302, 302
 EDUARD III, rei d'Anglaterra **IV**: 25, 32, 32, 130, 132, 132, 203, 330, 361, 393, 395, 395
 EDUARD D'ANGLATERRA, el Príncep Negre **I**: 481 **IV**: 32, 395, 395
 Èfeso (Altoloc, Alto luogo) **III**: 345, 345, 346, 386
 Egea de los Caballeros (Eixea) **I**: 83, 147, 299, 299 **II**: 247 **IV**: 84, 84, 363
 Egina **III**: 401
 EGINHARD **II**: 68
 Egipte (vegeu també Babilònia) **I**: 97, 135, 363 **II**: 357, 357 **III**: 125 **IV**: 204
 EIMERIC, Domingo **IV**: 235, 235
 EIMERIC, Nicolau **IV**: 302
 EIMERIC, rei d'Hongria **II**: 42
 EIMERIC IV, vescomte de Narbona **I**: 188 **II**: 267 **III**: 60
 EIMERIC III de Narbona, senyor de Talairan **IV**: 154
 EIMERIC VI de Narbona, vescomte de **IV**: 154
 EIMERIC, abat de Tres Fonts **II**: 53
 Eivissa (Ivissa) **I**: 81, 82, 128, 128, 134, 204, 217, 217, 218, 527 **II**: 21, 69, 70, 70, 79, 80, 219, 341 **III**: 18, 34, 34, 50, 63, 151, 264, 264, 309, 310 **IV**: 25, 166, 167, 170, 171, 355, 355, 356, 356
 EIXEA, Pere Jordà (Jordan de Exeya) **I**: 105, 107, 414, 414, 463, 464
 Eixea (vegeu Ejea de los Caballeros; Gea d'Albarrasí)
 EIXIMÈN (XIMÈN) PÉREZ (vegeu XIMÈN PÉREZ)
 EIXIMÈN, bisbe de Sogorb **I**: 338
 Eixerea (vegeu Xerea)
 Eixèrica (vegeu Xèrica)
 EIXIMENIS, Francesc **I**: 246 **IV**: 322, 328
 Eixivert (vegeu Alcalà de Xivert)
 El-la (vegeu Elda)
 Elba, illa d' **IV**: 56, 57
 EL-CARTÀS (vegeu CARTÀS)
 Elda (El-la, Eila) **I**: 427, 427, 428 **III**: 41, 43, 43, 48, 313, 313, 405 **IV**: 77, 77, 78, 347, 347, 371, 392
 ELENA, muller de Manfred de Sicília **II**: 256
 ELENA (ARENA) de Troia **III**: 352, 352
 ELFA (filla d'Atorella) **I**: 64
 ELIES **I**: 137
 ELIARDS, muller de Guillem de Palafolls **II**: 86
 ELIONOR, muller de Sanç d'Antilló i germana d'Ermengol d'Urgell **IV**: 37
 ELIONOR, filla d'Enric II de Castella i reina de Navarra **IV**: 370
 ELIONOR D'ANJOU **III**: 331, 331, 336, 428, 491
 ELIONOR D'AQUITÀNIA **III**: 129
 ELIONOR D'ARAGÓ, filla d'Alfons I el Cast **II**: 34, 42, 43, 43, 141
 ELIONOR D'ARAGÓ, filla de Jaume I **II**: 110
 ELIONOR D'ARAGÓ, muller de Joan I de Castella **IV**: 25, 327, 330, 330, 339, 349, 349, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 398, 399, 399, 403, 404
 ELIONOR DE CARÍNTIA, muller de Pere II de Sicília **IV**: 398
 ELIONOR DE CASTELLA, filla d'Alfons X **II**: 141
 ELIONOR DE CASTELLA, muller d'Alfons el Benigne **III**: 404, 404 **IV**: 13, 14, 16, 17, 18, 25, 39, 40, 41, 42, 53, 54, 54, 72, 73, 75, 76, 76, 78, 78, 79, 80, 80, 81, 81, 82, 82, 83, 83, 84, 85, 85, 86, 87, 87, 101, 102, 104, 106, 108, 109, 110, 111, 114, 114, 144, 156, 199, 209, 246, 264, 273, 277, 277, 289, 289, 329, 329, 333, 335, 343, 351, 369, 392

- ELIONOR DE CASTELLA, muller d'Eduard d'Anglaterra **I**: 481 **III**: 281, 282
- ELIONOR DE CASTELLA, muller de Jaume I **I**: 19, 74, 75, 75, 76, 79, 79, 85, 85, 86, 87, 87, 88, 89, 219, 220, 221, 221, 231, 231, 303, 377, 377 **II**: 69, 69, 81, 109, 109 **III**: 31, 31
- ELIONOR DE PRADES, muller de Pere I de Xipre **IV**: 304
- ELIONOR PLANTAGENET, muller d'Alfons VIII **I**: 75 **III**: 31
- ELIONOR PLANTAGENET, filla d'Eduard I **III**: 278, 278, 281, 282, 290, 292, 293, 302
- ELIONOR DE PORTUGAL, muller de Pere III **IV**: 21, 254, 254, 270, 270, 271, 272, 273, 273, 277, 277, 282, 282, 317, 322, 322
- ELIONOR DE SICÍLIA, muller del Cerimoniós **IV**: 103, 136, 151, 203, 289, 289, 349, 349, 359, 362, 371, 378, 379, 380, 388, 398, 398, 400, 403, 404, 404, 406
- ELIONOR DE SICÍLIA, filla de Frederic el Vell, promesa amb Rogeró de Llúria **III**: 409
- ELISABET, filla de Frederic III de Sicília **IV**: 49
- ELISABET (ISABEL) D'ARAGÓ, filla de Jaume II **III**: 490, 490
- ELISABET (ISABEL) D'ARAGÓ, filla de Pere III **IV**: 405, 405
- ELISABET (ISABEL) D'ARAGÓ, reina de França, filla de Jaume I **I**: 153, 221 **II**: 43, 43, 110, 110, 124, 124, 149, 149, 281, 281, 373 **III**: 13, 17, 31, 31, 43, 81, 81, 82, 82, 85, 86, 164, 181, 248
- ELISABET (ISABEL) D'ARAGÓ, reina de Portugal **III**: 13, 39, 39, 258, 259, 259
- ELISABET (ISABEL) DE CARÍNTIA, muller de l'emperador Albert **IV**: 36
- ELISABET (ISABEL) DE CARÍNTIA, muller de Pere de Sicília **IV**: 289
- ELISABET (ISABEL) DE MALLORCA, filla de Jaume II **II**: 279 **III**: 40, 40 **IV**: 36, 36
- ELISABET (ISABEL) DE MALLORCA, filla de Jaume III **IV**: 38, 129, 129
- ELISABET (vegeu també ISABEL)
- ELISENDA DE MONTCADA **I**: 110 **IV**: 14, 38, 43, 43, 74, 116, 240, 240
- ELISENDA, muller de Rimbau de Corbera **IV**: 291
- EL-MALECH ED-DAHER RUKN ED-DIN BIBARS EL BUNDUCDAR (AL MALIK AL ZAHIR BAYBARS) **I**: 506, 506
- Elmas **IV**: 59
- Elna (Helena, Euna) **II**: 290, 290, 293, 301, 302, 302, 303, 303, 304, 304, 306, 309, 311, 312 **III**: 217, 217 **IV**: 183, 184, 184, 200, 200, 201, 203, 212, 216, 217, 219, 220, 221, 221, 222, 222, 223, 223, 224, 225, 226, 226, 227, 228, 230, 236, 239, 309, 339
- ELVIRA (muller d'Acard de Mur) **IV**: 144
- Elx (Elex, Elig) **I**: 429, 429, 430, 431, 432, 432, 442, 442 **III**: 14, 41, 41, 43, 47, 48, 313, 314, 314, 405 **IV**: 18, 76, 77, 78, 110, 110, 111, 347, 347, 371, 382, 382, 383, 383, 384, 385, 386, 386
- Embrun, arquebisbe d' (vegeu DEUX, B.)
- EMBÚ, Eixemèn Llop **II**: 207
- Empordà, l' **I**: 500, 510, 516, 516 **II**: 265, 265, 267, 270, 278, 278, 279, 290, 295, 296, 306, 309, 313, 315, 318, 326, 331, 332, 337, 349, 350, 371, 372, 379 **III**: 247, 252, 273, 277, 277, 400, 439 **IV**: 35, 142, 396
- EMPÚRIES, llinatge **I**: 132 **II**: 311
- EMPÚRIES, HUG (HUGUET), comte d'Esquilacce **III**: 325, 325, 330, 474
- EMPÚRIES, Ponç Hug d' **I**: 52
- EMPÚRIES, Ramon d' **I**: 190, 190
- Empúries **I**: 52, 190, 413, 512 **II**: 146, 146, 295, 310 **III**: 225, 489, 489 **IV**: 35, 83, 89, 112, 117, 120, 198, 210, 318
- Empúries, comte d' (vegeu HUG; JOAN; PONÇ HUG)
- Enate **I**: 245
- Enclusa, coll de l' **II**: 312
- Endremite (vegeu Adramitti)
- Enea (Enos) **III**: 376 (vegeu també Nova)
- Enesa (vegeu Puig de Santa Maria)
- ENGELS, Odilo **I**: 221

- Énguera (Anguera) **I**: 363, 375, 375, 379, 379 **III**: 35
- ENLART, Camille **I**: 72
- Enna (vegeu Castrogiovanni)
- ENRIC, duc de Brabant (Braiman) **II**: 281, 289
- ENRIC IV, emperador d'Alemanya **II**: 58, 59
- ENRIC V, emperador d'Alemanya **II**: 58, 59
- ENRIC VI, emperador d'Alemanya **II**: 19, 33, 33
- ENRIC VII, emperador d'Alemanya **III**: 429
- ENRIC II, rei d'Anglaterra **III**: 31, 129, 324
- ENRIC I, rei de Castella, fill d'Alfons VIII **I**: 75, 75 **II**: 53
- ENRIC II, rei de Castella (Enric, comte de Trastàmara) **IV**: 25, 26, 33, 249, 284, 315, 327, 328, 328, 329, 330, 330, 336, 337, 338, 343, 343, 344, 344, 345, 345, 346, 347, 348, 351, 352, 359, 360, 360, 363, 364, 365, 365, 366, 367, 368, 368, 369, 370, 370, 371, 372, 373, 373, 374, 375, 381, 382, 382, 383, 384, 389, 392, 392, 393, 394, 394, 395, 395, 396, 396, 397, 397, 398, 398, 399, 402, 403, 404
- ENRIC III el Doliente, rei de Castella (anomenat Alfons erradament pel Cerimoniós) **IV**: 25, 330, 330, 337, 399, 399, 404, 404
- ENRIC (ENZO, ENZIO, ENS, ENÇ), rei de Còrsega i Sardenya **III**: 73, 73, 77, 77, 78, 80, 81, 81, 88, 204, 204, 205
- ENRIC I, rei de Navarra **II**: 119, 119, 122, 122, 260
- ENRIC II de Lusignan, rei de Xipre **III**: 324, 470, 470
- ENRIC DE CASTELLA, fill de Sant Ferran **I**: 508, 508, 509, 509 **II**: 125, 125, 128, 129, 129, 130, 130, 131, 131, 132, 132 **III**: 404, 404
- ENRIC el "rei jove", fill d'Enric II d'Anglaterra **III**: 324
- ENS (vegeu ENRIC)
- ENSENYAT PUJOL, Gabriel **IV**: 112, 113, 117, 123, 125, 130, 131, 134, 135, 136, 137, 141, 144, 145, 148, 150, 151, 153, 160, 161, 164, 165, 167, 171, 180, 185, 186, 193, 202, 206, 214, 218, 222, 224, 229, 241, 242, 244, 245, 257, 259, 282, 293, 303, 316
- ENTENÇA, Berenguer d', cunyat de Roger de Llúria **III**: 209, 209, 268, 276, 319, 326, 330, 333, 335, 335, 349, 349, 350, 350, 353, 354, 355, 356, 356, 357, 357, 367, 373, 375, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 382, 383, 383, 384, 390, 393
- ENTENÇA, Berenguer d', fill de Ponç Hug d'Empúries **I**: 290, 290, 293, 293, 294, 295, 299, 300, 301, 307, 307, 346, 346, 359, 359, 360 **III**: 52
- ENTENÇA, Berenguer d', senyor de Móra i Falset **II**: 319, 331, 331, 351, 355, 355
- ENTENÇA, Bernat Guillem de Montpeller **I**: 24, 34, 52, 52, 73, 245, 245, 254, 254, 255, 256, 256, 257, 257, 282, 283, 286, 286, 287, 287, 288, 289, 290, 290, 291, 292, 293, 293, 294, 295, 297, 298, 299, 304, 304, 306, 307, 307, 419, 419, 522 **II**: 111, 111, 112, 113
- ENTENÇA, Bernat Guillem II d', fill de Bernat Guillem de Montpeller **I**: 245, 245, 307, 404, 404, 405, 405, 412, 415, 416, 416, 417, 418, 419, 419, 421, 421, 422, 490, 494, 518, 522, 522
- ENTENÇA, Constança d' **IV**: 69
- ENTENÇA, Gombau d' **I**: 245 **III**: 488 **IV**: 13, 34, 37, 50
- ENTENÇA, Guillem d' **III**: 489
- ENTENÇA, Guillem d', fill de Bernat Guillem **I**: 306, 307, 307, 386
- ENTENÇA (o EMPÚRIES), Jussiana (Juliana) d' **I**: 52, 52, 245, 254, 290, 307, 522
- ENTENÇA, llinatge **I**: 52 **III**: 349
- ENTENÇA, Saurina **III**: 52, 52, 410, 410, 411
- ENTENÇA, Sibil·la d' **I**: 421
- ENTENÇA, Urraca **IV**: 90
- Entença **III**: 349
- ENZO (vegeu ENRIC)
- Eòlies, illes (Lípari) **II**: 250 **III**: 166, 184
- EPALZA, Mikel de **I**: 167, 220
- Épila **I**: 417 **IV**: 51, 91, 98, 144, 262, 264, 279, 279, 311, 338, 343, 365, 380, 380

- Epir (Arta), despotat de l' **II**: 122 **III**: 68, 209, 209, 210, 210, 396 **IV**: 128, 128, 297
- ERA, Antoni **IV**: 59, 324
- Eramprunyà **I**: 162 **IV**: 127, 145
- Erau, riu **I**: 477
- ERF (vegeu GIL, reboster)
- Ergullosó, castell (vegeu Orguglioso)
- ERILL, Arnau d' **IV**: 141, 144, 144, 153, 153, 157, 159, 163, 170, 170, 180, 258
- ERILL, Berenguer d', bisbe de Lleida **I**: 106, 110, 110, 111, 111, 244, 254, 261, 262, 262, 272, 272, 273, 274, 276, 279
- ERILL, Bernat Roger d', germà d'Arnau **IV**: 144
- ERILL, Bernat Roger d' **II**: 207, 207
- ERILL, Guillem d' **III**: 495, 497
- ERILL, Guillem d', pare d'Arnau **IV**: 144
- Erill la Vall **IV**: 144
- Erla **I**: 488, 488
- ERMENGOL VI, comte d'Urgell **I**: 108
- ERMENGOL VII, comte d'Urgell **I**: 108, 111
- ERMENGOL VIII, comte d'Urgell **I**: 107, 108, 108, 109, 109, 111, 112 **III**: 28
- ERMENGOL IX, comte d'Urgell **I**: 466
- ERMENGOL X, comte d'Urgell **II**: 158, 158, 161, 168, 177, 186, 186, 207, 244, 244, 319, 350 **III**: 220, 221, 488 **IV**: 34, 37
- ERMESSENDIS (vegeu CASTELLBÒ, Ermes-senda de)
- Ermita, font de l' **I**: 157, 158, 194
- Ermites, torre de Barcelona **II**: 264
- Eroles, abat d' **IV**: 163
- EROS, Martí Peris d' **III**: 320
- EROS, Pere d' **III**: 320, 333, 335, 346
- Eryx (vegeu Sant Julià, mont)
- ESAÚ **IV**: 211, 211
- ESCALA, Bernat d' **IV**: 367
- Escales (Ascoli Piceno) **III**: 38, 38
- Escamí **I**: 165
- ESCARCELLA, Joan d' (vegeu CORCELLES, Guillem de)
- Escardenyo, puig **I**: 362
- Escarp **I**: 307
- Escatron **II**: 83
- ESCLARAMONDA DE FOIX, muller de Jaume II de Mallorca **I**: 487 **II**: 267, 267, 268, 268, 272, 274, 275, 276, 278, 279, 280, 293, 337 **III**: 40, 40, 60, 63, 376, 394, 437, 437, 439, 440, 441, 442, 443, 444 **IV**: 38, 43, 124, 124
- ESCLARAMONDA, muller de Galceran III de Pinós **I**: 453
- ESCLARAMONDA de Mallorca, esposa d'Artal de Foces i neboda de Jaume III **IV**: 151
- Esclavònia **III**: 209, 209
- ESCLET, Bernat, batlle de Palamós **I**: 10
- Esclot, l' **II**: 13
- Escó **IV**: 363
- Escobosa de Almazán (Escoba) **IV**: 351, 352
- ESCOLANO, Gaspar **I**: 346, 355, 356, 517 **II**: 13
- Escorca **I**: 165
- ESCORDIA, Virgilio d' **III**: 315, 315
- ESCORNA, Ramon **IV**: 286, 286
- ESCORNA, Ramon, avi **IV**: 286
- ESCORNA, Ramon, pare **IV**: 286
- Escriche **IV**: 82
- ESCRIVÀ, Arnau **I**: 484 **II**: 14
- ESCRIVÀ, Bernat **II**: 9, 11, 12, 13, 14, 15, 214, 352, 387, 388 (vegeu també DESCLOT, B.)
- ESCRIVÀ, Guillem **I**: 484, 484, 485, 485 **II**: 12, 13, 14, 15, 352, 352, 354, 355 **III**: 241, 242, 242, 244, 244
- ESCRIVÀ, Jaume **II**: 11 **III**: 464, 466
- ESCRIVÀ, Joan **IV**: 286
- ESCRIVÀ, llinatge **II**: 11, 13, 14, 15
- ESCRIVÀ, Peregrina **IV**: 61
- ESCRIVÀ DE ROMANÍ, llinatge **II**: 11
- Escròfol (vegeu Scopelos)
- ESCUDEFER, Jaume (Jacme) **IV**: 220, 220
- Esglésies (Iglesias, Viladesgleies, Vila d'Esglésies) **III**: 457, 458, 459, 459, 460, 461, 464, 468, 477 **IV**: 15, 44, 49, 49, 50, 51, 52, 52, 54, 55, 55, 56, 56, 57, 57, 58, 61, 62, 63, 66, 68, 144, 216
- ESLAVA, Joan Martines d' **I**: 121, 121, 179, 179 **II**: 80, 98, 108

- ESLAVA, Lop d' **I**: 179
 Eslida **I**: 367, 396, 396 **II**: 144
 Esmirna (Esmira, Smirna) **III**: 344, 344 **IV**: 296
 Esmolada, barranc d' (vegeu Ares, canada d')
 Esmolada, barranc de l' **I**: 264
 ESPADALER, Anton Maria **II**: 68 **III**: 22
 Espadan, serra d' **I**: 243, 367
 ESPANYA, Lluís d' (vegeu LLUÍS DE LA CERDA)
 Espanya **I**: 32, 54, 54, 62, 83, 83, 88, 106, 106, 108, 108, 234, 234, 309, 309, 372, 372, 405, 411, 411, 413, 434, 469, 469, 507 **II**: 13, 38, 47, 48, 48, 49, 61, 61, 63, 69, 69, 114, 136, 139, 169, 180, 185, 185, 245, 245, 283, 296, 339, 339, 352, 376, 388 **III**: 40, 51, 62, 121, 173, 179, 217, 217, 229, 268, 268, 300, 302, 302, 306, 314, 326, 326, 349, 408, 449, 488, 490, 493, 496 **IV**: 19, 87, 113, 114, 121, 217, 217, 262, 366, 385, 385
 ESPANYOL, Bernat **II**: 84, 84
 "Espanyola", galera de l'infant Ferran **III**: 387, 387
 ESPAÑOL, Francesca **III**: 66 **IV**: 43
 ESPARÇA, Eixemèn d' **IV**: 183, 186
 Esparra, senyor de l' (bastard de Lesparre?) **IV**: 315, 316, 323, 323
 ESPENS, Pere d' (vegeu DESPENS, P.)
 Esperó, camp de l' **III**: 444
 Espigueta (Spiguera), Cap de l' **III**: 267, 267
 Espioca, torre de (Dezpioca, Despiocha) **I**: 269
 Espirà del'Aglí, monestir d' **II**: 291, 291 **IV**: 254
 ESPITAL, Nicolás del **IV**: 280
 Espital, orde (vegeu Hospital, orde)
 Espuga Calba, l' **IV**: 249
 ESPLUGUES, Jaume (Jacme) **IV**: 151, 151, 176, 176
 ESPLUGUES, alqueria de N' **IV**: 376, 377
 Esporles **I**: 165
 Espot **I**: 124
 ESQUERDO, Bartomeu **I**: 364, 364
 ESQUERDO DE MORA, Joan **I**: 364
 ESQUERRÉ, Miquel **I**: 420
 ESQUILAIX (SQUILACCE), comte d' (vegeu EMPÚRIES, Hug d')
 ESTABÉN RUIZ, Francisco **IV**: 172
 ESTADA, Blasc d' **I**: 121, 121
 ESTADA, Toda d' **I**: 422
 Estada **I**: 53
 Estadella **I**: 53
 Estagell, castell d' **I**: 153
 ESTAL, Juan Manuel del **III**: 295, 311, 314, 405 **IV**: 37, 40, 41, 43, 45, 55, 68, 70, 204
 Estalimerne (Estalimenes, Lemnos) **III**: 210, 210
 Estampaix (vegeu Stampace)
 ESTANYOL, N' **II**: 265
 ESTANYOL, Bernat (Berenguer) **III**: 399, 400
 ESTAPER, Francesc **IV**: 165
 ESTARAC, comte d' **III**: 222
 ESTATXE, N' (vegeu BEAUMARCHAIS, Eustaqui de)
 ESTELA DE PAUC (vegeu CASTELLNOU, Estrella)
 Estella, de Navarra **II**: 120
 ESTENDARD, Guillaume de l' **II**: 255 **III**: 276, 276
 ESTENDARD, Jofré d' **IV**: 205, 205, 207, 232, 239, 239, 243
 Estenyaire (vegeu Stènia)
 Estercuel **I**: 70
 ESTEVE IV o V d'Hongria **III**: 83, 83, 283, 427
 Estives (vegeu Tebes)
 ESTORS (ESCORS) DE MARÈS **III**: 101, 243
 ESTRADA, Domenge d' **I**: 111
 Estràngol (vegeu Stromboli)
 ESTÚNIGA, Iñigo Ortiz de **IV**: 329
 Etna, regió de l' **III**: 315, 318, 327
 Etna, volcà **II**: 192 **III**: 436
 EUBEL, Conrad **I**: 63, 242, 244, 366, 373, 449, 474, 508
 EUDÒXIA, filla de Manuel I de Constantinoble **I**: 15, 49, 51 **II**: 43, 43, 44 **III**: 26
 Eula, mas de l' (Mas Hainaut) **II**: 291

- EULÀLIA, Santa **III**: 170, 170 **IV**: 115, 115, 116
- Europa **I**: 12 **II**: 339 **IV**: 277
- Eus, comte d' (vegeu DODO)
- EUSTACIO **IV**: 391
- Evo (vegeu Vall d'Ebo)
- ÉVOL, vescomte d' **IV**: 227
- Évol **IV**: 167
- EVREUX (EVREUS), Joan d' **IV**: 391
- EYRONA (EIROVIS) **IV**: 187
- EZEQUIEL **III**: 207
- Ezledo (vegeu Lledó, es)
- FABRA, Miquel (Micael), frare predicador **I**: 161, 161, 182
- FABRA, Pompeu **I**: 39 **III**: 171, 235, 236
- FÀBREGA GRAU, Àngel **II**: 232, 260 **III**: 198 **IV**: 43
- FABRESA, Jaume **IV**: 206
- FADRIQUE DE CASTELLA, fill d'Alfons XI **IV**: 329, 329, 331
- Faia de Castalla **I**: 296
- FAIDIDA **IV**: 38
- FAILLER, Albert **III**: 369, 376
- Faixina, penya de **I**: 238
- Fajina (Faxina), la **I**: 238, 238
- Falcó, cap **I**: 149
- "Falcó", nau de Roger de Flor **III**: 324, 333
- Falconara, batalla de **III**: 318, 321
- Falles, castell de **IV**: 240
- Falset **I**: 163 **II**: 101 **III**: 349 **IV**: 41
- FANGAUS, Isarn **II**: 158
- FAR, Huguet des (vegeu DESFAR, Huguet)
- Far, boca de (vegeu Boca de Far)
- Far **IV**: 291
- Far de l'Empordà **III**: 304
- Farissa (Fariça) (vegeu Ariza)
- FATIḤ-ELLAH (vegeu FATIL·LÀ, En)
- FATIL·LÀ (INFATIL·LA, FATIḤ-ELLAH, FATI-BILLAH), En **I**: 162, 162 **II**: 99, 99, 100, 100
- Favarella **III**: 41, 43, 314, 314, 405 **IV**: 276, 276, 277, 382, 386, 387
- Favara **I**: 57, 325
- FAZOLI, Gina **III**: 72
- FEBRER ROMAGUERA, Vicent **I**: 327
- Felanitx **I**: 165, 165 **IV**: 166
- FELIP, bisbe de Chalons **IV**: 111, 111
- FELIP, comte de Joppe **III**: 444, 470
- FELIP, dèspota de Romania, fill de Felip d'Anjou **III**: 490, 490 **IV**: 36, 36, 117
- FELIP D'ANJOU-NÀPOLS, fill de Carles I d'Anjou **III**: 431, 431, 432
- FELIP D'ANJOU, príncep de Tarento, fill de Carles II d'Anjou **II**: 135, 135 **III**: 83, 212, 212, 318, 318, 319, 320, 321, 321, 331, 331, 427, 427, 428, 432, 433, 490 **IV**: 117
- FELIP II AUGUST, rei de França **I**: 55, 55, 75, 75 **II**: 48, 48
- FELIP III L'ARDIT, rei de França **I**: 12, 153, 213, 221, 481, 485, 505, 514, 514 **II**: 24, 28, 43, 43, 110, 110, 122, 122, 124, 124, 141, 141, 149, 149, 162, 162, 163, 163, 164, 165, 222, 222, 223, 224, 225, 226, 226, 229, 229, 231, 232, 232, 233, 234, 242, 245, 246, 260, 260, 261, 262, 266, 266, 267, 267, 268, 270, 270, 271, 276, 279, 280, 281, 281, 282, 282, 283, 283, 285, 286, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 295, 297, 298, 299, 299, 300, 301, 301, 302, 302, 303, 305, 306, 309, 310, 311, 311, 312, 313, 313, 319, 323, 324, 325, 326, 331, 332, 333, 333, 334, 336, 337, 338, 341, 342, 342, 343, 344, 345, 345, 346, 349, 352, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 378, 378, 382, 384 **III**: 13, 17, 43, 58, 81, 81, 82, 83, 83, 84, 84, 85, 86, 86, 88, 95, 95, 116, 116, 122, 124, 136, 137, 138, 138, 139, 140, 140, 141, 153, 153, 154, 155, 157, 158, 160, 161, 162, 163, 164, 164, 166, 167, 168, 179, 180, 180, 181, 183, 193, 194, 195, 196, 199, 211, 213, 214, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 220, 221, 222, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 231, 232, 238, 239, 243, 245, 246,

- 247, 248, 248, 249, 249, 250, 251, 252, 255, 273 **IV**: 19, 124, 124
- FELIP IV, EL BELL, rei de França **II**: 24, 229, 260, 260, 281, 281, 282, 288, 370, 372, 373, 373, 374, 374, 376 **III**: 164, 164, 180, 181, 181, 216, 217, 248, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 269, 273, 278, 281, 282, 283, 290, 302, 303, 321, 330, 375, 375, 394, 394 **IV**: 125
- FELIP VI DE VALOIS **II**: 282, 282 **IV**: 19, 20, 130, 130, 131, 131, 132, 132, 133, 133, 154, 163, 222, 223, 224, 224, 226, 234, 245, 247, 248, 248, 262, 348, 400, 400
- FELIP D'EVREUX, rei de Navarra **IV**: 82, 86, 86, 111, 111
- FELIP DE CASTELLA, fill de Sant Ferran **I**: 481, 482
- FELIP DE CASTELLA, fill de Sanç **IV** **III**: 303
- FELIP DE MALLORCA, fill de Jaume II de Mallorca **II**: 267, 267, 268, 271, 274, 276, 278, 279, 279 **III**: 25, 40, 469, 469, 483, 483 **IV**: 113, 126, 126, 129, 129
- FELIP DE SAVOIA, príncep de la Morea **III**: 400, 400, 432, 432, 433
- FELIP DE SUÀBIA **II**: 130
- FELIP DE TARENT **IV**: 91
- FELIP I SÀNCHEZ, Jaume **IV**: 400
- FELIPA D'HAINAUT, muller de Felip III de França **III**: 164
- FELIU DE LA PENYA, Narcís **II**: 27
- FELIU I MONTFORT, Gaspar **II**: 244, 351
- FENOLLAR, Ambert (Humbert) de **IV**: 153, 153
- Fenolledès **I**: 80, 153
- FENOLLET, Ademar (Aemar) de **IV**: 214, 214
- FENOLLET, Andreu de **IV**: 163, 199, 314, 314, 340
- FENOLLET, Beatriu de **IV**: 163
- FENOLLET, Bertran de **IV**: 150, 150, 199, 199, 202, 205
- FENOLLET, Hug de, bisbe de València **IV**: 192, 202, 203, 203, 214, 283, 284, 308, 309, 319, 319
- FENOLLET, Hug de **I**: 153
- FENOLLET, Lluç (Hug) de **IV**: 150, 234, 234, 238
- FENOLLET, Marquesa de **IV**: 163, 199, 339
- FENOLLET, Pere (VI) de (pare del següent) **IV**: 163
- FENOLLET (FONOLLET), Pere, vescomte d'Íllia **IV**: 150, 154, 163, 163, 164, 190, 196, 196, 198, 199, 199, 201, 202, 203, 205, 213, 214, 217, 224, 229, 233, 246, 258, 271, 271, 290, 293, 293, 309, 314, 314, 333
- FENOLLET, Pere de **I**: 80
- FENOLLET, Pere de (fill d'Andreu) **IV**: 314
- FENOLLET, Timbor de **IV**: 53, 196, 314
- Fenollet **II**: 163
- Ferigola **I**: 516
- Ferla, la **III**: 473
- Fermo **III**: 38, 38
- FERNÁNDEZ, Álvaro, comanador d'Alcanyís **I**: 241, 285, 322, 359, 359
- FERNÁNDEZ, M. Àngels **IV**: 398
- FERNÁNDEZ, Juan **IV**: 331
- FERNÁNDEZ SERRANO, Francisco **II**: 141
- FERNÁNDEZ TRABAL, Josep **I**: 164 **II**: 356
- FERNÁNDEZ VALVERDE, Juan **II**: 50
- FERNANDO, FERRANDO (vegeu FERRAN)
- Ferral (Alferrat) **II**: 52, 52
- FERRAN, fill de Lara, Joan Núnyez de **II**: 247
- FERRAN I d'Antequera **II**: 68 **IV**: 399, 404
- FERRAN II, el Catòlic **IV**: 412
- FERRAN III el Sant, rei de Castella **I**: 74, 74, 75, 199, 310, 373, 377, 395, 437, 469 **II**: 53, 53, 54, 54, 69, 69, 125, 125, 136 **III**: 31, 31 **IV**: 36
- FERRAN IV, el Emplazado, rei de Castella **II**: 125, 132, 164 **III**: 303, 303, 310, 311, 312, 313, 314, 404, 404, 406, 406 **IV**: 13, 14, 25, 36, 39, 39, 40, 73, 73, 328, 328, 329, 329, 347, 347
- FERRAN II, rei de Lleó **II**: 33, 33
- FERRAN D'ARAGÓ, abat de Montaragó **I**: 19, 21, 24, 31, 33, 37, 39, 62, 62, 63, 64, 65, 65, 72, 75, 75, 77, 78, 82, 83, 84, 84, 85, 87, 88, 88, 95, 96, 96, 99, 100, 102, 104, 105, 107, 244, 246, 251, 251, 252, 253,

- 272, 272, 273, 274, 275, 275, 276, 277, 294, 294, 303, 303, 304, 306, 306, 310, 311, 311, 312, 312, 313, 345, 345, 356, 356, 358, 359, 371, 371, 372, 372, 386 **II**: 34, 34, 42, 46, 46, 67
- FERRAN D'ARAGÓ, fill d'Alfons III el Benigne **IV**: 16, 17, 18, 25, 32, 76, 77, 77, 78, 78, 79, 80, 82, 83, 85, 87, 91, 106, 108, 109, 109, 110, 111, 144, 150, 153, 153, 183, 183, 184, 240, 246, 246, 254, 261, 262, 264, 272, 273, 275, 275, 276, 277, 278, 279, 289, 289, 330, 330, 333, 335, 338, 343, 347, 348, 349, 349, 350, 350, 351, 351, 352, 358, 359, 360, 360, 362, 363, 366, 367, 367, 368, 368, 369, 369, 380, 392
- FERRAN D'ARAGÓ, fill de Jaume I **II**: 110 **III**: 31
- FERRAN D'ARAGÓ, fill de Joan I **IV**: 405
- FERRAN D'ARAGÓ, fill natural de Pere II el Gran **III**: 330
- FERRAN DE CASTELLA, fill d'Alfons VIII **I**: 75
- FERRAN DE LA CERDA, fill d'Alfons X el Savi **I**: 35, 404, 480, 480, 481, 481, 482, 482, 499, 499, 512, 514, 518, 518 **II**: 125, 140, 140, 141, 141, 163, 164, 164 **III**: 57, 85, 86, 86, 87, 255, 269, 270, 272, 272, 273 **IV**: 246, 251, 330
- FERRAN DE LA CERDA, nét d'Alfons X el Savi **II**: 23, 54, 55, 125, 141, 141, 163, 163, 164, 164, 381 **III**: 86, 86, 94, 255, 255, 269, 270, 272, 273, 274, 274, 290, 296, 297, 298, 298
- FERRAN DE MALLORCA, fill de l'infant Ferran de Mallorca **III**: 470, 470 **IV**: 229, 229
- FERRAN DE MALLORCA (DE MOREA), fill de Jaume II de **II**: 267, 267, 268, 271, 274, 276, 278, 279, 279 **III**: 11, 17, 18, 25, 40, 186, 302, 376, 376, 377, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 383, 385, 387, 387, 388, 391, 392, 394, 394, 401, 406, 407, 407, 408, 421, 421, 422, 423, 423, 426, 427, 428, 429, 431, 433, 434, 434, 435, 435, 436, 437, 437, 438, 438, 439, 440, 442, 443, 444, 444, 466, 469, 470, 470, 483, 488 **IV**: 20, 112, 126, 126, 128, 128, 218, 229
- FERRAN DE PORTUGAL **IV**: 265
- Ferran, carrer de Barcelona **III**: 207
- FERRÀNDEZ, G. **I**: 303
- FERRÀNDEZ, Joan (Johan), mestre de Calatrava
- FERRÀNDEZ, Joan **IV**: 214
- FERRANDIS, Alda **I**: 252
- FERRANDIS, Mariví **IV**: 80
- FERRANDO FRANCÉS, Antoni **I**: 339 **II**: 58, 115 **III**: 23
- Ferrellón (Ferrelló, Ferrejón) **I**: 238, 238 **II**: 163 **III**: 94
- FERRENC DE LUNA, dinastia **IV**: 50
- FERRER, Bernat **III**: 361
- FERRER, Bonifaci **IV**: 227, 247, 248
- FERRER I MALLOL, Maria Teresa **I**: 8, 9, 10, 49, 51, 94, 183, 192, 196, 321, 393, 404, 415, 429, 431, 447, 452, 455, 499, 510 **II**: 7, 8, 42, 43, 50, 56, 67, 79, 88, 99, 125, 144, 156, 162, 163, 164, 169, 170, 186, 214, 217, 236, 245, 249, 293, 296, 341, 350 **III**: 7, 36, 41, 49, 51, 54, 78, 93, 97, 113, 169, 191, 197, 210, 230, 261, 311, 313, 314, 322, 336, 357, 362, 371, 375, 393, 400, 405, 423, 425, 468, 479, 489, 491, 500 **IV**: 7, 8, 32, 36, 44, 47, 49, 51, 59, 60, 61, 67, 68, 70, 76, 77, 78, 79, 87, 90, 91, 98, 103, 111, 113, 114, 125, 127, 136, 144, 145, 148, 151, 163, 164, 165, 173, 179, 183, 199, 203, 206, 208, 218, 219, 220, 221, 234, 235, 240, 246, 247, 255, 262, 277, 290, 295, 307, 311, 314, 318, 319, 320, 322, 328, 331, 333, 335, 336, 337, 338, 340, 343, 347, 348, 349, 351, 352, 353, 354, 355, 357, 362, 363, 367, 371, 374, 376, 380, 381, 382, 383, 385, 387, 389, 390, 392, 393, 398, 399, 400, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411
- FERRER NAVARRO, Ramon **I**: 219, 245, 313, 339 **II**: 111, 115

- Ferrera (vegeu Herrera)
 FERRERES, Guillem de, cardenal de Sant Climent **III**: 302, 302, 304
 Ferreries **III**: 289
 Ferriol **IV**: 322
 FERRÍFS, Mateu **I**: 376
 FERRIZ, Joan (Johan) **IV**: 333, 340
 FERRO, Víctor **IV**: 93
 Ferrutx **I**: 194
 Fes **II**: 47
 Fet **IV**: 153
 FIBLA, M. **IV**: 388
 FIERRO, Montserrat **II**: 47
 Figarueta **I**: 245
 FIGUERA, Domingo de la **I**: 329 **II**: 220 **III**: 155, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 160, 161, 162, 163, 164, 166, 168
 FIGUERA, Pelegrí de la **IV**: 167
 Figuera **III**: 318
 Figuera, punta de la **III**: 237
 Figueres **I**: 512, 512 **II**: 146, 146, 150, 265, 266, 267, 278, 279, 291, 295, 315, 316, 316, 317, 318, 318, 326, 332, 338, 372, 373 **III**: 225, 277, 277, 304 **IV**: 178, 178, 179, 180, 180, 183, 191, 191, 197, 197, 198, 198, 201, 258, 350
 Figuerola **II**: 351
 Figueroles **I**: 222
 Fijac **III**: 46, 84
 Filadèlfia **III**: 343, 343
 FILIPA, muller de Ramon de Cervelló **I**: 77
 FINAR, Russo de **III**: 336, 336, 337
 Finestrat **I**: 380, 380, 520, 520 **III**: 35
 FINESTRES, Berenguer de **I**: 123, 123, 124, 124
 FINESTRES, Francesc de **IV**: 145, 145, 146, 295, 299
 FINESTRES, Guillem de **IV**: 296
 FINESTRES, Jaume **I**: 487 **III**: 491
 Finestres **IV**: 44, 68, 153, 203
 FINKE, Heinrich **III**: 263, 295, 297, 310, 462, 466 **IV**: 36, 42, 60, 65, 70, 84, 273
 Fiscams (Fécamp), abat de (vegeu LAGRANGE, J.)
 FITA, Fidel **I**: 525
 Fitero **I**: 484, 484 **IV**: 82, 86
 Fiuredreddo (Xomofred) **III**: 184, 184, 200
 FIVELLER, Jaume **IV**: 304
 Flandes, comte de (vegeu GUI DE DAMPIERRE)
 Flandes (Flandres) **II**: 288 **III**: 477 **IV**: 398
 FLANDRÓ, Joan Mey **I**: 528
 Flassaders, carrer de Barcelona **IV**: 173
 FLOR, Jàcomo de **III**: 323
 FLOR, Ricard de **III**: 322, 322
 FLOR, Roger de **III**: 17, 21, 129, 263, 322, 322, 323, 323, 324, 324, 325, 326, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 333, 334, 335, 336, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 347, 348, 349, 349, 350, 351, 353, 353, 354, 355, 364, 367, 368
 FLOR, Roger de, mare de **III**: 323
 FLOR, Rogeró de, fill de Roger de Flor **III**: 351
 FLORENCI d'Hainaut, duc de Nevers **III**: 432, 432
 Florència **II**: 235
 FLORS, Joan **IV**: 206
Flos mundi **II**: 20, 27, 58
 FLOTATS, Marià **I**: 44, 143, 145, 162, 234, 302, 363, 438
 Flumen, riu **I**: 417
 FLUVIÀ, Armand de **I**: 77, 140, 163 **II**: 85, 244, 351
 Fluvià, riu **II**: 326, 373
 Fòcea la Nova (Fulla) **III**: 385, 385, 386, 386
 FOCES, Artal de **II**: 49
 FOCES, Artal (Artalet) de, **III**: 495 **IV**: 151, 151, 153, 153, 157, 180, 183, 183, 199, 199, 212, 224, 405 (vegeu també CABRERA, Artal de)
 FOCES, Ato (Atos) de **IV**: 67, 67, 97, 97
 FOCES, Ato de **IV**: 338, 338
 FOCES, Ato de, majordom d'Aragó **I**: 65, 79, 79, 81, 82, 82, 84, 84, 86, 86, 88, 90, 91, 91, 93, 93, 95, 98, 99, 104, 105, 118, 187, 187, 196, 197, 229, 229, 231, 233, 236, 236 **II**: 81

- FOCES, Eixemèn de **I**: 299, 299, 300, 303, 371, 376, 398
 FOCES, família **IV**: 67
 FOCES, Godina, filla d'Ató (Atós) **IV**: 67
 FOCES, Martín Ruiz de **IV**: 151
 FOCES, Ximèn de, pare d'At (Atos) **IV**: 67
 Foces **IV**: 67
 FODALE, Salvatore **IV**: 401
 FOESTER LAURES, Federico **III**: 53
 Foggia **III**: 212
 Foia de Bunyol **IV**: 37
 Foia de Castalla **I**: 379, 380
 Foios (Foyos) **I**: 84, 272, 276, 280, 282, 291, 292
 FOIX, Cecília de **I**: 466
 FOIX, Joana de **IV**: 36
 FOIX, comtat de **I**: 413, 413 **II**: 282 **IV**: 167, 241, 244, 314
 Foix, comte de (vegeu GASTÓ; GASTÓ FEBUS; ROGER; ROGER BERNAT)
 FOIX, Constança de **II**: 262, 262, 263

 FOIX, Francesc, escrivà **IV**: 165, 165, 185, 185, 187, 187, 224, 236, 236
 FOIX, Margarida de **IV**: 314
 FOIX-CARDONA, bàndol **II**: 11
 FOIXÀ, Bernat de **I**: 213
 Foixà **IV**: 411
 FONDEVILLA, Fernando **I**: 404, 491, 493, 498, 510, 514, 516, 518 **II**: 145, 147
 Fonoll **II**: 317
 Font de l'Or, de Messina **III**: 118, 119, 120, 186, 203
 FONT I RIUS, Josep Maria **I**: 219, 451 **III**: 48
 Font de Salses **II**: 266, 268, 268, 286, 286 **IV**: 302
 Fontanamare **IV**: 50
 FONTEIO (FONTECHIA), Diego López de, bisbe de Burgos **IV**: 114, 114
 Fonterrabia (vegeu Ondarrabia)
 FONTES, Guillot de **IV**: 187
 Fontes **IV**: 254, 261
 Fontfreda, abat de **I**: 513 **IV**: 201
 Fontfreda, monestir de **IV**: 210
 Foradada, serra de la **I**: 389
 Força Vella, de Girona **II**: 386
 Forcall, riu **I**: 264
 FORCALQUER (FULLALQUER), Hug de, mestre de l'Hospital, castellà d'Amposta **I**: 22, 189, 189, 190, 191, 192, 194, 195, 218, 218, 219, 220, 241, 241, 242, 244, 249, 250, 251, 251, 267, 267, 272, 275, 276, 277, 278, 279, 285, 285, 321, 321, 323, 346, 346, 348, 359, 376, 376, 383, 384, 384, 396
 FOREY, Alan John **I**: 210, 471, 521 **III**: 324
 Formanes (vegeu Formentes)
 Formentera, illa **I**: 128, 128, 217
 Formentes (Formanes) **III**: 210, 210
 Formentor, cap de **I**: 142
 Formiguera, del Capcir **III**: 469, 469, 470 **IV**: 128
 Formigues, illes **II**: 345, 367 **III**: 237, 245, 245, 247
 Fornils, castell de **IV**: 69
 FORSTER, John **I**: 44, 86
 FORT I COGUL, Eufemià (vegeu MIQUEL, Francesc A.) **II**: 236, 388 **III**: 51, 59, 256, 487, 489 **IV**: 42
 FORTIÀ, Berenguer de **IV**: 405, 405
 FORTÚN DE CIRIZA, Luis **I**: 230, 238 **II**: 47
 FORTUN, bisbe de Tarassona **I**: 464, 464
 FOUCHÉ, Pierre **II**: 11
 FOURNIER, Paul **II**: 58
 FOWLER, Kenneth **IV**: 391
 FRAGA, Domingo de **I**: 300, 300
 Fraga **I**: 70, 115, 148, 418, 457, 490 **II**: 36, 37, 37, 38, 38, 74, 144 **IV**: 87, 94, 269, 269, 270, 311
 Framenors, monestir de Barcelona **IV**: 39, 39, 136, 137 70, 89, 238, 270, 353, 354
 Framenors, monestir de Saragossa **IV**: 39, 39, 75, 380
 Framenors, pla de, de Barcelona **IV**: 137
 Framenors, Frares menors (vegeu Franciscans)
 Franc Comtat **III**: 402
 FRANÇA, Arnau de **IV**: 264, 264
 França **I**: 12, 488 **II**: 12, 19, 22, 23, 28, 43, 48, 124, 125, 149, 150, 164, 180, 220,

- 224, 229, 232, 233, 234, 248, 261, 266, 267, 282, 283, 284, 284, 286, 288, 299, 303, 310, 311, 326, 336, 374, 374, 379, 381 **III**: 17, 30, 39, 40, 46, 60, 68, 76, 81, 81, 82, 84, 85, 85, 95, 122, 138, 139, 141, 179, 179, 180, 187, 188, 193, 212, 213, 214, 217, 228, 252, 269, 270, 271, 276, 278, 283, 301, 301, 302, 304, 315, 316, 317, 321, 322, 330, 375, 402, 429, 430, 432, 442, 443 **IV**: 25, 41, 51, 84, 84, 103, 111, 118, 120, 125, 130, 136, 163, 181, 204, 222, 234, 236, 246, 247, 274, 289, 298, 311, 315, 336, 339, 343, 343, 361, 361, 363, 364, 365, 366, 367, 390, 393, 395, 396, 396, 398, 398, 401, 407, 411
- Francavilla (Francavila) **III**: 318, 327
- FRANCESCA, muller de Berenguer de Vila-ragut **IV**: 197
- FRANCESCA, muller de Pere Sacosta **IV**: 333
- FRANCHI, Antonino **II**: 175 **III**: 331
- Franciac **II**: 372
- Franciscans, orde dels **III**: 292, 292, 295, 305, 306, 306, 309 **IV**: 126, 126, 227
- Franciscans, de Perpinyà **IV**: 225, 227
- Francolí, riu **I**: 396
- FRANGIPANE, Giovanni **II**: 133, 133, 134
- Frases menors, monestir de Daroca **IV**: 109
- FREDERIC el Bell, duc d'Àustria **III**: 490, 490 **IV**: 36, 36
- FREDERIC I, Barba-roja, emperador d'Alemanya **I**: 49 **II**: 33, 44, 58 **III**: 308
- FREDERIC II d'ALEMANYA, rei dels Romans **II**: 42, 42, 122, 122, 126, 128, 134, 134, 190, 217, 218, 284, 284 **III**: 13, 38, 38, 43, 43, 72, 72, 73, 81, 105, 174, 187, 308, 437
- FREDERIC III (o II), el Vell, rei de Sicília **I**: 12, 221 **II**: 217, 217, 387 **III**: 13, 18, 25, 39, 134, 134, 167, 167, 168, 169, 170, 170, 171, 172, 173, 174, 174, 175, 176, 177, 178, 183, 185, 186, 191, 192, 193, 196, 196, 200, 203, 204, 205, 230, 258, 259, 259, 260, 261, 262, 269, 276, 279, 292, 293, 294, 295, 295, 301, 303, 307, 308, 309, 310, 310, 311, 315, 316, 317, 318, 319, 321, 322, 322, 324, 324, 325, 325, 326, 327, 329, 330, 330, 331, 331, 334, 335, 335, 336, 339, 358, 358, 370, 370, 376, 376, 377, 378, 379, 380, 383, 383, 388, 389, 393, 393, 394, 396, 400, 400, 401, 404, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 413, 414, 415, 418, 420, 422, 422, 423, 423, 424, 424, 425, 426, 427, 427, 428, 428, 429, 433, 440, 456, 456, 470, 471, 471, 473, 474, 474, 475, 482, 491, 491, 492 **IV**: 37, 48, 49, 64, 66, 68, 197, 289, 401, 401, 402
- FREDERIC IV, el Semplice, rei de Sicília **IV**: 112, 112, 157, 358, 359, 400, 400, 401, 401, 402, 402, 404
- FREDERIC d'ARAGÓ, fill d'Alfons el Benigne **IV**: 38
- FREDERIC DE CASTELLA, fill de Sant Ferran **I**: 395, 395 **II**: 134
- FREDERIC DE TRASTÀMARA, mestre de Santiago **IV**: 351
- FREDOL, Berenguer de, bisbe de Magalona **I**: 347, 478, 478, 479 **II**: 162 **III**: 84, 85
- FREEDMAN, Paul **I**: 202
- Frèquia (Fríquia, Ifríquia) **II**: 48, 166, 167, 167, 172, 179, 183, 188 **III**: 70, 409, 409
- FREIXNET (FREXNETE), Ramon de **IV**: 331
- FROISSART **IV**: 316, 328, 395, 397
- FRONTÍN, García, bisbe de Tarassona **I**: 338 **II**: 49
- Frumigeus (vegeu Formigues)
- Fucino, llac **II**: 131
- Fuenterrabia (vegeu Ondarrabia)
- Fuentes **I**: 415
- Fulla (vegeu Fòcea)
- FULLALQUER, Hug (vegeu FORCALQUER, Hug)
- FULLANA I MIRA, Lluís **II**: 236 **III**: 50, 274
- FUMAGALLI BEONIO BROCHIERI **III**: 72
- Fundació Concepció Rabell i Cibils **I**: 7, 8, 69, 75, 79 **II**: 7
- Fundis **IV**: 404
- Fur d'Aragó **IV**: 157
- Fur d'Osca **I**: 70 **IV**: 269
- Fur de València **IV**: 157

- Fueros* **I**: 70
 FURIÓ, Antoni **II**: 67 **IV**: 81, 235
- Gabardà **IV**: 346
 Gabès (Capis) **III**: 70, 71, 210, 415, 415, 425
 Gabès, golf de **III**: 210
 Gaeta (Gaieta) **II**: 133, 133, 252, 252, 253, 253 **III**: 279, 279, 280, 283, 284, 284, 285
 GAETANO ORSINI, Giovanni (GAIÀ, Joan) **I**: 508, 508
 Gagliano **III**: 315, 316, 316, 317
 GAIBROIS DE BALLESTEROS, Mercedes **II**: 54, 346 **III**: 270, 271, 272, 274, 297, 298, 344
 Gaieta (vegeu Gaeta)
 GAIRAN (GAYRAN), Berenguer **I**: 27, 142, 142, 143, 144
 GAIÀ, Joan (vegeu GAETANO ORSINI, Giovanni)
 GALARD, Rinaldo **II**: 254
 GALASSO, Giuseppe **IV**: 318
 GALEÀS **II**: 355 **III**: 101, 242, 243
 GALIANA, Assalt (Assald) **IV**: 166, 166
 Galícia **I**: 376 **II**: 169
 Gall, cap de (vegeu Gallo)
 Gallaner (vegeu Gallinera)
 Gallano (vegeu Gagliano)
 GALLAIS, Pierre **II**: 39
 Gàllego, riu **I**: 486 **IV**: 269, 269
 Gàl·lia meridional **I**: 12 **II**: 57
 Gallinera (Gallaner) **I**: 401 **II**: 119 **III**: 35, 489
 Gallinera, serra de **I**: 389
 Gallinera, vall de **I**: 389, 389, 397
 Gal·lípoli (Gal·lípol), d'Itàlia **III**: 192, 192
 Gal·lípoli, de Macedònia **III**: 18, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 365, 366, 367, 369, 369, 370, 370, 371, 373, 374, 376, 377, 377, 378, 380, 380, 381, 382, 384, 385, 386, 386, 399
 GALLINARI, Luciano **II**: 79 **IV**: 318
 Gallo (Gall), cap de **III**: 318, 318
- GALLOFRÉ, Rafael **II**: 365 **III**: 96, 133, 455 **IV**: 76, 98, 148
 Gallura **IV**: 198
 GALOBART I SOLER, Josep **IV**: 195
 GALOPPINI, Laura **IV**: 294
 GALVANY **III**: 242
 GAMS, Pius Bonifacius **I**: 449
 GANCI, Massimo **II**: 217 **III**: 308
 Gandesa **I**: 89, 396 **IV**: 14, 40, 41, 73, 85, 106, 107, 108, 108
 Gandia (Candie) **I**: 346, 354, 400, 520 **II**: 11, 12, 14, 21, 117 **III**: 489 **IV**: 371, 382
 Gano, cap del **III**: 355, 356
 GARCÉS, Miquel **I**: 38, 299, 299, 300, 301, 402, 402
 GARCIA, Alfonso **II**: 139
 GARCIA, Alonso (vegeu VILLAMAYOR, Alonso García)
 GARCIA, bisbe de Tarassona **I**: 313
 GARCIA, Dídac **I**: 488
 GARCIA, Gonçalbo **IV**: 39, 40, 76, 76, 77, 114
 GARCIA, Gonçalbo, fill de l'anterior **IV**: 77, 114, 114, 144, 144, 151, 176, 176, 231, 338
 GARCIA, Joan **I**: 470, 470
 GARCIA, Ovieta **I**: 377, 378
 GARCIA, Senén A. **III**: 401
 GARCÍA ARANCÓN, María Raquel **II**: 119, 120
 GARCÍA BALLESTER, Luis **IV**: 322
 GARCÍA DE RÁMILA, Ismael **II**: 49
 GARCIA EDO, Vicent **I**: 57, 91, 153, 218, 224, 300, 399 **IV**: 111
 GARCÍA FITZ, Francisco **I**: 170 **II**: 49, 139
 GARCÍA GALLO, Alfonso **IV**: 282
 GARCÍA MARTÍNEZ, bisbe de Cartagena **I**: 449, 449
 GARCÍA MARTÍNEZ, José **I**: 428
 GARCÍA RAMÍREZ IV, de Navarra **I**: 230
 GARCIA OLIVER, Ferran **III**: 104 **IV**: 235
 GARCIA SANZ, Arcadi **I**: 197 **III**: 118, 147, 202, 236, 237, 247 **IV**: 47, 142, 296, 304
 Garcimuñoz **III**: 423 **IV**: 36
 Gardeny **I**: 97, 210, 447

- GARGALLO MOYA, Antonio J. **I**: 58, 99, 382
- GARÍ, Blanca **II**: 351 **III**: 209
- GARIDELLS, els **III**: 299, 299
- Garix **III**: 35
- Garona **I**: 56 **II**: 56
- GARRIDO I VALLS, Josep David **I**: 424, 426, 432, 452 **II**: 54, 136, 137 **III**: 47, 48
- Garriga, la **III**: 220
- Garriguella **III**: 220, 220
- Garseliato (Carseliat) **III**: 473, 473
- GARSENDA DE PROVENÇA I DE SABRAN-FORCALQUER **I**: 60, 67, 106, 159
- Gascunya **I**: 106 **II**: 125, 158, 220, 226 **III**: 40, 69, 129, 154, 155, 194, 213, 215, 281, 300, 494 **IV**: 315
- GASPAR, rei mag **III**: 172
- GASSIOT, Joan **IV**: 46, 121, 364
- GASTÓ II, comte de Foix **IV**: 117, 117, 244, 346
- GASTÓ III, comte de Foix **IV**: 346, 346
- GASTÓ, Ramon, bisbe de València **III**: 495, 495
- GASTÓ VII, vescomte de Bearn (vegeu MONTCADA, Gastó VII)
- GASTÓ FEBUS, comte de Foix **IV**: 244, 244
- Gata **IV**: 274, 286
- Gatuna, la (vegeu Catona, la)
- GAUCELM, Bertran **III**: 444
- Gavasa, castell de **I**: 109
- GAVELLA, Margarida **IV**: 302
- GAYANGOS, Pascual de **I**: 86, 159, 162, 167, 173, 176, 181, 182, 212, 258, 279, 314, 315, 316, 323, 327, 332
- GAZULLA, Faustino Decoroso **II**: 267
- Gea (Egea, Eixea) d'Albarrasí **I**: 223, 223, 417, 418, 419, 488, 488, 489, 490
- GEANAKOPOLOS, Deno John **II**: 175
- Gela (vegeu Terranova)
- Gelida **I**: 77
- Geltrú, la **IV**: 235
- Genazzano **II**: 134
- GENER, abat de Santes Creus **II**: 12, 383, 383, 388 **III**: 256, 256, 257
- GENÍS I MAS, Daniel **III**: 489 **IV**: 36
- Gènova **I**: 179, 189, 209 **II**: 125, 125, 128, 129, 232, 261 **III**: 95, 253, 310, 324, 326, 355, 357, 369, 372, 373, 373, 375, 375, 377, 382, 393, 399, 456, 467, 471, 472, 474, 477 **IV**: 23, 24, 53, 66, 80, 145, 146, 148, 163, 180, 187, 194, 203, 252, 255, 290, 290, 291, 291, 292, 292, 294, 294, 295, 297, 299, 300, 301, 301, 306, 307, 307, 308, 311, 321, 321, 348, 352, 354, 373
- GERALD, comte d'Armanyac **IV**: 220
- Gerba (Djerba) **II**: 249 **III**: 18, 210, 210, 211, 211, 274, 275, 385, 408, 409, 409, 410, 411, 412, 412, 413, 414, 414, 415, 416, 416, 418, 419, 420, 421, 422, 424, 425, 426, 434, 435, 436
- Gergent (vegeu Gírgenti)
- GERMAIN, Alexandre **I**: 51, 52, 327, 347
- GERMIYAN, Alishir de **III**: 342
- Gerona (vegeu Girona)
- Gerrei, regió de **IV**: 52
- GERTRUDIS, filla de Frederic II d'Àustria **II**: 128
- Gesta Comitum Barcinonensium* **I**: 7, 13, 54, 55, 61, 64, 426, 517 **II**: 52, 145, 146, 148, 163, 172, 229, 291, 303, 310, 312, 313, 332, 333, 345, 346, 352, 356, 357, 361, 367, 370, 378, 386 **III**: 26, 124, 230, 245, 250 **IV**: 125
- Gesta Philipi III, francorum regis* **II**: 53
- Gesta triumphalia per pisanos facta* **II**: 79
- GHERARDESCA, comtes de **IV**: 52
- GHINI MALPIGHI, Andrea, cardenal de Santa Susanna **IV**: 184
- Gibraltar, estret de **III**: 54 **IV**: 97, 98, 103, 114, 114, 121, 135, 136, 146, 152, 155, 249, 255, 289, 290, 295
- GIESE, Wilhelm **I**: 68, 70, 147, 148, 182, 329, 458, 492 **II**: 104 **III**: 158, 223 **IV**: 354
- Gigean (Gijà) **III**: 267, 267
- GIL, Pero **IV**: 328
- GIL (ERF), reboster **I**: 56, 60, 60
- Gil (vegeu Sant Gil)
- GIL GARCÉS (vegeu AÇAGRA)
- GIL ROIG, Núria **III**: 487
- GILABERT, Pere **I**: 471, 471

- GILI, Ramon **I**: 515, 515
- GIMÉNEZ SOLER, Andrés **I**: 379 **II**: 110, 167
III: 40, 49, 88, 271, 274, 405, 406, 471
IV: 107, 192, 247, 319, 320, 321, 322, 325
- GIMENO BLAY, Francisco **IV**: 30
- Ginebra **III**: 438
- Ginebrosa, la **I**: 57
- GINÉS DE SEPÚLVEDA, Juan **IV**: 382
- Ginoua (vegeu Guinea)
- Gioiosa Guardia (vegeu Joiosa Guarda)
- Gippi **III**: 484
- Giraci (Gerace, Giraix), comtat de **II**: 213
III: 132, 132, 276, 325
- Giralcadre (vegeu Algesires)
- GIRALT I RAVENTÓS, Emili **I**: 138 **II**: 70 **IV**:
 296
- GIRARD II, comte del Rosselló **II**: 42
- GIRART, Berenguer **I**: 131, 131
- GIRGAN (GIRGON), cabdill dels alans **III**:
 353, 368
- Girgenti (Gergent) **III**: 473, 473
- GIRONA LLAGOSTERA, Daniel **II**: 110, 122,
 124 **IV**: 38, 39, 82, 84, 85, 103, 266, 293,
 308, 322, 379
- Girona **I**: 76, 88, 197, 419, 422, 454, 454,
 455, 456, 480, 500, 500, 510, 510, 511,
 516, 517, 518 **II**: 10, 11, 13, 14, 23, 24,
 149, 149, 150, 151, 151, 265, 265, 266,
 266, 267, 270, 279, 279, 293, 294, 310,
 315, 315, 316, 316, 322, 324, 326, 326,
 327, 328, 329, 330, 330, 331, 331, 333,
 333, 335, 336, 337, 339, 340, 347, 348,
 348, 349, 351, 352, 356, 357, 358, 359,
 360, 361, 361, 362, 363, 370, 370, 371,
 371, 372, 372, 373, 378, 378, 379, 381,
 384, 386, 386 **III**: 60, 198, 199, 224, 227,
 227, 229, 230, 243, 247, 248, 252, 255,
 304, 306, 439, 444, 444, 445 **IV**: 14, 19,
 41, 43, 43, 73, 74, 75, 78, 86, 99, 124,
 124, 127, 163, 164, 169, 176, 177, 177,
 178, 178, 180, 183, 185, 185, 186, 191,
 195, 196, 197, 201, 203, 204, 234, 235,
 235, 245, 247, 248, 262, 294, 318, 319,
 319, 349, 350, 361, 361, 362, 379, 379,
 407
- Girona, església de **I**: 127, 137, 186
- Girona, bisbe de (vegeu CABANELLES, Gui-
 llem de; CASTELLBISBAL, Berenguer de;
 MONTRODON, A.; URREA, P.)
- Girona, sacristà de (vegeu BOTONAC, J. de;
 MONTGRÍ, Guillem de)
- Gironès **II**: 265, 267, 270, 279, 296, 337, 372
IV: 204
- GIUFFRIDA, Antonino **III**: 230, 428
- GIUNTA, Francesco **III**: 230, 428 **IV**: 66,
 401, 402
- Glorieta, castell de **IV**: 203
- Gociano, comtat de **IV**: 96
- Gociano, senyor de (vegeu MARIÀ IV)
- GOÇMAN, Pero (vegeu GUZMAN, Pere
 Núñez de)
- GODÀ, Ramon **III**: 416
- Godalesc (Godalest) **I**: 486 **III**: 35
- GODAY CASALS, Josep **I**: 70, 72, 121, 160,
 165, 167, 245, 246, 247, 256
- GODOY, Diego Muñoz de, mestre de Cala-
 trava **IV**: 331, 360, 360
- Goi de Malta (vegeu Gozzo)
- Goleta (Galeta) **III**: 148, 148, 149
- GÓMEZ, Jimena **I**: 108
- GÓMEZ, Pere **I**: 71, 71
- GÓMEZ I ALEPUZ, Miquel Àngel **III**: 23
- GÓMEZ DE ALBORNOZ, Fernando, comana-
 dor de Montalbà **IV**: 98, 360, 360, 382
- GÓMEZ MIEDES, Bernardí **I**: 45, 219
- GÓMEZ SANJUAN, José Antonio **IV**: 80
- GOMIR, Bernat **IV**: 197
- Gomorra **III**: 482 **IV**: 211, 285
- GONÇAL, bisbe de Conca (vegeu IBARRA
 IBÁÑEZ, Gonzalo)
- GONÇALVO, barber de València **IV**: 275,
 287, 287
- GONÇÁLVEZ, Joan, fill de Gonçalvo Garcia
IV: 145, 338
- Gonnesa **IV**: 50
- GOÑI GAZTAMBIDE, José **I**: 129, 424
- GONZÁLEZ, Julio **I**: 199, 235 **II**: 47
- GONZÁLEZ, Pero **IV**: 152
- GONZÁLEZ, Sancha **IV**: 313

- GONZÁLEZ ANTÓN, Luis **I**: 64, 69, 81, 86, 103, 107, 328, 333, 420 **II**: 232, 260, 262 **III**: 31, 58, 194, 196
- GONZÁLEZ HURTEBISE, Eduardo **I**: 76, 179, 189 **II**: 120
- GONZÁLEZ JIMÉNEZ, Manuel **I**: 470, 481, 509, 513, 518 **II**: 53, 54, 110, 137, 139, 140, 141, 163, 165 **III**: 31, 62, 86, 94
- GONZÁLEZ MÍNGUEZ, César **IV**: 328
- GONZÁLEZ PALENCIA, Ángel **I**: 368, 402, 434
- GONZALVO I BOU, Gener **I**: 56, 62, 63, 89, 129, 245
- GOODENOUGH, Lady **III**: 19
- GORÍ (GORÍN), Ferran **III**: 354, 358
- GOROSTERRATZU, Javier **II**: 48
- GOSMAN (vegeu GUZMÁN)
- GOTOR, Maria Pérez de **IV**: 338
- Gotor **I**: 182 **IV**: 338
- GOURDIN, Philippe **III**: 298
- GOURNAY, Mahieu de **IV**: 391, 392
- GOZZO (Goi, Gotzo), illa **II**: 237, 237 **III**: 143, 147, 147, 148, 166
- GRABOLOSA, Ramon **IV**: 69
- GRÀCIA, Elisenda **I**: 202
- GRADÈNICO, Joan **IV**: 290
- Graells de Castelló **III**: 247
- GRAILLY, Joan III de, cabdal de Buch **IV**: 315, 316, 363
- Gran Enciclopèdia Catalana* **IV**: 44, 61, 64, 68, 69, 98, 117, 148, 163, 203, 185, 198, 209, 230, 249, 255, 311, 314, 323, 339, 374
- GRANA, Michele **III**: 331
- Granada **I**: 395, 403, 422, 469, 481, 500 **II**: 14, 22, 115, 138, 139, 350 **III**: 37, 42, 44, 18, 96, 271, 393, 405, 405, 406, 407, 408, 408, 473 **IV**: 36, 36, 51, 60, 66, 69, 84, 114, 199, 206, 209, 247, 247, 248, 315, 354, 361, 362, 363
- Granada, la **I**: 77
- Granada, rei de (vegeu ALAMIR MUHÀMMAD ABENAZAR; IÚSUF I; MUHÀMMAD I ALAHMAR; MUHÀMMAD II ABOABDIL ABENNAZAR; MUHÀMMAD IV; NÀSIR)
- Gran Khan **I**: 468
- GRANCI, Joan **III**: 485
- Granollers **III**: 60 **IV**: 176, 191, 259, 409, 409
- Granyèn **I**: 403, 403
- GRAS, En **II**: 24 **III**: 231, 233, 234, 237, 237
- Grassa, monestir de la **III**: 217 **IV**: 248
- GRASSÓ, Francis **III**: 485
- Grau (Guerau), Sant **II**: 350
- Grau **I**: 322
- Grau de Finestres **II**: 351
- Grècia **I**: 471 **III**: 18, 335, 336, 430, 438 **IV**: 272, 409
- GREGORAS, Nicèfor **III**: 397, 399 **IV**: 299
- GREGORI IX, papa **I**: 80, 202, 221, 221 **III**: 79
- GREGORI X, papa (TIBALD VISCONTI) **I**: 500, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 513, 514, 514, 516 **II**: 22, 132, 139, 139, 140, 141 **III**: 56, 57, 58, 61
- GREGORI XI, papa **IV**: 272, 302, 401, 401, 404, 405
- GREGORIO, Rosario di **II**: 199 **III**: 311
- GREGOROVIVUS, Ferdinand **II**: 28, 128, 133, 257
- GRILÍ, Joan de (vegeu AGRILLY, Joan d')
- GRILÍ, Joan de **I**: 507
- GRILLI, Giuseppe **III**: 24
- GRIMALDI (GRIMALDO), Antonio de **IV**: 298, 306
- GRIMALDI, Francesco **III**: 456
- GRIMALDI, Gaspere **IV**: 307
- GRIMALDI, Raffaele **IV**: 307
- GRIMAUT, Perrin de **IV**: 298, 298
- GRONY (GRUNY), Agneta **I**: 138
- GRONY (GRUNY), Alamanda **I**: 510
- GRONY (GRUNY), Francesc **IV**: 61, 173, 173, 234, 234
- GRONY (GRUNY), Pere **I**: 138, 138
- GRONY, Tomàs **IV**: 173
- Grosser, cap **I**: 144
- GRUNY (vegeu GRONY)
- Guadalajara **I**: 467
- Guadalaviar (Godalaviar) **I**: 269, 314, 334, 376 **II**: 242, 244 **IV**: 79
- Guadalentín o Sangonera, riu **I**: 433

- Guadalest **I**: 296 **IV**: 79, 121
 Guadalop, riu **I**: 225, 242, 396
 Guadalquivir, riu **II**: 52
 Guadix **III**: 406, 406
 GUAL CAMARENA, Miguel **I**: 68, 89, 128, 218, 452 **II**: 69 **III**: 48
 GUALTER DE BRIENNE (BRENDA), duc d'Atenes **III**: 188, 188, 316, 316, 317, 396, 396, 397, 397, 398, 401, 402, 404, 430, 432, 432, 433
 GUANECS, alberg d'En **III**: 441
 Guar, vall de la (vegeu Vall de Laguar)
 Guara, serra de **I**: 103
 Guardalamar (vegeu Guadalaviar)
 Guardamar **I**: 429 **III**: 14, 41, 43, 48, 314, 314, 405 **IV**: 77, 77, 347, 347, 352, 354, 371
 Guàrdia **I**: 281
 Guardiola, castell de **IV**: 199, 204
 GUARDIOLA, cavaller **II**: 159, 160
 GUASCH I DALMAU, David **II**: 356
 Guasconya (vegeu Gascunya)
 Guatllès, port de les (vegeu Porto Quaglio)
 GUBERN, Ramon **IV**: 121, 157, 203, 217, 236, 251, 259, 262, 272, 274, 281, 302, 319, 321, 327, 336, 337, 345
 GÚDAR (GÚDAL), Assalit de **I**: 73, 81, 91, 91, 94, 95, 101, 103, 105, 110, 111, 125, 130, 209, 211, 212, 213, 214, 214, 340, 340, 341, 342, 343, 347, 347 **II**: 80, 81, 86
 Gúdar, serra de **I**: 224
 GUDIOL, Josep **I**: 202
 GÜELL, Guillem de **II**: 311
 GUI DE DAMPIERRE, comte de Flandes **II**: 131, 285, 285
 GUI (GUIU, GUY) II DE LA ROCHE, duc d'Atenes **III**: 335, 363, 363, 384, 388, 388, 391, 392, 394, 396, 396, 402, 403, 404, 432, 432, 433
Gui de Nanteuil (Gui Nantull), cançó de gesta francesa **III**: 446, 446
 GUIÇA, Pero Martínez de **I**: 233
 GUICHARD, Pierre **I**: 90, 182, 219, 323, 327, 332, 371, 389, 426, 432, 521 **II**: 245 **IV**: 218
 GUILABERT, Pere (vegeu GILABERT)
 GUILLEM IX, comte de Poitiers (dit rei de Lleó per Desclot) **II**: 39, 39
 GUILLEM I, duc d'Atenes **III**: 402, 403
 GUILLEM, escrivà de Jaume I **I**: 213, 266, 266
 GUILLEM V, marquès de Montferrat **III**: 369
 GUILLEM II DE VILLEHARDOUIN, príncep de la Morea **II**: 135, 135, 209, 213, 215, 216, 217 **III**: 431
 GUILLEM II el bo, rei de Sicília **II**: 188, 188, 192, 192
 GUILLEM VIII, senyor de Montpeller **I**: 16, 50, 50, 51, 52, 63, 256, 416 **II**: 43, 43, 46 **III**: 26
 GUILLEM IX, senyor de Montpeller **I**: 51, 52, 52, 416
 GUILLEM, senyor de Stir **III**: 401, 401
 GUILLEM, arquebisbe de Neopàtria **IV**: 246
 GUILLEM AIMERIC (EIMERIC) **II**: 192, 192
 GUILLEM ASSALIT **I**: 268
 GUILLEM CORNUT (vegeu BAUS, Guillem VII de)
 GUILLEM (GUILLEUMES), Sire de Navarra, fill natural de Sanç VII **I**: 120, 120, 154, 154, 179, 179
 GUILLEM DE SICÍLIA, fill de Frederic III **III**: 401
 GUILLEM TOMÀS **III**: 400
 GUILLERÉ, Christian **IV**: 236
 GUILLEUMES (vegeu GUILLEM)
 GUILLEM D'HOLANDA **II**: 208
 GUILLEM, fill de Guillem d'Horta **I**: 59
 GUILLEMA DE PALLARS **I**: 515
 GUILLEUMES, Siri (vegeu GUILLEM DE NAVARRA)
 GUIMERÀ, Àngel **I**: 11
 GUIMERÀ, Gispert de **IV**: 322
 GUIMERÀ, Gispertó de **IV**: 190
 GUIMERÀ, Guillem de **IV**: 186, 190, 190, 191, 194, 194, 196, 208, 210, 214, 216, 373, 374
 Guimerà **IV**: 68, 98
 Guinea (Ginoua, Guinoua) **II**: 47, 47, 48

- GUINOT RODRÍGUEZ, Enric **I**: 56, 57, 70, 91, 97, 140, 219, 223, 252, 261, 267, 270, 327, 359, 376, 379, 393, 399, 436, 486 **II**: 77, 81, 111, 144, 163, 221
- Guipúscoa **II**: 226
- GUIU, abat d'Amer **IV**: 262, 262
- Gujelmessa (vegeu Sigelmessa)
- GUNDEBERGA, muller del rei longobard Carold **II**: 19
- GURB, Arnau de, bisbe de Barcelona **I**: 34, 428, 429, 431, 432, 436, 447, 449, 450, 475, 475, 495, 495, 496, 502, 502, 512, 512, 513 **II**: 140, 140
- GURB, Bernat de, senyor de Mont-ral **I**: 179, 179 **II**: 108, 108
- GURB, Ferrer de **I**: 179
- GURB, Ramon, pare de MÍL·LIA **I**: 179
- Gurb **I**: 179
- GURREA, Llop de, senyor d'Albero **IV**: 264
- GURREA, Llop de, senyor de Gurrea **IV**: 103, 103, 110, 136, 148, 148, 151, 224, 239, 254, 254, 265, 266, 271, 272, 274, 289, 326, 326, 348, 379
- GURREA, Miguel de (Miquel Pérez de Gurrea) **IV**: 82, 83, 83, 84, 86, 205, 214, 214, 224, 255, 256, 265, 344, 345, 345
- GURREA, Ximèn de, abat de Montearagón **IV**: 91, 262, 262
- GUSTIOZ, Gonzalo **I**: 30
- GUTIÉRREZ DE VELASCO, Antonio **IV**: 344, 345, 347, 352, 357, 358, 363, 364, 365, 366, 369, 391, 395, 397
- GUY DE LA ROCHE (vegeu GUI)
- GUYOTJEANNIN, Olivier **II**: 208
- GUZMAN (GOÇMAN), Pere Munyoz (Núnyez) de **I**: 375, 375, 376
- GUZMAN, Pedro Núnyez, mestre d'Uclés **I**: 433, 433, 435, 435, 436, 438, 439, 439, 440, 447, 451
- GUZMAN, Pere **I**: 376
- GUZMÁN, Elionor de, la "Rica Dona" **IV**: 328, 328, 329, 330, 343
- HABREL (vegeu BAHIHÉL)
- HABSBURG, Rodolf **II**: 140
- Hianaut, mas (vegeu Eula)
- Hainaut **II**: 208
- Halmyros (Almiro), port de Tessàlia **III**: 387, 397, 397
- HAMES, Harvey J. **I**: 424 **III**: 47
- HARCOURT, Jean de **II**: 351
- Hariza (vegeu Ariza)
- HARO, Alonso de **IV**: 343
- HARO, senyor de Biscaia (vegeu DIEGO LÓPEZ de; LOPE DíEç de)
- Haro (Castell d'Haro) **IV**: 351, 358
- HAUF, Albert **III**: 23 **IV**: 36
- HEFELE, Karl Joseph von. **II**: 56
- HEINRICH (vegeu ENRIC)
- HELENA DELS ÀNGELS, muller de Manfred de Sicília **II**: 122
- Henares, riu **I**: 467
- Hendaia **II**: 226
- Heraclia (Recrea) **III**: 354, 354, 355, 356
- Hérault, l', departament de l' **I**: 51 **IV**: 237
- HERDE, Peter **II**: 124 **III**: 76, 78
- HEREDIA, Juan Fernández de, castellà d'Amposta **I**: 44 **III**: 438 **IV**: 191, 271, 271, 273, 273, 274, 274, 277, 277, 280, 281, 283, 283, 284, 285, 343
- HERNÁNDEZ, Ana **IV**: 293
- HERNÁNDEZ I IZAL, Santiago **I**: 141
- HERNÁNDEZ JIMÉNEZ, Francisco **I**: 109 **II**: 165
- HERNANDO DELGADO, Josep **I**: 477 **IV**: 156
- HERODES, rei **II**: 303 **III**: 354
- Herrera (Ferrera) **I**: 238, 238
- Hexamilla (Hexamílion) **III**: 348, 348
- Hídria (Sidra) **III**: 392, 392
- Híjar (vegeu HÍXAR)
- HILL, Roscoe R. **III**: 48
- HILLGARTH, Mary i Jocelyn N. **IV**: 29, 32, 59, 81, 120, 152, 211, 216, 220, 241, 242, 249, 312, 356
- HINESTROSA, Joan Fernández de **IV**: 346
- HINOJOSA MONTALVO, José **I**: 70, 105, 382 **II**: 218 **III**: 295, 313, 425, 485 **IV**: 45, 69,

- 82, 97, 121, 151, 175, 235, 277, 286, 304, 319, 320
- Historia Conspirationis J. Prochitae* **II**: 199
- HÍXAR, Aldonza d' **IV**: 261
- HÍXAR, Alfons d' **IV**: 261
- HÍXAR, Alfons Ferrandis d' **III**: 495, 496
- HÍXAR, Gonzalo d' **IV**: 261
- HÍXAR (ÍXAR, ÍXER, HÍJAR), Pere Ferrandis (Ferrández) d', fill natural de Jaume I **I**: 448, 448, 484, 520, 520, 522 **II**: 143, 168, 177, 207, 207, 338 **III**: 107, 107
- HÍXAR, Pere Ferrandis, nét de Jaume I **III**: 495 **IV**: 37, 37
- HÍXAR, Pere Ferrandis, renét de Jaume I **IV**: 261, 261, 278, 278, 279, 279, 313, 338, 338, 372, 373, 374
- HÍXAR, Pedro d', fill de Pero Ferrandis **IV**: 261
- Híxar **IV**: 261
- HOHENSTAUFEN, Beatriu de **IV**, 57, 57
- HOHENSTAUFEN, llinatge **II**: 17, 22, 42 **III**: 318
- Hoitura (Oitura, Altura) **I**: 360, 360
- HOMET, Raquel **III**: 24, 26, 66, 493
- HONÉS (vegeu AHONÉS)
- Hongria **I**: 384 **III**: 301, 301
- HOPF, Karl **III**: 432, 435
- Hort dels Agustins **I**: 176
- HORTA, Garcia d' **I**: 59, 65, 213, 220, 220
- HORTA, Guillem d' **I**: 59, 59
- HORTA, Sanç d' **I**: 59, 209, 213, 220, 220, 221
- Horta d'Alacant **I**: 380
- Horta de Gandia **I**: 389, 395, 397, 522
- Horta d'Oriola **I**: 431 **III**: 314
- Horta de Sant Joan **I**: 89, 89, 210, 396, 396
- Horta de València **I**: 269, 277 **III**: 9, 22
- Horta, barri d' **I**: 59
- Horta (vegeu Santa Maria de Huerta)
- HOSPITAL (ESPITAL), Nicolau (Nicolás) de **IV**: 235, 235
- Hospital, mestre de l' (vegeu ALCALÀ, P. D'; ALMENARA, B. D'; FORCALQUER, H.; HEREDIA; MALAVESPA, H.; PEREIRA, G.)
- Hospital, orde de l' **I**: 22, 58, 60, 125, 189, 189, 190, 190, 191, 191, 192, 194, 195, 210, 218, 218, 219, 220, 224, 224, 241, 241, 242, 242, 244, 245, 249, 250, 251, 251, 264, 267, 267, 272, 272, 275, 276, 277, 278, 279, 281, 285, 293, 303, 303, 307, 321, 321, 323, 327, 346, 346, 348, 359, 359, 359, 361, 362, 363, 366, 376, 376, 383, 384, 384, 396, 434, 434, 439, 440, 447, 469, 469, 470, 475, 475, 482, 482, 495, 498, 498, 500, 500, 501, 502, 504, 505 **II**: 57, 94, 94, 111, 113, 262, 264, 294, 294, 371, 380 **III**: 89, 323, 330, 438, 495 **IV**: 14, 42, 54, 55, 74, 105, 186, 190, 190, 271, 273, 273
- Hospital d'En Guerau de Cervelló **II**: 380, 380
- Hospital (Espital) de la Perxa (Pertxa) **IV**: 243
- Hospital de Sant Joan, carrer de Barcelona **II**: 264
- Hospital de Santa Susanna de Ramer, l' **IV**: 241, 241
- Hospitalers, casa dels (vegeu Hospital, orde de l')
- Hospitalet **III**: 59
- Hostalric **II**: 15, 24, 340, 348, 348, 357, 361, 362, 363, 380 **III**: 60, 244, 245, 246 **IV**: 191, 196, 196
- Hostoles (Ostoles) **II**: 350 **III**: 229, 230, 230 **IV**: 199
- Huelgas, monestir de las **III**: 31
- HUERTA, Artal de **IV**: 50
- HUERTA, Martina de **IV**: 50, 91
- Huerta (vegeu Santa Maria de la Huerta)
- Huerva, riu **IV**: 350
- Huesca (vegeu Osca)
- Huete **IV**: 315
- HUG III, comte d'Empúries **I**: 52
- HUG IV, comte d'Empúries **I**: 21, 52, 52, 82, 127, 127, 131, 132, 134, 135, 135, 137, 145, 151, 153, 160, 171, 171, 186, 186, 196 **II**: 49, 75, 75, 76, 96, 97, 98, 98, 102, 103, 105, 106 **III**: 33, 33

- HUG V (HUGUET), comte d'Empúries **I**: 447, 447, 448, 454, 512, 515, 516, 517, 518, 523 **II**: 11, 17, 22, 146, 146, 147, 149, 149, 150, 151, 152, 317
- HUG VI (HUGUET), comte d'Empúries **II**: 306, 306, 307, 308, 309, 311, 313, 314, 315, 316, 317
- HUG III (II), jutge d'Arborea **III**: 458, 458, 460, 464, 468, 477, 485, 485, 494, 494, 496 **IV**: 15, 44, 44, 45, 48, 50, 51, 51, 56, 56, 57, 57, 59, 61, 63, 65, 66, 71, 71, 96, 103
- HUG IV (HUGUET), jutge d'Arborea **IV**: 326, 326
- HUG III, el Gran, rei de Xipre i de Jerusalem **II**: 136
- HUG III D'ANTIOQUIA **I**: 505, 505
- HUG DE BRIENNE, pare de Gualter de Brienne **III**: 396
- HUG FOLC DE CARDONA **IV**: 38
- HUG ROGER (HUGUET), comte de Pallars **III**: 101, 101 **IV**: 193, 199, 199
- HUICI MIRANDA, Ambrosio **I**: 73, 78, 84, 90, 91, 97, 98, 103, 105, 107, 110, 121, 130, 131, 137, 138, 140, 146, 161, 164, 205, 207, 209, 210, 216, 220, 227, 229, 233, 238, 261, 267, 293, 303, 306, 313, 324, 337, 340, 341, 347, 348, 362, 366, 376, 380, 387, 390, 418, 420, 459, 511 **II**: 47, 48, 49, 50, 52, 53, 72, 79, 85, 86 **IV**: 134
- HULAGÚ, rei dels tàrtars **I**: 455
- Hull (vegeu Ull)
- HUYGENS, C. **III**: 324
- LÀCUB (vegeu ABU IACUB IÚSUF II AL-MOS-TANSIR)
- Iàtova **IV**: 37
- IBÁÑEZ (IVANYES), Gonçalvo, mestre d'Uclés **I**: 469, 469, 470, 471, 471, 512, 512
- IBÁÑEZ, Pere, comanador de Calatrava **I**: 322, 322
- IBARRA IBÁÑEZ, Gonzalo, bisbe de Conca **I**: 373, 376
- IBELIN, Isbael d' (vegeu ISABEL D'IBELIN)
- Ibi **III**: 35
- IBN ABBAD (vegeu BEN ABET)
- IBN ABI ZAR **II**: 79
- IBN AYAD, rei sarraí de València **I**: 342
- IBN HUD BAHA' AD-DAWLA **I**: 432
- IBN HUD (BANUD), nét d' IBN HUD BAHA' AD-DAWLA **I**: 432, 432
- IBN WAZIR (vegeu ABU BECR IBN MUSA)
- IBRAHIM ABU ISHAC (MIRABUSSAC), rei de Tunis **II**: 166, 166, 167, 172, 188, 188 **III**: 69, 70, 71, 71, 91
- Iconium, soldà d' (vegeu AZZEDIN KEI-KAUS II)
- IDOATE, Florencio **IV**: 111
- Ifac, punta d' **IV**: 356
- IFANTILLAH (vegeu FATIL·LÀ, En)
- Ifríquia (vegeu Frèquia)
- Iglesies (vegeu Esglésies)
- Igualada **I**: 83 **IV**: 169, 187
- Iliada* **I**: 30
- Illa **IV**: 219, 219
- ILLA, Jordà (Jordan) de l' (vegeu ISLEJOUR-DAIN)
- ILLA, vescomte d' **IV**: 53
- ILLA, vescomtes d', llinatge (vegeu FENO-LLET, P. de)
- Illa (Isla), vescomtat d' **IV**: 163, 163, 190, 314
- Illa de França **I**: 56 **II**: 56
- Illescas (Illiescas) **I**: 469, 469
- Illetes, les **IV**: 159, 159, 172
- Illueca **I**: 182 **IV**: 338
- Imperi grec, antic (Romania) **II**: 130, 135, 135, 177 **III**: 10, 24, 68, 83, 115, 210, 210, 275, 275, 320, 322, 333, 333, 334, 336, 338, 339, 343, 349, 350, 352, 355, 356, 362, 366, 366, 369, 370, 370, 374, 375, 375, 376, 378, 380, 387, 388, 388, 392, 397, 398, 402, 404, 410, 412, 423, 436 **IV**: 19, 23, 128, 128, 292, 294, 296, 297, 298, 299

- Inca **I**: 160, 164, 165, 165, 166, 187, 187, 188, 188, 193
- INFANTS DE LA CERDA (vegeu ALFONS i FERRAN DE LA CERDA)
- INFATIL·LA (vegeu FATIL·LÀ, EN)
- INNOCENCI (Innocent) III, papa **I**: 15, 17, 19, 52, 61, 62, 64, 65 **II**: 47, 48, 48, 49
- INNOCENCI IV, papa **I**: 161 **III**: 75, 76, 76
- INNOCENCI VI, papa **IV**: 103, 234, 266, 331, 344, 344, 382
- INNOCENTS, sants **II**: 303
- INYIGO ARISTA, rei de Navarra **I**: 102
- IOLANDA, IOLANT (vegeu VIOLANT)
- IOLANDA, Irene **III**: 369
- IORGA, Nicolau **III**: 345, 355
- IRENE, germana de l'emperador Andrònic **III**: 333, 339, 341, 348, 350, 351
- ISAAC, cunyat de Roger de Flor **III**: 341, 341
- ISABEL, filla de Jaume, néta d'Alfons el Benigne **IV**: 38
- ISABEL, filla de Jaume III de Mallorca **IV**: 180
- ISABEL, filla de Joan I **IV**: 339
- ISABEL DE CASTELLA, filla de Sanç IV **III**: 297, 303, 303
- ISABEL DE CASTELLA, promesa de Jaume II **IV**: 67
- ISABEL DE FRANÇA, filla de Sant Lluís, muller de Tibald II **II**: 122, 122
- ISABEL D'IBELIN **III**: 444, 470, 470 **IV**: 218, 229
- ISABEL DE SABRAN, muller de Ferran de Mallorca **III**: 186, 433, 434, 434, 435, 435, 436, 436, 437, 438, 439, 439, 440, 442 **IV**: 128, 128
- ISABEL DE VILLEHARDOUIN **II**: 135, 135 **III**: 400, 430, 431, 431, 432, 433, 439
- Isaïes **I**: 502, 502
- Ischia (Iscla, Iscle) **II**: 241, 241 **III**: 200, 200, 202, 203, 203, 209, 262, 280, 280
- ISHAC MELEK (XEMELIC) **III**: 374, 374
- ISLA, Perrí de la (vegeu PERRÍ DE LA ILLA)
- Isla (vegeu Illa)
- ISLE-JOURDAIN (Jordà de l'Illa), comte **II**: 207 **III**: 222 **IV**: 247
- ISMAEL **IV**: 211
- ISMAIL II **IV**: 32, 363
- Isola (Isuela), riu **I**: 31, 103, 103, 404 **II**: 57
- ISOP **III**: 476, 476
- ISOR, Miquel Peris (segurament ISUERRE, Miquel Pérez) **I**: 333, 333
- Isor **I**: 414
- ISPAN, bisbe de Sogorb **I**: 61
- Israel **II**: 182 **III**: 106, 106, 111 **IV**: 32
- ISUERRE, Miquel Pérez (vegeu ISOR, Miquel Peris)
- Isuela (vegeu Isola)
- Itàlia **II**: 125, 232 **III**: 38, 68, 81, 329, 369, 424 **IV**: 49, 51, 52, 90, 135, 315, 382
- IÚSUF (JUCEF) I, rei de Granada **IV**: 32, 32, 121, 247
- IVANYES, Gonçalvo (vegeu IBÁÑEZ, G.)
- IVARS, Andreu **IV**: 405
- ÍXAR (vegeu HÍXAR)
- Jabaloyas **II**: 247
- Jaca **I**: 69, 84, 94, 96, 112, 267 **III**: 151, 151, 152, 153, 153, 165, 165, 167, 168, 281 **IV**: 84, 84, 101, 131, 396
- JACME (vegeu JAUME)
- JACOB **IV**: 211, 211
- JACOB, Yves **IV**: 391
- JACOB BEN ÀCIA (BEN ACIA) (potser un dels germans Ben Muzni) **III**: 70, 71, 211, 415, 416, 417, 418, 425
- JACOBY, David **III**: 367, 367, 374, 397, 399, 400
- Jaén (Jaiént) **I**: 518 **II**: 48, 52, 54, 141, 169 **III**: 42
- Jafa d'Agramunt, Ramon **I**: 124, 124
- JAI, capellà de la reina Teresa **IV**: 38, 38, 72
- JAIENT (vegeu ABEN-JOMAIL ZEIAN)
- Jaiént (vegeu Jaén)
- Jaix, Jais (vegeu Acireale)
- Jalón, riu **I**: 98 **IV**: 42, 279, 279
- Jana, la **III**: 36
- JANVILLA, Nicolau de, comte de Terranova **IV**: 120, 120, 121, 130, 130, 174, 174, 217, 248, 277, 277, 293, 293

- JAQUERIA, Boneto (vegeu ZACCARIA, Benedetto)
- JAQUES (vegeu SANÇ, Jaques)
- Jarafuel (vegeu Xarafull)
- JAUFRE (vegeu *Llibre de Jaufre*)
- JAUME I, el Conqueridor **I**: 7, 8, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 40, 41, 42, 43, 47-528 **II**: 7, 8, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 28, 33, 33, 34, 34, 40, 42, 43, 43, 44, 46, 47, 54, 54, 58, 67, 67, 68, 68, 69, 69, 70, 70, 71, 72, 73, 73, 74, 74, 75, 75, 76, 76, 77, 77, 78, 78, 80, 80, 81, 81, 82, 83, 83, 84, 85, 86, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 100, 101, 101, 102, 104, 105, 107, 108, 108, 109, 109, 110, 110, 111, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 120, 120, 121, 121, 122, 122, 123, 123, 124, 124, 125, 132, 136, 137, 137, 138, 138, 139, 139, 140, 140, 141, 141, 142, 143, 144, 144, 145, 145, 146, 147, 147, 149, 152, 152, 153, 153, 159, 160, 166, 167, 170, 180, 207, 229, 262, 267, 281, 296, 304, 310, 311, 317, 338, 355, 358, 382, 383 **III**: 7, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 22, 24, 24, 25, 26, 28, 30, 30, 31, 31, 32, 33, 33, 34, 35, 36, 36, 37, 38, 38, 39, 41, 41, 42, 42, 43, 44, 44, 45, 45, 46, 47, 48, 49, 49, 50, 51, 56, 57, 58, 58, 59, 60, 61, 61, 62, 63, 63, 64, 65, 65, 66, 66, 67, 67, 69, 73, 73, 79, 80, 81, 83, 84, 86, 86, 89, 102, 107, 134, 164, 181, 208, 222, 230, 278, 279, 291, 314, 315, 320, 404, 405, 483 **IV**: 7, 11, 19, 29, 36, 43, 79, 116, 122, 122, 143, 145, 146, 149, 162, 169, 169, 172, 220, 241, 252, 261, 286, 352
- JAUME II, el Just **I**: 12, 36, 110 **II**: 112, 125, 164, 186, 195, 214, 217, 217, 218, 218, 250, 257, 262, 296, 346, 387 **III**: 13, 15, 25, 25, 32, 39, 40, 41, 49, 55, 59, 79, 79, 134, 134, 167, 167, 168, 169, 170, 170, 171, 172, 172, 173, 174, 174, 175, 176, 177, 178, 183, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 191, 193, 196, 196, 199, 200, 203, 204, 205, 205, 207, 207, 208, 209, 210, 230, 232, 244, 245, 257, 258, 259, 259, 260, 261, 261, 262, 263, 263, 264, 269, 272, 276, 277, 278, 279, 280, 282, 283, 284, 285, 290, 292, 292, 293, 294, 295, 295, 296, 297, 297, 298, 298, 299, 299, 300, 301, 302, 303, 303, 304, 305, 306, 307, 307, 308, 309, 310, 310, 311, 311, 312, 313, 313, 314, 314, 315, 315, 319, 320, 321, 322, 325, 326, 329, 339, 349, 357, 358, 358, 370, 370, 373, 375, 375, 380, 382, 388, 389, 392, 393, 394, 394, 395, 401, 404, 404, 405, 405, 406, 407, 408, 408, 413, 423, 423, 424, 427, 428, 428, 438, 441, 444, 444, 457, 458, 459, 464, 464, 466, 467, 469, 470, 471, 474, 475, 476, 479, 482, 483, 484, 485, 485, 486, 487, 487, 488, 488, 489, 490, 491, 491, 493, 499 **IV**: 12, 13, 14, 15, 16, 19, 25, 34, 34, 35, 36, 37, 37, 38, 39, 40, 41, 41, 42, 42, 43, 43, 44, 44, 45, 45, 46, 46, 47, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 56, 56, 57, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 65, 66, 67, 67, 68, 69, 70, 70, 72, 72, 73, 73, 74, 75, 76, 79, 84, 90, 91, 103, 107, 113, 116, 117, 118, 125, 125, 126, 127, 127, 128, 128, 129, 129, 134, 136, 144, 150, 152, 155, 155, 159, 161, 185, 185, 203, 208, 218, 235, 237, 240, 240, 247, 260, 273, 276, 330, 338, 347, 347, 379
- JAUME, arquebisbe de Neopàtria **IV**: 246
- JAUME, comte de Salona, fill d'Alfons Frederic **III**: 401, 401
- JAUME (JACME), comte d'Urgell, fill d'Alfons el Benigne **III**: 488 **IV**: 13, 21, 32, 38, 38, 83, 84, 91, 97, 97, 102, 103, 103, 116, 130, 137, 137, 138, 139, 139, 140, 141, 142, 142, 177, 177, 178, 179, 189, 191, 194, 196, 198, 201, 202, 205, 208, 210, 211, 213, 215, 218, 219, 224, 225, 226, 229, 230, 233, 252, 253, 254, 255, 261, 261, 263, 267, 267, 268, 268, 270, 337, 348, 367, 368, 381
- JAUME II el Dissortat, comte d'Urgell **I**: 118
- JAUME, fill del rei àrab de Mallorca **I**: 182

- JAUME II, rei de Mallorca **I**: 112, 221, 424, 424, 425, 425, 426, 428, 429, 431, 431, 433, 435, 438, 447, 438, 447, 455, 465, 472, 486, 487, 487, 495, 501, 516, 524, 526, 527 **II**: 16, 110, 123, 162, 162, 180, 229, 265, 266, 266, 267, 267, 268, 269, 269, 270, 270, 271, 271, 272, 274, 275, 276, 277, 279, 279, 280, 280, 281, 282, 283, 286, 287, 288, 289, 290, 290, 292, 292, 293, 299, 300, 304, 305, 306, 310, 311, 311, 312, 323, 326, 326, 380, 380, 381 **III**: 11, 25, 31, 31, 40, 40, 50, 56, 57, 60, 63, 69, 82, 83, 84, 84, 85, 88, 93, 93, 137, 157, 168, 168, 170, 171, 172, 178, 179, 198, 199, 199, 212, 213, 213, 215, 216, 216, 217, 247, 249, 251, 252, 252, 253, 254, 254, 255, 257, 264, 268, 277, 282, 283, 284, 285, 304, 305, 306, 309, 310, 310, 370, 370, 376, 377, 377, 394, 394, 404, 406, 408, 421, 421, 422, 423, 423, 427, 428, 433, 469, 469, 483 **IV**: 19, 38, 88, 91, 112, 122, 122, 123, 124, 124, 125, 125, 126, 126, 133, 146, 155, 155, 161, 169, 169, 185
- JAUME III, rei de Mallorca **I**: 187 **II**: 267 **III**: 11, 18, 25, 305, 306, 306, 435, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 444, 469, 470, 470, 482, 483, 483, 484, 488, 492, 492 **IV**: 18, 19, 20, 21, 38, 38, 45, 98, 104, 112, 112, 113, 113, 114, 115, 115, 116, 116, 117, 117, 118, 119, 119, 120, 120, 121, 121, 122, 126, 128, 128, 129, 129, 130, 130, 131, 131, 132, 132, 133, 133, 134, 134, 135, 135, 136, 137, 137, 138, 139, 139, 140, 140, 141, 141, 142, 143, 144, 146, 146, 147, 148, 148, 149, 150, 150, 152, 153, 154, 154, 156, 156, 157, 158, 160, 161, 162, 162, 163, 164, 164, 165, 165, 166, 167, 169, 174, 175, 176, 176, 177, 178, 179, 179, 180, 181, 181, 182, 184, 185, 186, 186, 189, 192, 192, 194, 195, 197, 197, 198, 198, 199, 205, 205, 206, 206, 207, 208, 209, 211, 213, 214, 215, 215, 217, 217, 218, 218, 219, 220, 220, 221, 221, 222, 222, 223, 224, 225, 225, 226, 226, 228, 228, 229, 230, 230, 231, 232, 233, 233, 234, 236, 237, 238, 239, 239, 240, 240, 241, 241, 242, 242, 243, 244, 244, 245, 245, 247, 248, 248, 249, 249, 250, 255, 256, 256, 257, 257, 258, 259, 259, 262, 274, 290, 291, 337, 348, 402
- JAUME IV, rei nominal de Mallorca **IV**: 38, 129, 129, 151, 339, 340, 398, 401, 402, 402, 405
- JAUME, Sant **I**: 47 **IV**: 33, 34, 34
- JAUME D'ARAGÓ, fill de Jaume II el Just **III**: 404, 404, 487, 487, 499 **IV**: 12, 13, 14, 16, 34, 35, 35, 37, 39, 40, 40, 41, 41, 42, 42, 73, 76, 87, 170
- JAUME D'ARAGÓ, fill natural de Jaume II **IV**: 68, 68, 202, 208, 208, 224, 233
- JAUME BERNAT **III**: 313, 313
- JAUME DE CASTELLA, fill d'Alfons X el Savi **I**: 404, 481, 481, 512, 512, 514 **II**: 140
- JAUME DE MALLORCA, fill de Jaume II de Mallorca **II**: 267, 267, 268, 271, 274, 276, 278, 279, 279 **III**: 25, 25, 40, 40, 247 **IV**: 126, 126
- JAUME PERE, fill natural de Pere el Gran **II**: 158, 199, 199, 200, 201, 202, 207, 211, 211, 212, 212 **III**: 96, 96, 99, 117, 118, 122, 122, 130, 131, 132, 133, 133, 314, 314
- JAUME SÀNXXEZ **I**: 164
- Javalambre **I**: 293
- JAVIERRE MUR, Àurea Lucinda **II**: 122 **III**: 309 **IV**: 105, 400, 403
- JEHEL, Georges **II**: 124 **III**: 76
- Jerez de la Frontera **IV**: 329
- Jerusalem **II**: 136 **III**: 39 **IV**: 314, 337, 381
- Jijel (Ciger, Giger) **III**: 102, 102, 103, 150
- Jiloca, riu **I**: 89, 95
- JIMÉNEZ ALCÁZAR, Juan Francisco **II**: 141 **III**: 86 **IV**: 321
- JOAN I **IV**: 53, 290, 290, 308, 314, 315, 322, 326, 339, 349, 362, 362, 366, 379, 379, 380, 400, 400, 403, 403, 405, 406, 407, 411
- JOAN, Arnau, jurista **IV**: 319, 319

- JOAN, comte d'Armanyac **IV**: 314, 403, 403
 JOAN, comte d'Empúries **IV**: 112, 240, 372, 400, 400, 406, 406, 411, 411
 JOAN I de Borbó, comte de la Marche (Marca) **IV**: 391, 391
 JOAN, comte de Prades **IV**: 360, 372, 373, 374, 381, 381, 382
 JOAN, duc de Brabant **II**: 281, 281
 JOAN VI Cantacuzenos, emperador de Constantinoble **IV**: 298, 298, 299
 JOAN V PALEÒLEG, emperador de Constantinoble **IV**: 298, 300
 JOAN PALEÒLEG, marquès de Montferrat **IV**: 129, 129, 180
 JOAN XXII, papa **III**: 305, 306, 471 **IV**: 61, 62, 70, 90, 93, 128
 JOAN Sense Terra, rei d'Anglaterra **II**: 48, 48
 JOAN I, rei de de Castella **IV**: 25, 327, 330, 330, 339, 348, 349, 393, 394, 396, 397, 398, 403, 404
 JOAN II el Bo, rei de França **IV**: 25, 135, 224, 224, 290, 301, 301, 330, 336, 343, 348, 361
 JOAN de Brienne, rei de Jerusalem **I**: 481, 481 **III**: 83
 JOAN II l'Àngel, senyor de Tessàlia **III**: 396, 396, 397, 400
 JOAN ASSAN III, tsar de Bulgària **III**: 333, 333, 334, 347, 347, 348
 JOAN D'ANJOU, fill de Carles II **III**: 444
 JOAN D'ARAGÓ, fill de Jaume II, arquebisbe de Toledo **III**: 469, 489, 489, 494, 494, 495, 495, 499, 502, 503, 505 **IV**: 35, 35, 41, 61, 76, 76, 77, 84, 85, 85, 93
 JOAN D'ARAGÓ, fill d'Alfons III el Benigne, comte de Dènia **IV**: 16, 17, 18, 25, 32, 83, 87, 103, 106, 108, 109, 109, 110, 110, 111, 111, 114, 179, 246, 246, 289, 289, 319, 329, 329, 333, 335, 343, 347, 351, 351
 JOAN D'ARAGÓ, fill natural de Pere II el Gran **II**: 199
 JOAN D'ARAGÓ, fill de Pere III **IV**: 103, 274
 JOAN ARBERT (ALBERT) **II**: 253, 253
 JOAN DE CASTELLA, fill d'Alfons X el Savi **I**: 404, 481, 481, 512, 512, 514 **II**: 140 **III**: 297, 299
 JOAN DE CASTELLA, fill natural d'Alfons XI de Castella **IV**: 330
 JOAN DE CASTELLA, fill de Sanç IV de Castella **IV**: 36
 JOAN DE LA CERDA, fill de Lluís d'Espanya **IV**: 251, 330, 330
 JOAN EVANGELISTA, Sant **III**: 344, 345, 345, 386
 JOAN (JOHAN) JAUME, cirurgià **I**: 484, 484
 JOAN MANUEL, fill de l'infant Manuel **II**: 110 **III**: 40, 40, 41 **III**: 49, 299, 299, 311, 314, 490, 490, 494, 494 **IV**: 18, 36, 36, 106, 107, 107, 108, 108, 109, 206, 286, 387, 395, 396
 JOAN DE SICÍLIA, fill d'Alfons Frederic **III**: 401, 401
 JOAN DE SEPTIMO, Fra **III**: 484
 JOANA I, reina de Nàpols, muller de Jaume IV de Mallorca **IV**: 129, 129, 402, 405, 405
 JOANA D'ARAGÓ, comtessa d'Empúries **IV**: 112, 112, 238, 238, 240, 240, 245, 245, 265, 311, 372, 400, 400, 406, 406, 411
 JOANA (JOHANA) D'ARAGÓ, filla de Jaume II (vegeu VIOLANT)
 JOANA D'ARAGÓ, filla de Joan I **IV**: 403, 403, 405
 JOANA DE FRANÇA, filla de Lluís le Hutin **IV**: 86
 JOANA, filla de Carles V de França **IV**: 274
 JOANA DE NAVARRA **IV**: 86
 JOANA DE PONTHEIU, muller de Sant Ferran **II**: 54, 54
 JOANA DE TOLOSA, filla de Ramon VII de Tolosa **II**: 43, 43
 JOANA DE VALOIS **IV**: 400, 400
 JOCA, Pere de (vegeu JOSA, P. de)
 JOFRÉ, Arnau **IV**: 235, 236
 Joiosa Guardia (Gioiosa Guardia), castell de **IV**: 52, 52
 Joncs, port de **IV**: 299, 300

- JONES, Michael **IV**: 391
 Jònica, mar **III**: 231
 Jòniques, illes **III**: 275
 Jonquera, la **II**: 278, 278, 279, 279, 295, 296, 316, 316, 331, 374, 374, 376, 377 **III**: 60, 250 **IV**: 120, 191, 198, 198
 JONQUERES (CONQUERES), Tomàs **I**: 491, 492, 493, 494
 Jorba, **IV**: 187, 204
 JORDAN, William Chester **III**: 125
 JORDI, Sant **I**: 179, 179, 292 **III**: 343, 358, 358, 360, 367, 367, 457
 JOSA, Eixiverre de **III**: 328, 328
 JOSA, Pere de, lo Blanc **II**: 158, 158
 Josa **IV**: 199
 Jou, coll de **IV**: 231
 Jovals **IV**: 219
 JUANA MANUEL, muller d'Enric de Trastàmara **IV**: 395, 396, 396
 JUDIT DE WELP **II**: 19, 58
 JUGIE, Guillem de la **IV**: 344, 344, 346, 347, 347, 348, 349, 350, 359
 JUGIE, Pierre **IV**: 359
 Juià, castell de **IV**: 203
 JULIÀ VIÑAMATA, Josep Ramon **I**: 173 **IV**: 402
 JULIÀ l'Apòstata, emperador **I**: 179
 Jumella (Jumilla) **IV**: 76, 78, 145, 338, 350, 350, 351
 Juneda **I**: 244 **II**: 319
 JUNYENT, Eduard **I**: 202
 Justícia d'Aragó (vegeu PÉREZ, Pere; PÉREZ, Joan; PINA, Martí Pérez de)
- KAGAY, Donald J **I**: 71, 514 **II**: 102 **III**: 93, 276 **IV**: 353, 365, 379
 KAMP, Norbert **II**: 125
 KANTOROWICH, Ernst H. **III**: 72
 KAPPLER, René **III**: 324
 Kermian **III**: 343
 KIESEWETTER, Andreas **III**: 83
 KINKADE, Richard Paisley **II**: 110
- KLÜPFEL, Ludwig **I**: 515 **II**: 217, 381 **III**: 214, 255, 264, 269, 271, 278, 281, 282, 284
 KÖHLER, Gustav **II**: 132
 KYRIAKIDIS, Savvas **III**: 338
 Kytnos **III**: 210
- LA FIÈRE, Rodolf **IV**: 246
 LA MANTIA, Giuseppe **III**: 230, 258, 261 **IV**: 64, 402
 LACARRA Y DE MIGUEL, José María **I**: 120, 230 **II**: 36, 42 **IV**: 360, 363, 365, 366, 392
 Lacasta **I**: 58
 LACEYT ABUCEIT, rei sarraí de València (vegeu ABU ZEID ABDERRAHMAN)
 Lacònia **III**: 335
 LADISLAU, duc de Polònia **II**: 33
 LADRÓ, don, fill del vell **I**: 91, 91, 95, 98, 105, 105, 149, 149, 183, 213, 319, 319, 376 **II**: 80, 81, 86
 LADRÓ, el vell (PEDRO LADRÓN) **I**: 57, 57, 58, 91, 105, 105
 LADRÓN, Toda **I**: 470
 LADRÓN DE VIDAURE, Pedro **I**: 91
 LAFUENTE GÓMEZ, Mario **IV**: 280, 316, 358, 367, 379
 LAGARDÈRE, Vincent **II**: 79
 LAGRANGE, Jean de, abat de Fécamp **IV**: 366, 366
 LAÍ (LAÍNEZ), Rotlà **I**: 154, 154
 LAIOU, Angeliki E. **III**: 332, 429
 LALIENA CORBERA, Carlos **I**: 53, 69, 87, 359
 LALINDE ABADÍA, Jesús **IV**: 42, 99
 LAMBERT, Aimé **I**: 63
 Lampsaki (Passàquia) **III**: 348, 348
 LANAIA (NAJA), Pere (Pedro la) **IV**: 235, 235
 Lanaja **I**: 80
 LANÇALOT **II**: 355 **III**: 101, 230, 242, 243
 LANCIA, Bartomeu (Bartholomeo) **II**: 127, 127
 LANCIA, Blanca **II**: 126 **III**: 38, 73, 81
 LANCIA, Galiotto **II**: 133, 133, 134, 134

- LANCIA, Galvany **II**: 126, 126, 127, 127, 128, 130, 131, 132, 133, 133, 134, 134 **III**: 81
- LANCIA, Jordà (Giordano) **II**: 127, 127
- LANCIA (vegeu LLANÇA)
- LANÇRAT (vegeu AL-AZRAC)
- LANDINGHAM, Marta van **II**: 182, 277 **III**: 39
- Langa del Castilla **I**: 490
- LANGLOIS, Charles Victor **II**: 110, 291 **III**: 81
- LANZ, Karl F. W. **III**: 19
- Lapola, barri de Càller **III**: 481, 481 **IV**: 62, 62
- LARA, infants de **I**: 30
- LARA, llinatge **II**: 84
- LARA, Isabel de **IV**: 329
- LARA, Joan Núñez de **II**: 227, 227, 228, 242, 242, 243, 243, 245, 246, 246, 246, 247, 258, 259
- LARA, Joana de **IV**: 108
- LARA, Nuno Gonçalves de **I**: 481, 481, 482, 518 **II**: 140, 140, 141, 141, 142
- LARA, Sança Núñez de **I**: 59, 79 **II**: 42
- Larmita, cap (vegeu Arma, cap de l')
- LARRIBA BACIERO, Manuel **IV**: 398
- Lates (Llates) **I**: 17, 53, 346, 346 **II**: 44, 44
- LATINI, Brunetto **II**: 182, 199
- Latzaura (Lautzara, Zàgorje, Bulgària) **III**: 333, 333, 347, 347, 367, 368
- Lautrec **IV**: 346
- Lavaix **IV**: 144
- LAVÀNIA, Albert (UMBERT, misser) **I**: 460, 460, 461, 523, 526
- Lecce (Lix) **III**: 209, 209
- LECOY DE LA MARCHE, Albert **II**: 28, 266, 270, 274, 298, 370 **III**: 84, 264, 310 **IV**: 112, 122, 129, 130, 131, 135, 136, 137, 141, 152, 154, 157, 163, 164, 165, 171, 207, 217, 237, 238, 239, 250, 402
- LECUPPRE, Gilles **IV**: 247
- LEDESMA RUBIO, María Luisa **I**: 58
- Ledón (vegeu Lledó)
- Leges Palatinae* de Mallorca **IV**: 236
- LEET (ELET), Martí (Martín) de **IV**: 274, 274
- LEET, Pedro Martínez de **I**: 233
- LEIANI (LAHIENI) **III**: 409, 409
- Leicester, comtat de **I**: 56
- LEMA PUEYO, José Àngel **II**: 36
- Lemnos (vegeu Estalimene)
- Lenti (vegeu Lentini)
- LENTÍ, Alemany de **II**: 207
- LENTINI, Alaimo (Alinep, Alaime) de, capità de Messina **II**: 195, 195, 196, 198, 198, 249, 384 **III**: 90, 90, 132, 173, 173, 176, 177, 206, 207
- LENTINI, Riccardo di **III**: 437
- Lentini (Lentí) **III**: 325, 325, 473, 473 **IV**: 408
- León (vegeu Lleó)
- LEONOR (vegeu ELIONOR)
- LEOPOLD VII, duc d'Àustria **II**: 53
- Lers (vegeu Llers)
- Lesignan **II**: 280
- Leucata, cap de **III**: 265, 265, 267 **IV**: 248
- Leuques (Leuca, Santa Maria di Leuca), cap de les **III**: 192, 192, 209, 209, 263, 393 **IV**: 24, 297, 297
- LEVÍS, Gastó de **IV**: 119, 119
- LEVÍS, Joan I **IV**: 119
- LEVIS, Joan II de, senyor de Miralpeix **IV**: 119
- LEVY, Emil **I**: 509
- Liber Maiolichinus de gestis Pisanorum illustribus* **II**: 79
- Libre de los fechos et conquistas del Principado de Morea* **II**: 438
- Libourne, tractat de **IV**: 395
- LEYET, Maria, muller d'Artal Luna, el jove **I**: 453
- LIÇANA, Ferrís (probablement Marc Ferrís, germà de Ferran Sànxez Castre) **I**: 493, 493, 494, 495
- LIÇANA, Ferrís de **I**: 415, 415, 419, 419, 421, 421, 422, 455, 455, 456, 456, 457, 458, 458
- LIÇANA, Marc Ferrís de, **I**: 493
- LIÇANA, Roderic (Rodrigo) de **I**: 19, 39, 42, 57, 57, 65, 65, 67, 68, 68, 69, 69, 70, 71, 72, 73, 81, 84, 98, 99, 101, 103, 105, 118,

- 187, 187, 196, 203, 229, 229, 231, 233, 236, 245, 251, 274, 276, 278, 303, 322, 322, 356, 356, 359, 359, 360, 361, 361, 362, 363, 366, 367, 369, 370, 386, 391, 391, 415 **II**: 49
- Liçana **I**: 69, 71, 71, 455, 456, 456, 457, 458, 459, 493
- Licata **III**: 326, 334, 334, 473 **IV**: 408, 409
- Licosa **II**: 235, 251
- Ligúrgia, port de la **I**: 245
- Liminyana, castell de **IV**: 78
- LIMONGES (LLIMOTGES), Renau de, jutge de Messina **II**: 206, 208
- Limoux **III**: 302
- Linezola (vegeu Linyola)
- LINEHAN, Peter **I**: 360
- Linyola (Linesola) **I**: 114, 117, 117, 118, 118
- Lió (Lleó) del Roine **I**: 500, 500, 501, 503, 507, 510 **II**: 17, 132, 139, 139, 222 **III**: 56, 56, 61
- LIONOR (vegeu ELIONOR)
- LIORI, Gil Roís de **IV**: 240, 240
- Lípari, illes (vegeu Eòlies, illes)
- Líper, illa de **III**: 165, 166, 166, 183, 188
- Liri, riu **II**: 126
- Liuror **I**: 510
- Lix (vegeu Lecce)
- Lizaba (vegeu Liçana)
- Llacuna **IV**: 60
- LLADONOSA PUJOL, Josep **I**: 166, 501
- LLADRERA, Arnau **IV**: 197, 198
- LLADRÓ, Maria **IV**: 69, 255
- Llafranc **III**: 234
- Llagostera **II**: 355 **IV**: 98, 311
- LLANÇA, Conrad (Corral) **II**: 226, 227, 236 **III**: 14, 15, 50, 51, 51, 52, 53, 54, 69, 70, 71, 71, 78, 165, 175, 185, 254, 257, 330 **IV**: 69
- LLANÇA, Corral, tutor de Rogeró de Llúria **III**: 410, 411, 418, 419, 420, 421
- LLANÇA, Manfred (Manfrè) **II**: 235 **III**: 165, 165, 166, 178
- LLANÇA, Margarida **III**: 14, 51, 51, 165
- LLANÇA (vegeu també LANCIA)
- Llançà **II**: 331 **IV**: 197, 248
- LLANÇOL, Sibil·la **IV**: 277
- Llates (vegeu Lates)
- Llavaneres, torre de les **II**: 100 **III**: 257, 260
- LLEBIÀ (LLIBIÀ), Pere de **III**: 289, 289, 468, 468
- Lledó, es (Ledón, Ezledo) **IV**: 14, 41, 41
- Lleida **I**: 42, 58, 62, 63, 67, 69, 70, 73, 73, 77, 78, 79, 81, 86, 89, 90, 91, 95, 103, 107, 107, 108, 109, 111, 111, 112, 114, 115, 116, 117, 119, 121, 123, 127, 139, 166, 201, 201, 216, 217, 218, 223, 231, 244, 245, 251, 252, 262, 270, 289, 290, 290, 291, 328, 331, 335, 353, 387, 407, 409, 418, 418, 419, 420, 420, 422, 454, 456, 456, 457, 459, 465, 467, 471, 480, 490, 491, 495, 498, 501, 513, 514, 514, 515, 515, 516, 517, 518, 518, 519, 519, 525 **II**: 10, 34, 34, 36, 38, 40, 40, 41, 43, 81, 81, 82, 83, 83, 85, 149, 157, 157, 158, 161, 161, 262, 262, 263, 263, 294, 314, 315, 316, 347 **III**: 62, 70, 168, 168, 267, 268, 289, 295, 352, 494 **IV**: 18, 61, 77, 89, 90, 99, 100, 101, 101, 106, 106, 111, 116, 128, 169, 187, 191, 193, 203, 219, 230, 230, 231, 235, 235, 249, 252, 253, 260, 269, 270, 316, 322, 336, 340, 350, 357, 358, 359, 366, 369, 388, 398
- Lleida, bisbe (vegeu ALBALAT, Pere d'; COLLOM, F.; ERILL, Berenguer; MONTCADA, Guillem de; SESCOMES, Arnau)
- Lleida, sacristà de (vegeu SARROCA, Jaume; SARROCA, Pere)
- Llèmena, vall de **II**: 350
- Llenguadoc **II**: 56 **III**: 27, 40, 69, 154, 219, 222, 265, 265, 273, 277, 302, 302 **IV**: 117, 167, 167, 224
- Lleó **I**: 200, 469 **II**: 33, 54, 217 **III**: 311, 315 **IV**: 341
- Lleó (Beó), prop d'Eslida **I**: 396, 396
- Lleó, golf de **III**: 289
- Lleó, torre de Càller **IV**: 65
- Lleó (vegeu Lió del Roine)
- LLEONART, Josep **I**: 26
- Llers (Lers) **II**: 330, 331, 331, 332, 332
- Llevant **III**: 368

- LLIBIÀ (vegeu LLEBIÀ)
Llibre antic d'Ordinacions d'Alzira **I**: 368
Llibre de la conquesta de València **III**: 32
Llibre de les conquestes de Sicília **II**: 182
Llibre de la presó de Mallorca **III**: 32, 33, 33, 35
Llibre del Repartiment de Mallorca **I**: 176, 191, 323 **III**: 35
Llibre del Repartiment de València **I**: 339, 366
 Llibreny **III**: 42
 LIMOTGES, Renau (vegeu LIMONGES, Renau)
 Llinars **II**: 372
 Lliria **I**: 291, 321, 345, 360, 361, 387, 485, 521, 521 **III**: 35 **IV**: 18, 79, 102, 108, 109, 110, 110, 111, 378, 378
 Llitera, la **IV**: 49, 260
 Llivia **IV**: 230, 242, 243, 244
 LOBERA, Pero (vegeu LOBERA, Pere)
 Llobregat, regió del **III**: 353, 358 **IV**: 391
 Llobregat, cap **II**: 79, 368 **IV**: 143, 143, 146, 173, 355
 Llobregat, riu **II**: 156, 157, 157 **IV**: 307
 Llobregat, riu **I**: 125
 Llombai **III**: 35 **IV**: 145, 338
 LLOMBARDA, Joan **IV**: 322, 322
 Llombardia (Lombardia) **II**: 128 **III**: 89, 125, 154, 369, 401, 402, 403, 409, 471 **IV**: 90, 361
 LLOMPART, Gabriel **IV**: 165
 Llop, rei (vegeu ABU ABD ALLAH MUHAMMAD IBN SAID IBN MARDANIS)
 LLOPIZ, Pere (Pero) **III**: 355
 LLOR, Bernat de (vegeu DESLLOR, B.)
 Llorca (Lorca) **I**: 433, 433, 434, 451 **III**: 42, 314, 314
 Llorenç **I**: 112 **IV**: 78
 LLORET, governador d'Eivissa **III**: 264
 Lloret **II**: 332 **IV**: 98
 LLÒRIA, Beatriu de **IV**: 102
 LLÒRIA, Joan Alfons de **IV**: 97
 LLÒRIA, Jofredina de **IV**: 98
 LLÒRIA, Sibília de **IV**: 98
 Llosa, la **II**: 312
 Llosa de la Plana, la **IV**: 366, 366
 Lloseta, de Mallorca **I**: 188
 Llotja, plaça de la, a Palma **I**: 192
 LLUC, Sant **I**: 502
 Lluçà, baronia de **IV**: 163, 314, 340
 Lluçena **I**: 222
 Lluçmajor **I**: 165 **IV**: 20, 98, 218, 272, 291
 LLUÍS EL BONDADÓS (o Piadós), emperador d'Alemanya **II**: 19, 58
 LLUÍS VIII, rei de França **I**: 75, 75 **III**: 212
 LLUÍS IX, Sant Lluís, rei de França **I**: 153, 480, 481, 481, 487, 487 **II**: 43, 43, 44, 122, 124, 124, 135, 149, 181, 181 **III**: 66, 73, 73, 74, 75, 77, 81, 83, 85, 86, 101, 101, 116, 125, 125, 139, 139, 155 **IV**: 329, 329
 LLUÍS X, le Hutin, rei de França
 LLUÍS D'ANJOU **IV**: 311, 314 (hi ha un Anjou, Lluís, que deu ser el mateix)
 LLUÍS D'ANJOU **IV**: 339
 LLUÍS DE LA CERDA (LLUÍS D'ESPANYA), príncep de les Illes Afortunades **IV**: 246, 246, 247, 251, 251, 330
 LLUÍS DE MARSELLA, Sant **II**: 386 **III**: 212, 212, 282, 282, 283, 305, 306, 321
 LLUÍS DE NAVARRA, germà de Carles el Malvat **IV**: 348, 348, 369, 369, 370
 LLUÍS DE SICÍLIA **IV**: 98
 LLUÍS EL PIADÓS (vegeu LLUÍS EL BONDADÓS
 LLÚRIA (LÒRIA, LLÒRIA), Alfons Roger de **IV**: 97, 97, 100, 144, 144, 147, 153, 153, 157, 176, 283, 283, 313, 313, 323, 323
 LLÚRIA (LÒRIA), Amigutxo de **III**: 411
 LLÚRIA, Beatriu de **III**: 51, 51 **IV**: 70
 LLÚRIA, Carlet (Carlot) **III**: 52, 52, 409, 410, 411
 LLÚRIA, Estefania de **IV**: 202
 LLÚRIA, Hilària de **III**: 51
 LLÚRIA, Joan de **III**: 268, 269
 LLÚRIA, Jofredina de, muller d'Ot de Montcada **III**: 51 **IV**: 72, 121
 LLÚRIA, els **III**: 408
 LLÚRIA, Margarida de **IV**: 120
 LLÚRIA, Roger de **I**: 473 **II**: 16, 24, 186, 207, 227, 236, 236, 237, 238, 238, 239, 241, 249, 249, 250, 251, 251, 252, 253, 254,

- 255, 256, 257, 342, 343, 360, 362, 362, 363, 365, 366, 367, 367, 368, 368, 369, 370, 377, 379, 380, 380, 384 **III**: 14, 15, 17, 50, 51, 51, 52, 132, 133, 133, 134, 135, 136, 141, 142, 142, 143, 144, 144, 145, 146, 147, 148, 148, 165, 165, 166, 166, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 199, 200, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 209, 210, 211, 211, 212, 232, 232, 240, 244, 245, 246, 249, 252, 253, 254, 255, 257, 260, 265, 266, 266, 267, 268, 269, 274, 274, 275, 275, 276, 276, 277, 278, 279, 279, 280, 280, 283, 284, 285, 288, 289, 289, 294, 295, 299, 299, 300, 301, 307, 309, 310, 310, 409, 410 **IV**: 97, 98
- LLÚRIA, Rogeró de, fill de Margarida Llança **III**: 51
- LLÚRIA, Rogeró de, fill de Saurina d'Entença **III**: 52, 52, 409, 410, 411
- LLÚRIA, Rogeró (Francesc), nét de Roger de Llúria **III**: 410, 410
- LLUSÀ, Bernat de **I**: 140
- Llutxent (Lugent, Luixent) **I**: 24, 522, 522 **II**: 144 **IV**: 157, 382
- Loarre **I**: 64, 96, 96
- LOAYSA, Jofre **I**: 428, 428
- LOAYSA, Joan Garcia de **III**: 314
- LOBERA, Joan de **IV**: 274, 274, 275
- LOBERA, Marquesa (filla de Pere Lobera) **I**: 148
- LOBERA (LLOBERA), Pere (Pero) **I**: 148, 148, 374, 374
- Locaibe **III**: 35
- LODEVA (LODÈVE, LODERVA, LODERNA), Guillem de **II**: 345, 346 **III**: 231, 231, 234, 235, 236, 237
- LOENERTZ, Raymond-Joseph **IV**: 90
- LO FORTE SCIRPO, Maria Rita **IV**: 408, 409
- LOFREIRE, Radulf **IV**: 246
- LOGRAN, Martin de **III**: 333, 335
- Logudor (Logudoro) **IV**: 203, 315, 327, 327
- Logronyo **II**: 227, 229, 240 **IV**: 358, 393
- Logudoro (vegeu Logudor)
- LOMBERRE, Pero Ximénez de (vegeu LUMBIERRE, P. X.)
- LOP ORTIZ **I**: 520
- LOPE DÍEÇ DE HARO, de Biscaia **I**: 229, 229, 235, 235, 239, 240
- LOPE SÀNXEZ, mestre del Temple **I**: 434, 434, 438, 439
- LÓPEZ, Elvira **IV**: 153
- LÓPEZ RODRÍGUEZ, Carlos **IV**: 274, 286, 315, 374
- LÓPEZ, Martí **I**: 95, 95
- LÓPEZ, Martín, missatger **IV**: 334
- LÓPEZ, Roberto S. **II**: 174 **III**: 385
- LÓPEZ BONET, Josep Francesc **IV**: 303, 316
- LÓPEZ DE CONCUD, Elvira **IV**: 82
- LOPÉZ DE LUNA, Pedro **I**: 58
- LÓPEZ DE MENESES, Amada **IV**: 236, 282
- LÓPEZ ELUM, Pedro **I**: 89, 218, 223, 269, 272, 321, 389 **II**: 69, 111
- LÓPEZ PÉREZ, María Dolores **IV**: 136, 148, 296, 363
- LÓPEZ RODRÍGUEZ, Carlos **IV**: 37, 78, 151, 209, 240, 255, 288
- Lopian (Lopià, Lupià) **III**: 60, 267, 267
- LORBES, Iñigo **IV**: 331, 340
- Lorca (vegeu Llorca)
- LÒRIA (vegeu LLÚRIA)
- LORÍS, Garcia de **IV**: 82, 82, 83, 84, 203, 214, 224, 232, 234, 237, 238, 240, 240, 264, 265, 286, 290, 319, 319
- LOT, Ferdinand **II**: 288
- LOURIE, Elena **III**: 288
- LUCA, Ptolomeu de **II**: 354
- Luca (Lucca) **II**: 235 **III**: 95
- Lucernic **IV**: 68
- LUCIO, Gonzalvo González de **IV**: 357, 357, 360, 360
- Lucocisterna (Lucisterna, Lucceisterna, Lutocisterna, Luto de Cisterna) **III**: 461, 461, 468 **IV**: 15, 58, 59, 59, 60, 61, 64, 65
- LÜDTKE, Gerhard **II**: 19
- LUENGO, Juan Martínez **IV**: 280
- LUÈSIA (LÚSIA, LUZIA), Lop Ximenes (Lop Eixemèn) de **I**: 84, 84, 152, 152, 177,

- 177, 213, 268, 291, 292, 324, 342 **II**: 80, 98
- LUÈSIA (LUSIA), Miquel de **I**: 57, 57 **II**: 49
- LUÈSIA, Roiç (Roderic, Ruy) Eiximèn (Ximenes) de **I**: 84, 84, 88, 155, 268, 324 **II**: 80, 86, 98
- Luèsia **I**: 84
- Luixent, Lugent (vegeu Llutxent)
- Luja **I**: 56
- LUMBIERRE (LOMBERRE), Pero Ximénez (Jiménez) de **IV**: 102, 103, 103
- LUNA, Alemany de, pare de Pere Martínez de Luna **I**: 152, 493
- LUNA, Alemany de **IV**: 62, 62, 67, 67
- LUNA I DE XÈRICA, Alfons de **IV**: 97 (vegeu també LLÚRIA, Alfons Roger de)
- LUNA, Artal de, el jove **I**: 233, 294, 356, 386, 453, 453, 486, 487, 488, 488, 489, 495, 495, 496, 515
- LUNA, Artal de, el vell **I**: 82, 82, 87, 87, 90, 98, 98, 453
- LUNA, Artal de **IV**: 50
- LUNA, Artal de, fill **IV**: 50, 50, 51, 67, 67, 363
- LUNA, Artal de, pare **IV**: 50, 50, 51, 67, 67, 68, 83, 91
- LUNA, Artal de, fill de Pedro de Luna **IV**: 338
- LUNA, Brianda de **IV**: 91, 338
- LUNA, Constança de **IV**: 314
- LUNA, Eixemèn de, arquebisbe de Tarragona **III**: 495, 495 **IV**: 14, 40, 40, 62, 76
- LUNA, Felip de **IV**: 338
- LUNA, Ferrenc de **I**: 328
- LUNA, Gomes de **I**: 57, 58, 58
- LUNA, Joan Ferrández **IV**: 97, 97, 151, 151, 153, 153, 157, 178, 180, 183, 202, 202, 205
- LUNA, Joan Martínez **IV**: 338, 338
- LUNA, Joan Marínez de, fill de l'anterior **IV**: 338
- LUNA, Llop (Lope) de **III**: 490, 494, 496 **IV**: 36, 50, 82, 90, 91, 97, 100, 107, 107, 117, 117, 142, 142, 177, 177, 178, 179, 180, 183, 231, 233, 261, 262, 266, 278, 279, 279, 280, 281, 283, 283, 285, 313, 313, 323, 323, 338, 338, 344, 345, 345, 358, 358, 380, 403, 403
- LUNA, Llop Ferrenc de **I**: 53, 58, 82, 87, 95, 453, 488, 516 **II**: 49, 52, 207 **IV**: 50, 67, 83
- LUNA, Lope Fernández de, senyor de Lucernic **I**: 53 **IV**: 68, 68, 97
- LUNA, Pere, fill de Pere Martínez de Luna **I**: 493
- LUNA, Pedro de **III**: 495 **IV**: 97, 261, 266, 360, 360, 362, 363, 363
- LUNA, Pedro de, fill primogènit de Pedro Martínez de Luna i germà d'Alemany **IV**: 67, 67, 338
- LUNA, Pedro de, fill de Pedro de Luna **IV**: 338, 372
- LUNA (NUS), Pere Garcés de **II**: 207, 207
- LUNA, Pere López de (Llop de), arquebisbe de Saragossa, fill de Lope Fernández de Luna **III**: 495, 495, 502, 505 **IV**: 68, 76, 77, 83, 83, 84, 84, 86, 88, 89, 90, 91, 91, 93, 94, 95, 100, 106, 106, 107, 107, 108, 112, 112, 116, 117, 117, 142, 231, 213, 255, 381, 381, 395, 395
- LUNA, Pere Martínes de **I**: 152, 493, 493, 494, 495
- LUNA, Pere Martínez de, nét de Pedro de Luna **IV**: 62
- LUNA, Pedro Martínez de (Benet XIII) **IV**: 338
- LUNA, Roiç (Rois, Ruiz, Rodrigo) Eixemèn (Ximénez) de **I**: 493, 493, 494, 494 **II**: 168, 177, 180, 192, 192, 193, 206, 207, 208
- LUNA, Ruy Ximénez de **IV**: 67
- LUNA, Sanç Aznares de **I**: 414
- LUNA, Sanxo Martines **I**: 95, 95
- LUNA, Toda de **IV**: 98, 382
- LUNA, Urraca de, filla d'Artal de Luna, el jove **I**: 453
- LUNA, Violant, filla de Lope de Luna i de la infanta Violant **IV**: 68
- Luna **I**: 488, 489, 493
- Luna, comtat de **IV**: 91

- Lunel **IV**: 18, 118, 118, 247
 LÜNIG, Johann Christian **II**: 175
 Lupià (vegeu Lopian)
 LÚSIA (vegeu LUÈSIA)
 LUTTRELL, Anthony **IV**: 272, 298, 299, 300
- MAÇA, Blasc **I**: 39, 64, 64, 65, 79, 79, 101, 101, 103, 197, 197, 229, 231, 233, 236, 241, 241, 245, 251, 520
 MAÇA, P., escuder **I**: 196, 420
 MAÇA, Pere (Pero) **I**: 171, 196, 196, 207, 207, 208, 211, 213, 386, 419, 419, 420 **II**: 49, 80, 81, 98
 MAÇA, Pere, fill d'Arnau de les Celles **I**: 196, 419, 419, 420
 MAÇA DE GAVALUR, Blasi **II**: 207, 208
 MAÇA DE LIÇANA, Pere **IV**: 145, 338, 338, 350
 MAÇA DE LIÇANA, Pere, fill **IV**: 338
 MAÇA DE VERGUA, Blas **IV**: 261
 MAÇA DE VERGUA, Constança **IV**: 261
 Maçana, coll de la **II**: 309, 312 **III**: 215, 217, 218, 218, 219, 219, 220 **IV**: 124
 Maçana, torrent de la **II**: 312
 Maçanet, coll de **II**: 312
 Maçot, riu **III**: 93
 Macastre **I**: 57, 322 **III**: 35 **IV**: 37
 MACÉ, Laurent **II**: 43
 Macedònia **III**: 68, 343, 352
 MACINA (MATINA), Roger de la **III**: 326, 326
 Madaloc, torre de **IV**: 220
 Maddalena (Santa Maria Magdalena) **IV**: 58, 58, 63, 63
 MADDICOT, John Robert **I**: 56 **II**: 56
 Màditos (Mèdito, Màdito, Màdit) **III**: 348, 348, 363, 363, 364, 364, 377, 380
 MADOZ, Pascual **IV**: 386
 Madrid **I**: 467, 469 **III**: 132, 143 **IV**: 114, 145
 Madrona **III**: 35
 MADURELL I MARIMON, Josep Maria **I**: 199 **IV**: 296, 319, 403
 Maella **I**: 464 **IV**: 78, 78
 Maestrat **I**: 222, 268, 399 **III**: 299
- Magalló (Magallón) **I**: 66 **IV**: 314, 346, 358, 364, 365, 392
 Magalona, bisbe de (vegeu també AUTINYAC, G. d'; COMENGE, J. R.; FREDOL, B. de; MONTLLOR, J. de; REGORDANA, B. de)
 MAGDALENA, Santa (vegeu MARIA MAGDALENA, Santa, i també Santa Maria Magdalena)
 MAGENCOSA, Guillem de **IV**: 285
 Magnèsia **III**: 343, 343
 Magre, riu **I**: 406 **III**: 79 **IV**: 37
 Magreb **II**: 70 **III**: 298, 393
 MAHOMET (vegeu ALAGÓ, Gil d')
 MAHOMET ABINGALIP **I**: 430, 430
 MAINÉ BURGUETE, Enrique **IV**: 51
 MAIZ CHACÓN, Jorge **IV**: 321
 Majori (Major) **III**: 262, 262
 Major, mar (vegeu Mar Negra)
 MAJONES, García Guerra de, bisbe de Saragossa **II**: 36, 37
 Malà, port de **III**: 466
 Màlaga (Màleca) **II**: 139, 139
 Malagón **II**: 52, 52
 MALAN (MELANY), Pere de **IV**: 182, 182, 271
 MALAN (MELANY), Ramon **IV**: 182
 MALASPINA, Saba **II**: 127, 128, 132, 134, 135, 169, 199, 213, 223, 256 **III**: 188
 MALASPINA, marquès de **IV**: 61
 Malavella, castell de **IV**: 209
 MALAVESPA (DE LA VESPA), Hug (Gui) de, mestre de l'Hospital **I**: 434, 434, 439, 440, 447, 447
 Malea **III**: 392
 Màleca (vegeu Màlaga)
 MALESPINA (MALASPINA), marquès de **IV**: 52, 52
 MALESPINI, Giachetto **II**: 125, 191
 Mallèn **I**: 415, 415 **II**: 259 **IV**: 365
 MALLOL (MAIOL), Berenguer **I**: 473 **II**: 16, 24, 293, 340, 340, 341, 342, 343, 345, 345, 364 **III**: 96, 136, 148, 149, 169, 171, 174, 196, 197, 197, 230, 232, 233, 233, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 245, 246, 247, 252, 254

- Malloles **IV**: 188
- Mallorca, bisbe de (vegeu COLLELL, A.: MORELLA, P. de)
- Mallorca (Mallorques) **I**: 12, 20, 21, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 39, 43, 47, 59, 60, 64, 65, 69, 75, 75, 77, 80, 81, 84, 99, 105, 110, 111, 115, 120, 121, 122, 125, 127, 127, 128, 128, 129, 131, 133, 134, 134, 135, 136, 137, 137, 138, 139, 140, 140, 141, 142, 142, 144, 144, 145, 145, 146, 146, 147, 148, 149, 149, 152, 153, 154, 156, 157, 161, 161, 162, 163, 163, 164, 165, 167, 168, 169, 170, 172, 175, 176, 176, 177, 179, 180, 181, 185, 187, 187, 188, 189, 189, 190, 193, 193, 196, 196, 197, 197, 198, 199, 200, 200, 201, 201, 202, 203, 203, 204, 204, 205, 205, 206, 207, 208, 208, 209, 210, 210, 211, 211, 212, 213, 216, 216, 217, 218, 219, 220, 220, 221, 221, 229, 236, 238, 238, 239, 241, 245, 245, 246, 248, 249, 250, 284, 289, 307, 309, 313, 334, 343, 348, 395, 407, 409, 409, 410, 416, 419, 444, 448, 465, 472, 472, 473, 476, 484, 507, 527, 528 **II**: 10, 17, 20, 21, 28, 30, 36, 42, 54, 68, 68, 69, 70, 70, 71, 72, 74, 75, 75, 76, 77, 78, 79, 79, 80, 80, 81, 81, 82, 83, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 88, 91, 93, 93, 94, 94, 95, 96, 97, 98, 98, 99, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 108, 109, 109, 110, 111, 157, 178, 187, 219, 221, 266, 266, 267, 271, 345, 350, 358, 380, 380, 381, 381 **III**: 12, 17, 18, 20, 30, 31, 32, 32, 33, 33, 34, 35, 35, 36, 40, 46, 50, 63, 66, 69, 78, 79, 80, 85, 134, 147, 210, 222, 226, 253, 253, 254, 255, 255, 257, 259, 260, 264, 264, 284, 285, 288, 289, 289, 295, 301, 309, 310, 369, 390, 443, 444, 444, 455, 458, 469, 483, 484, 485, 492 **IV**: 19, 20, 25, 29, 45, 46, 48, 49, 51, 54, 65, 97, 98, 112, 113, 122, 122, 123, 125, 125, 126, 128, 129, 129, 132, 135, 137, 140, 141, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 146, 147, 148, 149, 149, 150, 151, 152, 152, 153, 153, 154, 155, 156, 156, 157, 157, 158, 158, 159, 160, 160, 161, 161, 162, 162, 163, 163, 164, 164, 165, 165, 167, 167, 168, 169, 170, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 181, 182, 185, 193, 194, 194, 195, 195, 208, 218, 224, 228, 230, 231, 237, 240, 241, 247, 247, 248, 249, 257, 266, 272, 274, 276, 282, 291, 295, 295, 302, 303, 303, 307, 312, 313, 314, 316, 320, 341, 342, 348, 350, 352, 353, 355, 355, 356, 364, 377
- Mallorca!, crit **IV**: 242, 243
- Mallorca, ciutat de (vegeu Palma) **I**: 28, 33, 121, 140, 144, 145, 146, 156, 157, 159, 159, 160, 162, 164, 164, 167, 169, 171, 175, 176, 176, 178, 178, 179, 180, 181, 181, 182, 189, 189, 195, 196, 198, 201, 203, 205, 210, 212, 245 **II**: 20, 21, 70, 72, 76, 78, 88, 93, 94, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 100, 101, 101, 103, 104, 106, 107, 108, 108, 109, 109, 111, 134 **III**: 17, 33, 33, 34, 34, 66, 66, 253, 254, 255, 257, 264, 264, 285, 286, 287, 421, 468, 469 **IV**: 122, 125, 125, 149, 149, 152, 153, 154, 158, 158, 159, 159, 160, 161, 161, 162, 164, 165, 167, 167, 168, 169, 170, 170, 172, 172, 236, 303, 331, 342, 355, 356, 389, 389
- MALLORQUES, Castelló de **IV**: 339
- Malta **II**: 23, 25, 235, 235, 236, 237, 237, 238, 240, 241, 241 **III**: 141, 142, 143, 144, 144, 146, 147, 147, 165, 166, 178, 178, 201, 326
- Malvasia (vegeu Monembasia)
- Manacor **I**: 165, 165
- Mancofa (vegeu Ràpita, la)
- MANDAGOT, Guillem de **IV**: 179
- Mànega, canal de la **IV**: 311
- Mannu, riu **IV**: 61, 63
- MAÑÉ I MAS, Maria Cinta **II**: 170 **III**: 97, 375 **IV**: 98
- MAÑÉ, Núria **I**: 10 **II**: 8 **III**: 7 **IV**: 7
- MANENT, Ramon **I**: 63
- MANFRED (MANFRÈ), rei de Sicília **II**: 122, 122, 123, 123, 124, 125, 126, 126, 127, 127, 128, 128, 129, 130, 131, 217, 256,

- 284 **III**: 13, 16, 38, 38, 39, 73, 73, 75, 76, 77, 80, 81, 81, 88, 89, 105, 106, 114, 122, 125, 127, 136, 175, 187, 202, 204, 205, 323 **IV**: 49, 66
- MANFRED (MANFRÈ) DE SICÍLIA, fill de Frederic **III**: 400, 400, 401, 401
- Manises (Manitzes) **I**: 269, 269, 359, 360 **III**: 35, 485 **IV**: 69, 147
- Manlleu **IV**: 64
- Manòpol (vegeu Monòpoli)
- MANOTE CLIVILLES, Maria Rosa **III**: 489 **IV**: 77
- MANRESA, Ferrer de **IV**: 234, 234, 290, 293, 295, 333
- MANRESA, Ferrer de (pare) **IV**: 234
- MANRESA, Ramon de **IV**: 235
- Manresa **I**: 97 **II**: 314 **IV**: 169, 179, 180, 186, 229, 231, 234, 252
- MANRIQUE DE LARA, comte de Molina **I**: 51
- Mansella (vegeu Marsella)
- MANSILLA, Demetrio **I**: 52
- MANUEL, cunyat de Roger de Flor **III**: 341, 341
- MANUEL I Comnenos, emperador de Constantinoble **I**: 16, 17, 18, 49, 50, 54, 55 **II**: 43, 43, 44 **III**: 11, 24, 24, 26
- MANUEL, Lluís **IV**: 368, 368
- MANUEL, Rodolf (Raolf) de **II**: 206, 207, 208
- MANUEL DE CASTELLA, fill de Ferran III **I**: 221, 397, 397, 398, 426, 426, 427, 427, 430, 431, 433, 433, 435, 441, 442, 470, 470, 481 **II**: 110, 110, 140, 141 **III**: 31, 31, 40, 40, 48, 49, 49, 299, 299, 314, 404, 405, 490, 494 **IV**: 36, 36
- Manzanera **IV**: 69
- MANZANO RODRÍGUEZ, Miguel Ángel **I**: 402, 403 **II**: 136, 139 **IV**: 15, 24, 121
- Maó **II**: 170, 171 **III**: 99, 99, 100, 287, 287, 288, 288, 289, 289, 422, 454, 467 **IV**: 47, 48, 48, 65, 296, 296, 303, 304, 305, 305
- Mar Negra (Mar Major) **III**: 356, 356, 357, 366
- MARAGALL, Joan **I**: 20, 21
- MARAGONE, Bernardo **I**: 51
- Maratea (Maratia) **III**: 184, 184
- MARC, ballester **III**: 365, 371
- MARC, Jaume **IV**: 145, 389
- MARC, Pere **IV**: 126, 127, 127
- MARC, Ramon, senyor de Boutonnet **I**: 478, 478, 479, 507
- MARC, Sant **I**: 137
- MARCA **II**: 41
- MARÇÀ, Tomàs de **IV**: 290, 290, 293
- Marca d'Ancona **III**: 38, 38, 89, 154
- MARCAFAYA, Ramon de **II**: 158, 160
- MARCH, Pere **IV**: 19
- MARCHA, comte de la (vegeu BORBÓ, Joan)
- MARCHE, comte de la **II**: 351
- MARCHE, senyor de la **III**: 429, 429, 430, 431
- MARCOS HIERRO, Ernest **I**: 49, 451, 471, 455, 471 **II**: 140, 145 **III**: 188, 324, 332, 334, 335, 336, 342, 346, 347, 353, 356, 359, 361, 364, 368, 369, 374, 375, 376, 396
- MARCÚS, Bernat **II**: 85
- MARCÚS, Guillema **II**: 85
- MARCÚS, Pericó **IV**: 215
- Maresme **I**: 510 **II**: 85, 364 **IV**: 220, 234, 315
- MARGARIDA DE BORBÓ, muller de Tibald I **I**: 235 **II**: 119, 120
- MARGARIDA DE PROVENÇA, muller del rei Sant Lluís **I**: 487, 487 **II**: 27, 43, 43 **III**: 73, 73, 74, 76
- MARGARIDA DE VILLEHARDOUIN **III**: 430, 431, 431, 432, 433, 434, 434, 435, 439
- MARGARIDA, muller d'Andreu de Fenollet **IV**: 314
- MÀRGENS, Elionor de **IV**: 373
- MÀRGENS, Maria de **IV**: 373
- MÀRGENS, Pere **IV**: 373, 373
- MÀRGENS, Ramon de **IV**: 373
- MARI, Arrigo de **II**: 368
- MARÍ, Nicolau **IV**: 164, 164, 165, 165
- MARÍ CARDONA, Joan **I**: 217
- MARIA, amistançada de Pere II, mare de Jaume Pere, Joan i Beatriu **II**: 199
- MARIA, filla de Jaume de Xèrica **IV**: 36
- MARIA (MARULLA), filla de Bonifaci de Verona **III**: 401, 401, 404

- MARIA, muller de Roger de Flor **III**: 333, 333, 334, 336, 339, 341, 341, 344, 347, 348, 350, 351
- MARIA D'ANJOU, muller de Sanç de Mallorca **III**: 442, 442, 443
- MARIA D'ARAGÓ, filla natural de Pere I **I**: 448
- MARIA D'ARAGÓ, filla de Jaume I **I**: 464, 464, 465 **II**: 21, 110, 110, 123, 123 **III**: 31
- MARIA D'ARAGÓ, filla de Jaume II **III**: 489, 490 **IV**: 36, 36, 37
- MARIA D'ARAGÓ, filla de Pere III **IV**: 251
- MARIA DE BRABANT, muller de Felip l'Arxid **II**: 281, 281, 282
- MARIA DE BRIENNE, muller de Balduí II **III**: 83
- MARIA DE CASTELLA **IV**: 73
- MARIA DE FLANDES **IV**: 359
- MARIA DE FRANÇA, filla de Joan II **IV**: 405
- MARIA D'HONGRIA, muller de Carles II d'Anjou, el Coix **II**: 256, 256, 257 **III**: 83, 83, 283, 427, 427, 428, 428
- MARIA DE LUNA, muller de Martí I **IV**: 91, 403, 403, 337
- MARIA MAGDALENA, Santa **III**: 282, 282
- MARIA DE MOLINA, muller de Sanç **IV** **III**: 297, 297, 299 **IV**: 347
- MARIA DE MONTPELLIER **I**: 16, 17, 18, 51, 51, 52, 52, 53, 54, 55, 62, 256 **II**: 17, 43, 43, 44, 44, 45 **III**: 11, 24, 24, 25, 25, 26, 26, 27, 28, 29, 30, 30
- MARIA DE NAVARRA, muller de Pere III **IV**: 18, 20, 21, 86, 86, 111, 111, 112, 112, 116, 173, 174, 225, 238, 238, 245, 245, 251, 251, 253, 254, 254, 400
- MARIA DE PORTUGAL, muller de Ferran d'Aragó **IV**: 264, 265
- MARIA DE PORTUGAL, muller d'Alfons XI **IV**: 328
- MARIA DE SICÍLIA, filla de Frederic IV **IV**: 400, 401, 401, 402, 402, 406, 406, 407, 408, 408, 409, 409, 410, 410, 411
- MARIA DE XIPRE, muller de Jaume II el Just **IV**: 55, 84
- Maria **I**: 229
- Maria de Huerva **I**: 57
- MARIÀ III, jutge d'Arborea **III**: 485
- MARIÀ IV, jutge d'Arborea **IV**, 18, 23, 44, 96, 144, 217, 239, 291, 291, 292, 294, 294, 298, 304, 309, 309, 310, 311, 312, 312, 313, 317, 318, 318, 325, 325, 326, 326
- MARÍN PADILLA, Encarnación **IV**: 338
- MARÍN RAMÍREZ, José Angel **IV**: 262
- Marina, comarca de la **I**: 380, 401, 520
- Mariola, serra **I**: 386
- Màrmara, mar de **III**: 338, 354
- Màrmora, illa de **III**: 355
- MARQUÈS, En **I**: 460, 461, 461, 462, 463
- MARQUÈS I PLANAGUMÀ, Josep Maria **IV**: 196, 200, 405
- Marques, les, regió d'Itàlia **III**: 460
- MARQUESA DE NAVARRA, filla bastarda de Tibald II **I**: 448
- MARQUET, Bernat **I**: 473
- MARQUET, Miquel **IV**: 55, 145
- MARQUET, Ramon **I**: 473, 474, 475, 475 **II**: 16, 24, 170, 170, 171, 179, 190, 218, 218, 219, 249, 293, 340, 340, 341, 342, 342, 343, 345, 345, 364 **III**: 96, 97, 136, 148, 149, 169, 169, 171, 174, 196, 196, 197, 197, 230, 232, 233, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 238, 239, 240, 245, 246, 247, 252, 254
- MARQUET, Ramon **IV**: 380, 380
- MARQUET, Violant **IV**: 145
- Marquixanes **IV**: 258, 259
- Marratxí **I**: 165
- Marro, riu **II**: 213
- Marroc **I**: 204, 402 **II**: 18, 22, 42, 47, 48, 167 **III**: 42 **IV**: 53, 97, 103, 105, 114, 145, 155, 209, 247, 247, 248, 249, 254, 255, 296, 361, 363, 371, 371, 398
- Marroc, soldà del (vegeu ABÚ ABDAL·LÀ MUHÀMMAD EN NASIR; ABU IACUB IÚSUF II AL-MOSTANSIR; ABU IÚSUF IACUB)
- MARSÁ, Francesc **IV**: 353
- Marsala (Marsara) **II**: 189, 189, 191 **III**: 319, 319, 320, 472, 472
- Marsan **IV**: 346

- MARSELLA, Barral, vescomte de **I**: 17, 51 **II**: 44
- MARSELLA, Guillem de **III**: 289
- MARSELLA, Paulet de, trobador **I**: 509 **II**: 132
- Marsella (Mansella) **I**: 159, 160 **II**: 102, 104, 125, 199, 200, 201, 201, 234, 235, 235, 239, 240, 248, 261, 306, 341, 344, 368 **III**: 16, 76, 141, 142, 143, 145, 146, 147, 154, 213, 231, 265, 283, 323, 324 **IV**: 179
- MARSILL, Pere **I**: 7, 36, 43, 44, 51, 68, 80, 88, 90, 96, 101, 102, 111, 116, 118, 121, 128, 138, 150, 153, 154, 155, 160, 161, 165, 167, 170, 172, 174, 176, 177, 178, 179, 182, 183, 184, 185, 193, 200, 201, 212, 224, 329, 410, 455, 473, 475, 476, 497 **II**: 21, 28, 144
- MARSILLAC, Guillem de, bisbe d'Alet **IV**: 248, 248
- MARTELL (MARTEL), Pere **I**: 21, 81, 128, 128, 177, 219, 249, 249, 250, 251 **III**: 56
- MARTELL (MARTEL), Pere Sanç de **I**: 40, 86
- MARTÈNE, Edmond **I**: 527 **III**: 43
- MARTÍ, el Jove **IV**: 60, 409
- MARTÍ I, l'Humà **III**: 462, 492 **IV**: 15, 30, 46, 47, 60, 79, 91, 103, 337, 362, 362, 370, 372, 383, 388, 390, 403, 403, 404, 407, 408, 409, 409, 410
- MARTÍ, ardiaca de València **I**: 376
- MARTÍ IV, papa **I**: 439 **II**: 179, 180, 180, 181, 181, 222, 232, 241, 260, 289 **III**: 95, 95, 102, 103, 108, 108, 109, 130, 136, 137, 138, 138, 139, 139, 140, 141, 150, 155, 164, 167, 180, 180, 181, 181, 182, 183, 193, 194, 198, 203, 211, 253, 254, 263, 302, 303, 375
- MARTÍ, Ramon **I**: 437, 477, 477, 491
- MARTÍ, Sant **III**: 258, 259, 497
- MARTÍ DE BARCELONA, caputxí **II**: 9 **III**: 306, 483
- MARTÍN DUQUE, Àngel **I**: 238
- MARTÍN RODRÍGUEZ, José Luis **IV**: 81, 350, 357, 388
- MARTINELL, Cèsar **I**: 528 **II**: 387 **III**: 491 **IV**: 70
- MARTINELL, Emma **IV**: 353
- MARTÍNEZ, Martí, mestre del Temple **I**: 376, 376
- MARTÍNEZ, Pere, fill de Martí Pérez Pina **I**: 421, 421
- MARTÍNEZ, Toda **IV**: 73
- MARTÍNEZ ALOY, José **I**: 323 **IV**: 192
- MARTÍNEZ BARA, José Antonio **II**: 382
- MARTÍNEZ DÍEZ, Gonzalo **II**: 47
- MARTÍNEZ FERRANDO, J. Ernest **I**: 204, 472 **II**: 218, 266, 267, 270, 292, 381, 387 **III**: 40, 264, 295, 305, 377, 445, 487, 488, 489, 490, 505 **IV**: 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 55, 68, 70, 103, 112, 125, 126, 128, 129, 229, 324, 402
- MARTÍNEZ GIRALT, Alejandro **IV**: 53, 196
- MARTÍNEZ DE LUNA, Maria **IV**: 94
- MARTÍNEZ DE LUNA, senyors d'Almonacid **IV**: 40, 62
- MARTÍNEZ MARTÍNEZ, Francisco **IV**: 398
- MARTÍNEZ ORTIZ, José **I**: 65, 91, 224 **IV**: 270, 331
- MARTÍNEZ SAN PEDRO, M. Desamparados **I**: 68, 224 **III**: 406
- MARTÍNEZ DE ZORITA, Andreu **IV**: 77
- Martorell **II**: 79, 79, 263, 264, 264 **IV**: 195, 240
- Martos **II**: 141
- Mas Déu (Masdéu) **II**: 292, 292 **III**: 60
- Mascali (Màscara) **III**: 473, 473
- Masdeu **IV**: 337
- Masdéu, el (vegeu Mas Déu)
- MASIÀ DE ROS, Àngels **II**: 164 **III**: 272, 276, 404, 405 **IV**: 199, 290, 331, 333, 341, 342, 343, 344, 346, 347, 349, 359, 360, 361, 362, 366, 367, 370, 393, 395
- MAS-LATRIE, Louis de **I**: 214 **II**: 136 **III**: 330, 402 **IV**: 154
- Massalavés **IV**: 105
- Massanassa **IV**: 315
- Massamagrell **IV**: 315, 381
- MASSIP BONET, Francesc **III**: 58, 269
- Massó, Guillem **IV**: 230
- MASSÓ I TORRENTS, Jaume **I**: 7, 55, 59, 426 **II**: 28

- MASSOT I MUNTANER, Josep **I**: 10 **II**: 8, 68
III: 7, 303 **IV**: 9
- MASTRANGELO, Ruggiero **II**: 175, 175, 181, 200
- MATA D'ARMANYAC, duquessa de Girona **IV**: 403, 403
- Matagrifó, de Morea **III**: 275, 275, 393, 393, 429, 431, 432, 433, 434, 434, 435
- Matagrifó (Matagrifone) **II**: 257 **III**: 186, 186, 204, 204, 205, 275, 327 **IV**: 128
- Matança, camp de la **IV**: 383, 383, 384
- MATAPLANA, dinastia **IV**: 90, 209
- MATAPLANA, Hug de **I**: 59 **II**: 85, 85, 93, 93
- MATAPLANA, Hug de **IV**: 40, 230
- MATAPLANA, Hug de, ardiaca d'Urgell, pa-
borde de Marsella i bisbe de Saragossa **I**:
59, 124, 408, 512, 523, 525, 525 **II**: 383,
383 **III**: 291
- MATAPLANA, Hug de, trobador **I**: 59, 59 **II**:
85, 93
- Mataplana, baronia de **IV**: 194, 199, 230, 340
- Mataplana, castell de **I**: 59
- MATARÓ (MATERÓ), Bernat de **IV**: 17, 87,
87, 88
- MATARÓ, Francesc de **IV**: 87
- MATARÓ (MATERÓ), Ponç de **I**: 519, 520
- Mataró **IV**: 47, 373
- Matarranya, riu **I**: 396
- MATEU I DE CASTELLBÒ, comte de Foix **IV**:
346
- MATEU, Jaume **IV**: 235, 236
- MATEU LLOPIS, Felip **I**: 270, 312, 360, 376,
385, 395, 432 **II**: 204
- MATHEU I SANÇ, Llorenç **I**: 44
- MATILDE, muller d'Enric V d'Alemanya **II**:
59
- MATINA, Roger de la (vegeu MACINA, R. de
la)
- MATOSSES, Bartomeu **II**: 232
- Matoses **I**: 164
- Matsara (vegeu Mazzara)
- MATTONE, Antonello **IV**: 324, 325
- MAYOL, Ferrer **I**: 514
- Mayorga **II**: 217
- MAZA (vegeu MAÇA)
- Mazalcoraz **I**: 66
- Mazzara (Matzara) del Valle **III**: 472, 472,
473
- Mazzara (Matsara) **II**: 176, 237, 248 **III**: 132
IV: 90, 401, 401
- Medellí (vegeu Mitilene)
- Medes, illes **II**: 345 **III**: 231, 231, 234
- Mediano, castell de **IV**: 77
- Medina Sidonia **IV**: 329
- Medinaceli **IV**: 351, 352, 352, 367, 370
- MEDIONA, Albert (Asbert) de **II**: 267, 267,
268, 340, 352, 352, 372, 373 **III**: 254,
254, 264, 407
- MEDIONA, Guillem de **I**: 153, 153, 154,
154
- MEDIONA, llinatge **II**: 267
- Mediona **I**: 154 **IV**: 216
- Mediterrània, mar **I**: 474 **IV**: 146, 203, 295,
322
- Megareig (Megarision, actual Magaris) **III**:
376, 376, 377
- Megarisi (Mergarix) **III**: 348, 348
- MEITATS, Garcia Pérez de **I**: 110, 111, 125,
130, 186 **II**: 81, 86
- MEJÍAS, Gonzalo **IV**: 261
- MEJÍAS, Isabel **IV**: 261
- MELANI, Silvia **III**: 73
- MELE, Giampaolo **IV**: 44
- MELIC, cap dels turcoples **III**: 353
- MELONI, Giuseppe **IV**: 48, 50, 52, 58, 59, 63,
64, 164, 180, 185, 195, 203, 217, 290,
294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301,
303, 305, 306, 307, 308, 309, 313, 316,
317, 318, 321, 322, 323, 324, 325, 326,
327, 373
- MELQUIOR, rei mag **III**: 172
- Mena, vall de (Valdemone) **IV**: 401, 401
- MENACHE, Sophia **III**: 375
- MENARGUES, En **I**: 119, 119
- Menargues (Menàrguens) **I**: 116, 116, 117,
151
- Mencofa (Mencosa) (vegeu Moncofa)
- Mendeixa (vegeu Menteixé)
- MENELAU **III**: 352, 352

- MENÉNDEZ PIDAL, Ramón **I**: 300, 396, 469
II: 52, 53 **IV**: 90, 328, 366
- Menor (vegeu Minori)
- Menorca (Menorques) **I**: 81, 91, 105, 128, 134, 164, 164, 167, 196, 207, 210, 210, 211, 211, 212, 212, 213, 214, 214, 215, 216, 220, 220, 238, 333, 354, 472, 473 **II**: 21, 80, 170, 170, 172, 219, 219 **III**: 17, 18, 34, 34, 50, 63, 99, 284, 285, 285, 287, 289, 289, 290, 301, 309, 310, 422, 422 **IV**: 47, 145, 163, 166, 166, 167, 171, 171, 257, 296, 303
- Menorca, moixerif de **I**: 212, 212, 215 **III**: 34, 285 (vegeu també ABOABDIL MAHOMED; ABU OMAR ACAM BEN ÇAID; ABU OTSMAN ÇAID BEN ACAM)
- Menorettes, convent de Barcelona **IV**: 400
- Menteixé (Mendeixia) **III**: 343, 343
- Mequinensa **IV**: 311, 314
- MERCADER, Pere **IV**: 230
- MERCADERA, la, veïna de Peralada **III**: 223
- MERCER, Mateu **IV**: 136, 136, 139, 192, 194, 194, 276, 286, 289, 290, 300, 311, 311, 333
- MERCURI, Sant **I**: 179
- Mergarix (vegeu Megarisi)
- Merlín **I**: 290
- Mesa **IV**: 255
- Mesima, riu **II**: 213, 215
- MESQUITA, Martí Peris de **I**: 94, 94
- Mesquita (Mezquita) (vegeu Mezquita de Jarque i Mezquita de Loscos) **I**: 94
- Messènia **IV**: 297
- MESSINA, Guillem de **II**: 182
- Messina **II**: 175, 176, 176, 177, 177, 181, 182, 190, 192, 192, 194, 195, 195, 196, 196, 197, 198, 198, 199, 199, 200, 200, 202, 203, 204, 206, 206, 207, 208, 209, 210, 210, 212, 213, 216, 217, 218, 218, 234, 235, 236, 236, 237, 238, 240, 241, 248, 249, 250, 250, 255, 257, 257 **III**: 17, 18, 21, 90, 91, 109, 112, 113, 113, 114, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 124, 126, 127, 128, 132, 133, 135, 136, 142, 143, 143, 147, 148, 148, 165, 175, 177, 178, 178, 183, 185, 186, 187, 188, 190, 191, 191, 192, 193, 200, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 210, 211, 245, 260, 261, 263, 264, 275, 276, 278, 279, 284, 290, 293, 294, 318, 325, 326, 327, 327, 328, 329, 329, 333, 335, 393, 412, 413, 414, 415, 422, 423, 426, 428, 433, 434, 435, 436, 438, 439, 440, 471, 473, 473, 475 **IV**: 24, 296, 296, 320, 408
- Messina, estret de (vegeu Boca de Far) **IV**: 295
- Metelí (Metolí) (vegeu Mitilene)
- Metó (Methoni) **III**: 393, 393
- MEYERSON, Mark D. **IV**: 283
- Mezquita de Jarque **I**: 94
- Mezquita de Loscos **I**: 94
- MICAEL, frare predicador (vegeu FABRA, Micael)
- Miconos (Micoles) **III**: 210, 210
- Miedes **IV**: 363
- Migdia de França **IV**: 127
- MILÀ I FONTANALS, Manuel **III**: 20, 308, 450
- Milà (Milano) **III**: 72 **IV**: 315
- Milany **IV**: 183
- Milazzo (Millàs) **II**: 195, 198 **III**: 178, 178, 309, 327, 327, 376, 473, 473 **IV**: 24, 296, 296
- MILIA, muller de Lope de Pomar **I**: 94
- MILIÁN BOIX, Manuel **IV**: 80
- Mililla **IV**: 274, 286
- MILLÁN RUBIO, Joaquín **I**: 70, 91
- Millars, riu **I**: 290, 293, 302, 367 **III**: 36 **IV**: 97
- Millars (Millàs), del Rosselló **IV**: 218, 219, 229, 311
- Millàs (vegeu Milazzo)
- Millau **II**: 163
- MÍL·LIA, muller de Bernat de Gurb **I**: 179
- Minestrat (vegeu Finestrat)
- MINIERI-RICCIO, Camillo **II**: 248
- Mineo (Sicília) **IV**: 64
- Minori (Menor) **II**: 241 **III**: 262, 262
- MINOTTO (MINYOT), Marc **III**: 388, 388

- MIQUEL VIII PALEÒLEG, emperador de Constantinoble **I**: 455, 471, 472 **III**: 83, 83, 175
- MIQUEL, fill de l'emperador Andrònic **III**: 129, 333, 333, 336, 338, 339, 351, 352, 353, 360, 361, 362
- MIQUEL, Francesc A. (pseudònim d'Eufemià Fort i Cogul) **IV**: 35
- MIQUEL, Guillem **IV**: 153, 153, 155, 156
- MIQUEL, Jaume **IV**: 206
- MIQUEL, rei de Bulgària **III**: 341, 341, 347, 347, 350, 351
- MIQUEL I LÓPEZ, Júlia **I**: 77 **II**: 351 **IV**: 339
- MIQUEL I PLANAS, Ramon **IV**: 249
- MIQUEL ROSELL, Francisco **I**: 129, 507 **IV**: 107
- Miquelet, torre de València **IV**: 79
- MIRA, Joan F. **III**: 66
- MIRABOAPS (vegeu AL-UATHIQ, califa)
- MIRABOSSECRÍ (MIRABOSSETRÍ), rei de Bugia **III**: 91, 150, 150
- MIRABUSSAC (vegeu IBRAHIM ABU ISHAC)
- Miracle, platja del, a Tarragona **I**: 200
- Miralcamp **II**: 351 **IV**: 234
- Miralles **I**: 77
- MIRALPEIX, Esquiú de **II**: 158, 160
- Miralpeix **IV**: 119
- Miralpeix, senescal de **III**: 222 (vegeu també LEVIS, J. de)
- MIRAMAMOLÍN, MIRAMAMONÍ **I**: 431, 431 (vegeu també ABU ABDAL-LA MUHÀM-MAD EN NASIR; ABU IÚSUF IACUB)
- Miramar **II**: 351
- MIRAMBELL BELLA, Enric **II**: 333
- Miravalls **I**: 17, 53
- Miravet **I**: 97, 146, 176, 447
- MIRET I SANS, Joaquim **I**: 23, 42, 43, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 103, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 115, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 130, 137, 138, 139, 140, 146, 147, 148, 149, 151, 152, 153, 154, 160, 164, 167, 168, 179, 188, 189, 190, 192, 196, 197, 198, 199, 201, 202, 205, 209, 211, 216, 217, 218, 219, 220, 223, 224, 227, 229, 232, 233, 235, 238, 241, 242, 243, 244, 245, 249, 251, 252, 254, 260, 261, 262, 263, 266, 267, 268, 269, 270, 272, 276, 278, 281, 282, 285, 289, 290, 293, 297, 298, 299, 302, 303, 304, 307, 310, 311, 315, 316, 320, 321, 322, 324, 325, 327, 328, 329, 330, 331, 333, 335, 339, 340, 341, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 352, 353, 355, 356, 359, 361, 362, 364, 366, 367, 369, 372, 373, 376, 377, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 391, 392, 396, 398, 399, 400, 401, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 414, 415, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 425, 432, 433, 435, 436, 437, 439, 441, 442, 443, 448, 452, 453, 454, 455, 456, 458, 459, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 477, 480, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 497, 498, 499, 500, 501, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 521, 522, 523, 525, 527, 528 **II**: 35, 42, 46, 49, 53, 57, 67, 68, 69, 71, 73, 77, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 98, 99, 108, 110, 111, 120, 121, 123, 137, 138, 140, 143, 145, 146, 149, 152, 153, 168, 172, 178, 277, 282, 292, 311, 355 **III**: 28, 35, 45, 49, 330, 462, 487, 494 **IV**: 35, 40, 42, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 54, 56, 57, 66, 73, 74, 75, 82, 86, 96, 144, 248, 291, 311, 314, 396
- MIRÓ, En **IV**: 383, 383
- MIRÓ, Andreu **IV**: 383
- MIRÓ, Francesc **IV**: 383
- MIRÓ, Jaume **IV**: 383
- MIRÓ, Pere **IV**: 383
- MIRÓ I BORRÀS, Oleguer **IV**: 270
- MIRTO, Corrado **II**: 174
- Miseno, cap de **III**: 203
- Mislata **III**: 18 **IV**: 148, 255, 272, 284, 293
- Misratah **III**: 275

- Mistoua **III**: 409, 410, 411, 412, 416, 418, 419
- Mitilene (Metelí, Metelli, Metolí, Medelli, Lesbos), illa de **III**: 210, 210, 357, 357
- MITJÀ, Marina **IV**: 252
- MITJAVILA, Pere de **IV**: 235
- Moàbia **III**: 409, 410, 412, 416, 420
- Mòdena **III**: 154 **IV**: 312
- MÒDICA (МОHAC), comte de (vegeu CHIRAMONTE, M. de; MOSCA, Frederic)
- Mòdica **III**: 473, 473
- Modó **IV**: 297, 300
- Mogente (vegeu Moixent)
- MOHAMED (vegeu MAHOMET; MUHAMMAD)
- Moia **IV**: 397
- Moïsè, Filippo **II**: 28, 237 **III**: 19, 132
- Moisès **I**: 137 **II**: 175, 182, 182 **III**: 111, 111
- Moixent (Muixèn, Mogente) **I**: 375, 375, 379, 379 **IV**: 145, 338, 350
- Mola, la **I**: 380 **III**: 313, 405 **IV**: 77
- Mola, port de la **I**: 144, 145
- MOLAS, Joaquim **III**: 303
- Molentàrgius, estany de **III**: 463
- Molí, puig de **I**: 293
- MOLINA, Blanca de **II**: 227
- MOLINA, Ramon de **II**: 158, 207
- MOLINA, Àngel Luis **III**: 49
- MOLINA, Luis **II**: 47
- MOLINA LÓPEZ, Emilio **I**: 90, 220 **II**: 47
- Molina **I**: 437 **III**: 42, 314, 314 **IV**: 370, 397, 397
- Molinar, el, barri de Mallorca **II**: 100
- MOLINÉ I BRASÉS, Ernest **IV**: 402
- MOLINIER, Auguste **II**: 10
- MOLINIER, Émile **IV**: 391
- Molins de Rei **I**: 164 **II**: 356 **IV**: 322
- MOLL, Francesc de Borja **II**: 100
- Moll (vegeu Muel)
- MOLLAT, Guillaume **III**: 483 **IV**: 129
- MOMBLANCH Y GONZÁLBIZ, Francisco de Paula **I**: 389 **II**: 118
- Mònaco (Mònac, Mòneg) **III**: 456, 456 **IV**: 194, 194, 307
- Monachi Patavini Chronicon* **II**: 127
- Moncayo (Montcai) **II**: 228, 228 **III**: 456, 456 **IV**: 131
- Monclús **I**: 70
- Moncofa (Mencofa, Mencosa) **I**: 276, 318
- MONDÉJAR, marquès de **II**: 55
- Mòneg (vegeu Mónaco)
- Monells **IV**: 44, 68
- Monembasia (Malvasia) **III**: 210, 210, 333, 334, 335, 335, 392
- MONFAR I SORS, Didac **I**: 70, 72, 108, 109, 111, 112, 113, 114, 116, 120, 159, 204, 466 **II**: 27 **III**: 28 **IV**: 34, 38
- Monflorite **I**: 64, 65, 245
- Monforte, San Giorgio (Montfort) **III**: 327, 327
- Monistrol **IV**: 195, 196, 196, 231
- MONNET, Pierre **IV**: 32
- Monòpoli (Manòpol) **III**: 193, 193
- Monòver (Muntnòver) **III**: 314 **IV**: 76, 78, 145, 335, 338
- MONREAL Y TEJADA, Luis **I**: 70 **II**: 102 **III**: 93 **IV**: 353
- Monreale (Montreial) **IV**: 63, 63, 64
- MONSALVATGE, Francesc **I**: 447, 454
- Mont Aragó (Montaragó, Muntaragó) **I**: 101, 102
- Mont Aragó (Montaragó, Muntaragó), abat de **I**: 63, 65, 404, 406 **IV**: 90, 94, 95, 100
- Mont Sant Julià (vegeu Monte San Giuliano)
- MONTAGUT, Bernat de, bisbe de Saragossa **I**: 242, 242, 313, 338
- MONTAGUT, Elvira de **IV**: 69, 84
- MONTAGUT, Sanç Ferràndez (Sanxo Ferràndez) de **I**: 232, 232, 235, 237
- MONTAGUT I ESTRAGUÉS, Tomàs de **II**: 227 **III**: 51 **IV**: 148, 155, 164, 171, 293, 322
- Montagut, camp de, de Teruel (vegeu Monteagudo del Castillo)
- Montagut **IV**: 179 (vegeu també Monteagudo)
- Montalbà, comanador de **I**: 241, 244, 245, 512 **III**: 495 **IV**: 323, 323, 360, 360 (vegeu també BORDALLO, Alfonso; GÓMEZ

- DE ALBORNOZ, Fernando; TAUSTE, Fernando Ruiz de; VILANOVA, Vidal de)
- Montalban (Montalbà) **I**: 94, 242, 493 **IV**: 69, 83, 84, 108, 266, 273, 313, 365, 372, 380
- Montalbano (Montalbà) **III**: 413, 413, 422, 422
- Montaragó (vegeu Mont Aragó)
- Montargull **II**: 180
- Montaverner **I**: 486, 486
- Montbauló (Muntbauló) **II**: 150, 150, 151
- Montblanc **I**: 201, 201, 458, 511 **II**: 83, 123, 314 **III**: 493 **IV**: 19, 80, 130, 130, 131, 131, 169, 187, 191, 249, 253, 259, 343, 363
- Montboló **II**: 22
- Montbrí de la Marca **II**: 81
- Montbrú **II**: 326
- MONTBRUN, Pere de, arquebisbe de Narbona **II**: 270, 270, 278, 279, 279, 293
- MONTBUI, Berenguer de **IV**: 203, 204
- MONTBUI, Joan de **IV**: 410
- MONTCADA, Bearnesa de **IV**: 64
- MONTCADA, Beatriu de **II**: 35
- MONTCADA, Blanca de **IV**: 135, 199
- MONTCADA, Constança de, filla de Pere de Montcada **I**: 110
- MONTCADA, Elionor de, muller d'Àlvar de Cabrera **I**: 466
- MONTCADA, Elionor de, filla d'Àlvar de Cabrera **I**: 466
- MONTCADA, Elisenda de **IV**: 72
- MONTCADA, Francesc de **III**: 19
- MONTCADA, Galceran **II**: 144
- MONTCADA, Gastó, fill de Pere de Montcada **IV**: 98
- MONTCADA, Gastó de, bisbe d'Osca **III**: 495, 495
- MONTCADA, Gastó VII, vescomte de Bearn **I**: 60, 105, 105, 115, 115, 159 **III**: 31, 306, 306
- MONTCADA, Geralda de **I**: 120
- MONTCADA, Guillem de, bisbe de Lleida **I**: 110, 490, 495, 495, 515
- MONTCADA, Guillem de, senescal primer dels **II**: 34
- MONTCADA, Guillem de, senyor de Fraga **III**: 299 **IV**: 199
- MONTCADA, Guillem de, senyor de Tortosa (vegeu MONTCADA, Guillem Ramon I)
- MONTCADA, Guillem de, vescomte de Bearn **I**: 21, 27, 28, 29, 31, 37, 39, 59, 60, 60, 61, 62, 66, 75, 75, 76, 76, 77, 78, 78, 79, 80, 81, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 88, 97, 104, 105, 105, 106, 106, 110, 110, 113, 115, 115, 118, 123, 124, 125, 125, 126, 127, 127, 130, 131, 131, 133, 133, 134, 134, 135, 137, 140, 141, 141, 145, 148, 149, 150, 150, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 159, 171, 172, 187, 188, 202, 202 **II**: 67, 68, 75, 76, 76, 81, 83, 84, 84, 86, 89, 90, 91, 91, 92, 93, 99 **IV**: 47
- MONTCADA, Guillem Ramon de, comte d'Agosta **IV**: 407, 408, 408, 409
- MONTCADA, Guillem Ramon, fill de Pere I, senescal **I**: 110
- MONTCADA, Guillem Ramon de, el Gran Senescal **II**: 18, 34, 34, 35, 35, 36, 39, 40, 40, 41
- MONTCADA, Guillem Ramon de, senescal **I**: 73, 81, 88, 106, 110, 110 **II**: 76
- MONTCADA, Guillem Ramon I (Guillem), senyor de Tortosa, fill de Ramon de Montcada **I**: 188, 188, 190, 202, 202, 203, 231, 233, 254, 376, 376, 383, 383, 386, 386, 391, 391, 394, 490, 495 **II**: 83, 83, 143, 143, 144
- MONTCADA, Guillem Ramon (III) de **IV**: 311
- MONTCADA, Guillem Ramon de, de Sicília **III**: 319, 322, 330
- MONTCADA, Guillem Ramon de, vescomte de Bearn, pare de Guillem de Montcada, vescomte de Bearn **I**: 60, 60 **II**: 84
- MONTCADA, Guillema (de Bearn), muller de l'infant Pere **II**: 217, 331 **III**: 299, 306, 306, 315, 315
- MONTCADA, llinatge **I**: 19, 27, 29, 31, 32, 59, 61, 79, 81, 84, 88, 97, 106, 110, 115, 120, 127, 128, 134, 149, 156, 159, 186, 202,

- 408, 439, 466 **II**: 34, 35, 83, 85, 86, 90, 91, 100, 143, 156, 158, 184 **III**: 299
- MONTCADA, Margarida de **IV**: 50
- MONTCADA, Ot I de **III**: 51, 495, 496 **IV**: 13, 14, 16, 38, 38, 43, 72, 72, 78, 78, 90, 90, 92, 92, 94, 95, 96, 98, 106, 106, 121, 129, 130, 199, 311, 314
- MONTCADA, Ot de, fill d'Ot I **IV**: 72, 311, 323, 323
- MONTCADA, Ot de, nét d'Ot I **IV**: 72
- MONTCADA, Ot (Otic), senyor de Seròs i Mequinensa **IV**: 311, 311, 314, 314
- MONTCADA, Pere de **IV**: 97, 98, 121, 121, 144, 144, 146, 146, 153, 153, 157, 173, 192, 198, 199, 201, 202, 209, 210, 212, 213, 224, 226, 237, 240, 273, 274, 274, 293, 293, 318, 319
- MONTCADA, Pere de, mestre del Temple **I**: 521, 521, 522, 523 **II**: 143, 143, 144, 144
- MONTCADA, Pere I de, senescal **I**: 110, 110, 276, 418, 418 **II**: 244
- MONTCADA, Pere II de, senescal, senyor d'Aitona **I**: 110 **II**: 244, 244, 319, 350, 351, 353 **IV**: 72
- MONTCADA, Ramon de, senyor d'Albalat, senescal **I**: 110, 424, 425, 434, 447, 447, 490, 495 **II**: 319, 350, 350, 375, 376
- MONTCADA, Ramon de, senyor de Fraga **I**: 418, 418 **II**: 319, 350, 353
- MONTCADA, Ramon I de, senyor de Tortosa **I**: 89
- MONTCADA, Ramon II de, senyor de Tortosa **I**: 28, 29, 31, 81, 88, 89, 110, 110, 111, 113, 117, 117, 118, 119, 119, 120, 120, 122, 124, 125, 125, 126, 127, 134, 145, 145, 146, 148, 150, 150, 151, 153, 156, 157, 172, 187, 188, 188 **II**: 76, 76, 77, 78, 83, 89, 92, 93, 350
- MONTCADA, Ramon de **IV**: 135
- MONTCADA, Roger de **IV**: 98, 408, 409, 409, 410
- MONTCADA, Sibília de **IV**: 96
- MONTCADA, Sibil·la de **IV**: 105
- MONTCADA, Simó de **II**: 350, 350, 355
- MONTCADA, Teresa de **IV**: 311
- Montcada **I**: 19, 79, 79, 81, 82, 82, 83, 83, 135, 135 **II**: 35, 42, 42, 66, 331 **IV**: 103
- Montcada, torre de València **I**: 29, 39, 275, 276, 276, 277, 279, 279, 280, 280, 281, 282 **IV**: 84, 284
- Montcada, castell de **I**: 83, 83 **II**: 42, 331, 331
- Montcada, Pi dels **I**: 159
- Montcada, turó de **I**: 83, 83
- Montcaí (vegeu Moncayo)
- Montclar **I**: 125
- Montclús **IV**: 53
- MONTE CROCE, Riccold de **III**: 324
- Monte Erei **III**: 318
- Monte San Giuliano (Mont Sant Julià, Munt Sant Julià) **II**: 189, 189 **III**: 424, 424, 426, 427
- Monteacuto **IV**: 96
- Monteagudo (Montagut), de Múrcia **III**: 41, 42, 43, 314, 314
- Monteagudo, de Sòria **I**: 362, 414, 463 **II**: 120, 351, 380 **III**: 273, 297, 298 **IV**: 68, 339
- Monteagudo del Castillo **I**: 224, 224, 264
- MONTEALBANO, comte de (vegeu ANGLANO, B.)
- Montearagón **IV**: 83, 91
- Montebarlao, porta d'Esglésies **IV**: 51
- Monteflascone **II**: 180
- MONTENGA (MONTONGA), Egidius Rodericus (Egidi Rodens) **II**: 208, 208
- MONTERDE, Miguel **III**: 19
- Montesa (Montea) **I**: 383, 383, 394 **II**: 22, 116, 116, 117, 154, 154, 155, 155, 156 **III**: 37, 38, 487 **IV**: 149
- Montesa, mestre de **III**: 495
- Montesa, orde de **IV**: 14, 42, 69, 74, 79, 79, 84, 105, 105, 192, 277
- Montesa, riu **I**: 363, 373, 373, 375
- MONTESQUIU, Aligsen **II**: 298, 330
- MONTESQUIU, Bernat de **II**: 84, 84
- Montesquiu **II**: 298, 330, 330 **IV**: 218, 219, 224
- MONTFAVENC, Bertrand de, cardenal de Santa Maria d'Aquiro **IV**: 118, 118

- Montferran (vegeu Clermont-Ferrand)
 Montferrat, marquès de, gendre d'Alfons X
 I: 481
 Montferrat, marquès de (vegeu també
 JOAN PALEÒLEG; TEODOR PALEÒLEG)
 Montferrat **II: 232 III: 369**
 MONTFORT, comte de **III: 185, 187, 188, 188**
 MONTFORT, Simó de **I: 18, 19, 55, 56, 56, 60, 60, 61, 61, 62, 62, 66, 153 II: 56, 56, 57, 57**
 Montfort (Nonpot, Nompot) **I: 428, 428, 442 III: 43, 43, 313, 314 IV: 77, 371** (vegeu també Monforte)
 Montgai, castell de **IV: 78**
 MONTGRÍ, Guillem de, arquebisbe de Tarragona i sacristà de Girona **I: 81, 183, 183, 217, 217, 313, 313 II: 74, 74**
 Montiel **IV: 25, 26, 397, 398**
 Montjuïc **III: 93**
 MONTLLOR (MONTLAUR), Hug de **I: 267, 272, 272, 276, 277, 278**
 MONTLLOR (MONTLAUR), Joan de, bisbe de Magalona **I: 278**
 Montmagastre (Muntmagastre) **I: 109, 109, 124**
 Montmanell **II: 331**
 MONTONGA, Egidi Rodens (vegeu MONTONGA, Egidius Rodericus)
 MONTOLIU, Berenguer de **II: 365**
 MONTOLIU, Bord de **III: 411**
 MONTOLIU, llinatge **II: 365**
 MONTOLIU, Manuel de **I: 7, 23, 41, 43, 53, 54, 73, 78, 83, 84, 89, 98, 101, 111, 176, 300, 308, 476 II: 10**
 MONTOLIU, Simó de **III: 410, 411, 412, 413, 414, 415**
 MONTORNÉS, Elisenda Ximenis de **IV: 187**
 MONTORNÉS, Joan Ximenis de **IV: 187**
 Montornès, castell de **II: 331, 331 III: 36**
 Montornès, prop de Borriana **I: 164**
 MONTPAÓ, Berenguer de **IV: 203**
 MONTPAÓ (MUNTPAÓ), Bernat de **II: 207, 326**
 MONTPAÓ, Bramon de **IV: 203**
 MONTPAÓ, Ramon de **IV: 203, 203**
 MONTPPELLER, Ramon de **I: 52**
 Montpeller (Montpesller) **I: 16, 17, 39, 41, 47, 49, 49, 51, 52, 53, 53, 82, 164, 245, 290, 325, 328, 346, 346, 347, 348, 349, 349, 350, 351, 351, 352, 352, 353, 367, 388, 402, 416, 422, 435, 448, 454, 454, 455, 455, 471, 478, 478, 479, 480, 480, 491, 501, 501, 510, 524, 527 II: 43, 44, 44, 57, 67, 85, 102, 123, 123, 141, 162, 162, 289, 341 III: 26, 27, 27, 28, 28, 29, 30, 30, 36, 44, 45, 45, 46, 50, 57, 60, 61, 63, 69, 82, 84, 84, 85, 85, 199, 213, 253, 267, 304, 470, 503 IV: 19, 20, 38, 45, 46, 118, 120, 122, 123, 126, 130, 130, 131, 132, 133, 133, 163, 184, 220, 232, 237, 244, 361**
 Montpelleret **IV: 130**
 MONTPESAT, Francesc de **I: 106**
 Montpesller (vegeu Montpeller)
 Montreal **III: 273**
 MONT-REDON, Guillem de **I: 62, 62**
 Mont-reial (vegeu Monreale)
 MONT-RODON, Arnau de, bisbe de Girona
 IV: 196, 196
 MONT-RODON, Guillem de **II: 67**
 Montroi **I: 57, 322 IV: 286**
 MONT-ROIG, Berenguer de **III: 326, 326**
 Mont-roig **IV: 339**
 Mont-ros **IV: 179**
 MONTSENY, Ramon de **II: 265**
 Montseny **IV: 131**
 Montserrat, alqueria de **I: 382**
 Montserrat, monestir **II: 24, 81, 347, 348**
 IV: 69, 195, 195, 196, 231, 231
 Montsó **I: 19, 20, 30, 39, 53, 59, 61, 62, 63, 64, 64, 65, 66, 66, 67, 67, 68, 68, 69, 75, 77, 77, 78, 78, 79, 91, 98, 98, 99, 101, 107, 110, 133, 201, 210, 210, 229, 258, 313, 313, 407, 409, 418, 418, 419, 419, 420, 420, 421, 421, 422, 423, 447, 456, 456 II: 67 IV: 21, 50, 190, 191, 255, 260, 260, 261, 350, 364, 364, 365, 365, 367, 369, 410, 410**
 Montsoriu, castell de **II: 331, 331**

- Montuiri (Montueri) **I**: 165, 165, 166 **II**: 100 **IV**: 166, 166, 167
- MONYÓS (MUNIOZ), Pasqual **I**: 89, 90, 424
- MORA, Joan Esquerdo de (vegeu ESQUERDO DE MORA)
- MORA, Pedroçó de **II**: 247
- MORA, Sanç de **I**: 297, 297
- Mora **IV**: 97
- Móra **I**: 163 **III**: 349 **IV**: 381
- Mora, punta de **I**: 199
- Mora de Rubielos **I**: 58, 293
- MORANT (MORAT) DE GAUNES **III**: 101, 243
- Morea **II**: 135, 135 **III**: 68, 83, 186, 188, 275, 275, 363, 392, 393, 396, 397, 398, 402, 429, 430, 430, 431, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 438, 443, 444 **IV**: 128
- Morea, príncep de la (vegeu també CARLES D'ANJOU; FELIP DE SAVOIA; GUILLEM de VILLEHARDOUIN; MARGARIDA DE VILLEHARDOUIN)
- MOREI, Guillem **IV**: 295, 295, 296, 299
- Morei, carrer de Palma **IV**: 170
- Morel, castell de **II**: 56
- MOREL-FATIO, Alfred **I**: 11 **II**: 10
- MORELLA, Eixemèn Garcés de **IV**: 266, 267
- MORELLA, Pere de, bisbe de Mallorca **I**: 502, 502
- Morella **I**: 57, 87, 105, 222, 222, 223, 224, 224, 225, 225, 226, 226, 227, 228, 228, 229, 244, 264, 265, 275 **III**: 35, 36, 272 **IV**: 78, 79, 80, 187, 372
- Morella, castell de **I**: 225, 226, 228
- MORENO, Antonio **IV**: 382
- MORENO, Juli **IV**: 80
- MORERA, Emili **I**: 199 **III**: 59
- Morera, portal de la, de Puigcerdà **IV**: 242
- MORIELLO, Bernat de **IV**: 166
- Moros **IV**: 351, 365
- MORRO VENY, Guillem **IV**: 320
- Morvedre (Murvedre, Sagunt) **I**: 65, 29, 242, 242, 243, 269, 269, 278, 279, 280, 285, 295, 295, 360, 360, 443, 464, 490, 491, 491 **III**: 36, 59 **IV**: 26, 78, 79, 80, 102, 271, 272, 272, 273, 273, 283, 283, 365, 366, 366, 367, 369, 371, 372, 374, 374, 375, 376, 376, 377, 377, 378, 378, 381, 386, 388, 389, 389, 390
- Morvedre, riu (vegeu Palància, riu)
- MOSCA, Frederic, comte d'Albarigel (o comte de Mòdica) **II**: 207
- Mosquera **IV**: 151
- MOSQUEROLS, Pere **IV**: 153, 154
- MOSSET, Asmar (Asemar, Aïmar) **IV**: 113, 113, 114, 163, 163, 196, 196, 203, 213, 214, 219, 243, 244, 271, 271, 290
- MOSSET, Graïda de **IV**: 202
- Mosset **IV**: 314, 339
- Mota (vegeu Motta San Giovanni)
- Motone (Moton) **III**: 275, 275
- Motrone **II**: 235
- MOTT, Lawrence V. **II**: 236 **III**: 51, 53
- Motta San Giovanni (Mota) **III**: 325, 423, 423, 470
- MOXÓ Y MONTOLIU, Francisco de **I**: 53, 58, 82, 152, 453, 488, 493 **II**: 110 **IV**: 41, 50, 62, 68, 75, 77, 82, 83, 84, 85, 86, 9194, 97, 98, 234, 261, 266
- MOYA, Gonzalo **IV**: 328
- Moya (Moia) (Santa Cruz de Moya) **I**: 47, 471, 471 **IV**: 370
- Muel (Moll) **IV**: 350, 350
- Muela, torre (vegeu Aigües, torre de les)
- MUHÀMMAD ABENHUDELL, arrais de Crevillent **III**: 313, 313
- MUHÀMMAD I ALAHMAR, rei de Granada **I**: 402, 402, 418, 445, 445, 446, 447, 471, 489, 490
- MUHÀMMAD II ABOABDILL ABENNÀZAR, rei de Granada **I**: 500 **II**: 55, 55, 136, 136, 139, 139, 142, 143, 143 **III**: 52, 62, 88, 88, 95, 255
- MUHÀMMAD IV, rei de Granada **III**: 494, 494
- MUHÀMMAD V, rei de Granada **IV**: 32, 362-363
- MUHÀMMAD VI, rei de Granada **IV**: 362
- MUHÀMMAD BEN ALÍ BEN-MUSSA (vegeu ABU YAHIA)
- MUHÀMMAD BEN YÚSUF BEN HUD, rei de Múrcia **I**: 90, 434, 434

- Muixèn (vegeu Moixent)
- MULET I MAS, Mireia **I**: 173
- MUÑOZ GARRIDO, Vidal **I**: 424
- MUÑOZ JIMÉNEZ, María Isabel **IV**: 272
- MUÑOZ POMER, Maria Rosa **IV**: 113, 121, 336, 337, 350, 380
- Munt de Barques (Tripolitània i Cirenaica) **III**: 275, 275
- MUNTADA, Berenguer de (vegeu SAMUNTADA, B.)
- Muntagut (vegeu Montagut)
- MUNTANER, Caterina, filla de Ramon Muntaner **III**: 23, 425
- MUNTANER, Joan, cosí de Ramon Muntaner **III**: 385, 385, 421, 421
- MUNTANER, Joan, pare de Ramon Muntaner **III**: 11, 17, 25, 60, 385
- MUNTANER, Macari, fill de Ramon Muntaner **III**: 23, 23, 425, 425, 495, 495
- MUNTANER, Martí, fill de Ramon Muntaner **III**: 23, 23, 425, 425, 495, 495
- MUNTANER, Ramon **I**: 7, 8, 11, 12, 13, 26, 52, 55, 56, 94, 180, 216, 329, 336, 361, 371, 383, 513, 514, 522, 527 **II**: 8, 9, 15, 18, 20, 27, 28, 34, 44, 45, 71, 81, 116, 126, 127, 134, 135, 137, 140, 149, 162, 166, 167, 169, 174, 176, 177, 180, 182, 185, 200, 201, 202, 204, 210, 212, 218, 219, 220, 223, 225, 227, 229, 231, 233, 236, 237, 238, 239, 241, 248, 255, 256, 258, 266, 271, 285, 288, 298, 301, 303, 304, 309, 312, 313, 314, 322, 326, 329, 339, 340, 341, 343, 345, 346, 355, 356, 357, 363, 367, 368, 371, 373, 374, 378, 380, 381, 382, 386 **III**: 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 21, 22, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 49, 50, 53, 54, 55, 56, 57, 60, 60, 61, 63, 66, 67, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 82, 83, 84, 84, 85, 85, 86, 89, 90, 91, 94, 95, 96, 101, 105, 107, 110, 111, 112, 115, 116, 117, 120, 121, 124, 126, 128, 129, 131, 133, 134, 137, 138, 140, 146, 147, 151, 153, 160, 165, 166, 167, 168, 170, 172, 174, 180, 183, 184, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 207, 209, 210, 211, 214, 215, 216, 217, 221, 222, 223, 223, 225, 226, 227, 228, 230, 233, 238, 242, 243, 244, 248, 249, 252, 253, 254, 255, 256, 258, 260, 262, 263, 268, 272, 278, 279, 282, 285, 286, 289, 290, 291, 292, 293, 295, 298, 302, 303, 305, 306, 309, 310, 310, 311, 313, 315, 321, 322, 323, 324, 327, 327, 329, 333, 335, 336, 338, 340, 342, 343, 345, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 354, 354, 355, 356, 358, 358, 359, 359, 360, 361, 361, 362, 362, 363, 363, 364, 364, 365, 365, 366, 366, 367, 367, 368, 369, 370, 370, 371, 373, 374, 374, 375, 375, 376, 376, 377, 378, 378, 380, 380, 381, 381, 383, 383, 384, 384, 385, 385, 386, 386, 387, 387, 388, 388, 389, 389, 390, 390, 391, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 404, 405, 407, 412, 413, 413, 414, 414, 415, 415, 416, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 421, 422, 422, 424, 425, 425, 426, 429, 430, 431, 434, 435, 435, 436, 437, 438, 438, 439, 440, 441, 441, 442, 443, 443, 444, 445, 445, 446, 450, 455, 456, 457, 457, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 466, 467, 470, 471, 473, 474, 474, 476, 477, 480, 482, 482, 483, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 492, 495, 495, 498, 502, 504, 507 **IV**: 7, 11, 15, 19, 29, 35, 36, 43, 45, 47, 50, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 70, 71, 72, 87, 87, 116, 125, 126, 128, 128, 147, 167, 246, 306, 347, 384
- MUNTANYAGOL, Guillem de, trobador **III**: 81, 81
- Muntaragó (vegeu Mont Aragó)
- Muntndòver (vegeu Monòver)
- Muntperegrí **III**: 324
- MUNYIZ, Pero, mestre de Calatrava **IV**: 395
- MUNYOZ, Joan Ferrández **IV**: 82, 155, 155, 179, 224, 234, 238, 248, 265
- MUNYOZ (MUNYOÇ), Gil Sànxex **I**: 424, 424
- MUR, Acard (pare de l'Acardic) **IV**: 144

- MUR, Acard (Acardic, Arnau) **IV**: 144, 144, 157, 157, 173, 180, 180, 183, 264
- MUR, Bernat de, bisbe de Vic **I**: 338, 396
- MUR, Pere de **II**: 49
- MUR, Sibil·la de **IV**: 144
- MUR, Simó de **IV**: 144, 180, 180, 182, 339
- Mur, castell de **IV**: 144
- Muradal **II**: 14, 49, 49, 50, 168, 169
- MURATORI, Ludovico Antonio **I**: 173 **II**: 79, 125, 172 **IV**: 299
- MURAUT DE ROCAFORT, Guillem de **II**: 158
- Múrcia **I**: 12, 34, 35, 38, 90, 90, 92, 124, 296, 335, 343, 367, 379, 379, 380, 387, 388, 393, 395, 403, 415, 422, 424, 426, 429, 431, 431, 432, 433, 433, 434, 434, 435, 436, 437, 439, 440, 440, 441, 441, 442, 442, 444, 445, 446, 446, 447, 447, 448, 448, 449, 450, 451, 451, 452, 453, 453, 454, 454, 456, 470, 483, 484, 486, 499, 499, 500, 510 **II**: 16, 17, 21, 22, 38, 54, 54, 111, 112, 115, 136, 136, 137, 137, 138, 138, 139, 139, 143, 168, 180, 186, 214, 217 **III**: 12, 13, 14, 15, 35, 37, 41, 41, 42, 42, 43, 43, 44, 45, 45, 46, 47, 47, 48, 49, 49, 79, 80, 97, 191, 274, 300, 311, 311, 313, 313, 314, 314, 393, 404, 423, 445, 469, 489, 495, 498, 499, 499, 500 **IV**: 25, 35, 67, 68, 69, 76, 77, 77, 220, 235, 276, 276, 335, 347, 351, 351, 367, 370, 382, 383, 383, 397, 398
- Murell (vegeu Muret)
- Muret (Morel, Morell, Murell) **I**: 12, 18, 56, 56, 58, 59, 73, 112 **IV**: 46, 46
- Muret, batalla de **I**: 18, 56, 58, 59, 73 **II**: 11, 13, 17, 19, 56, 93 **III**: 30, 222 **IV**: 15
- MURGIM BEN SABIR (BEN MARGAN), cap de Trípoli **III**: 70, 71, 211, 211, 416, 417, 418, 425
- Murillo da Gàllego **I**: 66
- MURLES, P. de **I**: 347
- Muro, poble de Mallorca **I**: 165, 165
- Museros **I**: 275, 276, 280, 280, 281, 281, 282
- Museu del vi o Palau Reial, de Vilafranca del Penedès **II**: 381, 381
- Muso, Bartolomeo **III**: 484
- Musso, Riccardo **IV**: 298, 307
- MUSSONE, Baldovino, capità de Messina **II**: 195
- MUT CALAFELL, Antoni **I**: 191
- MUTGÉ I VIVES, Josefina **II**: 170 **III**: 97, 371, 375 **IV**: 47, 98, 146, 195, 234, 235, 291, 320, 329, 337
- NABOT, personatge bíblic **IV**: 211
- NA CLARA, Peric de **III**: 362, 362
- NA MUNTAGUDA, Guillem de **IV**: 64, 64
- NADAL, Pere **II**: 265
- NAIA (NAYA), Bertran de **I**: 152, 152, 268
- Nàjera **IV**: 25, 315, 337, 358, 395, 395
- Nampot (vegeu Montfort)
- NANGIS, Guillaume de **II**: 132, 302, 303, 311, 312, 321, 322, 351, 354, 358, 360, 361, 367 **III**: 219
- Nant **IV**: 220
- NANTEUIL, Gui, senescal de Carcassona **II**: 287, 287 **III**: 450
- NAPOLEÓ, emperador de França **I**: 146
- Nàpols **I**: 161, 509, 509, 510 **II**: 21, 23, 123, 126, 134, 134, 199, 200, 203, 204, 209, 235, 235, 240, 241, 241, 248, 250, 251, 251, 252, 252, 253, 253, 254, 256, 256, 362, 384 **III**: 13, 16, 39, 78, 83, 116, 118, 130, 142, 146, 155, 165, 166, 181, 183, 187, 191, 191, 193, 200, 200, 201, 201, 202, 203, 203, 206, 209, 211, 212, 212, 248, 261, 262, 263, 274, 278, 279, 279, 280, 284, 310, 315, 318, 321, 329, 388, 394, 395, 397, 399, 409, 423, 426, 428, 470 **IV**: 13, 35, 37, 37, 47, 69, 84, 118, 126, 307, 311, 401
- Nàquera **I**: 70
- NARBONA, Ermessenda de **I**: 51
- NARBONA, Guillem de **I**: 513
- NARBONA, Margarida de **I**: 188, 513
- NARBONA, Pere de, bisbe d'Urgell **IV**: 248, 248
- NARBONA, Sibil·la de **IV**: 314
- NARBONA VIZCAÍNO, Rafael **III**: 67, 274 **IV**: 92, 96, 115, 162, 235, 245, 287

- Narbona **I**: 39, 61, 62, 62, 325, 325 **II**: 10, 13, 261, 268, 271, 280, 280, 283, 286, 287, 288, 311, 313, 332, 341, 341, 344, 369, 372, 372, 378, 378 **III**: 60, 213, 231, 267, 268, 282 **IV**: 248, 400
- Narbona, arquebisbe de (vegeu AMELL, Pere; MONTBRUIN, P. de)
- Narbona, vescomte de (vegeu AMALRIC; EIMERIC)
- Narbonès, el **I**: 153 **II**: 14 **III**: 195, 213, 217
- Narbonès, Castell (vegeu Castell Narbonès)
- NARCÍS, Sant **II**: 357
- Naro **III**: 473
- NÀSAR, rei sarraí de Granada **III**: 405, 405, 408
- NASIR, En (vegeu ABU ABDAL-LÀ MUHÀM-MAD EN NASIR)
- Natolí (vegeu Anatòlia)
- Naval **I**: 516, 516
- NAVALHAS, GERALDA de **IV**: 314
- NAVARRA, Joana de **II**: 229, 260
- Navarra **I**: 65, 66, 148, 201, 229, 231, 231, 232, 232, 233, 234, 235, 235, 238, 239, 299, 299, 411, 469, 512 **II**: 23, 120, 120, 122, 149, 164, 165, 220, 220, 227, 227, 229, 229, 231, 232, 242, 242, 243, 246, 250, 251, 258, 258, 259, 260, 294 **III**: 94, 155, 162, 164, 164, 179, 179, 194, 195, 196, 196, 213, 215, 277, 494 **IV**: 68, 83, 86, 91, 111, 236, 260, 265, 284, 345, 345, 348, 358, 363, 370, 371, 371, 379, 392, 395
- Navarra, senescal de (vegeu MONTAGUT, Sanxo Ferràndez de)
- Navarrés **III**: 35
- NAVARRO ESPINACH, Germán **IV**: 82, 266
- NAVARRO OLTRA, Vicente Carlos **II**: 47
- NAVARRO, Imma **I**: 138 **IV**: 173
- Navata **IV**: 44
- Navas, pla de les **II**: 51
- Navas de Tolosa, batalla de les (vegeu Òbeda)
- Naxos **III**: 210
- NAYA, Bertran (vegeu NAIA, Bertran)
- Nebla (vegeu Niebla)
- Negrepont **III**: 17, 18, 384, 387, 387, 388, 388, 389, 389, 390, 391, 392, 397, 398, 401, 401, 404, 429 **IV**: 297, 300
- Neclas **IV**: 274, 286
- NEGRI, Teofilo Ossian de **IV**: 298
- NEOCASTRO, Bartolomé de **II**: 132, 134, 182, 198, 200, 213, 338, 357, 367 **III**: 90, 279, 284, 290, 292, 308, 428
- Neopàtria (Pàtria), ducat de **III**: 401, 410 **IV**: 29, 90, 409
- NER (vegeu REINER)
- NESIE, Raoul de, conestable de França **II**: 351
- NETTON, Ian Richard **II**: 182 **III**: 39
- NEUBRIGE, Guillem de **II**: 41
- NEVERS (NIVERS), comte de, navarrès **III**: 241, 242, 242, 243
- NEVERS (Nives), comtessa de **I**: 487, 487
- NEVERS (NIVERS, LIVERUS), duc de (vegeu FLORENCI d'Hainaut)
- Niça **IV**: 298, 307
- Nicastro (Nicastre) **III**: 184, 184
- NICOLAU, Antoni **IV**: 178, 178, 181, 182, 182
- NICOLAU III, papa **I**: 508 **III**: 175
- NICOLAU IV, papa **III**: 290, 324
- NICOLAU D'OLWER, Lluís **I**: 7, 23, 43, 112, 216, 304, 352, 356, 391, 426 **II**: 10, 20, 79, 297, 383 **III**: 17, 20, 174, 329, 333, 334, 336, 341, 342, 346, 347, 349, 362, 365, 374, 375, 376, 398, 400, 401, 402, 412 **IV**: 306
- NICOLLE, David **III**: 324
- NICOLOSO (NICHOLOS), mestre **I**: 245, 245, 246, 247, 248, 249, 249 **II**: 160
- Nicòsia **III**: 317
- Nicòtera (Nicòtena) **II**: 180, 201, 201, 202, 234 **III**: 117, 118, 118, 119, 120, 130, 187
- Nidoleres, torre de **IV**: 184
- Niebla (Nebla) **II**: 54
- NIETO SORIA, José Manuel **II**: 54
- Nifs (vegeu Nimfe)
- Nimes **II**: 288
- Nimfe (Nimfaion, Nifs) **III**: 343, 343
- Nisi, Giovanni de **II**: 207

- Nísida (Nízer, Niseta, anteriorment Nesis) **II**: 253, 253
- NIVES (vegeu NEVERS)
- NIZO, Arrigo **II**: 248
- Nogalt **III**: 42
- Nogata **III**: 318
- Noguera, la, comarca **I**: 117, 125 **II**: 158
- Noguera Ribagorçana, riu **I**: 515
- Nogueruelas **I**: 58
- Nompot (vegeu Montfort)
- Nonpot (vegeu Montfort)
- Nora (Nures) **IV**: 63, 63
- Normandia **II**: 288, 335 **IV**: 25, 205, 224, 311, 330
- Nostra Dona del Campello (Campillo?) **II**: 227
- Nostra Dona de les Taules, església de Montpeller (vegeu Santa Maria de les Taules)
- Nostra Senyora de la Victòria, capella de Mallorca **I**: 186
- Noto (Not) **III**: 192, 192, 473, 473 **IV**: 401, 401
- Nova (Ainos, actual Enez) **III**: 376, 376, 377, 378
- Novelda (Noetla, Noella, Novella) **I**: 427, 428 **III**: 41, 43, 43, 48, 313, 313, 405 **IV**: 77, 77, 78, 371, 392
- NOVELLES, Ot (Not) de **III**: 437, 437, 438, 440
- NOVELLET, En, joglar **III**: 506
- Noves **II**: 149
- NOYERS DE MAISY, Jean de (JOAN DE MESÍ) **III**: 388, 388, 391
- Nules (Nulles) **I**: 260, 269, 270, 290, 298, 318, 318, 320, 320, 321, 396 **II**: 144 **III**: 36 **IV**: 135, 366, 366, 367, 374
- NÚÑEZ, Pedro, mestre d'Uclés (vegeu GUZMAN)
- NUNYIS, Esteve **II**: 208
- NUNYO (NUNO) SANÇ (SANXES), nét de Ramon Berenguer IV **I**: 28, 29, 31, 33, 59, 59, 61, 62, 64, 65, 76, 77, 78, 78, 79, 79, 80, 80, 81, 81, 82, 83, 84, 84, 85, 88, 88, 110, 127, 130, 131, 133, 134, 134, 135, 135, 137, 145, 145, 146, 149, 150, 150, 151, 151, 152, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 162, 164, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 174, 182, 182, 183, 186, 187, 188, 190, 192, 192, 193, 194, 195, 203, 203, 204, 205, 217, 217, 333, 333, 338 **II**: 42, 49, 68, 68, 75, 75, 84, 84, 89, 92, 94, 96, 101, 104, 104, 105, 105, 108, 312 **III**: 36, 36, 219 **IV**: 47
- Nures (vegeu Nora)
- Nurra, península de la **IV**: 320
- NUS, Pere Garcés de (vegeu LUNA, P. G. de)
- NUTI, Giovanni **IV**: 298
- Nyerros **III**: 299, 306
- O'CALLAGHAN, Joseph F. **I**: 403 **II**: 54, 163
- O'CONNOR, Isabel A. **II**: 117
- OBLITES, Jaume d' **II**: 208
- OBLITES, Sanxo Martínez d' **I**: 465, 465
- Occitània **I**: 448
- ÒDENA, Andreu d' **I**: 499, 499
- ÒDENA, Ramon Guillem **I**: 463 **II**: 145, 145
- ODO, comte d' (vegeu EUS, comte d')
- Odogrillo, casal d' **II**: 195
- OFEGAT, Berenguer d' **II**: 208
- Ogliastra, regió **IV**: 52
- Oitura (vegeu Hoitura)
- Olbia **IV**: 52
- OLEGUER (AULEGUER), Sant **III**: 170, 170
- Olèrdola **I**: 162
- OLESA, Ramon d' **I**: 73
- Olesa, volta de N', de Palma (vegeu Valldig-na, portal de)
- Olesa de Bonesvalls **II**: 380
- OLGIATI, Giustina **III**: 324
- Oliana **I**: 127, 127
- OLIBA, Bernat **IV**: 235, 236
- Oliete **I**: 64
- Oliguera, punta d' **III**: 237
- OLIVA, Anna Maria **I**: 140 **III**: 73, 468 **IV**: 44
- Oliva **I**: 346 **IV**: 113, 113, 131, 374
- OLIVAR, Marçal **I**: 45

- OLIVAR BERTRAND, Rafael **II**: 217 **IV**: 282, 399
- OLIVELLA, Bernat, arquebisbe de Tarragona **I**: 495, 498, 502, 502, 513, 527 **II**: 382, 382 **III**: 59, 167, 167, 197, 198, 198, 257, 267
- OLIVER, personatge de la *Chanson de Roland* **III**: 101, 101
- OLIVER, Bernat, bisbe d'Osca **IV**: 175, 175, 184, 184, 189, 189
- Oliver de Termes **I**: 80
- OLIVERES DE PICÓ, Elisabeth **IV**: 245, 402
- OLIVERS, Bernat **II**: 84, 84
- "Oliveta", l', galera de Roger de Flor **III**: 324
- OLLER, Berenguer **II**: 25, 263, 263, 264, 265, 265
- OLMS (OMS), Berenguer d' **IV**: 239, 239, 326, 333
- OLMS (OMS), Berenguer d', fill **IV**: 239
- OLMS, Francesc d' **IV**: 186, 186
- OLÓ, Elisenda d' **II**: 86
- Olocaive **IV**: 286
- Olocau (Alocau) **III**: 35 **IV**: 69
- OLOMAR, Guillem **IV**: 51, 56, 60, 61, 66, 66, 77
- Olorda **IV**: 322
- Oloró, de Bearn **III**: 281, 281, 282, 282, 284
- Oloró, de Mallorca (vegeu Alaró)
- Oltrera (Otrera, Ultrera) **IV**: 220, 220
- OLZINELLES, Bernat d' **IV**: 82, 155, 234, 234, 238, 248, 281, 281, 285, 290, 318, 318, 319, 326, 348, 348
- OMBAU, Arnau **IV**: 234, 234
- OMBERT, Francesc **IV**: 193
- Omeladès (Aumelàs), comtat d' **IV**: 130, 163, 237, 237
- Onda **I**: 270, 270, 290, 290, 291 **III**: 36 **IV**: 277
- Ondara **I**: 383, 384, 386 **IV**: 314
- Ondarrabia (Fuenterrabia, Fonterrabia) **II**: 226, 226
- Ontinyent **I**: 385, 454, 454, 486, 486 **IV**: 69, 198, 387
- Onyar, riu **II**: 335, 335, 372
- ORCÁSTEGUI GROS, Carmen **IV**: 93, 282
- Ordinacions* de Pere el Cerimoniós **IV**: 149, 236
- ORELLA, Ato (Atorella?) **II**: 49
- Organyà **IV**: 241
- Òrguena (possiblement Uargla) **II**: 47, 47, 48
- Orguglioso (Erguloso), castell d' **IV**: 52, 52
- ÒRIA, barons d' **IV**: 52, 52, 291
- ÒRIA, Bernabeu (Barnabó) d' **IV**: 52, 52, 62
- ÒRIA, Brancaleó d' **IV**: 52
- ÒRIA, Fabiano Rosso (Fabià Marrós) d' **IV**: 308, 308
- ÒRIA, Mateu d' **IV**: 135, 235, 325
- ORIA, muller de Sanxo Martínez Oblites **I**: 465
- ORIA, Pero Ramírez d' (Pere REMÍREZ) (vegeu RAMÍREZ D'ORIA, P.)
- ÒRIA, Tisi (Tití, Ticino, Tedisino) d' **III**: 324, 324
- Orient **I**: 12 **III**: 17, 19, 20, 228, 320, 322, 330, 358, 368 **IV**: 297, 299, 300, 321
- Orient, de Mallorca **I**: 188
- Orifany, porta de Càller **IV**: 65
- Orihuela (vegeu Oriola)
- Orimbloi **I**: 486, 486
- Orinella **I**: 79
- Oriola **I**: 137, 380, 427, 428, 429, 431, 431, 432, 432, 433, 433, 434, 440, 440, 441, 441, 442, 451, 452, 453 **II**: 137, 138 **III**: 14, 41, 43, 48, 49, 311, 313, 314, 314, 405 **IV**: 77, 77, 144, 240, 246, 265, 276, 347, 358, 371, 380, 380, 381, 381, 382, 382, 383, 383, 384, 386, 386, 387, 387, 389, 390, 398, 399
- Oristano (Oristany) **IV**: 15, 44, 44, 48, 48, 94, 309, 310, 338
- Orlando, cap d' **III**: 318, 318, 322, 327
- Orleans **II**: 149
- Orlina, vall de l' **II**: 279
- Ornat **I**: 99 **II**: 81
- ORÓS, Martí Pérez (Sanxo) d', castellà d'Amposta **IV**: 54, 54, 55, 55, 74, 74
- ORÓS, García **IV**: 55
- Orozco, Íñigo López de **IV**: 346, 363

- Orpesa **I**: 105, 267, 297, 301, 302, 303, 303, 311 **II**: 98 **III**: 36 **IV**: 105
- ORREO, Giovanni d', dit Escotus **II**: 368
- ORRIGO, tudesc **III**: 461, 462
- ORRIOLS (URRIOLS), Bernat d' **I**: 510, 510
- ORRIOLS, Bernat d' **IV**: 411
- Orriols **I**: 510
- Orrios **I**: 66
- ORSI LÁZARO, Mario **IV**: 317, 320
- ORSINI, llinatge **IV**: 118
- ORSINI, Joan I, de Cefalònia **III**: 444
- ORSINI, Matteo Rosso, ardiaca de Santa Maria in Portico **II**: 181
- ORSINI (ORSINIS), Napoleó, cardenal de Sant Adrià **II**: 133 **IV**: 62, 118, 118, 120
- ORTA (ORTHE) (Arnau Ramon II o III), vescomte d' **IV**: 316, 316
- Orta (Ortafà?), castell d' **IV**: 217, 217
- ORTA (vegeu HORTA)
- ORTEGA PÉREZ, P. **IV**: 282
- ORTHE, vescomte (vegeu ORTA)
- ORTÍ GOST, Pasqual **I**: 154, 164 **II**: 356 **IV**: 136, 142, 163, 235, 303, 316, 319, 322, 364, 388
- ORTIZ, Rodrigo **I**: 224, 224
- ORTUÑO SÁNCHEZ-PACHECO, José María **III**: 48
- Orxeta **III**: 35
- OSA, Ximèn Pérez de **II**: 247
- Osán **I**: 69
- OSCA, Domingo **II**: 220, 227
- OSCA, Jaume Ximénez d' **IV**: 235, 236, 242, 244
- OSCA, Joan **II**: 173
- Osca **I**: 23, 24, 31, 37, 39, 53, 57, 64, 65, 69, 69, 70, 70, 71, 72, 77, 78, 79, 79, 80, 81, 83, 86, 86, 96, 97, 98, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 104, 107, 110, 115, 200, 207, 216, 221, 282, 282, 290, 290, 291, 292, 292, 403, 404, 404, 407, 414, 417, 417, 418, 419, 421, 457, 459, 465, 466, 467, 488, 498, 515, 516, 518, 519 **II**: 42, 57, 147, 148, 262 **III**: 268, 281 **IV**: 80, 101, 158, 175, 175, 193, 255, 256, 264, 348, 369, 370
- Osca, catedral d' **I**: 65
- Osca, bisbe d' (vegeu CANYELLES, V. de; MONTCADA, G. de; OLIVER, B.; SARROCA, J.; SOLÀ, D.; URREA, R.)
- Osilo **IV**: 61, 324
- Osona **I**: 62, 62
- Osona, comte d' (vegeu BERNAT DE CABRERA)
- Osona, comtat d' **IV**: 183, 198, 315
- Osor, vall d' **IV**: 151
- Ostalric (Àustria), fill del duc d' (vegeu BADEN, Frederic de)
- Òstia (fou —port— de Roma) **II**: 126, 126 **III**: 262, 262
- Ostoles (vegeu Hostoles)
- OSTOR, Galueran (Galceran) d' **II**: 177
- OSTOR, Guerau **II**: 208
- OT de Brunswick **II**: 130 **IV**: 405
- OTEIZA, Nicolás López d' **IV**: 274
- Otiell (vegeu Utiel)
- Otranto (Otrento, Trento) **II**: 135 **III**: 38, 38, 192, 192, 209, 212, 263, 276, 290
- Otrera (vegeu Oltretera)
- Ou, castell de l' **II**: 256
- OULOMAR, Guillem **III**: 462, 468
- OVIDI **I**: 410
- Pacs, castell de **IV**: 216
- PADILLA, mestre de Santiago **IV**: 385
- PADILLA, Diego García de, mestre de Calatrava **IV**: 331, 385
- PADILLA (PADELLA), María de **IV**: 24, 329, 385, 385
- PADILLA, Paul **I**: 71 **II**: 102 **III**: 93, 276 **IV**: 353
- PAGÀ DE MALLORCA, fill natural de l'infant Ferran **IV**: 161, 218, 218, 219, 229
- PAGAROLAS I SABATÉ, Laureà **I**: 97, 110, 146, 188, 210, 267, 408, 447, 475, 501, 513, 515 **II**: 143 **III**: 299
- PAGÈS, Amadeu **I**: 7 **III**: 459 **IV**: 8, 35, 59, 63, 65, 66, 67, 76, 87, 93, 106, 116, 117, 119, 120, 122, 150, 167, 178, 179, 180, 184, 196, 197, 201, 204, 205, 210,

- 211, 214, 217, 218, 220, 221, 224, 238, 241, 245, 247, 262, 316, 329, 344, 349, 366, 371, 386, 389, 391, 400, 408, 411, 412
- PAGÈS I PARETAS, Montserrat **I**: 77, 126
- Pahuli **IV**: 315
- PAIANO (vegeu PORTELLA, Romeu)
- PAILHÈS, Claudine **IV**: 346
- País Valencià (vegeu València)
- PALACIOS MARTÍN, Bonifacio **III**: 502
- PALAFOLLS, Guillem de **II**: 85, 86
- Palafolls **II**: 332
- Palafolls, castell de **II**: 86, 331
- Palafrugell **I**: 197 **II**: 294 **III**: 234, 238, 238
- PALAMIDES **III**: 101, 242
- Palamós **II**: 294, 345, 345, 366 **III**: 78, 92, 246, 310
- Palància, riu **I**: 242, 278, 298, 298, 299 **III**: 286 **IV**: 102, 373
- PALASÍN (PALANZÍ), Arnau **I**: 64, 64
- PALASÍN (PALASÍ), P. **I**: 302, 302
- PALASÍN, García Gomis **III**: 389
- PALASÍN (vegeu ATORELLA)
- Palasol (vegeu Palazzolo)
- PALAU, Berenguer de **IV**: 197, 198, 202
- PALAU, Constança de **I**: 448
- PALAU, Pere de **I**: 119, 119
- Palau, carrer de Palma (Palau Reial) **IV**: 170
- Palau, castell de **IV**: 217
- Palau, orde del **I**: 471
- Palau del Vidre, el **II**: 313
- Palau Major (Palau Comtal) de Barcelona **I**: 130
- Palau-sator **IV**: 203
- Palau-surroca **IV**: 198
- Palazzolo (Palasol) **II**: 195 **III**: 473, 473
- Palerm **I**: 67 **II**: 42, 173, 173, 174, 175, 175, 176, 176, 182, 190, 190, 191, 191, 192, 192, 193, 196, 198, 213, 235, 236, 237, 237, 387 **III**: 90, 105, 109, 110, 111, 112, 113, 113, 115, 135, 172, 173, 174, 175, 178, 261, 261, 294, 295, 301, 308, 309, 318, 328, 329, 393, 424, 426, 436, 439, 471, 472
- Palestina **II**: 134
- PALIÀLOGO (vegeu PALEÒLEG)
- Palinuro (la Pel-lunuda) **III**: 184, 184, 185, 262, 262
- PALISI, Damià de **III**: 413
- Palissada, barri de Càller (vegeu Stampace)
- PALIZZI (APOLOIS), Vicinguerra (Venxinguerra) de **III**: 474, 474
- PALLARÈS, Ferrer de, prebost de Tarragona i bisbe de València **I**: 137, 137, 138, 162, 162, 165, 165, 172, 185, 185, 213, 391 **II**: 99, 101, 101, 104
- PALLARÉS GIL, Matías **I**: 57, 219, 220, 224, 227, 229
- PALLARS, Arnau Roger de, nebot del comte de Pallars **II**: 158
- PALLARS, Artal de **IV**: 229, 229, 230, 239, 239, 240, 241, 242
- PALLARS, Beatriu de **IV**: 144
- PALLARS, Violant de **IV**: 75
- PALLARS, comte de (vegeu també ARNAU ROGER I; ARNAU ROGER II; HUG ROGER; RAMON ROGER I; RAMON ROGER II)
- PALLARS, Roger Bernat (Roger) de **IV**: 194, 199, 199, 202, 205, 230, 246
- Pallars **I**: 413 **II**: 23, 81, 81, 146, 158 **IV**: 67, 90, 103, 144, 187, 193, 193, 209, 274, 396
- Pallars Sobirà **IV**: 180
- PALLEROLS, Arnau de **IV**: 245
- Palma (vegeu Mallorca, ciutat de)
- Palma, badia de **I**: 149 **II**: 90
- Palma, la, de Gandia **I**: 354, 354 **III**: 35
- Palma de Sols (ant. Sulcis) **III**: 458 **IV**: 15, 48, 48, 49, 49, 50, 51, 63, 63
- Palmas, golf de **IV**: 48
- Palmas de Sulcis **IV**: 50, 66
- PALOMERA, Na, veïna de Peralada **III**: 225
- Palomera, la **I**: 27, 142, 144, 145, 145, 199 **II**: 87, 87, 89, 90, 96 **IV**: 143, 145, 146, 172
- Palos, cap de **I**: 434
- PALOU, Berenguer de, bisbe de Barcelona **I**: 28, 31, 134, 136, 136, 137, 137, 149, 149, 156, 158, 166, 172, 174, 174, 183, 190,

- 192, 192, 203, 313, 338, 341, 341 **II**: 49,
72, 72, 73, 74, 82, 83, 83
- PALOU, Bernat de **IV**: 319, 361
- PALOU, Guerau de **IV**: 318, 319
- Pals **I**: 81, 197, 197
- Pamplona **I**: 63 **II**: 120
- Panàguila, riu **I**: 390
- PANCRAZIO GIUSTINIANO (PANGRAT) **IV**:
296, 296
- Panidón (Panido, Pànion) **III**: 355, 355,
356, 362, 363, 365, 366
- Panissars **I**: 213 **II**: 10, 13, 15, 16, 24, 25,
267, 286, 286, 289, 293, 295, 295, 296,
296, 297, 298, 298, 300, 301, 302, 303,
305, 306, 306, 308, 309, 309, 310, 312,
313, 313, 314, 314, 315, 315, 316, 338,
340, 342, 371, 372, 372, 374, 374, 375,
377, 377, 378 **III**: 50, 211, 215, 216, 219,
219, 228, 247, 249, 250, 305 **IV**: 19, 120,
124, 124, 182, 182, 183, 191, 200, 200
- Panissars, muntanya de (vegeu Albera)
- Pantaleu, illa del **I**: 144, 144 **II**: 87, 87
- Pantaleu, puig del **I**: 145
- Pantel·lària (Pantelena, Pantanella) **III**:
426, 426
- Panto, llac de **IV**: 408, 408
- PAOLO, Cristoforo de **IV**: 295
- PAPIOL, Ramon de **IV**: 145
- PAQUIMERES, cronista grec **III**: 324, 336,
349, 353, 354, 359, 361, 369, 376
- “Paradís”, nau **I**: 209
- PARASSOLS I PI, Pau **III**: 306
- PARAVICINI, Agostino **III**: 73
- PARAVISINI, Beltramo (Bertraminus),
bisbe de Chieti **IV**: 106, 106, 107, 107,
108
- Pardines **I**: 153
- PARDO, Aznar, majordom d’Aragó **I**: 58, 58
II: 50
- PARDO DE LA CASTA, Aznar **IV**: 282
- PARDO DE LA CASTA, Pedro **IV**: 282, 282
- PARETSTORTES, Pere Arnau de, prior de
Catalunya **IV**: 337, 337
- PARIAN (vegeu PRÍAM)
- PARIS **III**: 352
- PARIS, Gaston **II**: 19, 58
- París **II**: 23, 149, 233, 362 **III**: 22, 74, 76 **III**:
139, 180, 213, 214, 281, 302 **IV**: 165,
225, 344
- Paros **III**: 210
- PARPAL I MARQUÈS, Cosme **III**: 288, 289
- PARRANA DE GUALANDIS, Jacobo de **III**:
484
- Partidas, Las **II**: 169, 245 **III**: 135, 362 **IV**:
236
- Pas de Calais, departament **IV**: 262
- PASCUAL, Guillermo **III**: 79
- PASQUAL, Jaume (Jacme), frare predicador
IV: 152
- Pasqües, puig de les **I**: 242, 242
- Passàquia (vegeu Lampsaki)
- Passero, cap de (Capupàsser) **III**: 144, 144
- Passetà (vegeu Possitano)
- PASTOUREAUX, Michel **IV**: 32
- PASZTOR, Edith **II**: 174
- Paterna **I**: 269, 269, 320, 321, 321 **III**:
35 **IV**: 284
- Paternó **III**: 315, 315, 317, 327
- PATI, Peregrí **III**: 411, 412, 415, 420
- PATOT, Ramon, mestre del Temple **I**: 241,
241, 242, 243, 244, 249, 249, 250, 251,
251, 267, 267, 272
- Patràs (Patraix) **III**: 275, 275, 430 **IV**: 286
- PATXOT I JUBERT, Rafael **I**: 7 **II**: 7 **IV**: 8, 9
- PAU, Guillem de **II**: 310, 310, 311
- PAU, Guillem Ramon de **I**: 213
- PAU, Sant **I**: 48
- PAUC, Estel·la de (vegeu CASTEL·LNOU, E.
de)
- PAULINO, Elea **III**: 497 **IV**: 71
- PAULO, Cristoforo **IV**: 290
- Pavia **II**: 283, 283
- PAVONI, Romeo **I**: 140 **III**: 73, 468 **IV**: 44
- PÉCOUT, Thierry **III**: 74
- Pedra Bona **II**: 52, 52
- Pedralba **I**: 245
- Pedralbes, monestir de **III**: 490 **IV**: 43, 240
- Pedregués **IV**: 286
- Pedrés **IV**: 171
- Pedreso, castello (vegeu Petrés, castell)

- Pedro, don, germà del rei d'Aragó (Pere Ferrandis Híxar o Pere d'Ayebre) **II**: 338
- Pedrola **I**: 516 **IV**: 365
- Pedrosas, las **I**: 328
- Pedroses **I**: 465
- Pego **I**: 389, 389, 397, 401, 401 **II**: 119
- PEGUERA, família **IV**: 340
- Peguera **IV**: 145, 147, 147, 148, 149, 150, 151, 151, 152, 230
- PEIRONET (PEYRONET), fra Pere **I**: 471, 471
- PEITAVÍ, Joan **IV**: 206
- PELARRAVA, fra Ramon de **I**: 213
- Pelegrinyó, castell de **I**: 109
- PELLA I FORGAS, Josep **I**: 308 **II**: 286
- Pel-lunuda, cap de la (vegeu Palinuro)
- Peloponès, el **IV**: 297
- Pen de Dàtil (vegeu Pentedatilla)
- PENA, Jordà de, germà de Ferran Sanxis
Castre **II**: 147, 147, 148, 149
- Pena, Nostra Senyora de **IV**: 254
- Penacadell (vegeu Benicadell)
- Penacadell, castell de **IV**: 87
- Penàguila **I**: 390, 390, 391, 392 **II**: 119 **III**: 35 **IV**: 79
- Penalba **I**: 148
- Pena-redona (vegeu Peñaredonda)
- Peñarredonda (Pena-redona) **I**: 238, 238
- Pena-roja (Penya-roja) **I**: 224
- Penedès, el **II**: 267 **III**: 260
- Península Ibèrica **II**: 69, 139, 185 **III**: 268 **IV**: 262, 277, 382
- Peníscola **I**: 19, 70, 82, 84, 89, 92, 103, 110, 122, 222, 222, 225, 253, 263, 264, 265, 267, 267, 311, 311, 328, 328, 332 **II**: 69, 69, 71, 71, 144 **III**: 36, 78, 92 **IV**: 135, 362
- Pentecosta **I**: 382, 383, 383
- Pentedatilla (Pen de Dàtil, Peu de Dàtil) **III**: 131, 132, 276, 325
- Penya (Pena) de Xixona **II**: 142, 142
- Penya-redona **I**: 238
- Penya-roja (vegeu Pena-roja)
- Penyes, torre del (Alponyes) **IV**: 269, 269
- PÉQUIGNOT, Stéphane **III**: 94 **IV**: 32, 66, 70, 72, 76, 84, 90, 127, 204
- Pera, mas de la **IV**: 203
- Pera, cap de la (actual Capdepera), a Mallorca **I**: 81, 91, 209, 211, 213, 213, 215, 220 **IV**: 297
- Pera, prop de Costantinoble **III**: 336, 337, 337, 357 **IV**: 23, 292, 298, 298, 299
- Peralada (Petrae Latae) **II**: 16, 24, 271, 310, 311, 312, 312, 313, 314, 314, 318, 319, 320, 321, 321, 322, 322, 323, 373, 378 **III**: 11, 17, 18, 21, 21, 22, 23, 25, 33, 56, 60, 60, 220, 220, 221, 221, 222, 223, 224, 225, 225, 226, 226, 227, 248, 249, 249, 250, 252, 252, 277, 304, 305, 329, 329, 424, 471, 471 **IV**: 178, 221
- PERALTA, Arnau de, bisbe de Saragossa **I**: 366, 391, 391, 393, 393, 396, 414, 414, 415, 417, 417, 418, 421, 421, 422, 465, 465
- PERALTA, baronia de **IV**: 98
- PERALTA, família **IV**: 49
- PERALTA, Guillem de **I**: 91 **II**: 49 **IV**: 49
- PERALTA, Guillem de **IV**: 401, 401
- PERALTA, Jordà **I**: 109
- PERALTA, Ramon **I**: 109, 109, 110
- PERALTA, Ramon de **III**: 455, 479, 479, 480, 481, 482, 485, 485 **IV**: 45, 49, 49, 53, 67, 67, 68, 92, 92, 97, 97, 98
- PERALTA, Sibil·la de **III**: 479 **IV**: 49
- Peralta de la Sal **IV**: 92
- PERAMOLA, Berenguer de **II**: 49
- PERAPERTUSA, Pere de **IV**: 222
- PERARNAU, Josep **IV**: 405
- PERATALLADA, Bernat de **II**: 214, 214, 221, 226, 227 **III**: 156, 156, 157, 158, 159, 160, 160, 161, 166
- Peratallada **IV**: 103
- PERAY, Josep de **I**: 137
- PERCEVAL LO GALOIS **III**: 101, 242
- Perda Santu Giorgi (vegeu Sant Jordi, capella de)
- PERE (primer nom de Jaume I) **I**: 54
- PERE I EL CATÒLIC **I**: 12, 16, 17, 18, 19, 25, 51, 51, 52, 53, 53, 54, 54, 55, 56, 56, 57,

- 58, 59, 60, 60, 61, 63, 64, 66, 67, 75, 78, 90, 91, 97, 99, 106, 108, 110, 112, 135, 170, 219, 238, 314, 337, 354, 364, 372, 395, 470, 507, 508 **II**: 16, 17, 18, 33, 34, 34, 42, 42, 43, 43, 44, 44, 45, 47, 47, 49, 49, 50, 50, 51, 52, 52, 53, 53, 56, 56, 57, 57, 59, 67, 68, 263 **III**: 11, 24, 25, 25, 26, 26, 27, 28, 28, 29, 30, 30, 36, 73, 73, 83 **IV**: 15, 46, 46, 47, 304
- PERE II EL GRAN I**: 12, 25, 35, 36, 66, 72, 79, 82, 125, 130, 133, 187, 213, 221, 267, 267, 302, 413, 414, 424, 424, 426, 428, 429, 431, 433, 435, 438, 439, 447, 450, 450, 451, 456, 458, 463, 464, 465, 467, 468, 470, 472, 472, 473, 477, 484, 488, 489, 490, 490, 491, 492, 493, 494, 496, 497, 498, 500, 500, 501, 510, 510, 511, 512, 512, 513, 514, 515, 515, 516, 516, 517, 518, 519, 519, 523, 523, 524, 524, 525, 526, 526, 527, 528 **II**: 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 22, 23, 24, 25, 28, 33, 33, 34, 40, 43, 55, 110, 122, 122, 123, 123, 124, 134, 136, 137, 137, 138, 138, 143, 144-388 **III**: 11, 12, 13, 14, 16, 17, 22, 25, 31, 31, 32, 36, 37, 38, 38, 39, 42, 42, 43, 43, 44, 45, 45, 46, 47, 50, 51, 51, 52, 53 54, 56, 57, 63, 64, 65, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 71, 72, 73, 73, 78, 79, 80, 81, 82, 82, 83, 83, 84, 85, 86, 86, 87, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 94, 95, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 107, 108, 109, 110, 111, 111, 112, 113, 113, 114, 115, 116, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 133, 134, 134, 135, 136, 137, 138, 138, 139, 140, 141, 142, 144, 147, 148, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 153, 154, 155, 156, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 164, 165, 165, 166, 167, 167, 168, 168, 169, 170, 172, 174, 175, 175, 176, 177, 178, 179, 179, 180, 181, 181, 182, 183, 185, 187, 188, 191, 193, 194, 195, 196, 196, 197, 197, 198, 198, 199, 199, 200, 201, 202, 203, 205, 206, 207, 207, 208, 209, 209, 211, 212, 212, 213, 213, 214, 214, 215, 215, 216, 216, 217, 219, 220, 221, 221, 224, 225, 226, 227, 229, 230, 230, 231, 232, 233, 234, 239, 240, 241, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 252, 253, 254, 255, 255, 256, 256, 257, 258, 258, 259, 260, 260, 264, 264, 267, 268, 269, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 278, 281, 285, 285, 289, 290, 294, 295, 296, 299, 305, 308, 308, 309, 314, 320, 322, 330, 333, 375, 394, 423, 427, 459, 468, 491 **IV**: 16, 19, 41, 70, 72, 72, 90, 99, 100, 112, 122, 122, 123, 124, 124, 125, 125, 126, 133, 134, 149, 247, 260, 286, 289
- PERE III EL CERIMONIÓS I**: 7, 8, 11, 12, 13, 15, 47, 187, 198, 216, 264, 477, 487 **II**: 8, 9, 15, 20, 22, 169, 263, 265, 267, 270 **III**: 41, 56, 60, 107, 175, 205, 253, 420, 445, 455, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 466, 467, 468, 469, 479, 486, 487, 488, 488, 491, 492, 493, 494, 497, 502 **IV**: 7, 8, 11, 16, 17
- PERE**, comte d'Urgell **IV**: 337, 337, 360, 372, 381, 381, 382, 390, 390
- PERE DE COURTENAY**, emperador de Constantinoble **I**: 221
- PERE III**, jutge d'Arborea **III**: 494, 494, 496 **IV**: 70, 75, 96, 96, 144, 147, 338
- PERE I el Cruel**, rei de Castella **IV**: 11, 12, 24, 25, 26, 32, 32, 81, 136, 157, 311, 313, 315, 316, 327, 327, 328, 328, 329, 329, 330, 330, 331, 333, 335, 336, 336, 338, 338, 340, 341, 343, 344, 344, 345, 345, 346, 346, 347, 347, 348, 348, 351, 351, 352, 352, 354, 355, 356, 356, 357, 358, 359, 360, 360, 361, 362, 362, 363, 363, 364, 364, 365, 365, 366, 366, 367, 369, 370, 371, 371, 372, 373, 373, 374, 374, 375, 376, 376, 377, 377, 378, 378, 379, 380, 381, 381, 382, 383, 384, 385, 385, 386, 386, 387, 387, 388, 389, 389, 390, 393, 393, 394, 395, 396, 396, 397, 397, 399, 399

- PERE I el Cruel, rei de Portugal **IV**: 32, 32, 377, 385
- PERE II, rei de Sicília **III**: 471, 471 **IV**: 112, 289, 289, 398, 398
- PERE I, rei de Xipre **IV**: 304
- PERE, Sant **I**: 18, 55
- PERE D'ARAGÓ, fill de Jaume II **III**: 25, 59, 445, 469, 489, 489, 494, 496, 497, 499, 501, 502, 503, 504, 505, 505, 506 **IV**: 18, 35, 36, 67, 67, 71, 74, 75, 75, 77, 83, 89, 90, 90, 91, 92, 106, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 111, 112, 112, 113, 113, 114, 114, 115, 116, 117, 117, 119, 120, 120, 130, 137, 137, 138, 139, 140, 140, 141, 143, 145, 147, 147, 149, 150, 152, 152, 153, 154, 156, 156, 159, 160, 165, 170, 173, 176, 178, 179, 181, 182, 184, 189, 191, 191, 197, 198, 198, 201, 202, 205, 206, 209, 210, 211, 213, 215, 218, 218, 224, 230, 233, 258, 260, 260, 262, 264, 274, 279, 281, 304, 313, 317, 317, 318, 318, 318, 338, 338, 345, 360, 369, 372, 381, 390
- PERE D'ARAGÓ I DE SICÍLIA, fill de Pere II el Gran **II**: 217, 217 **III**: 13, 25, 39, 170, 172, 257, 269, 270, 271, 272, 274, 277, 281, 293, 304, 306, 308, 311, 311, 314, 315, 315
- PERE D'ARAGÓ, fill de Pere III i de Maria de Navarra **IV**: 253, 253, 254
- PERE D'ARAGÓ, fill de Pere III i de Sibilla de Fortià **IV**: 405
- PERE D'ARAGÓ, fill natural de Pere II **III**: 330
- PERE BERNAT **II**: 265
- PERE DE CASTELLA, fill d'Alfons X el Savi **I**: 481, 481, 512, 512, 514 **II**: 140
- PERE DE CASTELLA, fill de Sanç IV **III**: 489, 490 **IV**: 36, 36
- PERE, fill natural d'Alfons XI de Castella **IV**: 330
- PERE, duc de Borbó **IV**: 336
- PERE, fill d'Alfons, comte de Dènia **IV**: 337, 360
- PERE de GÈNOVA (Genoja), frare **I**: 491, 491
- PERE de LLEIDA, fra **I**: 307, 307, 308, 309, 310
- PERE JOAN, escrivà de Jaume I **I**: 266, 266
- PERE JORDÀ (JORDAN) (vegeu EIXEA, Pere Jordà)
- PERE DE PORTUGAL, fill de Sanç I de Portugal **I**: 108, 119, 120, 204, 204, 217, 217, 394
- PERE DE REGE, germà de Jaume I **I**: 525
- PERE DE REGE, germà de Jaume Sarroca **I**: 525
- PERE DE SICÍLIA, fill d'Alfons Frederic **III**: 401, 401 **IV**: 372
- PERE, Constança **IV**: 50
- PERE, Jaume **IV**: 50
- PERE DE DÉU, monjo de Santes Creus, confessor de l'infant Jaume **IV**: 40, 41
- PEREIRA, Gonçal, mestre de l'Hospital **I**: 469, 469, 470, 475, 475
- PEREIXENS, Berenguer de **I**: 124, 124, 125, 125
- Perelló, el (Trajacàpita) **III**: 59, 59
- PERELLONA, Na **III**: 443
- PERELLÓS, Elionor de **IV**: 339
- PERELLÓS, Francesc de **IV**: 25, 103, 221, 239, 311, 314, 326, 326, 330, 331, 335, 336, 355, 366, 366, 390
- PERELLÓS, Ramon de **IV**: 221
- Pereres, castell de **IV**: 216
- PERERO, Gonçalvo (vegeu PEREIRA)
- PÉREZ, Blasc **I**: 463, 463, 464
- PÉREZ, Ferran **I**: 108
- PÉREZ, Francesc **IV**: 216
- PÉREZ, G. **I**: 303
- PÉREZ, Joan, justícia d'Aragó **I**: 463
- PÉREZ (PERIS), Miquel, cavallerís **I**: 333, 519, 519 **II**: 142, 143
- PÉREZ, Miquel, escuder **I**: 270, 270, 271
- PÉREZ, Miquel, vassall de la reina Violant de Castella **I**: 414, 519
- PÉREZ, Miquel (vegeu també ALAGÓ, Miquel Pérez d'; ISOR, Miquel Pérez d')
- PÉREZ, Pere (Pero), fill de Joan Pérez, justícia d'Aragó **I**: 460, 461, 461, 462, 462, 463, 464
- PÉREZ DE AYERBE, Constança **IV**: 75
- PÉREZ DE AYERBE, Maria **IV**: 91

- PÉREZ BOLDÓ, María Desamparados **I**: 65, 66, 82, 224
- PÉREZ DE LOS COBOS, Pedro Luis **IV**: 351
- PÉREZ DE SESSÉ, Elvira **I**: 493
- PÉREZ DE TARASSONA, Pere, justícia d'Aragó **I**: 33, 231, 233, 251, 251, 253, 254, 268, 333
- PÉREZ EMBID, Florentino **IV**: 354
- PÉREZ-PRENDES, José Manuel **IV**: 251
- PERIS, Ferran **I**: 252
- PERIS, Miquel **I**: 519, 519, 520
- PERIS, Nicolau (Nicolàs) **III**: 312, 313, 313
- PERIXOLO, Pere Martínez **I**: 100
- PEROIXOLO, Martí de **I**: 100, 100
- PERONELLA (PETRONILLA), Santa **I**: 18, 55, 55
- PERONELLA D'ARAGÓ **I**: 63, 230 **II**: 17, 18, 34, 35, 39, 39, 40, 40, 41
- PERONET, Pere **I**: 471
- Perpinyà (Perpenyà) **I**: 80, 80, 91, 199, 422, 455, 455, 456, 465, 468, 480, 501, 501, 510, 516, 516, 517, 517, 527 **II**: 11, 16, 24, 124, 140, 140, 163, 267, 267, 268, 269, 269, 270, 270, 271, 273, 274, 274, 276, 277, 279, 280, 288, 289, 290, 290, 291, 291, 292, 292, 293, 293, 294, 298, 298, 299, 300, 301, 302, 302, 326, 326, 378, 378 **III**: 18, 60, 69, 82, 84, 178, 199, 199, 216, 216, 249, 250, 251, 252, 264, 281, 282, 304, 305, 394, 439, 441, 441, 442, 443, 444, 462, 470 **IV**: 15, 19, 20, 21, 23, 30, 46, 98, 113, 114, 115, 115, 117, 120, 124, 124, 127, 127, 128, 128, 134, 134, 141, 146, 148, 154, 161, 162, 163, 163, 164, 171, 178, 179, 179, 180, 182, 182, 183, 184, 186, 186, 187, 187, 190, 192, 194, 201, 215, 216, 219, 220, 222, 222, 223, 224, 226, 226, 227, 228, 228, 229, 230, 232, 235, 236, 245, 246, 331, 336, 336, 349, 350, 361, 361, 362, 362, 263, 263, 364, 369, 373, 406, 407
- PERRÍ DE LA ILLA **IV**: 154, 220, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 256, 259, 290, 292, 292
- Pertús **II**: 278, 290, 293, 309 **III**: 215, 249, 250, 251 **IV**: 191
- Pertusa **I**: 37, 97, 97, 98, 98, 99, 99, 100, 100, 101, 104, 104, 105, 107, 407 **II**: 68
- PERUJO MELGAR, Joan M. **IV**: 249
- PERUGI, Maurizio **III**: 450
- PERVÉS, Guillem de **IV**: 180, 209, 209, 241, 242, 244
- Pervés, castell de **IV**: 209
- Perxa, coll de la **IV**: 244, 244
- Pesta negra **IV**: 277
- PETIT, Concepció **IV**: 398
- Petra, poble de Mallorca **I**: 165, 165
- PETRARCA Francesco **IV**: 301
- Petrer (Petrel) **I**: 428, 428 **III**: 41, 43, 48, 313, 314, 405 **IV**: 371
- Petrés, castell (Castello Pedreso?) **IV**: 52, 52
- PETRONIL·LA (vegeu PERONELLA)
- PETTI BALBI, Giovanna **III**: 373
- Peyollà (possiblement Paullà) **I**: 51, 51
- Philippeville, golf de **II**: 167
- Pià **IV**: 189
- Pia Almoina **IV**: 47
- Piazza Armerina (Plaça) **III**: 326, 326, 435, 435, 436
- Picabaralla, puig de **III**: 101, 107
- Picamoixó (Castelló) (vegeu Castelló del Pont)
- Picardia **II**: 288, 290, 300
- Picassent **IV**: 315
- Piedra **I**: 57
- PIERA, Llop de **IV**: 285
- Piera **I**: 83, 97 **II**: 355 **IV**: 167, 180, 409
- Pierola **II**: 267
- PIFERRER, Pau **I**: 179 **IV**: 141, 166, 170
- Pilar, el, basílica de Saragossa **IV**: 62
- PILAT, Ponç **I**: 417
- Piles, les **II**: 81
- Pimorent, coll de **IV**: 244
- PINA, Eiximèn Pérez de **IV**: 264, 264, 277, 279
- PINA, Ferran (Ferrando) Pérez (Peris, Peres) de **I**: 105, 105, 179, 179, 203, 226, 226, 268, 289, 299, 299, 300, 301, 304, 304, 306, 328, 328, 424 **II**: 98, 108, 108

- PINA, Martí Pérez **I**: 298, 298, 421, 421 **II**: 80, 108, 108
Pina **IV**: 102, 102, 261, 343
Pina d'Ebre **IV**: 269, 269
Pinar, cap de **I**: 142
Pineda **II**: 86
PINELLS, Bernat Guillem de **III**: 291
PIÑERO I COSTA, Miquel-Dídac **II**: 345, 367
PINÓS, Berenguera de **II**: 351
PINÓS, Bernat Galceran **IV**: 340
PINÓS, Bertran de **IV**: 326, 326
PINÓS, Constança de, muller de Bernat Amat de Cardona **IV**: 68
PINÓS, Constança de, muller de Dalmau de Queralt **IV**: 339
PINÓS, Elisenda de **IV**: 72
PINÓS, Galceran III **I**: 453, 475
PINÓS, Galceran IV de **I**: 59, 408, 453, 453, 475, 475, 490 **II**: 85, 150, 150, 151, 168
PINÓS, Galceran de, fill de Pere Galceran **IV**: 323, 323, 339
PINÓS, (Pere) Galceran de **IV**: 199, 339, 339
PINÓS, Pere Galceran **IV**: 163, 197, 199, 199, 201, 202, 231, 314, 323, 323, 339
Pinós **IV**: 386, 387
Pinós, baronia **IV**: 199, 231, 339
Pinseque **IV**: 338
Piombino **IV**: 57
PIQUER FERRER, Esperança **IV**: 173
Pirineus, els **I**: 359, 491 **II**: 19, 26, 57 (vegeu també Baixos Pirineus, dep.)
PISÀ, Nicolau, capità de Venècia **IV**: 295, 297, 297, 299, 304, 305, 305, 306, 320, 320
PISA, Ramon Pérez de **IV**: 280, 280
Pisa **I**: 51 **II**: 128, 128, 130, 133, 201, 202, 232, 248, 250, 252, 254 **III**: 95, 253, 310, 326, 355, 459, 464, 466, 467, 468, 474, 475, 476, 477, 484, 484, 487 **IV**: 15, 16, 44, 47, 48, 50, 52, 53, 54, 61, 62, 65, 65, 66, 66, 202, 308, 321, 372, 406
PISANO, Giovanni **III**: 170
Pisciotta (Pixota) **III**: 185, 185
PISPISA, Enrico **II**: 122 **III**: 73
Pitarque, castell de **I**: 64
Pithiviers **IV**: 179
PIUS II, papa **II**: 134
Pixota (vegeu Pisciotta)
PIZARRO DIAS, Nuno **III**: 39
Pla de Quart **I**: 387
Pla de Tornamira, placeta de Montpeller **I**: 17, 53, 53
Plaça (vegeu Piazza Armerina)
PLADEVALL, Antoni **I**: 62 **II**: 67 **IV**: 196
Plana, la **III**: 299
Plana, comarca de la **I**: 269
Planes **I**: 401, 401
Platja Romana **III**: 38, 326
PLEGAMANS, Ramon de **I**: 32, 199, 199, 202 **II**: 81, 81
Pobla de Segur, la **IV**: 180
Pobla Llarga, la **IV**: 151
Poblet, monestir **I**: 32, 48, 56, 108, 201, 203, 203, 244, 262, 262, 526, 527, 527, 528, 528 **II**: 34, 68, 81, 153, 153, 351 **III**: 65, 66, 66 **IV**: 89, 131, 131, 191, 251, 254, 282, 367, 392
Poblet, abat de (vegeu CERVERA, B. de; DULIOLA, Arnau; VIDAL)
Pobo **I**: 224, 224
Poema del Cid **I**: 300
Poitiers **IV**: 336
Poleñino **II**: 38
PolICASTRO (Policastre) **II**: 248 **III**: 184, 200 **IV**: 307
Poligano (Pollina) **III**: 193, 193
Polla (vegeu Puglia)
Pollença **I**: 28, 142, 142, 144, 164, 165, 165, 166, 187, 197, 206 **II**: 105, 105 **IV**: 135, 166, 166, 167, 167, 171, 171
Pollina (vegeu Poligano)
Pollinos **IV**: 151
Polop **I**: 380, 380 **III**: 35
Polpís (potser Santa Magdalena de Polpís) **I**: 222, 222, 267, 267
POMAR, Domingo Lopis **I**: 94, 443, 461
POMAR, Lope de **I**: 94
POMAR, López (Llopis) Pere (Pero) **I**: 220, 220

- POMAR, Pere (Pero) de **I**: 99, 99, 100, 120, 120, 152, 155 **II**: 81, 86
- POMAR, Pere (Pero) Ximénez de **IV**: 236, 236, 267, 267
- POMAR, Sanç Pérez de **I**: 119, 120, 120 **II**: 86
- POMAR, Sanç (Sanxo) Pérez de **IV**: 157, 158, 180, 180, 183
- Pomar de Cinca **I**: 420, 420, 422 **II**: 148, 148
- PONÇ HUG II, comte d'Empúries **I**: 52, 127
- PONÇ HUG III, comte d'Empúries **I**: 127, 413, 447, 447, 454, 454
- PONÇ HUG IV, comte d'Empúries **II**: 156, 158, 293, 317, 317, 318, 323, 324, 325, 326, 330, 331, 335, 335, 369, 379 **III**: 98, 98, 102, 170, 171, 178, 215, 219, 219, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 229, 233, 273, 293, 294, 295, 495
- PONÇ VI, comte d'Empúries **I**: 510
- Ponçano (vegeu Ponzano)
- Ponent, porta de la muralla de Palma (vegeu Portopí, porta de)
- PONS, Roderic Pérez, comanador d'Alcanyís **I**: 242, 242, 244, 245, 268, 285, 322, 475
- PONS I GURI, Josep Maria **II**: 86 **IV**: 85, 339, 364
- Ponsà (vegeu Ponzano)
- PONSICH, Pere **IV**: 185, 314, 406
- Pont d'Armentera **I**: 128
- Pont Major, de Girona **II**: 351
- Pontellà **IV**: 113, 163
- Ponterrabia (vegeu Fuenterrabía)
- PONTIAC, Flor de **IV**: 41
- Pontils **IV**: 60
- Pontons **II**: 271, 279, 326, 326 **III**: 60, 229, 230
- Pontós, castell de **I**: 56
- PONTS, Arnau de **II**: 81
- Ponts **I**: 125, 125, 126, 127, 127
- Ponza (Ponça) **II**: 252, 252, 254
- Ponzano (Ponça, Ponsà) **I**: 98, 98, 493
- Pop **III**: 35, 489 **IV**: 255
- PORCELET, Guillem **II**: 176
- PORCELL **III**: 320
- Porrassa, la, cap i port de Mallorca **I**: 149, 149, 150, 150 **II**: 90, 90, 91 **III**: 257 **IV**: 145, 146, 172
- Porrassa, la, prop de Tarragona **I**: 32, 199, 199
- Porreres **I**: 165
- PORRES, Gómez Pérez de **IV**: 388, 389
- Port d'Avall, de Cotlliure **IV**: 210
- Port Fangós (Portfangós) **II**: 168, 170, 250, 387 **III**: 96, 97, 99, 167, 205, 258, 452, 457, 458 **IV**: 15, 45, 46, 47, 47, 124, 150, 355
- PORTA, Bartomeu **I**: 462
- PORTA, Benvist de **I**: 437
- Porta del Ferre (o de Cilícia), la **III**: 346, 346, 347
- Porta de la Mar, la, de Càller **III**: 485, 486
- PORTELLA, Paiano o Romeu **II**: 182
- Portella, baronia de la **IV**: 314, 340
- Portella, la, de Palma **IV**: 170
- Portfangós (vegeu Port Fangós)
- Portitxol, el **II**: 100
- Portlligat **III**: 231, 231, 233
- Portlligat, punta de **III**: 237
- Porto **IV**: 116, 118, 359
- Porto Conte (Port del Comte), el **IV**: 306, 320, 320, 327
- Porto Longo **IV**: 321
- Porto Paglia **IV**: 50
- Porto Quaglio (Port de les Guatlles, Porto Kallion, Porto Kagiolid, ant. Achilleus) **III**: 275, 275, 392, 392
- Porto Torres (Port de Torres, ant. Turrus Libisonis) **IV**: 171, 312, 312
- Portolès **I**: 516
- Portopí (Port-Tupí) **I**: 28, 149, 150, 151, 156, 160, 169, 169, 210 **II**: 76, 91, 94, 94, 100, 267 **IV**: 159, 160, 161, 172
- Portopí, o de Ponent, porta de la muralla de Palma **I**: 176, 181
- Portoscuso **IV**: 50
- Porto Vecchio **IV**: 54
- Porto Vesme **IV**: 50
- Portpisà **IV**: 406, 406
- Ports, els **III**: 252

- Portugal **I**: 204, 469, 469 **II**: 41, 346 **IV**: 157, 199, 265, 270, 315, 356, 363, 395
- Portvendres **IV**: 201, 210
- Possitano (Passetà) **III**: 262, 262
- Pòtemo (Potàmia) **III**: 348, 348
- POTTHAST, August **I**: 52, 62
- POU I MARTÍ, Josep Maria **II**: 232, 260 **III**: 198 **IV**: 36, 126
- POU MUNTANER, Joan **II**: 94
- Poyo (vegeu Pueyo)
- Pozuelo **II**: 163 **III**: 94
- Pozzuoli **II**: 253
- Prada **IV**: 258, 259
- Prades, comtat de (Muntanyes de) **II**: 78 **III**: 489 **IV**: 35, 89, 112, 120, 156, 191, 198, 258
- Prades, comte de (vegeu JOAN, comte de Prades)
- Pradilla d'Ebro **I**: 91
- PRAT DE LA RIBA, Enric **I**: 7
- Prats **IV**: 339
- PRÀXEDES, muller d'Enric IV d'Alemanya **II**: 59
- PRECET (vegeu PROHET)
- Predicadors, orde de **I**: 366 **III**: 291 **IV**: 152, 227
- Preixens, castell de **I**: 125
- Prenafeta **II**: 351
- PRÍAM (PARIAN) **III**: 352, 352
- PRIMAT, monjo cronista **II**: 312, 354
- PRIMO DE RIVERA, Miguel **IV**: 9
- Príncep, illa del **IV**: 298, 298
- Principes namque* (vegeu *Usatges i Constitucions*)
- Principat, Catalunya **I**: 312 **II**: 71, 109, 112, 156, 294
- Principat, Itàlia **II**: 123, 126, 126 133, 195, 199, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 209, 234, 235, 235, 236, 241, 247, 248, 251, **III**: 38, 51, 73, 118, 125, 187, 209, 210, 263, 279, 284, 289, 290, 326, 427, 431, 432, 433, 434, 435, 438, 439
- PRÒCIDA (vegeu PRÒIXIDA)
- Pròcida, illa de **III**: 203, 203, 209
- PROHET (PRECET), Guillem **I**: 166, 166, 218
- PROHOMNE, Francesc de **IV**: 236, 236, 335
- PRÒIXIDA, Constança de (filla d'Olf) **IV**: 158
- PRÒIXIDA (PRÒCIDA), Joan de **II**: 182 **III**: 175, 175, 176, 177, 178, 307, 309, 309
- PRÒIXIDA, Joan de (fill d'Olf) **IV**: 158
- PRÒIXIDA, Nicolau de (fill d'Olf) **IV**: 158, 202
- PRÒIXIDA, Olf (Olf, Elfo) **IV**: 157, 157, 176, 199, 304, 304, 311, 311, 313, 314, 317, 359, 373, 374, 375, 376, 385
- Provença (Proença, **I**: 16, 27, 30, 49, 49, 62, 67, 346, 352, 388, 479 **II**: 17, 19, 22, 43, 57, 57, 58, 61, 61, 66, 67, 79, 125, 125, 214, 215, 235, 238, 240, 250, 252, 254, 261, 332, 341, 366 **III**: 74, 89, 141, 142, 144, 145, 147, 154, 155, 231, 234, 282, 282, 283, 290, 302, 326, 433, 433, 494 **IV**: 35, 49, 49, 118, 308
- Provença, comte de (vegeu ALFONS II; RAMON BERENGUER V; SANÇ)
- Prunelles, port de **I**: 265
- PRYOR, John H. **II**: 236, 239, 256, 365, 367, 368 **III**: 51, 147, 200
- PSEUDO-TURPÍ, crònica del **II**: 20
- Ptolemaida (Tolometa) **III**: 274, 275, 275
- Púbol **IV**: 203
- Puçol **I**: 91, 269, 269, 285, 285, 295, 299 **IV**: 203, 272, 283, 284, 377, 377
- PUEYO (PUYO), Guillem de, fill **I**: 42, 43, 73, 73
- PUEYO (PUYO), Guillem de, pare **I**: 15, 42, 43, 57, 58, 58, 73, 73, 74
- Pueyo (Poyo) **II**: 163 **III**: 94
- Puglia (Pulla, Polla) **I**: 493 **II**: 126, 126, 129, 130, 131, 132, 136, 135, 136, 199, 199, 203, 204, 209, 235, 240, 248 **III**: 38, 38, 73, 116, 116, 125, 187, 192, 209, 209, 210, 212, 275, 323, 325, 395, 399 **IV**: 40, 338
- PUGLISI, Letizia **II**: 122
- PUIG, Bartomeu de **II**: 265
- PUIG, Bonanat de **I**: 462
- PUIG, Guillem de **I**: 495
- PUIG D'ORFILA, En **II**: 271, 326
- PUIG I FARRERAS, Climent **II**: 100

- PUIG I FERRETÉ, Ignasi M. II:** 185
PUIG I OLIVER, Jaume de IV: 196, 200
PUIG I PUIG, Sebastià IV: 90, 115, 175
PUIG, els III: 299
 Puig de Cebolla (vegeu Puig de Santa Maria)
 Puig de Musart, torre de Cotlliure **IV:** 210
 Puig Neulós **II:** 274
 Puig de Santa Maria (Enesa, el Puig, Puche), de València **I:** 24, 52, 84, 105, 222, 222, 245, 281, 282, 283, 284, 284, 285, 285, 286, 286, 287, 288, 289, 289, 290, 290, 291, 291, 292, 293, 293, 294, 294, 295, 295, 296, 296, 297, 298, 299, 300, 304, 304, 305, 305, 306, 306, 307, 309, 309, 310, 311, 312, 312, 313, 313, 315, 315, 316, 319, 319, 320, 320, 321, 321, 322, 324, 326, 327, 328, 335, 364, 403 **II:** 21, 111, 111, 113, 114 **III:** 36, 59 **IV:** 272, 284, 349, 362, 377, 377, 378, 387
 Puigcerdà **I:** 516 **IV:** 123, 177, 177, 198, 209, 225, 230, 230, 231, 241, 241, 242, 242, 243, 244, 245, 245, 248, 259, 340
 Puigdàlber **IV:** 319
 PUIGDORFILA, família **IV:** 165
PUIGFERRAT I OLIVA, Carles IV: 398, 402
PUIGGARÍ, Josep I: 147 **III:** 97, 158
PUIGMOLTÓ, Berenguer de III: 311, 312, 313, 313
 Puigpunyent **I:** 165
 Puigvaledors (Puigbalador) **IV:** 259, 259
PUIGVERD (PUIGVERT), Berenguer de I: 513 **II:** 351, 351 **III:** 291
PUIGVERD, Guillem de II: 81
 Puimorèn **IV:** 241
PUJADES, Bartomeu IV: 309, 310
PUJADES, Berenguer IV: 309
PUJADES, Jeroni II: 27
PUJAL, Berenguer de II: 319
 Pujamilot **III:** 220, 249, 250
PUJOL, Enric IV: 73
PUJOL HAMELINK, Marcel IV: 305
PUJOL I TUBAU, Pere IV: 60
 Pujol (Pujols), torre d'Argelers **IV:** 201, 204, 208, 209, 209, 210
 Pulla (vegeu Puglia)
- PUNCUH, Dino I:** 209
 Purroi, castell de **I:** 109
PUTZULU, Evandro IV: 45, 326
 PUYO (vegeu Pueyo)
- QUADRADO, Josep Maria I:** 44, 63, 152, 153, 156, 157, 159, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 173, 174, 176, 178, 179, 181, 182, 184, 186, 187, 188, 190, 191, 193, 194, 196, 198, 199, 208, 210 **II:** 28, 30, 99 **III:** 20 **IV:** 166, 170
 Quart, pla del **I:** 277, 387
 Quart, pont de **I:** 270, 270 **III:** 35
 Quart de les Valls **I:** 243
 Quarto de Santa Elena (Quart) **IV:** 48, 48, 54, 311, 312
QUERALT, Beatriu de IV: 339
QUERALT, Dalmau de IV: 117, 339, 339
QUERALT, Guillemó de IV: 69, 69
QUERALT, llinatge I: 179
QUERALT (CARALT), Pere de I: 438, 439, 447, 447, 475, 476, 476, 513, 513 **II:** 168, 177, 180, 182, 192, 192, 193, 194, 195, 200, 204, 205, 206, 207, 208 **III:** 102, 117, 118
QUERALT, Pere de, fill de Pere Queralt (Caralt) I: 439
QUERALT, Pere de IV: 51, 51, 66, 68, 68, 69
QUERALT, Pere de, fill de l'anterior IV: 117, 117, 199, 199, 200, 200, 201, 258, 259, 271, 339
QUERALT, Pere de, fill de Dalmau IV: 339
 Queralt **II:** 180
 Querbús, castell de **I:** 80
 Quermançó (Carmanson, Carmançó) **II:** 330, 331
Querol I: 127 **II:** 83, 351 **IV:** 68, 339
Querol, vall de IV: 241, 241
Querquens (Kerkennah), illa dels III: 18, 411, 411, 412, 413, 414, 421, 422, 435, 436
Quesa IV: 97
QUINTANA I TORRES, Antoni III: 66
QUINTANA PRIETO, Augusto I: 161
Quinto I: 64 **II:** 69

- Quios (Chios, Xiu) **III**: 210, 210, 341, 341, 344, 344, 357
- QUIRINI (CORIN, CORÍ), Joan **III**: 388, 388, 390, 391, 393
- QUIRINI, Niccolò **IV**: 320
- QUIRRA, comte de **IV**: 157
- Quirra, castell de **IV**: 52, 52, 69
- Quirra, riu **IV**, 52
- RABAÇA (vegeu RABASSA)
- RABASSA, Giner **IV**: 235, 235
- RABASSA (RABAÇA), Guillem **I**: 103, 103, 262, 262
- RABELL I CIBILS, Concepció (vegeu Fundació Concepció Rabell i Cibils)
- RACINE, Pierre **III**: 72
- RADA, Miquel de **I**: 57, 58, 58
- Rafal, alqueria de València **IV**: 286
- Rafals **I**: 245, 420, 420
- RAFART, Arnau **IV**: 235, 235
- RAGIB, Yusuf **IV**: 45, 68, 154
- RAHOLA, Carles **III**: 237
- RAJADELL, Guillem de **I**: 511, 511, 515
- Rajadell, castell de **I**: 511
- RAMIR I, rei d'Aragó **I**: 102
- RAMIR II el Monjo, rei d'Aragó **II**: 38, 38, 39, 39, 41
- RAMÍREZ, Gonçal **I**: 376
- RAMÍREZ (REMÍREZ), Miquel **I**: 463
- RAMÍREZ (probablement D'ORIA), Pere (Pero, Ramon) **I**: 463, 463
- RAMÍREZ I JORDANA, Sancho **I**: 58
- RAMON, reboster **I**: 113, 113
- RAMON DE PENYAFORT, Sant **I**: 436, 437
- RAMON VI, comte de Tolosa **II**: 43, 43, 56, 56, 57
- RAMON VII, comte de Tolosa **I**: 39, 352 **II**: 43, 43 **III**: 81
- RAMON BERENGUER I, el Vell **I**: 337 **II**: 34
- RAMON BERENGUER III el Gran **I**: 173, 219, 230, 337, 437 **II**: 17, 33, 35, 58, 79 **III**: 73
- RAMON BERENGUER IV **I**: 12, 28, 49, 59, 63, 75, 106, 133, 133, 134, 134, 179, 204, 219, 234, 267, 416 **II**: 16, 18, 33, 33, 34, 35, 35, 39, 40, 40, 41, 41, 42, 44, 46, 49, 58, 68, 72, 72, 75, 79 **III**: 36
- RAMON BERENGUER III, comte de Provença **I**: 58
- RAMON BERENGUER V, comte de Provença **I**: 30, 39, 65, 67, 67, 352 **II**: 42, 43, 43, 135, 135, 215 **III**: 73, 73, 74, 74, 83, 83
- RAMON BERENGUER, fill de Carles II d'Anjou **III**: 282, 282, 283, 321
- RAMON BERENGUER D'ARAGÓ, fill de Jaume II **III**: 25, 469, 489, 489, 494, 496, 497, 499, 501, 502, 503, 504, 505 **IV**, 35, 36, 77, 89, 90, 91, 92, 110, 111, 111, 112, 114, 116, 170, 179, 197, 198, 198, 230, 233, 240, 313, 326, 336, 337, 339, 350, 351, 360, 372, 391, 400
- RAMON GAUCELM, senyor de Lunel **I**: 478, 478, 479 **II**: 287, 287
- RAMON PONT, Antonio **IV**: 246
- RAMON ROGER I, comte de Pallars **II**: 150, 150, 151, 158, 160, 161, 287, 299, 299, 360, 369 **III**: 218
- RAMON ROGER II, comte de Pallars **IV**: 90, 193, 193, 194, 198, 199, 202, 210, 213, 227, 230, 233, 246, 258, 271
- RAMON ROGER, vescomte de Carcassona i Besiers **II**: 57
- RAMONETA, senyora d'Alfama **IV**: 151
- Randàs (vegeu Randazzo)
- Randazzo (Randàs) **II**: 192, 192, 196, 196, 198, 198
- RANIERI DELLÀ GHERARDESCA, comte de Donoratico **III**: 459, 459, 461, 462, 463, 464 **IV**: 312
- RAONAT, Roger de (vegeu ROVENAC)
- Ràpita, la (abans dita Mancofa) **I**: 301, 301, 318
- Ras-Altara **III**: 144
- Ras Rmel (vegeu Almirall, illa de l')
- Rascalcaran (Resalteran) **III**: 144, 144
- Rasès **II**: 163 **IV**: 290
- RAVEGNANI, Giorgio **IV**: 296
- RAÛL el Gros **III**: 338
- Ravello **II**: 241
- RAVENAC (vegeu ROVENAC)

- RAY, Guy de **III**: 402
 Ray-mont, ducat de Brabant (Braiman) **III**: 402, 402
 RAYNALD, Odorico **I**: 325, 437 **II**: 241 **III**: 43, 431
 RAYNAUD, Christiane **IV**: 392
 REBOLL, Joan **IV**: 193, 193
 Rebollet **I**: 346, 346 **III**: 35 **IV**: 113, 314, 374
 Rebollet, senyor de (vegeu CARRÒS)
 Reconc (Aiora), riu **I**: 379
 Recrea (vegeu Heraclea)
 REDÓ, Bernat **IV**: 288, 288
 REDON, Gilbert **IV**: 264
 REDONDO GARCÍA, Esther **IV**: 204, 219, 308
 Redovà **III**: 313
 Reggio de Calàbria (Règol, Rèjol, Rejo) **II**: 176, 176, 194, 195, 195, 196, 199, 199, 200, 202, 205, 206, 209, 209, 210, 212, 213, 213, 214, 218, 249 **III**: 114, 114, 116, 121, 124, 128, 128, 130, 131, 132, 184, 187, 200, 276, 319, 325, 325, 326, 327, 423, 423, 424, 470, 471, 471, 473
 REGLÀ CAMPISTOL, Joan **IV**: 366
 Règol (vegeu Reggio de Calàbria)
 Regomir, carrer de Barcelona **IV**: 353
 REGORDANA (RECORDANA), Bernat de, bisbe de Magalona **I**: 347, 347, 348, 351
 Rei, castell del, 167 (vegeu Pollença)
 Rei (Conills), illa del **III**: 287, 287
 Rei, puig del **I**: 154, 225, 225
 Reims **IV**: 106
 REINER, comte (vegeu RANIERI DELLA GHERARDESCA)
 Reixaca, barri de Múrcia **I**: 448, 448
 Rèjol (vegeu Reggio de Calàbria)
 RELAT, Berenguer de **IV**: 322, 322
 RELAT, Elisabet de **IV**: 322
 RELAT, Joana de **IV**: 322
 Rellu **I**: 380, 380 **III**: 35
 RENEDO, Xavier **IV**: 80, 328
 Requena **I**: 406, 406, 485, 485 **III**: 94 **IV**: 104, 336, 341, 342, 351, 370, 397, 397
 Requesens **II**: 330, 331
 RESA, Garci Ximénez de **IV**: 280
 Resalteran (vegeu Rasalcaran)
 Rescanya **I**: 281
 Restanya **I**: 353
 REUS, Ramon de, ardiaca de Ribagorça **III**: 272
 Reus **IV**: 203
 Rhoviata **III**: 444
 Rià **IV**: 163, 259
 RIBA, Carles **I**: 13
 Ribagorça **I**: 98, 416 **II**: 81, 81 **III**: 489 **IV**: 35, 67, 68, 74, 75, 83, 89, 98, 117, 144, 153, 156, 258, 282
 RIBALTA, Pere de **III**: 392, 393
 Riba-roja **I**: 359, 360, 465 **III**: 35 **IV**: 255, 283, 374
 RIBAS I CALAF, Benet **IV**: 195
 RIBAS DE PINA, Miquel **II**: 101
 Ribellamentu **II**: 173
 RIBELLES, Amorós **III**: 495, 496
 RIBELLES, Beatriu de **IV**: 198
 RIBELLES, Berenguer de **IV**: 198, 198, 203
 RIBELLES, Berenguer de (fill) **IV**: 198
 RIBELLES, Geraldona **IV**: 69
 RIBELLES, Gombau de **IV**: 198
 RIBELLES, Pere de **IV**: 198
 RIBELLES, Ponç de **II**: 158, 158, 161, 177, 207
 RIBELLES, Ramon de **IV**: 69, 69, 77
 RIBERA, Arnau de **II**: 294
 Ribera, la **I**: 146, 176
 Ribera de Xúquer **I**: 268, 269, 269, 270, 274, 275 **IV**: 111
 Riberal, el **IV**: 222
 RIBES, Galceran de **III**: 485
 Ribes, vall de **IV**: 228, 244, 340
 Ribesaltes **IV**: 254
 RICA O RIQUILDA **I**: 49 **II**: 33, 33, 53, 58
 RICARD COR DE LLEÓ, rei d'Anglaterra **III**: 186
 RICARDOS, Antonio **II**: 27
 RICHARD, Jean **III**: 125
 Ricla **I**: 464, 467 **IV**: 343
 RIERA FRAU, Magdalena **I**: 181
 RIERA I SANS, Jaume **I**: 489 **II**: 382 **IV**: 32, 211, 398, 405
 RIERA I SIMÓ, Joan **IV**: 241

- RIERA I VIADER, Sebastià **II**: 170 **III**: 97, 375
IV: 98, 293, 396
- RIERA MELIS, Antoni **II**: 270, 380 **IV**: 126
- Rif, el (Magrib) **IV**: 148
- RIGAUD, Odó **II**: 124
- RIGLOS (RIGOLS), Eiximèn Peris de **I**: 94, 94
 Riglos **I**: 94
- RIGOLS, Eiximèn Peris de (vegeu RIGLOS,
 Eiximèn Peris de)
- RINALDI, Odorico **IV**: 301
- Rioja, la **I**: 235
- RIOU, Yves-François **II**: 39
- RIPOLL, Bernat de **IV**: 147, 148, 295, 295,
 297, 297
- Ripoll, abat de **I**: 202 **IV**: 199
- Ripoll **IV**: 369
- Ripollès **IV**: 244
- RIQUER, Martí de **I**: 41, 68, 92, 109, 121,
 147, 152, 182, 329, 492 **II**: 51, 110, 186,
 211, 221 **III**: 30, 81, 92, 324, 450 **IV**: 69,
 198, 353, 395
- RIQUER, Ramon de **I**: 324, 324
- RIQUILDA (vegeu RICA)
- Ris (vegeu Zarzis)
- RISO, Riccardo **II**: 248
- RIU, Manuel **II**: 42, 56
- Riudoms **II**: 351 **IV**: 41, 41
- RIUS I SERRA, Josep **IV**: 84, 87, 89, 107, 350
- RIU-SEC, Bartomeu de **IV**: 317
- RIU-SEC, Francesca de **IV**: 255
- RIU-SEC, Ramon de **IV**: 164, 187, 255, 256,
 276, 283, 283, 293, 293, 313, 314, 323, 324
- RIU-SEC, Ramonet de, fill de Ramon, mort
 infant **IV**: 255
- RIU-SEC, Ramonet de, fill posterior de Ra-
 mon **IV**: 255
- RIU-SEC, Ramoneta de **IV**: 255, 374
- Riu-sec (vegeu Sec, riu)
- RIVADENEIRA, Pedro de **III**: 282
- Riviera, la **IV**: 307
- RIVOLS, M. López de **I**: 94
- RIXO, Johan (vegeu XICÓ, JOAN)
- Roà **II**: 132 **IV**: 329
- ROBERT I D'ANJOU, rei de Nàpols i Jerusa-
 lem, duc de Calàbria **II**: 217, 267 **III**: 13,
 39, 39, 40, 40, 154, 154, 212, 212, 282,
 282, 283, 315, 318, 321, 321, 324, 325,
 326, 327, 329, 330, 332, 394, 394, 395,
 397, 397, 409, 410, 411, 423, 423, 424,
 424, 425, 426, 427, 427, 428, 428, 429,
 432, 436, 440, 444, 470, 471, 471, 472,
 472, 474, 474 **IV**: 62, 90, 93, 126, 135,
 154, 307
- ROBERT I D'ARTOIS (ARTÈS), germà de
 Carles I d'Anjou **II**: 209 **III**: 155, 155,
 212, 213
- ROBERT II D'ARTOIS **II**: 240, 240 **III**: 155,
 155, 211, 212, 280
- ROBERT VII, comte de Boulogne i d'Auvèr-
 nia **IV**: 359
- ROBERTONA, muller d'Hug de Fenollet **IV**:
 150
- ROBIÓ (vegeu RUBIÓ)
- Robres **I**: 64, 65
- ROCA, Josep Maria **IV**: 151, 290, 379, 400,
 403, 405, 406
- ROCA, Pere de, canonge de Lleida **I**: 525
- ROCA, Petro (vegeu SARROCA, Pere)
- Roca, la, de Girona **I**: 516, 516
- Roca d'Albera, la, castell **II**: 274, 274, 275,
 277, 280, 280, 289, 290 **IV**: 204, 217,
 217, 218, 218, 219, 219, 296
- Roca Rossa, monestir **II**: 86
- ROCABERTÍ, Alamanda de **IV**: 90, 117, 339
- ROCABERTÍ, Bernat de, arquebisbe de Tar-
 ragona **I**: 63
- ROCABERTÍ, Dalmau III, vescomte de **I**: 517
II: 156, 158, 278, 278, 293, 309, 318,
 319, 320, 321, 322, 330 **III**: 60, 98, 98,
 170, 171, 178, 215, 220, 222, 224, 229,
 273, 277
- ROCABERTÍ, Dalmau IV, vescomte de **III**:
 458, 458 **IV**: 44, 44, 48, 68, 69, 69, 96,
 199, 326, 361, 406
- ROCABERTÍ, Felip Dalmau, vescomte de **IV**:
 396, 409, 409, 410
- ROCABERTÍ, Guerau **IV**: 44, 44, 54, 68, 68
- ROCABERTÍ, Guillem (Pere) **III**: 441, 441
- ROCABERTÍ, Jofré III o Gausfred, vescomte
 de **I**: 447, 447, 448, 513, 513 **II**: 84, 84

- ROCABERTÍ, Jofre IV de **IV**: 44
 ROCABERTÍ, Jofré V, vescomte de **III**: 495
 ROCABERTÍ, llinatge **II**: 279, 311 **IV**: 339
 ROCABERTÍ, Pere de, canonge de Girona **III**: 441
 ROCABERTÍ, Timbors de **IV**: 96, 309, 309, 326, 326
 ROCABERTÍ, Hug Jofre **I**: 448
 Rocabertí **II**: 331 **IV**: 176
 Rocabertí, castell de **II**: 316, 316, 330
 ROCABRUNA, Beltran **II**: 61
 ROCABRUNA, llinatge **II**: 61
 ROCACORBA, Berenguer de **IV**: 207, 207
 ROCAFIXA, Bernat de **IV**: 238, 238
 ROCAFORT, Bernat de **I**: 116, 116, 151, 151
 ROCAFORT, Bernat de **III**: 333, 335, 335, 344, 345, 346, 347, 353, 358, 365, 366, 367, 374, 375, 375, 376, 377, 378, 378, 379, 379, 380, 381, 382, 382, 383, 389, 390, 394, 394, 395, 396, 396
 ROCAFORT, Humbert (Gisbert) **III**: 382, 382, 395, 396
 Rocafort **II**: 180
 Rocafort, castell de **I**: 109
 ROCAFULL, Arnau de **IV**: 220, 220, 229
 ROCAFULL, Bernat de **IV**: 220
 ROCAFULL, Guillem de **I**: 435, 435, 448, 448, 455
 ROCAFULL, Guillem de **I**: 408, 434
 ROCAFULL, llinatge **I**: 436 **IV**: 220, 277
 ROCAFULL, Ramon de **IV**: 276, 276
 Rocamador, santuari **II**: 176, 176, 196 **III**: 327, 327, 473
 Rocamaura, puig de **I**: 454, 454
 ROCA-SALVA, Berenguer de **IV**: 203, 204, 214, 219, 241, 241, 242
 ROCATALHADA, Joan de **IV**: 328
 ROCHE, Otó de la **III**: 402, 429
 Roda **IV**: 221, 311, 330
 Roda de Ribagorça **I**: 466, 466
 Rodes **IV**: 190, 337
 Rodés **IV**: 116, 179, 209
 Rodés, cardenal de (vegeu ALBIÀ, B. d')
 Rodeston (Rodoston, Redristó, Rodistó, Rodristó) **III**: 355, 355, 362, 363, 365, 366
 RODRIGO LIZONDO, Mateu **IV**: 157, 251, 276, 288
 RODRIGUES, Maria **I**: 153
 RODRÍGUEZ LÓPEZ, Ana **II**: 54
 Roerga, la **IV**: 179
 Rogat (Rugat) **I**: 385, 385
 ROGER II, rei de Sicília **III**: 174
 ROGER II, comte de Foix **I**: 108
 ROGER IV, comte de Foix **II**: 268 **III**: 60
 ROGER III de STROMONCOURT, comte de Salona **III**: 398, 398
 ROGER I, comte de Sicília **III**: 436
 ROGER, Guillem **IV**: 214, 214, 235, 236
 ROGER, Raterio **IV**: 301
 ROGER BERNAT II, comte de Foix **I**: 56, 118
 ROGER BERNAT III, comte de Foix **I**: 487 **II**: 16, 156, 157, 158, 158, 159, 160, 161, 161, 262, 267, 282, 282, 286, 287, 289, 291, 292, 333, 333, 334, 335, 335, 360, 361, 361, 369, 370 **III**: 40, 40, 218, 222, 250, 252 **IV**: 314
 ROIG, Bertran **IV**: 160, 161
 ROIG, Jaume (Jacme) **IV**: 153, 153, 154, 214, 214
 ROIG, Ramon **IV**: 131
 ROIG I JALPÍ, Joan Gaspar **II**: 27
 ROIG ROSSICH, Josep Maria **IV**: 357
 ROIG TRULER, Guillem **IV**: 206
 Roine (Rosa), riu **I**: 501 **II**: 141, 261, 261 **IV**: 18, 118, 118, 120, 361
 ROLAND (ROTLÀ, ROTLAN) **I**: 30 **II**: 355, 355 **III**: 101, 101, 225, 225, 242, 243, 407, 407
 ROMA, Bernadó **IV**: 302
 ROMA, Francesc **IV**: 163, 187, 301, 348
 Roma **I**: 15, 18, 52, 52, 55, 61, 66, 393, 507, 508, 509 **II**: 46, 48, 48, 53, 124, 124, 126, 126, 128, 129, 130, 130, 131, 132, 133, 134, 179, 180, 194, 209, 235, 267, 271, 283, 283, 284, 284, 285, 299, 311, 381, 382, 387 **III**: 72, 75, 80, 89, 102, 102, 108, 130, 137, 138, 154, 180, 182, 196, 198, 198, 203, 252, 262, 278, 283, 309, 309, 310, 310, 315, 323, 343 **IV**: 37, 40, 46, 66, 93, 119, 124, 124, 125, 129, 129,

- 163, 175, 184, 189, 215, 247, 254, 272,
301, 301, 316, 319, 322, 359, 390, 401
- Roma (fou de) (vegeu Òstia)
- Romanç de Jaufré i Brunissenda* **III**: 208,
208, 261
- ROMANÍ, A. de **I**: 401
- ROMANÍ, Elicsèn de (filla de Jaume) **IV**: 187
- ROMANÍ, família **II**: 11
- ROMANÍ, GERALDA **II**: 11
- ROMANÍ, Huguet de **II**: 174, 232
- ROMANÍ, Jaume de (pare) **IV**: 187, 255
- ROMANÍ, Jaume (Jacme) de **IV**: 187, 187,
286, 286
- Romania (Romanya) (vegeu Imperi grec)
- ROMANO, David **I**: 167, 432
- ROMASSET (REMASSET), En, joglar **III**: 506
- ROMEU ALFARO, Sylvia **IV**: 101, 350, 358,
364, 388
- ROMEU, Garcia **I**: 87, 130, 268, 303, 303,
363, 364, 364, 365 **II**: 49, 50
- ROMEU, Garcia, fill **I**: 364
- ROMEY, Charles **I**: 162 **II**: 28
- ROMEY, Louis-Charles (vegeu ROMÉY,
Charles)
- ROMNEY (vegeu ROMÉY, Charles)
- Roncesvalles **I**: 91
- Roqueta, la **I**: 77
- Roqueta, la, terra de Menorca **I**: 213
- Rosa, riu (vegeu Roine)
- ROSE, Susan **III**: 52
- Roses **I**: 517, 517, 518 **II**: 313, 324, 332, 332,
341, 344, 345, 367, 368 **III**: 78, 92, 220,
220, 221, 221, 228, 229, 231, 233, 234,
237, 238, 238, 239, 240, 245, 245, 246,
247, 252 **IV**: 318, 319, 319, 355
- Rossa, illa **III**: 460, 460
- ROSSELLÓ, Bastard del **I**: 79 **II**: 311, 312 **III**:
219
- ROSSELLÓ, Guillem de **I**: 191, 501, 501
- ROSSELLÓ, Ramon **I**: 501 **IV**: 167
- ROSSELLÓ BORDOY, Guillem **II**: 109
- Roselló **I**: 59, 65, 76, 79, 80, 80, 81, 135,
388, 524, 528 **II**: 10, 13, 14, 24, 150, 266,
267, 269, 272, 279, 279, 280, 286, 286,
289, 290, 292, 292, 293, 294, 297, 298,
299, 301, 304, 306, 309, 311, 312, 330,
372 **III**: 36, 36, 45, 50, 63, 69, 92, 102,
199, 213, 216, 217, 247, 249, 251, 253,
265, 273, 277, 398, 408, 469, 470 **IV**: 18,
19, 20, 21, 29, 51, 97, 98, 112, 113, 115,
121, 122, 123, 128, 129, 129, 130, 132,
134, 134, 135, 140, 144, 145, 147, 151,
153, 155, 156, 158, 162, 163, 164, 169,
173, 174, 174, 175, 176, 177, 179, 180,
181, 182, 182, 183, 187, 190, 190, 191,
192, 193, 194, 194, 195, 196, 197, 197,
198, 199, 200, 202, 203, 204, 204, 206,
208, 209, 214, 217, 217, 221, 222, 222,
223, 227, 227, 228, 229, 230, 230, 231,
232, 237, 239, 240, 244, 244, 248, 249,
250, 251, 254, 256, 256, 257, 258, 266,
271, 272, 273, 276, 282, 290, 291, 314,
339, 340, 361, 364, 395
- ROSSINYOL, Bernat **III**: 60
- Rosso, Orrigo **III**: 413
- ROTLAN (vegeu ROLAND)
- ROUDOR, Bernat (Berenguer) de **III**: 353, 353
- ROUQUETTE, Joseph **I**: 49, 51, 52, 55, 62
- ROVENHAC, Bernat de, trobador **II**: 146
- ROVENAC (RAVENAC), Roger de **IV**: 160,
221, 221, 222, 223
- ROVIRA I SOLÀ, Manuel **II**: 170 **III**: 97, 375
IV: 98, 293, 396
- ROVIRA I VIRGILI, Antoni **I**: 60, 67 **II**: 79
- Rua, serra de **I**: 380
- Rubí, castell de **I**: 510
- RUBIERA, M. Jesús **I**: 220
- RUBIES I MIRAVET, Joan Pau **III**: 21
- Rubines, poble de Mallorca **I**: 165
- RUBIÓ (ROBIÓ), Arnau de **I**: 120, 120
- RUBIÓ, Berenguer de **I**: 120
- RUBIÓ I BALAGUER, Jordi **I**: 7, 23 **II**: 7, 10,
18, 19, 23, 24, 28, 40, 47, 58, 62
- RUBIÓ I LLUCH, Antoni **I**: 7, 356 **II**: 28, 35
III: 253, 325, 326, 330, 336, 349, 356,
357, 359, 370, 373, 375, 376, 380, 382,
388, 389, 393, 394, 395, 398, 400, 401,
410, 413, 423, 434, 435, 437, 438, 444 **IV**:
126, 128, 218, 255, 272, 295, 296, 300,
409, 410, 411, 412

- RUBIÓ I RODON, Anna **IV**: 410
 RUBIO VELA, Agustín **IV**: 251
 Ruçafa (vegeu Russafa)
 RUEDA, F. Garcia de **I**: 371
 Rueda, monestir de **IV**: 262
 Rueda **IV**: 311
 Rueda de Jalón **IV**: 365
 Ruesta **IV**: 363
 RUFIAC, Ramon de **IV**: 232, 238, 238
 Rugat (Rogat) **I**: 400
 RUIZ-DOMÈNEC, José Enrique **II**: 174 **IV**: 349, 399
 RULL, En, mariner **IV**: 286, 297, 297
 RUNCIMAN, Steven **III**: 175
 Russafa (Ruçafa), suburbi de València **I**: 24, 323, 323, 324, 324, 339 **IV**: 110
 RUSSELL, Jossiah Cox **IV**: 282
 RUSSELL, Peter Edward **IV**: 395, 396
 RYCRAFT, Peter **IV**: 395
 RYMER, Thomas **III**: 292
- Sabadell **IV**: 196, 232, 314
 SABASTIDA, Arnau **II**: 15
 SABASTIDA, Bernat Guillem **IV**: 322
 SABATA, Ferran **IV**: 166
 SABATA, Joan **IV**: 280, 280
 SABATA, Miquel Pérez, senyor de Cadret **IV**: 82, 82,83, 84, 86, 145, 145, 153, 153, 155, 180, 180, 183, 233, 240, 240, 248, 259, 260, 261, 264, 284, 284, 313
 SABATÉ I CURULL, Flocel **IV**: 99
 SABELICO **IV**: 299, 307
 SABLONIER, Roger **III**: 340
 Sabolla, de Sardenya **IV**: 311, 312
 SABRAN, Isabel de, muller de l'infant Ferran de Mallorca (vegeu ISABEL)
 SABRAN, Isnard de **III**: 431, 431, 432, 433
 SABRAN-FORCALQUER, Garsenda de (vegeu GARSENDA DE PROVENÇA)
 SACIRERA, Guillem **IV**: 268, 268
 SACOMA, Ramon **III**: 313, 313
 SACOMA, Ramoneta **IV**: 87
 SACORBERA (SA CORBERA), Gonçalvo **IV**: 62
- SACOSTA, Alamanda **IV**: 333
 SACOSTA, Constança **IV**: 333
 SACOSTA, Francesc **IV**: 333
 SACOSTA (SA-COSTA), Guillem **IV**: 153, 153, 193
 SACOSTA, Isabel **IV**: 333
 SACOSTA (SA-COSTA), Pere **IV**: 179, 333, 333
 SACOSTA, Pericó **IV**: 333
 SÀDAVA, Alemany de **I**: 297
 SÀDAVA, Ferran López de **I**: 268
 SÀDAVA, Fortuny López de **I**: 298, 298, 299, 299, 300
 Saderra **IV**: 64
 SAFONT (SA-FONT), Francesc **IV**: 48
 SAFONT (SA-FONT), Pere **IV**: 48
 SAGA, Arnau de **II**: 304, 304, 305 **IV**: 241 (era viu el 1345)
 SAGA, Sibil·la (Sibília) **I**: 515, 525 **II**: 304
 SAGARRA, Ferran de **I**: 62, 527 **III**: 31 **IV**: 162
 SAGARRIGA, Bernat **IV**: 340
 Sagra (vegeu Açagra)
 SAGUÀRDIA (SA-GUÀRDIA), Guillem **I**: 254, 281, 281 **II**: 150
 SAGUÀRDIA, Marquesa de **IV**: 44, 203
 SAGUÀRDIA, Ponç de **II**: 380 **III**: 255, 264, 264
 SAGUÀRDIA (SA-GUÀRDIA), Ramon **III**: 441
 Sagunt (vegeu Morvedre)
 Sàhara, desert **II**: 47
 Saidí, castell **III**: 299
 Saidia, honor de la **I**: 325
 Saidia (Çaidia), de València **I**: 314, 314 **IV**: 285
 Saintonge **IV**: 247
 SAINT-PRIEST, Le Comte Alexis de **II**: 206
 Sainte-Baume (vegeu Santa Balma)
 SÁINZ DE LA MAZA, Regina **I**: 58, 59, 69, 115, 224, 241, 382, 493, 511, 512, 515 **II**: 350 **III**: 59, 484, 490 **IV**: 33, 36, 69, 82, 84, 94, 234, 236, 266, 304, 313, 331, 360, 392

- Saix (Says) **I**: 57, 344, 344, 356, 376, 379 **IV**: 382, 382, 387
- SÁIZ SERRANO, Jorge **IV**: 337
- SALA, Guillem de (vegeu SA-SALA, G.)
- SALA, Joan **IV**: 288, 288
- SALA, Pere **II**: 86
- Sala Verd, del Palau de Palerm **III**: 175, 308, 308, 309
- SALADÍ, soldà de Babilònia (Egipte) **III**: 69
- Salado, batalla del **IV**: 121
- Salamó (vegeu Salomó)
- SALARRULLANA DE DIOS, José **II**: 36, 37, 38
- SALAS I FLOTATS, Manel **I**: 56, 245
- SALAS, Xavier de **I**: 7 **IV**: 251, 400
- SALAVERT Y ROCA, Vicente **III**: 303, 310 **IV**: 43, 45, 46, 64, 125
- SALELLES, Ramon de **IV**: 160, 161, 218
- Salern **II**: 199, 235, 241, 251, 251, 252, 256 **III**: 83, 209, 209, 262, 263, 280
- Salern, príncep de (vegeu CARLES II d'Anjou)
- SALES, Guillem de **I**: 290, 290 **II**: 114
- SALES, Martí de **IV**: 187
- Sales, Santa Maria de (vegeu Santa Maria de Sales)
- SALGUES, Ramon de **IV**: 165
- SALICRÚ I LLUCH, Roser **IV**: 329, 337, 373
- Salines, les, lloc prop de Saix **IV**: 387, 387
- Sallent (Cellent), prop de Xàtiva **I**: 363
- SALOMÓ, rei d'Israel **I**: 48, 123, 234, 234, 524
- SALOMÓ, germà de Bahihel **I**: 167, 211, 211, 212
- Salona, comte de (vegeu ROGER III DE STROMONOCOURT)
- Salònica **III**: 68, 365, 374, 380, 384, 384, 390, 429
- Salou **I**: 26, 29, 30, 33, 67, 138, 139, 139, 140, 141, 144, 153, 203, 209, 209, 289, 289 **II**: 85, 86, 86, 87, 94, 368, 380, 380, 381 **III**: 18, 254, 255, 257, 285, 289, 441, 441 **IV**: 47
- Salsadella, la **III**: 36
- SALSÉS, Gilles de **II**: 207
- Salses **I**: 130 **II**: 24, 271, 286, 287, 287 **III**: 60 **IV**: 117, 190, 226
- Salses, estany de **II**: 266
- SALUZZO, Constança de **IV**: 338
- SALUZZO, Elionor de **IV**: 98
- SALUZZO (SALUÇA), Felip de **III**: 468, 468, 469, 479 **IV**: 49, 66, 66, 67, 68, 68
- SALUZZO, Manfred **IV**: 66
- SALUZZO, Marquesa de, filla de Felip **IV**: 67, 338
- SALUZZO, marquesos de **IV**: 49
- SALUZZO, Tommaso de **IV**: 49
- Saluzzo **II**: 232
- Salvasòria **I**: 265
- Salvatierra **IV**: 363
- Samassi **IV**: 315
- SAMENLA, Ramon (vegeu CANELLA, Ramon)
- Sames, els, torre de l'Almudaina de Palma **IV**: 172
- SAMORERA (SA-MORERA), Arnau **IV**: 156, 157, 158, 158, 169, 169, 179, 187, 214, 215, 218, 234, 238, 277, 277
- SAMORERA, Eirona o Eirovis **IV**: 255
- SAMPER (SANT PERE), Pere (Pedro) Ximénez de **IV**: 266, 266
- SAMUNTADA (DE MUNTADA), Berenguer **III**: 325, 325
- SANABRE, Josep **IV**: 405
- San Fabiano (Sent Fabian) **III**: 38
- San Giorgio dei Genovesi (vegeu Sant Jordi)
- San Macario (Sant Macari), illot de Càller **IV**: 66, 67
- San Marco, cap **II**: 237
- SAN PETRILLO, baró de **IV**: 70, 315
- SAN SEVERINO, Ruggiero, comte de **II**: 136, 136
- San Valentino, pla **II**: 131
- SANAHUJA, Pere **II**: 382 **IV**: 400
- SANAÜJA, En **IV**: 62
- Sanata **IV**: 291
- SANÇ III, el Desitjat, rei de Castella **II**: 33, 33
- SANÇ IV, el Brau, rei de Castella, fill d'Alfons X el Savi **I**: 404, 481, 481, 512, 512,

- 514 **II**: 54, 54, 55, 55, 132, 141, 141, 163, 164, 164, 165, 220, 220, 228, 229, 339, 381 **III**: 57, 85, 86, 87, 93, 94, 94, 178, 178, 179, 179, 214, 214, 255, 255, 269, 269, 270, 270, 271, 272, 272, 273, 273, 285, 290, 296, 297, 297, 298, 298, 299, 299, 300, 302, 303, 303, 306, 404, 404, 421, 489, 490 **IV**: 36, 246
- SANÇ II ABARCA, rei de Navarra **I**: 102
- SANÇ VI, rei de Navarra **I**: 229, 229, 234, 234
- SANÇ VII, el Fort, rei de Navarra **I**: 64, 79, 120, 120, 154, 154, 179, 229, 229, 230, 230, 231, 231, 233, 234, 234, 235, 235, 236, 236, 237, 237, 238, 239, 239, 240, 240 **II**: 47, 47, 48, 49, 50, 50, 53
- SANÇ I, rei de Portugal **I**: 108, 204
- SANÇ (SANXO) D'ARAGÓ, fill d'Alfons I **II**: 42
- SANÇ D'ARAGÓ, fill d'Alfons III **IV**: 13, 39
- SANÇ D'ARAGÓ, fill de Jaume I, arquebisbe de Toledo **I**: 466, 466, 467, 467, 472, 481, 481, 482, 518 **II**: 110, 110, 140, 140, 141, 141, 142, 173 **III**: 31, 31, 40, 40, 86 **IV**: 122, 122
- SANÇ (SANXO) D'ARAGÓ, fill de Pere II **III**: 330, 330, 495 **IV**: 191, 271
- SANÇ (SANXO) DE CASTELLA, fill d'Alfons XI **IV**: 367, 373, 374
- SANÇ DE MALLORCA, fill de Jaume II de Mallorca **II**: 267, 267, 268, 271, 274, 276, 278, 279, 279 **III**: 40, 40, 247, 435, 437, 437, 440, 441, 442, 442, 443, 444, 445, 445, 454, 469, 469, 470, 483 **IV**: 14, 19, 43, 43, 45, 45, 57, 112, 125, 126, 127, 127, 128, 128, 163, 197
- SANÇ, Jaques, batlle reial **I**: 164, 164, 170, 176
- SANÇ (SANS), Pere, notari **I**: 231, 233, 262, 262, 335, 335
- SANÇ (SANXO), procurador general de Catalunya **I**: 59, 60, 62, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 68, 69, 75, 75, 76, 79, 79, 82, 83, 127, 127, 133, 134 **II**: 41, 41, 42, 46, 46, 49, 57, 68
- SANÇA D'ARAGÓ, filla d'Alfons I el Cast **II**: 34, 42, 43, 43
- SANÇA D'ARAGÓ, filla de Jaume I **II**: 110 **III**: 31
- SANÇA D'ARAGÓ, filla de Pere II **II**: 43
- SANÇA (SANXA) DE CASTELLA, muller d'Alfons I el Cast **I**: 16, 18, 49, 49, 50, 51, 55, 63, 403, 403 **II**: 33, 34
- SANÇA DE CASTELLA, muller de Sanç VI de Navarra **I**: 230
- SANÇA DE LLEÓ, filla d'Alfons IX **I**: 199, 199
- SANÇA DE MALLORCA, filla de Jaume II de Mallorca **II**: 267, 276, 278, 279 **III**: 40, 40, 394, 394, 423, 427, 427, 428, 428 **IV**: 126, 128
- SANÇA PÉREZ, muller de Ferrís de Liçana **I**: 415
- SANÇA PÉREZ, viuda de Pere Ahonés **I**: 107
- SANÇA, muller de Guillem de Puigverd **II**: 81
- SANÇA, filla de Maria de Montpeller **II**: 45
- SANÇA, filla de Sanç de Mallorca, muller de Berenguer de Vilaregut **IV**: 197
- SANÇA, muller de Berenguer de Ribelles **IV**: 198
- SÁNCHEZ DE BARCELONA, Domingo **IV**: 280
- SÁNCHEZ CUTILLAS, Carmelina **IV**: 339, 345, 351, 365, 377, 381
- SÁNCHEZ MARTÍNEZ, Manuel **IV**: 43, 121, 136, 142, 163, 183, 185, 235, 292, 293, 303, 316, 319, 320, 322, 361, 364, 388, 392, 396, 402
- SÁNCHEZ MUÑOZ, Juan **IV**: 82
- SÁNCHEZ USÓN, María José **II**: 39
- SÁNCHEZ DE VELASCO, Sancho **IV**: 76
- SANCHIS GUARNER, Manuel **I**: 90, 342, 354 **II**: 111
- SANCHO MANUEL, fill de don Juan Manuel **IV**: 206
- Sancta Maria in Aquiro, cardenal de (vegeu Santa Maria d'Aquiro)
- SANCTO CEBRINO, comte de **III**: 51
- SANCTO MINATO, Raymundus (SENTMENAT, Ramon de) **I**: 366

- SANDERSON, Robert **III**: 292
 SANDOVAL, Gutier Díaz de **IV**: 363
 Sangarrén (Sent Garrèn) **I**: 66, 207, 207
 Sangonera o Guadalentín, riu **I**: 433
 Sangüesa (Sangossa, Sangoça) **I**: 463 **IV**: 370, 370
 San Juan el Viejo **IV**: 235
 Sanlúcar de Barrameda **IV**: 311
 Sanluri **IV**: 60, 203, 312
 SANMIGUEL MATEO, Agustín **IV**: 272
 SANLLEHY I GIRONA, Carles **III**: 331
 SANNA, Antonio **III**: 73 **IV**: 324
 SANOGUERA, Gilabert **I**: 520
 SANPERE I MIQUEL, Salvador **I**: 57, 66, 68 **IV**: 338, 405
 SANS I TRAVÉ, Josep Maria **IV**: 191, 255, 410
 SANSEVERINO, Enrico **III**: 51
 Sant Adrià, cardenal de (vegeu ORSINI, N.)
 Sant Agaiz (Santa Àgueda), castell de Menorca **III**: 288, 289
 Sant Andreu, plaça de Palma (després plaça de Cort) **IV**: 165, 170, 170
 Sant Andreu d'Amalfi **III**: 262
 Sant Andreu de Palomar **I**: 59 **IV**: 232
 Sant Angelo (Sant Àngel) **III**: 392, 392
 Sant Aniol **IV**: 44, 68, 203
 Sant Antioco, illa **IV**: 48, 49
 Sant Antoni, porta d'Esglésies **IV**: 51
 Sant Bartomeu **II**: 158
 Sant Bartomeu, castell de **IV**: 180
 Sant Boi de Llobregat **I**: 126 **IV**: 235, 307
 Sant Brancaç (vegeu Sant Pancraç)
 SANT CEBRIÀ, Pero Roís de **III**: 314
 Sant Celoni **II**: 346, 348, 371, 371, 372, 380 **IV**: 130, 176, 191, 196, 337, 350
 Sant Ciriac in Thermis, cardenal de (vegeu ALBIÀ, P.)
 SANT CLIMENT, Bernat **IV**: 173, 173
 Sant Climent, cardenal de (vegeu FERRES, G. de)
 SANT CLIMENT, Francesc **IV**: 173, 309, 310, 312
 SANT CLIMENT, Pere **IV**: 318, 319
 SANT CLIMENT, Pere de, escrivà? **II**: 272, 272, 274, 275, 277, 277
 Sant Climent de Llobregat **II**: 380 **III**: 59, 256
 Sant Cosme i Sant Damià, església de Càller **IV**: 63
 Sant Crist de Balaguer **I**: 118
 Sant Cristòfor, serra de **I**: 343
 Sant Cugat del Vallès **IV**: 232, 233
 SANTDIONÍS, Guerau de **IV**: 379
 DENIS, Saint (vegeu DIONÍS, Sant)
 Sant Domènec, església de Balaguer **IV**: 38
 Sant Elia, cap de **IV**: 53, 58, 58
 Sant Esperit, església de Palerm **II**: 173, 173 **III**: 89, 89
 Sant Esteve, del Rosselló **IV**: 189, 302
 Sant Fabian (Sent Fabian) (vegeu San Fabiano)
 SANT FELIU, Simó **I**: 462
 Sant Feliu, església de Girona **II**: 330, 330, 359, 359 **IV**: 318, 318
 Sant Feliu, església de Xàtiva **I**: 497
 Sant Feliu, raval de Girona **II**: 336
 Sant Feliu de Castellar **I**: 59
 Sant Feliu de Guíxols **II**: 332, 336, 341, 341, 344, 345, 366, 367 **III**: 78, 92, 228, 231, 238, 239, 245, 246, 247, 304
 Sant Feliu de Guíxols, abat de (vegeu BERNAT)
 Sant Feliu de Llobregat **I**: 81 **II**: 157
 Sant Feliu del Munt **I**: 59
 Sant Fermí, església de Montpeller **I**: 17, 53
 Sant Fost de Campsentelles **I**: 510
 Sant Francesc, església de Càller **IV**: 482
 Sant Francesc de Vilafranca, església **IV**: 44
 Sant Francesc, monestir de Barcelona **III**: 491
 Sant Genís **IV**: 246
 Sant Gil, a Osca **I**: 421, 421
 Sant Gil (Gili), abadia de Tolosa **II**: 287, 288
 Sant Gregori, prop de Girona **II**: 348
 Sant Guerau (Sant Grau), puig prop de Girona **II**: 348
 Sant Guim **IV**: 268
 Sant Hilari, monestir de Lleida **I**: 108

- Sant Hipòlit **IV**: 190, 223
 Sant Jaume de Galícia **IV**: 337
 Sant Jaume, confraria de **IV**: 79
 Sant Jaume, plaça de Barcelona **III**: 207
 Sant Jaume, orde de (vegeu Uclés, orde d')
 Sant Joan, castell de Tortosa **I**: 262
 Sant Joan, església de Palma **I**: 192
 Sant Joan, església de Perpinyà **III**: 470 **IV**:
 120, 227, 228, 228
 Sant Joan, porta de Messina **III**: 130
 Sant Joan, raval de Paterna **IV**: 285
 Sant Joan, vall de **I**: 56
 Sant Joan de Jerusalem, orde de **II**: 294
 Sant Joan de Luz (vegeu Donibane Loitzun)
 Sant Joan de Pla de Corts **IV**: 183, 183, 200,
 211, 211, 258
 Sant Joan de les Abadesses, abat de **I**: 202
IV: 340
 Sant Joana del Laterà, basílica de Roma **III**:
 76
 Sant Jordi, capella de, a Sardenya **IV**: 59
 Sant (Sent) Jordi, castell i golf **III**: 59, 59
 Sant Jordi!, crit de **III**: 107, 359, 359, 457
 Sant Jordi, església de Constantinoble **III**:
 343, 344
 Sant Jordi, església de Palerm (avui San
 Giorgio dei Genovesi) **III**: 173, 173
 Sant Jordi, marítima de Palerm **II**: 182 **III**:
 173, 173
 Sant Jordi d'Alfama, orde de **III**: 59 **IV**: 33,
 33, 304
 SANT JUST, Nicolau de **IV**: 127
 Sant (Sent) Llorenç, del Rosselló **II**: 153 **IV**:
 223
 Sant Llorenç, abat de **IV**: 199
 Sant Luri **IV**: 326, 326
 Sant Macari (vegeu San Macario)
 Sant Marc, cap de **IV**: 15, 48, 48
 Sant Marc, cardenal-prevere de (vegeu
 DEUX, B.)
 Sant Marc, castell de Catània **III**: 318
 Sant Marçal, castell de **II**: 81
 SANT (SENT) MARTÍ, Dalmau de **III**: 382,
 395
 SANT (SENT) MARTÍ, Ferrer de **I**: 115, 119,
 125, 127, 134, 153, 162, 203 **II**: 76, 84,
 85, 99, 99
 SANT (SENT) MARTÍ, Guillem de **II**: 84, 84,
 85
 SANT (SENT) MARTÍ, Pere de **IV**: 219, 219
 SANT (SENT) MARTÍ, Roderic (Rodrigo)
IV: 295, 296
 Sant Martí, castell de **I**: 153
 Sant Martí, pla de **II**: 213, 213, 215 **III**: 212,
 279, 279
 Sant Martí, porta de Perpinyà **IV**: 117
 Sant Martí de Llémena **II**: 351
 Sant Martí Sarroca **I**: 162 **II**: 85 **IV**: 197, 339
 Sant Martí de Torroella **IV**: 179
 Sant (Sent) Mateu **III**: 36, 59 **IV**: 366, 372,
 388
 Sant Mateu, pla de **I**: 265, 265
 Sant Mateu de Prades **I**: 386
 Sant Maxemí **III**: 282
 Sant Miquel, altar de la catedral de Barcelo-
 na **I**: 136
 Sant Miquel, carrer de Palma **III**: 33, 33
 Sant (Sent) Miquel, capella de Montserrat
IV: 195
 Sant Miquel, església de Tarragona **I**: 200,
 200
 Sant Miquel de Cuixà, monestir **IV**: 259
 Sant Nazarí de Masol **I**: 55
 Sant Nicolau, ermita d'Àsia Menor **III**: 383
 Sant Nicolau, església d'Alacant **I**: 429
 Sant Nicolau, església de Portopí, a Mallor-
 ca **III**: 285, 286 **IV**: 160, 161
 Sant Omer, castell de Tebes **III**: 388, 388,
 391
 Sant Pancraç (Bancraç), torre de Càller **III**:
 485, 485, 486 **IV**: 65
 Sant Pau, ermita de Sant Pol **II**: 364, 364
 Sant Pere, basílica de Roma **I**: 18, 55 **II**: 47
 (vegeu Sant Pere de Roma, senyera de)
 Sant Pere (Santo Pietro), illa de **III**: 18, 441,
 441, 454, 454, 458, 477 **IV**: 49, 49
 Sant Pere Màrtir, capella de València **I**: 161
 Sant Pere Nolasc, carrer de Palma **IV**: 170
 Sant Pere d'Or **IV**: 180

- Sant Pere de la Pedra **I**: 115
 Sant Pere de Roda (Roses) **I**: 517 **II**: 310, 310, 311, 311, 313, 331, 331 **III**: 219, 228
 Sant Pere de Roma, senyera de **III**: 358, 358
 Sant Pere de Roses (vegeu Sant Pere de Roda)
 Sant Pere i Sant Pau, església de Perpinyà **IV**: 120
 Sant (Sent) Pol del Maresme **II**: 364, 365, 366, 366 **III**: 78, 92
 Sant Ponç de Corbera **II**: 157, 157
 Sant Ponç de Tomeres, monestir de **II**: 38
 Sant Quirze, monestir de **II**: 313
 Sant Quirze (Quirc) de Colera **III**: 220, 220, 225
 Sant Redemptor, orde del **I**: 91
 Sant (Sent) Reiner de Messina **III**: 116, 123
 Sant Sadurní, església de Càller **IV**: 62, 63, 64
 Sant Sadurní de Tolosa, església **IV**: 63
 Sant Salvador, barri de Messina **III**: 115
 Sant (Sent) Salvador, església de Saragossa **I**: 465 **III**: 498, 499, 500, 501, 503, 504 **IV**: 17, 21, 42, 70, 71, 89, 89, 94, 95, 260, 261, 265, 281
 Sant Salvador, força de **II**: 330, 331, 331, 332
 Sant Salvador de Breda (Brea), monestir de **IV**: 266, 266
 Sant Salvador de Castellamare **II**: 256
 Sant Saturn **IV**: 63
 Sant Sepulcre, església de Palma **I**: 159
 Sant Sepulcre, orde del **I**: 159
 Sant Sepulcre (vegeu Terra Santa)
 Sant Tiberí **III**: 60, 267, 267
 SANT VICENÇ, Bernat de **I**: 510, 510
 SANT VICENÇ, Guillem **II**: 85, 85
 SANT VICENÇ (VICENT), Pere **IV**: 67, 67, 68
 SANT VICENÇ, Ramon de **I**: 510 **IV**: 299, 380
 Sant Vicenç, castell de **I**: 510 **II**: 85
 Sant Vicenç, convent i hospital de València **I**: 432, 525 **III**: 58 **IV**: 254
 Sant Vicenç dels Horts (Sent Vicent) **IV**: 237, 238, 240, 409, 409
 Sant Vicenç de Vilassar **IV**: 225
 Sant Vicent, carrera de València **I**: 330, 330
 Sant Víctor, estendard de **II**: 201, 201
 Sant Vital, cardenal de (vegeu COMENGE, J. R. de)
 Sant Xantoni **III**: 46
 Santa Àgata **I**: 66
 Santa Àgata, de Calàbria **III**: 131, 276, 325, 423, 470
 Santa Àgata, capella del Palau de Barcelona **IV**: 115
 Santa Àgata, catedral de Catània **III**: 435, 436, 436
 Santa Àgueda (vegeu Sant Agaiz)
 Santa Anna, carrer de Barcelona **II**: 84
 Santa Anna, capella de l'Almudaina de Palma **IV**: 161, 161
 Santa Balma (Sainte-Baume) **IV**: 220
 Santa Caterina, portal de la muralla de Palma **II**: 100
 SANTA CÍLIA (SANTA CECÍLIA), Arnau de **IV**: 160, 161
 Santa Cilla, estany de **III**: 463
 Santa Cecília, basílica de Roma **II**: 280
 Santa Clara, torre de Messina **III**: 327
 Santa Coloma de Gramenet **II**: 81
 Santa Coloma de Queralt **II**: 180
 Santa Creu, altar de la Seu de Barcelona **IV**: 116
 Santa Creu, catedral de Barcelona **II**: 80, 80
 Santa Cristina, prior de **I**: 245, 245
 Santa Cristina de Summu Portu, prop de Canfranc **I**: 245
 Santa Cruz de Moya (vegeu Moya)
 Santa Elisabet, capella de l'església dels fra-menors de Barcelona **IV**: 39
 Santa Engràcia, senyor de (vegeu GURREA, Miquel de)
 SANTA EUGÈNIA, Berenguer (segurament Bernat, vegeu SANTA EUGÈNIA, Bernat)
 SANTA EUGÈNIA, Bernat (Berenguer), senyor de Torroella **I**: 22, 81, 81, 128, 146, 146, 183, 183, 196, 197, 197, 198, 198, 203, 207, 207, 208, 208, 211, 212, 213, 217, 217, 249, 249, 250, 251, 254 **II**: 78, 78, 85, 86, 279

- SANTA EUGÈNIA, Sança de **I**: 81
 Santa Eulàlia **I**: 463
 “Santa Eulàlia”, coca **IV**: 47, 47, 150
 “Santa Eulàlia”, galera **IV**: 48, 48
 SANTA FE, BERENGUER DE, bisbe d’Elna **III**: 217
 Santa Giusta (Justa) **IV**: 94, 94
 Santa Giusta (Justa), bisbe de (vegeu DÉU, Pere de)
 Santa Linya **I**: 468 **IV**: 78
 Santa Llúcia, capella del Pilar de Saragossa **IV**: 62
 Santa Lucia, casal de **II**: 198
 Santa Magdalena de Polpís (vegeu Polpís)
 Santa Margarida, porta de la muralla de Palma **II**: 101, 103, 104
 SANTA MARIA, Àlvar Garcia de **II**: 68
 Santa Maria, catedral de Palma **I**: 198, 198 **III**: 286 **IV**: 168, 168, 170, 170
 Santa Maria, església d’Alacant **I**: 429
 Santa Maria, església d’Albarrasí **I**: 72
 Santa Maria, església de Barbastre **I**: 419
 Santa Maria, església de Bell-lloc **IV**: 117
 Santa Maria, església de Borriana **I**: 309, 309
 Santa Maria, església de Calataiud **I**: 388
 Santa Maria, església de les Celles **I**: 99
 Santa Maria, església de Girona **II**: 330
 Santa Maria, església de Montpeller (vegeu Santa Maria de les Taules)
 Santa Maria, església de Morvedre **IV**: 377
 Santa Maria, església de Múrcia **I**: 34, 451 **III**: 47
 Santa Maria, església de Serinyà **III**: 266, 266
 Santa Maria, església de València **I**: 392, 391, 526 **II**: 153 **III**: 45
 Santa Maria (vegeu també Nostra Dona; Nostra Senyora)
 Santa Maria de les Abelles **II**: 310
 Santa Maria Alemanna, església de Messina **III**: 133
 Santa Maria d’Almatà (vegeu Almatà)
 Santa Maria de l’Almirall, església de Palerm **II**: 181
 Santa Maria d’Aquiroy, cardenal de (vegeu BENEVENTO, Pere de; MONTFAVENC, B. de)
 Santa Maria in Aquiroy **I**: 62
 Santa Maria de Casale, església prop de Brindisi **III**: 276, 276
 Santa Maria de Còsmedin, cardenal-diacon de (vegeu JUGIE, G. de la)
 Santa Maria de Daroca **I**: 96
 Santa Maria de l’Horta o de la Vega, església de Tarassona **I**: 19, 76, 76
 Santa Maria de Huerta, monestir **I**: 467, 467, 472, 472, 485 **III**: 404, 405
 Santa Maria di Leuca, cap de (vegeu Leuques)
 Santa Maria Magdalena (vegeu Maddalena)
 Santa Maria del Mar, del Rosselló **IV**: 186, 186, 190, 197
 Santa Maria del Mar (Nostra Dona de la Mar), església de Barcelona **I**: 138 **IV**: 106, 116, 317, 317
 Santa Maria de Montserrat (vegeu Montserrat)
 Santa Maria del Monte **II**: 132
 Santa Maria la Nova, església de Messina **III**: 133, 133, 279, 294, 331
 Santa Maria de Poblet, monestir (vegeu Poblet)
 Santa Maria in Portico, diacon de (vegeu ORSINI, Matteo Rosso)
 Santa Maria del Puig, de València (vegeu Puig de Santa Maria)
 Santa Maria de Rocamadour (vegeu Rocamadour)
 Santa Maria de Sales **I**: 101, 101
 Santa Maria de les Taules, església de Montpeller **I**: 17, 53, 53 **II**: 124, 124 **III**: 30, 46
 Santa Maria de Vallverd, església d’Esglésies **IV**: 51, 51
 Santa Maria de Vallverd, església de Montpeller **I**: 477, 477 **III**: 28
 Santa Maria de la Vega, catedral (vegeu Santa Maria de l’Horta)
 Santa Maura, promontori prop de Cefalònica **IV**: 297

- SANTA PAU, Ademar de **IV**: 44
 SANTA PAU, Francesc de **IV**: 221
 SANTA PAU, Francesc de, pare **IV**: 221
 SANTA PAU, Galceran de **IV**: 68, 68
 SANTA PAU, Guillem de **IV**: 44
 SANTA PAU, Huguet (Hug) **IV**: 44, 44, 68, 69, 69, 203
 SANTA PAU, Ramon de **IV**: 44
 SANTA PAU, Orpai de **IV**: 44
 SANTA PAU (SANTAPAU), Ponç **IV** de **IV**: 23, 24, 44, 151, 202, 203, 221, 221, 292, 295, 295, 296, 296, 299, 299, 300, 300
 Santa Pau **II**: 24, 356 **IV**: 203
 Santa Perpètua **I**: 127
 Santa Ponça, a Mallorca **I**: 28, 31, 59, 60, 110, 145, 145, 151, 164 **II**: 87, 89, 89, 90, 91, 93 **III**: 222 **IV**: 145, 146, 146, 147, 147, 148, 148, 150, 153, 153, 158
 Santa Rufina **IV**: 359
 Santa Sabina, cardenal de (vegeu ABEVILLE, Jean d')
 Santa Seu (vegeu Roma)
 Santa Susanna, cardenal de (vegeu GHINI MALPIGHI)
 SANTAMARÍA ARÁNDEZ, Álvaro **I**: 145, 160 **II**: 39, 88, 109, 266 **IV**: 158 307, 389
 Santanyí **I**: 140
 Santes Creus **I**: 120 **IV**: 94, 260
 Santes Creus, monestir **I**: 120, 159 **II**: 384, 387, 387 **III**: 256, 260, 260, 267, 267, 295, 491, 491, 493 **IV**: 40, 41, 70, 70, 75, 94, 260, 392
 SANTÍ, Lope Ortiz de **I**: 488
 Santiago, orde de **II**: 350
 SANTMARTÍ, família de **I**: 163
 SANTMARTÍ, Pere de **IV**: 235
 Santo Domingo de Silos **III**: 273
 Santo Lucido (Santo Nòixet, Santo Noixent) **II**: 248, 248 **III**: 131, 132, 184, 184, 200
 Santo Nòxito (Nòixet) (vegeu Santo Lucido)
 Santo Pietro, illa (vegeu Sant Pere)
 Santolalla, castell prop de Sangüesa **I**: 463, 464
 Sants, al Barcelonès **IV**: 151
 Santuiri (Sent Tueri, Sentueri) **I**: 165, 206 **IV**: 166, 166, 167
 SANUDO, Giovanni **IV**: 320
 SANUDO, Marino **III**: 397
 SANVICENTE, Roger de **IV**: 103
 Sanxet **IV**: 97
 Sanxo, Puig de **I**: 72 **II**: 258, 258, 259
 SANXO (vegeu SANÇ)
 Saona (vegeu Savona)
 SAPATA, Joan Peres, batlle de Montblanc **I**: 458 **IV**: 82, 82, 83, 84, 86
 Sapeza (Sapiència) **III**: 392, 392, 393
 Sapienza, illa de la **IV**: 321
 SAPORTELLA, Marquesa de **IV**: 163, 314
 SAPORTELLA, Sibil·la de **IV**: 203
 Saportella, baronia de **IV**: 163
 SAQUET, Raymond, bisbe de Théroouanne **IV**: 262, 262
 SAQUINTANA, Arnau **IV**: 153, 153, 154
 SAQUINTANA, Guillem **IV**: 193
 Sarafull (vegeu Xarafull)
 SARAGOSSA, En **IV**: 226
 Saragossa (Cesarauguste) **I**: 12, 39, 42, 49, 69, 69, 73, 73, 83, 83, 84, 85, 85, 86, 87, 87, 88, 89, 90, 94, 96, 98, 98, 99, 100, 147, 167, 167, 211, 223, 234, 245, 282, 286, 299, 303, 303, 304, 304, 322, 366, 391, 396, 403, 405, 406, 409, 409, 410, 415, 416, 419, 422, 422, 423, 423, 459, 464, 464, 465, 465, 467, 480, 486, 487, 487, 488, 488, 489, 489, 495, 496 **II**: 36, 38, 40, 68, 68, 153, 153, 154, 154, 166, 166, 220, 240, 259, 259, 260, 261, 262, 262, 340, 380, 380 **III**: 18, 31, 59, 62, 67, 94, 151, 151, 153, 153, 155, 165, 165, 166, 167, 167, 168, 175, 193, 195, 197, 198, 265, 267, 268, 268, 273, 274, 295, 295, 315, 488, 493, 493, 494, 498, 498, 499, 504 **IV**: 14, 16, 17, 21, 25, 39, 39, 40, 42, 42, 70, 70, 71, 71, 74, 75, 76, 77, 82, 83, 84, 85, 87, 89, 91, 92, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 99, 100, 101, 106, 106, 111, 129, 142, 156, 193, 193, 231, 235, 235, 236, 252, 253, 254, 255, 259, 260, 260, 261,

- 262, 262, 264, 266, 269, 269, 271, 278, 279, 280, 280, 282, 285, 340, 340, 344, 345, 346, 346, 347, 348, 350, 352, 357, 357, 358, 358, 359, 360, 362, 365, 365, 366, 359, 372, 379, 380, 380, 381, 382, 392, 392, 393, 395, 403, 409, 410, 411
- Saragossa, arquebisbe de (vegeu LUNA, Pere Lopes de)
- Saragossa, bisbe de (vegeu AHONÈS, S. d'; GARCIA; MATAPLANA, H. de; MONTAGUT, B. de; PERALTA, A. de; PERE GARCÉS)
- Sara-Khan, gabella de **III**: 342
- Saradenya (vegeu Sarinyena)
- SARASA SÁNCHEZ, Esteban **II**: 232 **IV**: 251, 272, 281, 357, 380
- Sardenya **I**: 12, 128, 528 **II**: 112, 218, 219 **III**: 18, 73, 73, 77, 205, 232, 245, 253, 289, 303, 303, 310, 356, 424, 441, 444, 445, 445, 448, 451, 451, 454, 454, 454, 459, 460, 462, 463, 465, 466, 467, 467, 468, 469, 475, 477, 479, 479, 480, 482, 483, 484, 485, 485, 485, 486, 488, 491, 492, 493, 494, 496, 503 **IV**: 13, 14, 15, 16, 18, 19, 23, 24, 29, 35, 35, 37, 43, 43, 44, 44, 45, 46, 46, 47, 47, 48, 48, 49, 50, 50, 51, 52, 52, 53, 54, 60, 61, 63, 63, 64, 65, 65, 66, 67, 67, 68, 69, 73, 73, 74, 75, 82, 83, 84, 90, 91, 93, 94, 95, 97, 98, 103, 104, 105, 106, 113, 117, 117, 118, 125, 127, 128, 128, 129, 135, 142, 144, 145, 146, 147, 148, 150, 152, 155, 157, 158, 162, 163, 171, 185, 185, 197, 198, 199, 202, 203, 204, 208, 209, 216, 218, 219, 224, 230, 234, 235, 236, 239, 249, 254, 255, 266, 267, 280, 291, 291, 292, 294, 294, 295, 300, 301, 301, 304, 305, 305, 307, 309, 310, 310, 311, 311, 312, 313, 313, 314, 315, 315, 316, 317, 317, 318, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 325, 326, 326, 327, 327, 338, 339, 348, 365, 372, 373, 374, 377, 378, 404, 406, 409
- Sarinyena (Saranyena, Sarenyena) **I**: 79, 97, 282, 282, 299, 404, 417, 420 **II**: 148, 262 **IV**: 21, 67, 261
- SARMIENTO, Diago (Diego) Pérez **IV**: 368, 368
- SARNÉS, Domènec (Domingo) López **IV**: 395
- Sarral (Ça Real) **II**: 387
- SARRIÀ, Bernat (Berenguer) de **II**: 134, 186, 214 **III**: 18, 261, 261, 262, 263, 264, 280, 299, 304, 310, 314, 423, 423, 424, 426, 427, 428, 436, 439 **IV**: 17, 61, 68, 76, 76, 77, 87, 87, 88
- SARRIÀ, Gueraua de **IV**: 197
- SARRIÀ, Vidal de **II**: 186, 186 **III**: 261
- SARRIÀ, Vidal de, fill **II**: 186
- Sarrió (Sarrión) **I**: 293, 293 **IV**: 381
- SARROCA, Jaume, bisbe d'Osca i sacristà de Lleida **I**: 23, 25, 308, 474, 474, 476, 476, 489, 489, 491, 492, 492, 495, 498, 498, 502, 502, 505, 522, 522, 523, 525, 525, 526 **II**: 10, 86, 316, 316, 382, 382
- SARROCA, Pere, ciutadà de Lleida **I**: 525
- SARROCA (ROCA), Pere sacristà de Lleida **I**: 523, 525, 525
- SARROVIRA (SA-ROVIRA), Romeu **IV**: 234, 234
- SA-SALA, Guillem, jurista **I**: 111, 111, 112, 113, 114, 114
- SA-SALA, Guillem, notari de Lleida **I**: 111
- Sàsser (Sassari) **III**: 458, 459, 468 **IV**: 52, 52, 59, 61, 66, 171, 203, 291, 291, 294, 294, 305, 310, 311, 312, 312, 324
- Sástago **I**: 57, 229
- SASTELLÀ RUIZ (vegeu CASTELLÀ)
- SASTRE MOLL, Jaume **IV**: 45
- SATANÀS **IV**: 309
- SATXES, Toset de **III**: 195
- Sau, vall de **IV**: 151
- SAUCET, Ramon **I**: 209
- SAÛL, rei d'Israel **IV**, 32, 32
- Saunaria, la, barri de Montpeller **I**: 351, 351
- Sauquillo (Xauquello) **III**: 164, 164
- SAURA DE MALLORCA **IV**: 199
- SAURINA, muller de Bernat Desllor **I**: 126
- Savassona, castell de **IV**: 69
- SAVELL, Jaume de, bisbe de Cosmedin **II**: 180

- SAVELLÀ, Ramon (vegeu CANELLA, Ramon)
 Savellà **II**: 317
 SAVERDÚ, Pere (SAVERDUM, En) **III**: 313, 313
 Saverdun, a Arieja **IV**: 116
 Savona (Saona) **II**: 128, 128 **III**: 474, 475, 477, 487
 SAYERS, William **III**: 53
 SAYS (vegeu SAIX)
 SCAGLIONE GUCCIONE, Rosetta **II**: 217 **III**: 308
 SCALA, Altadona della **IV**: 70, 147, 209
 Scalea (Escalea) **II**: 248, 248, 249 **III**: 200, 200
 SCALETTA, Macalda **II**: 195, 198
 SCALIA, Giuseppe **I**: 173
 SCANU, Pasqual **IV**: 324
 SCARAFFIA, Lucetta **IV**: 44, 318
 Scaramia **III**: 144
 SCARLATA, Marina **IV**: 64
 SCHENA, Olivetta **IV**: 51, 195, 318
 SCHIRRMACHER, Friedrich Wilhelm **II**: 128
 SCHLUMBERGER, Gustave **III**: 19, 367
 SCHMITT, Jean-Claude **IV**: 32
 SCHRÄDER, Johanna **IV**: 36
 Sciacca (Xaca) **III**: 328, 328, 329, 330, 330, 331, 473
 Scicle (Xicle) **III**: 144, 144, 473
 Scilla, monestir de **II**: 213
 Scopelos (Escròfol), illa de **III**: 387, 387
 SCORDIA, Lydwine **IV**: 247
 SEBASTIÀ, Bernat **IV**: 167
 Sec (Betxí), riu **I**: 222, 265, 265, 274, 274, 292, 292, 360, 360
 Sec, riu (vegeu Barranc de Carraixet; Catarroja)
 Secuita **I**: 128
 Segairén (Segaireny) **I**: 495 **IV**: 145
 Segària, vall de la **III**: 35
 SEGARRA, Andreu de **I**: 491
 SEGARRA, Arnau de, predicador **I**: 436, 436, 437
 Segarra, la **II**: 180 **IV**: 268
 Segon (Sego), vall de **I**: 243, 243, 244, 295, 301 **III**: 36
 Segorb (vegeu Sogorb)
 SEGÒVIA (SOGÒVIA), Pero Ferrández de **IV**: 341
 Segòvia **II**: 141
 Segre, riu **I**: 116, 125, 127, 307, 515 **II**: 149, 159, 159, 160
 Segrià, el **IV**: 51
 Segura **IV**: 313
 Segura, riu **I**: 431, 434, 434, 438, 446 **II**: 137 **IV**: 206
 Seixona (vegeu Xixona)
 Sejà (vegeu Sigean)
 Sela (o Sols) **IV**: 50
 Selgua **I**: 68
 SELIM (SALIM, SELÍ) BEMARGAM (BEMARGAN) (vegeu MURGIM BEN SABIR)
 Selva, comarca de la **II**: 331 **IV**: 315
 Selva, de Mallorca **I**: 165
 Selva, muntanya de la **I**: 396
 Seminara (Semanara) **II**: 213, 214, 215
 SENA, Pietro di **IV**: 312
 SENAN, Dalmau **III**: 383
 SENDER, Ramón J. **III**: 19
 Senes **III**: 42
 Senescal de Pere el Gran **II**: 184, 184
 SENESTERRA I SANTA EUGÈNIA, Bernat I **III**: 471 **IV**: 203
 SENESTERRA, Bernat II **IV**: 203
 SENESTERRA, Bernat III **IV**: 204
 SENESTERRA, Ramon de **IV**: 203, 203, 219
 Sénia, la, riu d'Ulldecona **I**: 310, 310, 311, 311, 312, 313, 396
 SENTMENAT, capità **III**: 468
 Sentuïri (vegeu Santuïri)
 Septa (vegeu Ceuta)
 Seques de Tràpani, les **III**: 319
 Serinyà (Serinhan, Sirinyà) **III**: 265, 265, 266
 Seron (Saeron) **III**: 164, 273, 296
 Seròs **I**: 110 **IV**: 311, 314
 Serpis, riu (d'Alcoi) **I**: 354, 390
 SERRA, comte de la **III**: 77
 SERRA, Ramon de, el Jove, comanador del Temple **I**: 81, 210, 210, 213
 SERRA, Ramon de, el Vell **I**: 210, 210

- SERRA, Ramon de, el Vell, comanador del Temple **I**: 210
- SERRA I BALDÓ, Alfons **II**: 28, 30
- SERRA I VILARÓ, Joan **I**: 81, 97, 453 **IV**: 69
- SERRA ROSSELLÓ, Josep **IV**: 180, 204, 348
- Serra **I**: 389 **II**: 119, 154 **III**: 35 **IV**: 151, 388
- Serra Morena (Sierra Morena) **II**: 49, 169
- Serra de l'Or o de l'Home **I**: 380
- Serragrossa **I**: 385, 486
- SERRALLONGA, Beatriu de **IV**: 199
- SERRALLONGA, GERALDA de **II**: 331
- SERRALLONGA, Guillem Hug de **I**: 434, 448
- SERRALLONGA, Lluís **I**: 7
- Serrania, la **III**: 456, 456
- Serrans, pont dels, a València **IV**: 275
- Serrenti **IV**: 315
- SES FÀBREGUES, Guillem **III**: 421, 421
- Sesa, gabella de (Sara-Khan?) **III**: 342, 342, 343
- SESCOMES, Arnau, bisbe de Lleida, arquebisbe de Tarragona **III**: 495, 495 **IV**: 90, 91, 92, 92, 106, 106, 115, 116, 117, 117, 230, 231
- SES-ESCALES, Bernat de **IV**: 219, 219
- SES FÀBREGUES, mare de Ramon Muntaner **III**: 421
- SES FÀBREGUES, Guillem **III**: 421, 421
- SESFONTS, Guillem (Guillot) **IV**: 185, 186, 187
- SESMA MUÑOZ, José Ángel **IV**: 92, 266, 357, 358, 380
- SESPOSES, Berenguer **I**: 29, 209, 209
- Sessa **IV**: 371, 372, 395, 395
- SESSÉ, Sans (Sanç) de **I**: 268
- Sestos (Sisto) **III**: 348, 348
- SETA, Esteve de **II**: 362, 362
- Seta, vall de **IV**: 121
- Setaigües **I**: 493 **IV**: 37, 336
- Setepose (vegeu Spetsai)
- Setfores **IV**: 64
- SETTON, Kenneth M. **III**: 400, 401, 429
- SETXÍ **I**: 363, 363, 365, 365, 383, 383 (vegeu també ABENFERRI)
- Seu d'Urgell, la **I**: 117 **IV**: 241, 402
- Seu de la ciutat de Mallorca, la (vegeu Santa Maria, catedral de Palma)
- Sevilla (Sivília, Xibília) **I**: 40, 212, 402, 403, 449, 481, 518 **II**: 48, 49, 54, 54, 55, 137, 169 **III**: 42, 93 **IV**: 25, 136, 331, 332, 333, 336, 338, 340, 341, 381, 390, 393, 396, 397
- SEVILLANO COLOM, Francesc **II**: 94 **IV**: 113, 236, 249, 352
- SHIDELER, John C. **I**: 60, 81 **II**: 35
- Sibilessi **IV**: 171
- SIBILIO, Vito **III**: 370
- SIBIL·LA, mare de Riambau de Corbera **IV**: 291
- SIBIL·LA DE FOIX **III**: 60
- SIBIL·LA DE FORTIÀ (FORCIÀ) **IV**: 151, 405, 405, 410, 410
- SICARD, Ramon, escrivà **IV**: 152, 152, 157, 169, 169, 228, 228, 236, 236, 237, 238, 248
- Sicília **I**: 12, 439, 488, 493, 509, 510 **II**: 11, 12, 14, 15, 17, 21, 22, 23, 33, 122, 122, 124, 124, 128, 129, 130, 135, 135, 158, 166, 173, 174, 175, 176, 180, 181, 182, 183, 184, 188, 188, 189, 189, 190, 191, 191, 192, 192, 194, 195, 197, 199, 203, 204, 205, 207, 207, 210, 215, 217, 217, 218, 218, 224, 232, 234, 235, 235, 236, 236, 237, 240, 241, 242, 243, 247, 248, 248, 249, 249, 252, 257, 258, 260, 262, 342, 346, 360, 362, 363, 365, 366, 366, 369, 382, 382, 384, 386, 387 **III**: 12, 13, 16, 17, 18, 21, 21, 31, 32, 38, 38, 73, 73, 76, 77, 83, 83, 89, 90, 105, 106, 108, 109, 110, 111, 112, 112, 113, 115, 117, 119, 132, 133, 134, 134, 135, 136, 137, 138, 138, 141, 144, 147, 147, 148, 151, 155, 167, 167, 169, 169, 171, 172, 173, 174, 174, 175, 176, 177, 178, 181, 183, 183, 185, 188, 188, 191, 191, 192, 192, 196, 196, 197, 201, 204, 205, 207, 208, 209, 210, 229, 230, 230, 232, 233, 242, 245, 245, 253, 257, 258, 258, 260, 261, 261, 262, 263, 263, 267, 269, 276, 279, 280, 284, 289, 289, 290, 292, 293, 294, 295,

- 301, 303, 307, 307, 308, 309, 309, 310, 315, 318, 318, 319, 320, 321, 321, 325, 326, 327, 327, 328, 329, 329, 330, 330, 331, 331, 332, 333, 334, 369, 376, 379, 380, 389, 390, 392, 396, 396, 400, 401, 409, 411, 412, 414, 420, 421, 423, 424, 426, 429, 431, 433, 434, 436, 439, 440, 470, 471, 472, 473, 473, 474, 475, 482, 491, 492 **IV**: 19, 49, 55, 60, 64, 66, 66, 68, 69, 84, 87, 90, 98, 103, 112, 112, 123, 124, 124, 125, 128, 136, 151, 158, 203, 296, 296, 307, 359, 377, 401, 401, 402, 402, 404, 406, 407, 407, 408, 409, 410
- Sicília!, crit **II**: 336, 336
- Sidgilmassa (vegeu Sigelmessa)
- Sídra (vegeu Hídra)
- Sierra Morena (vegeu Serra Morena)
- Sigean (Sajà) **IV**: 215, 216
- Sigelmessa (Sidgilmassa, Gujelmessa) **II**: 47, 47
- Sigerro (Cixerri, Cigerri) **IV**: 49, 49, 50, 52, 171
- Sigüenza **I**: 467
- Siliqua (Selico, Cerargio, Selargius) **IV**: 52, 56, 56, 57
- Silla (Cilla) **I**: 218, 275, 275, 325, 327, 327, 359
- SILLERAS FERNÁNDEZ, Núria **IV**: 403
- Silo (vegeu Stilo)
- SILVESTRE DE PRIERIO, Fra **III**: 282
- Silxes (vegeu Xilxes)
- SIMBULA, Pinuccia Franca **IV**: 408, 409
- SIMEÓ, personatge bíblic **I**: 135
- SIMONA DE SICÍLLIA, filla d'Alfons Frederic **III**: 401, 401
- Sineu **I**: 164, 165
- SINUÉS RUIZ, Atanasio **I**: 64, 465 **II**: 81
- Sió, riu **I**: 125
- SIPIONE, E. **II**: 174
- Siracusa (Saragossa de Sicília) **I**: 147 **II**: 166, 240, 240 **III**: 143, 144, 147, 147, 148, 188, 192, 192, 311, 325, 326, 328, 334, 426, 473 **IV**: 408, 409, 409
- Síria **II**: 70 **III**: 346
- SIROT (vegeu SOÏROT)
- SISCAR, Guillemí de **III**: 354, 355, 357
- Sisto (vegeu Sestos)
- Sit, turó del **I**: 428
- SITGES, Juan B. **IV**: 379
- Sitges **I**: 473
- Siurana (Ciurana) **II**: 78, 161, 161 **III**: 282, 283, 304
- SIVÉRY, Gérard **II**: 110 **III**: 81
- SIXENA (SEIXENA), Guillem Pérez de **IV**: 264
- Sixena (Seixena) **I**: 57, 58, 65, 68, 69, 79, 90, 96, 97, 148, 380, 403, 403, 404, 405, 408, 409, 464 **II**: 34, 57, 57, 262, 262, 263 **III**: 490, 490
- Sixena, monestir de **I**: 57 **IV**: 36, 36
- Smirna (vegeu Esmirna)
- SMITH, Damian J. **II**: 42
- So, Bernat de **IV**: 197, 197, 198, 214, 219, 271, 293, 293, 333
- So, Guillem de **IV**: 167, 167, 198
- So, llinatge **IV**: 167
- SOBERANAS I LLEÓ, Amadeu **I**: 61 **IV**: 34
- SOBIRATS, Elvira de, comtessa d'Urgell **I**: 32, 56, 108, 108, 109, 112 **III**: 28
- SOBIRATS, Nicolau de, frare predicador **IV**: 152
- SOBRADIEL VALENZUELA, Pedro **III**: 497 **IV**: 71
- Sobrarb **I**: 96 **II**: 41
- SOBRÉ, Josep Miquel **III**: 26
- Sobreportes, portal de Girona **II**: 336
- SOBREQUÉS CALLICÓ, Jaume **IV**: 277, 353
- SOBREQUÉS VIDAL, Santiago **I**: 60, 61, 97, 108, 110, 127, 190, 399, 454, 515 **II**: 143, 217, 278, 365, 381 **III**: 98, 258, 264, 270, 274, 489 **IV**: 38, 41, 44, 53, 69, 72, 98, 125, 142, 183, 193, 196, 199, 337, 311, 372, 411
- SODDU, Alessandro **IV**: 52
- Sodoma **III**: 482 **IV**: 211, 285
- Sogorb (Segorb) **I**: 90, 242, 291, 293, 294, 294, 307, 307 **II**: 154, 199 **III**: 35, 285, 286, 286 **IV**: 36, 50, 91, 105, 106, 282, 283, 283, 338, 365, 388, 390, 390
- Sogorb, bisbe de **I**: 254

- SOÏROT (SIROT, SOYROT), cavaller **I**: 154, 179, 179 **II**: 108
- SOLÀ, Domènec de, bisbe d'Osca **I**: 404, 404, 405, 418, 418, 421, 421, 422, 423
- Sola (vegeu Amfisa)
- Sola, senyor de (vegeu ROGER III STROMONCOURT)
- Solana **I**: 362
- Solana, puig de **I**: 293
- Solano (Solanes) **II**: 214, 214, 215
- SOLDEVILA, Ferran **I**: 7, 8, 9, 10, 13, 43, 52, 54, 62, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 76, 77, 79, 81, 84, 89, 90, 91, 94, 108, 109, 110, 125, 126, 127, 133, 171, 196, 201, 204, 207, 216, 231, 235, 262, 269, 352, 399, 404, 408, 409, 415, 424, 426, 439, 448, 452, 453, 460, 463, 464, 465, 467, 472, 473, 488, 490, 491, 492, 493, 498, 508, 510, 511, 512, 513, 515, 516, 517, 518, 521, 522, 523, 524, 527, 528 **II**: 7, 34, 36, 39, 40, 42, 43, 67, 68, 69, 110, 122, 123, 124, 125, 128, 132, 137, 138, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 151, 152, 153, 154, 156, 158, 160, 161, 162, 163, 169, 170, 180, 208, 217, 218, 219, 220, 222, 227, 228, 229, 231, 232, 233, 236, 241, 258, 259, 260, 266, 288, 293, 329, 343, 347, 375, 383 **III**: 7, 22, 26, 44, 47, 48, 49, 51, 65, 67, 73, 97, 102, 131, 133, 140, 148, 151, 152, 168, 170, 175, 217, 230, 268, 278, 289, 292, 303, 307, 344, 372, 387, 444, 445, 450, 468, 484 **IV**: 7, 8, 37, 43, 48, 81, 97, 112, 251, 303, 376, 386
- SOLDEVILA, Maria Teresa **I**: 202
- SOLÉ I SABATÉ, Josep Maria **IV**: 191
- SOLER, A. de **II**: 265
- SOLER I AMIGÓ, Joan **II**: 67
- Soler, el (Solars) **IV**: 188, 189
- Soler, casa de **IV**: 151
- SOLIVERA, Pere **III**: 375, 375
- Sollana **I**: 153 **IV**: 105
- Sóller **I**: 27, 33, 142, 165, 165, 187, 192, 193, 205
- SOLMEL·LA, Sibillà de **III**: 409
- SOLSONA, Ramon de **II**: 83, 83
- Solsona **I**: 125, 127, 510 **IV**: 241
- Somontano **II**: 147 **IV**: 67, 98
- Soneja **IV**: 151
- Sonella, riu (vegeu Sec de Betxí)
- Sora **II**: 131
- SORD, en, de Vilanova **III**: 249
- Sòria **I**: 76, 303, 448, 467, 481 **II**: 121, 217 **III**: 164, 273, 273, 297, 297 **IV**: 352, 370, 397, 399, 402
- SORITA, Romeu Martínez de **IV**: 216, 216
- SORNÍ (SORIU), Ponç Guillem **IV**: 160, 161
- Sorrento **III**: 262, 262
- SORT, Bernat de **IV**: 164, 165
- Sos **I**: 417 **II**: 229, 259 **IV**: 370, 370
- Soses **I**: 110 **II**: 244 **IV**: 311
- Sotera (Soterra) **III**: 192
- SOTO I COMPANYY, Ricard **I**: 191
- SOUVAIN, Jean, senescal de Beaucaire **IV**: 118
- SPECIALE, Nicolao **II**: 173, 183, 221, 357, 367 **III**: 90, 284, 309, 311
- Spetsai (Setepose) **III**: 392, 392
- Spiguera, cap de la (vegeu Espigueta)
- SPINELLO, Matteo **II**: 123
- SPÍNOLA, Anfroni **III**: 382
- SPÍNOLA (SPÍNDOLA), Antoni **III**: 369, 370, 372, 373, 373
- SPÍNOLA, Argentina, muller de Teodor Paleòleg **III**: 369, 369
- SPÍNOLA, Cristià de **III**: 373, 375, 377, 380, 382, 388
- SPÍNOLA (SPÍNDOLA), Obizzino (Opisín) **III**: 369, 369
- Stampace (Estampaix, Estampatx, Palissada), barri de Càller **III**: 455, 455, 481, 481, 482 **IV**: 62, 62
- STAUFEN, llinatge (vegeu HOHENSTAUFEN)
- STEFANO, Antonino De **II**: 217 **III**: 308
- STEINBERGER, Hermann **II**: 19, 58
- STELLA, Georgio **IV**: 299, 306
- Stènia (Estenyaire) **III**: 366, 366
- STENO, Giovanni **IV**: 290
- STERNFELD, Richard **III**: 76
- Stilo (Estil, Silo) **III**: 189, 189, 191, 263, 423, 423
- STRAYER, Joseph R. **II**: 286

- Stromboli (Estràngol), illa **II**: 250, 250 **III**: 184, 184
- SUÀBIA, llinatge de (vegeu HOHENSTAUFEN)
- SUÁREZ FERNÁNDEZ, Luis **IV**: 328, 329, 330, 360, 393, 397
- SUAU, Bernat **IV**: 235, 235
- SUBIRATS (vegeu SOBIRATS, Elvira de)
- Subirats **I**: 162 **IV**: 197, 274, 339
- Sud de la Plana **I**: 298
- Suda, castell de Lleida **I**: 515 **II**: 40, 40 **IV**: 101, 101
- Suda, la porta de Toledo **I**: 86, 86
- Sueca **I**: 272, 498 **IV**: 277
- Suera (Zuera) **I**: 325, 486, 486, 488
- SUERO MELÉNDEZ **I**: 260
- Summu Portu (vegeu Santa Cristina)
- SUMOY, Ramon **III**: 20
- SUNYER, Bernat **IV**: 235, 235
- Sureda **IV**: 220
- SVENTISLAV, emperador de Litzaura **III**: 347
- SWIFT, Francis Darwin. **I**: 63, 159, 171, 234, 291, 326, 329, 362, 388, 517
- Tagamanent **I**: 97
- Tagliacozzo **I**: 508 **II**: 130, 131 **III**: 16, 77, 78, 81
- Tahust (vegeu Taüst)
- TAIANA (TAYANA), Ramon de **II**: 83
- Taix, illa (vegeu Tassos)
- Tajuña, riu **I**: 467
- TALACH, Hug **II**: 182
- TALAVERA, Guillén de **IV**: 280
- Talarn **IV**: 144
- Talladell **II**: 81
- Talont (Talamont) **IV**: 246, 247
- Taltaüll **IV**: 282
- Tamarit de Llitera **I**: 115, 115, 116, 128, 418, 419, 420, 456, 456 **II**: 53 **IV**: 260, 343
- Tamarit de Mar **I**: 32, 199 **II**: 294
- Tamariu **III**: 238, 238
- Tana, mar de la (vegeu Azof)
- Tanga **II**: 48
- TANGHERONI, Marco **I**: 140 **III**: 73, 468 **IV**: 44, 52
- Taormina (Tauarnina) **II**: 176 **III**: 148, 148, 178, 178
- Tapineria, carrer de la, de Barcelona **I**: 130
- Tarancón **I**: 471
- Tàranto (Tarento, Tarent) **II**: 362 **III**: 18, 142, 192, 192, 209, 212, 263, 276, 290, 393
- Tàranto, príncep de (vegeu FELIP D'ANJOU)
- Tarascó **I**: 514, 516 **II**: 141 **III**: x, 290, 291, 291, 292 **IV**: 18, 118, 118
- TARASSONA I D'ARENÓS, Eixemèn (Ximèn) Pérez (Peris) de **I**: 33, 251, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 294, 322, 322, 333, 333, 340, 340, 341, 342, 343, 346, 346, 367, 367, 370, 371, 376, 376, 383, 383, 387, 387, 388, 388, 389, 391, 395, 396, 396, 404, 405, 405, 406
- TARASSONA, Pere Pérez de (vegeu PÉREZ, Pere)
- Tarassona **I**: 19, 35, 58, 73, 76, 76, 139, 233, 282, 414, 419, 459, 459, 460, 463, 464, 481, 483, 484, 484 **II**: 23, 69, 120, 121, 220, 220, 227, 227, 228, 228, 231, 231, 232, 244, 259, 259 **III**: 94, 151, 153, 165, 273 **IV**: 42, 43, 76, 76, 89, 89, 101, 233, 234, 267, 278, 279, 343, 344, 344, 345, 345, 346, 347, 347, 350, 357, 357, 358, 358, 360, 363, 364, 365
- Tarassona, bisbe de (vegeu AYERBE, Sanxo López d'; CORNUDELLA, B. de; FORTUN, G.; FRONTÍN, G.; GARCIA)
- TARBA, Garcia (Galacià) **IV**: 266, 266
- Tàrbena **I**: 369, 369 **III**: 35
- Tarento (vegeu Tàranto)
- Tarifa **II**: 365 **IV**: 121
- TARÍN, Esteve Gil **I**: 488
- TARÍN, Joan Gil **I**: 488, 488, 496, 496
- Tarins, bandositat de Saragossa **IV**: 266
- TARRADELL, Miquel **II**: 40
- TARRAGONA, Robert de **I**: 140
- Tarragona **I**: 21, 26, 32, 59, 63, 81, 83, 89, 116, 127, 127, 128, 131, 132, 136, 138,

- 139, 139, 140, 146, 162, 197, 199, 199, 200, 200, 201, 201, 202, 202, 203, 203, 205, 208, 209, 249, 281, 289, 289, 290, 328, 369, 396, 407, 419, 465, 498, 498, 500, 513, 514, 514, 526 **II**: 68, 69, 71, 74, 80, 81, 86, 86, 87, 152, 162, 173, 211, 294, 314, 341, 351, 380 **III**: 18, 59, 59, 78, 92, 196, 255, 260, 441, 441, 466, 490 **IV**: 17, 35, 40, 40, 41, 41, 42, 43, 47, 76, 76, 77, 79, 82, 82, 85, 89, 89, 106, 130, 135, 185, 203, 233, 234, 256, 260, 355, 392, 392, 409
- Tarragona, arquebisbe de (vegeu **ALBALAT**, P. d'; **AYERBE**, S. L. d'; **BARCA**, E. de la; **JOAN D'ARAGÓ**; **LUNA**, E. de; **MONTGRÍ**, G. de; **OLIVELLA**, B. d'; **ROCABERTÍ**, B. de; **ROCABERTÍ**, G. de; **SESCOMES**, A.; **VILADEMULS**, B. de)
- Tarragona, prebost de (vegeu **PALLARÈS**, Ferrer de)
- Tàrraga **I**: 514 **II**: 211, 212, 314, 317 **IV**: 80, 169, 187, 204, 343
- Tarrés, coll **II**: 312
- TARROJA, Agnès de (muller de Cardona, Ramon Folc III) **I**: 97
- TARROJA, Agnès de **I**: 97
- Tàrtars, rei dels **III**: 375 (vegeu també **ABAGA**; **CUBLAI CA**; **HULAGÚ**)
- TASIS, Rafael **III**: 21 **IV**: 90, 103, 251, 405
- Tassos (Taix), illa de **III**: 383, 383, 384, 387
- TASTU, Josep **II**: 30 **III**: 19
- TATZÓ (vegeu **TOTZÓ**)
- Tatzó d'Avall, baronia de **IV**: 163
- Taurmina (vegeu **Taormina**)
- Taula Rodona **II**: 355 **III**: 116
- Taurus **III**: 346
- TAÜST, Nunyo (Munyo, Muñon) López de **IV**: 102, 102, 239, 239
- Taüst (Tahust, Tauste) **I**: 64, 83, 147, 147, 241, 241 **II**: 259
- TAUSTE, Fernando **IV**: 313
- TAUSTE, Fernando Ruiz de, comanador de Montalbà **IV**: 313, 313, 323, 323
- TAUSTE, Juan **IV**: 313
- TAVERNER, Bernat, alcaid **I**: 486
- Tavernes de Valldigna **I**: 357
- TAYANA, Ramon de (vegeu **TAIANA**, R. de)
- Tebes (Estives) **III**: 18, 388, 391, 397, 397, 398, 402, 403 **IV**: 298
- Tec, riu **I**: 80 **II**: 293, 298 **III**: 217, 441 **IV**: 120, 183, 183, 200, 200, 217
- Teià **II**: 81
- TEISA, Nicolau López (vegeu **TRISSA**, N. L.)
- Tellet **IV**: 239
- TÉLLEZ, Alfons **I**: 376
- TELLO DE CASTELLA, fill d'Alfons XI **IV**: 329, 329, 367, 367, 373, 373, 374
- Temple, comanador del (vegeu **PERALTA**, J.; **SERRA**, R. de)
- Temple, mestre del (vegeu **BEAUJEU**, G. de; **BELMONT**, A.; **CAMPANYES**, B.; **CARDONA**, G. de; **CASTELLNOU**, A. de; **LOPE SANXES**; **MONTCADA**, P. de; **MONTLLOR**, H. de; **MONTPESSAT**, F. de; **MONTREDON**, G. de; **PATOT**, R.)
- Temple, orde **I**: 24, 34, 53, 62, 62, 66, 77, 89, 89, 91, 91, 97, 106, 109, 111, 112, 112, 122, 146, 146, 153, 176, 176, 185, 190, 191, 193, 210, 210, 213, 241, 241, 242, 242, 243, 244, 249, 250, 251, 251, 267, 267, 272, 276, 277, 293, 307, 321, 321, 339, 339, 346, 356, 376, 376, 396, 408, 434, 434, 438, 439, 447, 471, 474, 475, 475, 495, 497, 497, 501, 501, 502, 504, 504, 505, 506, 507, 515, 521, 521, 522, 523 **II**: 67, 74, 74, 75, 92, 108, 111, 111, 113, 117, 136, 143, 143, 144, 270, 292, 292, 294, 294 **III**: 60, 89, 264, 264, 299, 299, 323, 323, 324, 324, 332, 333 **IV**: 50, 66, 69, 84
- Temple, pont de València **IV**: 275
- Tènedos, illa (Tènedo) **III**: 352, 352, 357
- TEOBALD (TIBALD), rei de Navarra, comte de Xampanya **I**: 230, 230, 231, 231, 235, 237, 237, 362, 414, 463 **II**: 119, 119, 120, 122
- TEOBALD II (TIBALD), rei de Navarra **I**: 235, 448 **II**: 119, 119, 120, 122, 122
- TEODOR PALEÒLEG, marquès de Montfer-rat **III**: 369, 369, 370, 373, 373

- TEODORA, muller de Ferran Ahonés **III**: 338, 338
- Teòloco (vegeu Efes)
- Ter, riu **II**: 315, 330, 348 **III**: 93, 199, 231
- TERESA ALFONSO, filla d'Alfons IX de Lleó **I**: 481
- TERESA D'ARAGÓ, filla natural de Pere II (vegeu TERESA PÉREZ)
- TERESA D'ENTENÇA, muller d'Alfons III **I**: 245 **III**: 457, 457, 458, 458, 469, 483, 488, 488 **IV**: 12, 13, 15, 16, 34, 34, 37, 38, 38, 39, 39, 47, 50, 54, 56, 57, 62, 63, 64, 69, 74, 75, 75, 83, 136, 150
- TERESA GIL DE VIDAURE (vegeu VIDAURE, Teresa Gil de)
- TERESA PÉREZ, filla natural de Pere II **I**: 364 **III**: 330
- TERGA, Xemèn Peres **I**: 292, 292
- TÈRMENS (TERMES), Oliver de **I**: 28, 29, 31, 152, 153, 157, 157 **II**: 84, 84, 94, 104, 104
- TÈRMENS, Ramon de **I**: 153
- Tèrmens **II**: 287, 288 (vegeu també Termini Imerese)
- TERMINI (TÈRMENS), Mateu de **II**: 206 **III**: 173, 173, 176, 330, 474
- Termini Imerese (Tèrmens) **III**: 329, 329
- Ternelles **IV**: 167
- Terol (Terós) **I**: 19, 42, 58, 66, 72, 73, 73, 74, 79, 89, 89, 90, 90, 91, 91, 92, 94, 95, 99, 221, 223, 223, 224, 224, 241, 241, 242, 242, 245, 247, 252, 263, 263, 264, 265, 267, 278, 282, 284, 286, 292, 293, 293, 294, 310, 313, 314, 315, 380, 382, 388, 396, 423, 424, 424, 425, 470, 487, 487, 495 **II**: 83, 242, 244 **III**: 310 **IV**: 14, 17, 39, 40, 78, 83, 87, 101, 109, 192, 193, 255, 262, 278, 280, 280, 282, 285, 345, 348, 365, 366, 381, 381, 388, 394
- Terra de Lavor (Lavoro, Llavor) **II**: 126, 126, 131, 133 **III**: 38, 73, 284
- Terra Santa (Sant Sepulcre) **I**: 12, 127, 437, 439, 453, 465, 467, 467, 475, 476, 487, 500, 500, 502, 505, 508 **II**: 80, 110, 139, 145, 170, 180 **III**: 31, 72, 186, 324
- Terrabona (vegeu Tàrbena)
- Terracina (Terrassina) **II**: 132, 133, 133
- Terradelles **IV**: 199
- Terrades **IV**: 198
- TERRANOVA, comte de (vegeu JANVILLE, N. de)
- TERRANOVA, comtessa de **IV**: 187
- Terranova, de Càlabria **III**: 329, 471, 473
- Terranova (de Sardenya) **IV**: 52, 52, 53, 55, 57, 57
- Terranova (Gela), de Sicília **II**: 235, 235, 236, 237 **IV**: 120
- Terrassa **I**: 83 **IV**: 196, 196, 235
- Terrer **I**: 112 **IV**: 351, 359, 359, 360, 362, 365
- Terres Albes **III**: 35
- Terri (Desterrìa), riu **III**: 199
- TERROSSU ASOLE, Angela **IV**: 50
- TESA, Guillem **IV**: 206
- Tessàlia (vegeu Blaquia)
- Tet, riu **IV**: 258
- TÉTER, cunyat de Joan Assan III **III**: 347, 347
- Teutònia, orde (vegeu Alemanys, orde dels)
- TEXUFIN, príncep **II**: 38
- Thalamus parvus* (vegeu *Crònica romana*)
- THEINER, Augustino **IV**: 301
- Thérouanne (Torena), bisbe de (vegeu SAQUET, R.)
- Thionville **II**: 58
- TIBALD (vegeu TEOBALD)
- TIBALD VISCONTI (vegeu GREGORI X)
- Tíber, riu **III**: 102
- Tibi **III**: 35 **IV**: 209, 371
- Tierga **IV**: 51, 144, 153
- Tiermas **IV**: 363
- TIMOR, Arnau de **I**: 439
- Timor **II**: 180
- Tin (Aidin), gabella de **III**: 342, 342, 343, 346
- Tin (vegeu Tinos)
- Tinell, saló del Palau de Barcelona **IV**: 391
- Tinos (Tin) **III**: 210, 210
- Tiñosa **I**: 499

- Tira (vegeu Tyràion)
 Tirincè, Tirenès (vegeu Tremissèn)
 Tirso, riu **IV**: 44
 “Tisó”, espasa **I**: 258, 258
 Tivissa **IV**: 153
 Tlemcèn (vegeu Tremissèn)
 Töbruk **III**: 275
 TODA, Eduard **IV**: 324
 Toda de Cellas **I**: 91
 TOLA, Pasquale **IV**: 57, 59, 326
 TOLEDO, Diago Garcia de **IV**: 246
 TOLEDO, García Álvarez de, mestre de Santiago **IV**: 385, 393
 TOLEDO, Roderic de (vegeu XIMÉNEZ DE RADA, Roderic)
 Toledo **I**: 86, 108, 109, 439, 466, 467, 467, 468, 469, 472 **II**: 49 **III**: 31, 303 **IV**: 40, 76, 77, 352, 352, 393, 394, 396
 Toledo, arquebisbe de (vegeu JOAN D'ARAGÓ; SANÇ D'ARAGÓ)
 Toledo, porta de Saragossa **I**: 86, 86 **IV**: 280, 379, 380, 380
 TOLOSA, comtes de (vegeu BERNAT DE SEPTIMÀNIA; RAMON VII)
 Tolosa, senescal de (vegeu BEUMARCHAIS)
 Tolosa **I**: 7, 161, 346, 352 **II**: 22, 23, 43, 52, 52, 56, 56, 57, 58, 162, 162, 163, 163, 223, 224, 261, 262, 267, 290, 311, 371, 372 **III**: 82, 83, 85, 88, 164, 180, 195, 212, 214, 278
 Tolosà (Tolsà, Tolzà) **I**: 55, 55 **II**: 158, 287, 288, 379 **III**: 155, 213, 213, 217
 TOMÀS COMNENOS, dèspota de l'Arta **III**: 396, 396, 400, 430, 431, 432
 TOMIC, Pere **I**: 56 **II**: 27, 49, 357 **IV**: 270
 Torà **IV**: 68, 69
 Tordehumos **IV**: 315
 Torelló **IV**: 183
 Torena, bisbe de (vegeu SAQUET)
 Tormón **IV**: 97
 TORNAMIRA, Berenguer **IV**: 166, 167, 167
 TORNAMIRA, casal dels **I**: 53
 TORNAMIRA DE SOTO, Juan **I**: 45
 Tornavels, coll de **III**: 219
 Toro, el, de l'Alt Palància **IV**: 102, 102, 103
 Toro, muntanya del, a Menorca **I**: 214, 214 **II**: 219, 219
 Torre del Campo, de Jaén **II**: 141
 Torre de Cerdana, de Puigcerdà **IV**: 241, 241
 Torre Gironella, de Girona **II**: 279, 330, 330 **III**: 224
 Torre Pisana, d'Esglésies **IV**: 51
 TORRELLA, Ponç de, bisbe de Tortosa **I**: 244, 244, 254, 262, 268, 313, 338
 TORRELLES, Arnau de **I**: 510, 510
 TORRELLES, Guillem de **II**: 122, 123
 Torrelles **IV**: 264
 Torrellas **I**: 487, 487 **III**: 41, 404, 405 **IV**: 41, 77, 82, 247, 387
 Torremotxa **I**: 423
 Torrent **I**: 218, 269, 327, 360, 360 **IV**: 381
 Torres **I**: 380, 380
 Torres, barranc de **I**: 380
 Torres, Port de (vegeu Porto Torres)
 TORRES, Adelasia de **III**: 73
 TORRES, Guillem de **IV**: 235
 TORRES AMAT, Fèlix **II**: 10
 TORRES FONTES, Juan **I**: 403, 424, 426, 434, 451, 470, 499 **II**: 54, 136, 137 **III**: 47, 48, 49, 97, 313, 405 **IV**: 236, 383
 Torres Torres **I**: 243, 278, 278, 282, 285, 285 **II**: 154 **III**: 35 **IV**: 151, 278, 388
 TORRÓ, Josep **II**: 119
 TORROELLA, Pere de **I**: 81, 217 (?), 217
 TORROELLA, Ponç Guillem de **I**: 81, 81, 82, 82, 217, 454, 454, 510, 510
 TORROELLA, Ponç Guillem de **I**: 82, 454, 510
 TORROELLA, Ramon de **I**: 81, 217 (?), 217
 Torroella de Montgrí **I**: 81, 128, 197, 454, 454, 455, 500, 500 **II**: 78, 279, 279, 293, 324, 326, 379, 379 **III**: 78, 92, 93, 231, 231, 234
 Torroellas **III**: 404
 TORTOLES, Elfa de **I**: 463, 463, 464
 Tortoles **I**: 463, 464
 TORTOSA, Pere Ramon de **I**: 316, 316, 318
 Tortosa **I**: 34, 52, 88, 89, 89, 103, 105, 110, 115, 124, 131, 138, 145, 146, 201, 209,

- 210, 245, 249, 251, 252, 261, 261, 262, 262, 263, 266, 266, 267, 267, 268, 270, 288, 289, 289, 290, 292, 303, 303, 306, 309, 310, 310, 311, 311, 314, 315, 326, 328, 334, 386, 391, 396, 396, 398, 400, 401, 408, 420, 446, 446, 449, 454, 464, 500, 512, 513, 513, 515 **II**: 36, 69, 69, 79, 108, 108, 143, 144, 157, 168, 168, 169, 170, 170, 173, 232, 294 **III**: 34, 36, 36, 59, 59, 78, 78, 79, 79, 92, 94, 95, 97, 196, 268, 299, 299, 458, 466, 496, 504 **IV**: 14, 17, 39, 40, 42, 47, 76, 77, 78, 85, 87, 88, 175, 175, 189, 343, 349, 355, 366, 369, 388, 388, 410
- Tortosa, bisbe de (vegeu OLIVER, B.; TORRELLA, Ponç de)
- Tortosa, cap de **IV**: 355
- Tortosa, marquesat de **IV**: 77
- Tortosa, riu de (vegeu Ebre)
- TORTOSETA, En **I**: 51, 52
- Toscana **II**: 128, 130 **III**: 89, 125, 154, 409, 424 **IV**: 62, 90
- Tossa **II**: 332 **III**: 78, 92 **IV**: 98
- Totzó (TATZÓ), Dalmau de **IV**: 164, 164, 201, 201
- Totzó, Huguet de **III**: 442 **IV**: 45, 45, 154
- Totzó (TATZÓ), Ramon de **IV**: 163, 163, 203, 227, 234, 271, 271
- Totzó (Tazó) **IV**: 201, 201
- TOUBERT, Pierre **III**: 72, 73
- Tours **II**: 204
- TOURTOULON, Charles de **I**: 51, 62, 63, 73, 87, 140, 153, 161, 171, 199, 204, 234, 275, 281, 291, 316, 325, 346, 347, 349, 351, 355, 359, 361, 362, 367, 369, 375, 379, 391, 394, 416, 429, 437, 442, 443, 455, 468, 476, 500, 517, 523, 525, 527, 528 **II**: 110, 149, 153
- Tous, Arbert de **IV**: 105
- Tous, Bernat de **IV**: 105, 348, 395
- Tous, Bernat de, fill **IV**: 105, 348
- Tous, Galceran de, germà de Pere i fill de Bernat **IV**: 105
- Tous, Galceran de **II**: 384, 384
- Tous, Guillem de **III**: 358
- Tous, Pere (Galceran) de, mestre de Montesa **IV**: 105, 105, 276, 277, 277, 283, 283, 285, 319, 319, 337, 337, 373, 374, 381, 382
- Tous, Ramon de (G. de) **III**: 353, 353
- Tous **I**: 369, 520, 520 **IV**: 348
- TOVIA, Eixemèn de **I**: 371, 382, 382, 383, 383, 384, 384
- TOVIA, Eixemèn (fill), senyor de Tramacastiel **I**: 382
- Tràcia **III**: 364, 365
- TRAGGIA, Joaquín **II**: 39, 41
- Traiguera (Valltraiguera) **III**: 36
- Trajacàpita (vegeu Perelló, el)
- Tramaced **IV**: 67
- TRAMACET (TRAMESET), Gombau (Gombald) de **III**: 495 **IV**: 97, 98, 261, 278, 279
- TRAMONTANA, Salvatore **II**: 174
- Tràpani (Tràpena) **II**: 122, 122, 189, 189, 190, 190, 192, 217, 218, 218, 219, 235, 236, 237 **III**: 18, 111, 111, 135, 136, 142, 148, 166, 172, 242, 290, 293, 294, 295, 318, 319, 319, 320, 321, 326, 328, 422, 424, 426, 440, 441, 471, 475
- TRASCASAS, Mercedes **IV**: 382
- Trasmoz (Trasmoç) **I**: 460, 462
- TRASTÀMARA, comte de (vegeu ENRIC II, rei de Castella)
- TRASTÀMARA, llinatge **IV**: 358
- TRAVA, Pere Fernàndez de **I**: 108
- Tre Fontane (Tresfontanes) **II**: 237, 237
- TREBALLS, Jofre de **IV**: 166, 166
- Trecenta (Trexenta) **III**: 484
- TREGURÀ, Jaspert de **IV**: 130
- TREMBLAY, Jean de **II**: 207
- Tremisèn (Tirensè, Tlemecèn) **II**: 48, 167 **III**: 52, 52, 230, 271, 494 **IV**: 68
- Tremisèn, rei de (vegeu YAGHMORACEN)
- Tremp **IV**: 396
- TRENCHS ÒDENA, Josep **I**: 79, 103, 111, 116, 136, 262, 489 **II**: 260, 277, 365, 382 **III**: 96, 133, 175, 455 **IV**: 76, 94, 98, 104, 148, 155, 157, 165, 225, 227, 234, 235, 236, 302, 405

- Trentino **III**: 38
 Tresfontanes (vegeu Tre Fontane)
 Trexenta (vegeu Trecenta)
 TRILLO, Antón de **IV**: 280
 Trinàcria **III**: 331 (vegeu també Sicília)
 Trip, castell de Sicília **III**: 326
 Trípoli de Barbaria **II**: 47 **III**: 275, 434
 TRISSA (TEISA, OTEIZA?), Nicolau (Nicolás) López **IV**: 274, 274
 TRISTANY **II**: 355 **III**: 101, 242, 243
 Tròade **III**: 352
 Troia **III**: 352
 Trois-Fontaines, abat de (vegeu ALBERIC)
 Troites, riu de les **I**: 264, 264
 TROMBETTI BUDRIESI, Anna Laura **II**: 208
 Tropea (Túrpia) **III**: 132
 Tseró (vegeu Cesaró)
 TSIRPANLIS, Constantine N. **II**: 175
 TUCCI, Raffaele di **III**: 484
 TUCOO CHALA, Pierre **IV**: 346
 Tudela **I**: 201, 229, 229, 232, 232, 233, 233, 234, 238, 239, 241, 461 **II**: 120, 258, 258, 259, 259 **IV**: 86, 345
 Tudella, puig prop de Girona (Sant Gue-
 rau?) **II**: 348, 348, 349, 350, 350
 Tudellén (Tudején) **IV**: 82, 86
 Tuür **IV**: 218, 219, 228, 230, 230, 258, 259
 Tunis **I**: 33, 477, 477 **II**: 17, 23, 47, 122, 122, 124, 125, 125, 132, 167, 167, 181, 181, 188, 235 **III**: 52, 68, 69, 70, 71, 71, 78, 81, 91, 101, 101, 125, 125, 135, 210, 210, 211, 269, 275, 409, 410, 412, 415 **IV**: 66
 Tunis, rei de (vegeu ABU ZACARIA; İBRAHİM ABU İSHAC; UATEC)
 Tunísia **III**: 409
 TURELL, Gabriel **II**: 27
 Túria, riu **I**: 270, 277
 Turlanda **II**: 317
 TURPÍ (vegeu *Crònica del pseudo-Turpí*)
 Turpia (vegeu Tropca)
 Turquia **I**: 472
 TURULL RUBINAT, Max **IV**: 320
 TUY, Lucas de **II**: 18
 TYR, Guillaume de **III**: 91
 Tyràion (Tira) **III**: 343, 343, 345, 346
 UATEC (UATIC), Al, rei de Tunis **II**: 166, 166, 188
 Úbeda (batalla de les Navas de Tolosa) **I**: 56, 57, 59, 60, 66, 80, 97, 112, 127, 170, 170, 230, 234, 364, 395, 395, 405, 405 **II**: 17, 18, 47, 48, 51, 52, 52, 54, 55, 56, 86 **III**: 42
 UBIETO ARTETA, Antonio **I**: 57, 58, 64, 65, 66, 69, 80, 82, 87, 99, 105, 148, 218, 245, 341, 414, 465 **II**: 38, 39, 41, 42, 81, 111
 Uclés **I**: 471, 471
 Uclés o de Sant Jaume, mestre i orde d' **I**: 241, 241, 307, 376, 376, 377, 379, 433, 433, 435, 435, 436, 438, 439, 439, 440, 447, 451, 469, 469, 470, 471, 471, 493, 512, 512 **IV**: 69, 84, 261, 266, 313, 331, 332 (vegeu també IBÁÑEZ, G.; NÚÑEZ, P.)
 UDINA ABELLÓ, Antoni **I**: 161, 523, 525 **II**: 153, 304, 382, 383, 387 **III**: 256, 258, 292, 293 **IV**: 89, 122
 UDINA I MARTORELL, Frederic **II**: 164, 174
 Uixó **I**: 270, 270, 318, 318, 319, 320, 321 **III**: 36 **IV**: 111, 209
 ULISSES **III**: 414
 Ull (Ul, Hull) **II**: 229, 229, 230
 Ullastre, castell de **IV**: 52, 52, 53
 Ulledecona **I**: 303, 303, 312, 335, 500 **III**: 36, 36, 59 **IV**: 135
 Ulledecona, riu (vegeu Sènia, la)
 Ultrera (vegeu Ultrera)
 UMBERT, misser (vegeu LAVÀNIA, Albert)
 Úmbria **III**: 38, 460
 UNALI, Anna **II**: 168
 Uncastillo **I**: 66, 417 **IV**: 366, 370
 Unió, Aragonesa i Valenciana **III**: 175, 194 **IV**: 20, 21, 32, 51, 53, 67, 78, 82, 91, 94, 97, 98, 104, 105, 113, 125, 131, 135, 144, 145, 151, 155, 157, 163, 183, 202, 209, 234, 235, 236, 240, 250, 250, 255, 255, 256, 258, 259, 260, 261, 262, 262, 263, 264, 264, 265, 266, 266, 267, 267, 268, 269, 270, 272, 272, 273, 275, 276, 277, 277, 278, 279, 279, 280, 280, 281, 281,

- 282, 283, 286, 287, 288, 289, 290, 308, 314, 319, 338
- Untinent (vegeu Ontinyent)
- URBÀ IV, papa **II**: 124, 124 **III**: 16, 76
- URBÀ V, papa **IV**: 163, 361, 378, 404, 405
- URBÀ VI, papa **IV**: 254
- URBAN, Maria Bonaria **III**: 459, 481, 485 **IV**: 54, 62
- URG, Ramon d' **III**: 313
- URGELL, Marquesa d', muller de Ponç de Cabrera **I**: 108, 111
- URGELL, Major, filla d'Ermengol VI **I**: 108
- Urgell **I**: 47, 108, 109, 110, 112, 112, 114, 116, 119, 120, 123, 154, 250, 250, 413, 466 **II**: 23, 81, 157 **III**: 28, 30, 30, 488, 488, 491 **IV**: 12, 13, 34, 35, 37, 38, 38, 42, 51, 69, 73, 74
- Urgell, bisbe d' (vegeu NARBONA, Pere de)
- Urgell, comte (vegeu ÀLVAR DE CABRERA; CABRERA, Guerau; ERMENGOL DE CABRERA; PERE)
- Urgell, comtessa (vegeu AUREMBIAIX, SOBIRATS, Elvira de)
- Urgell, guerra d' **II**: 11, 14
- URIG (vegeu URTX)
- URRACA, muller d'Alfons II de Portugal **I**: 75, 75
- URRACA, muller d'Assalit de Gúdar **I**: 91
- URREA, Aldonça d' **I**: 492 **II**: 145, 145
- URREA, Eiximèn d' **I**: 64, 64, 95, 152, 152, 153, 192, 192, 193, 233, 245, 251, 261, 261, 263, 264, 265, 266, 268, 272, 275, 276, 278, 284, 285, 303, 306, 306, 327, 327, 330, 330, 338, 341, 391, 411, 411, 412, 419, 453, 453, 492, 492, 494, 515, 516 **II**: 80, 86, 145, 145, 146, 146, 177, 207, 208, 208
- URREA, Eiximèn d' **IV**: 266, 338, 338
- URREA, Eva d', filla d'Eiximèn d'Urrea **I**: 153
- URREA, Joan Eiximèn d' **I**: 245
- URREA, Joan Ximénez d', senyor de Biota i del Bayo **IV**: 51, 51, 90, 91, 94, 100, 117, 117, 144, 144, 147, 153, 153, 157, 173, 178, 180, 183, 187, 233, 264, 268, 278, 279, 338, 380, 380
- URREA, Joan Ximénez d', fill **IV**: 90, 91
- URREA, Joan Eiximenes d', germà d'En Blasco d'Alagó **IV**: 90, 91, 94, 97, 100, 265, 266
- URREA, Joan Eiximenes d', menor de dies **IV**: 261, 278, 279, 279, 380, 380
- URREA, Joan Eiximenes d', senyor d'Alcalatén **IV**: 279, 279, 338, 338
- URREA, Joan Eiximenes d', el vell **III**: 495, 496 **IV**: 51, 51, 60, 61, 67, 67, 261
- URREA, Lope Ximénez d' **IV**: 98
- URREA, Pere Ximénez, germà del bisbe d'Osca **IV**: 51
- URREA, Pere d', bisbe de Girona, bisbe d'Osca **IV**: 100, 100
- URREA, Teresa de **IV**: 338
- URREA, Teresa Pérez d', muller de Ramon Folc V de Cardona **IV**: 41
- URREA, Toda Pérez d' **I**: 66
- URREA, Toda Pérez d' **IV**: 91
- URREA, Violant d' **IV**: 357
- URREA, Ximèn (fill d'Urrea, Eiximèn d') **I**: 66
- Urrea de Jalón **I**: 465
- URRIES, Jordán Pérez **IV**: 266
- URRIES, Pere Jordan d', fill **IV**: 265, 266
- URRIES, Pere Jordan, prohom **IV**: 265, 266, 266, 324, 324
- Urriols (vegeu Orriols)
- URTX (URIG), Ramon d' **I**: 434, 448 **II**: 302, 302, 303, 303
- Usatges i Constitucions de Catalunya **I**: 125, 135, 175, 373, 378 **IV**: 70, 91, 99, 100, 100, 101, 126, 126, 134, 179
- Useres, les **I**: 222
- Ussón **IV**: 67
- Ussó, castell d' (vegeu So)
- USTARROZ, Juan Francisco Andrés de (vegeu ANDRÉS DE USTARROZ, Juan Francisco)
- Ústica (Ústega) **II**: 236, 237
- Utiel (Otiell) **IV**: 103, 104, 104, 351, 351, 370

- UTRILLA, Juan F. **I**: 65, 66, 91, 421
 Utxafava **I**: 453 **II**: 244 **IV**: 69
- Vacarisses **IV**: 179
 Vado (Vaï), port de **II**: 128, 128
 VAGAD, Gauberto Fabricio de **IV**: 93
 Vaï (vegeu Vado, port de)
 VAISSÈTE, Joseph **II**: 41, 270
 VAJAY, Szabolcs de **I**: 49, 51 **II**: 39 **III**: 26
 Valdellou **IV**: 153
 Val di Noto (Vall de Not) **II**: 207 **III**: 192, 192
 VALDEÓN, Julio **IV**: 328, 330
 Valderrobres (vegeu Vall-de-roures)
 VALÈNCIA, Lambert de **III**: 425
 València, ardiaca de (vegeu GONÇAL PÉREZ; MARTÍ, mestre)
 València, bisbe de (vegeu ALBALAT, Andreu; BLANES, V.; BOTONAC, J. de; FENOLLET, H. de; GASTÓ, R.; PALLARÉS, F. de; PERALTA, A.)
 València, ciutat de **I**: 24, 34, 48, 64, 65, 69, 87, 90, 97, 105, 122, 124, 136, 161, 163, 188, 220, 222, 222, 223, 244, 244, 269, 269, 270, 275, 275, 276, 277, 278, 278, 279, 280, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 291, 292, 292, 293, 298, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 310, 312, 312, 313, 314, 314, 315, 321, 321, 322, 322, 323, 323, 324, 324, 325, 325, 327, 327, 328, 329, 330, 331, 331, 332, 333, 333, 335, 336, 336, 337, 337, 338, 338, 339, 339, 340, 340, 341, 343, 343, 344, 344, 345, 346, 346, 347, 352, 352, 353, 353, 355, 356, 359, 360, 362, 364, 366, 367, 368, 369, 369, 370, 371, 372, 382, 384, 384, 385, 386, 387, 387, 388, 389, 390, 390, 391, 391, 393, 396, 396, 397, 399, 401, 401, 423, 424, 424, 425, 425, 426, 446, 448, 462, 464, 464, 465, 471, 471, 472, 484, 485, 486, 486, 487, 487, 489, 490, 490, 491, 491, 492, 493, 493, 494, 494, 495, 498, 498, 500, 500, 519, 519, 520, 521, 522, 523, 527, 528, 528 **II**: 11, 14, 21, 23, 85, 111, 111, 112, 114, 114, 115, 116, 138, 143, 152, 152, 153, 156, 156, 157, 170, 219, 220, 242, 242, 294, 294 **III**: 15, 35, 35, 36, 37, 41, 44, 45, 49, 53, 58, 58, 63, 65, 65, 66, 67, 67, 70, 71, 78, 92, 94, 138, 151, 196, 203, 274, 413, 413, 495, 500, 504 **IV**: 13, 14, 17, 18, 26, 36, 39, 39, 40, 47, 78, 79, 80, 80, 81, 81, 82, 87, 88, 97, 99, 100, 101, 101, 102, 106, 109, 109, 110, 112, 112, 113, 114, 114, 122, 131, 131, 132, 134, 135, 136, 136, 150, 152, 157, 158, 169, 175, 189, 189, 192, 192, 193, 194, 194, 202, 202, 203, 203, 216, 226, 231, 235, 235, 251, 252, 253, 255, 272, 272, 273, 273, 274, 275, 277, 278, 278, 283, 285, 286, 286, 287, 288, 289, 293, 295, 302, 303, 304, 304, 308, 309, 309, 312, 314, 318, 318, 319, 319, 320, 322, 323, 324, 326, 336, 337, 339, 345, 348, 349, 351, 351, 355, 358, 361, 362, 365, 365, 366, 366, 371, 371, 372, 372, 373, 374, 374, 375, 375, 376, 376, 377, 377, 378, 380, 381, 387, 387, 388, 389, 389, 390
 València, regne de **I**: 12, 21, 22, 24, 34, 35, 36, 40, 47, 48, 53, 57, 64, 65, 69, 70, 81, 82, 84, 87, 88, 89, 90, 90, 91, 92, 94, 97, 105, 122, 124, 129, 136, 140, 153, 161, 163, 188, 189, 204, 206, 214, 218, 219, 219, 220, 220, 221, 221, 222, 222, 223, 223, 227, 241, 243, 244, 244, 245, 250, 252, 253, 253, 260, 260, 265, 266, 269, 269, 270, 272, 275, 275, 276, 276, 277, 277, 278, 278, 279, 280, 280, 281, 282, 283, 284, 284, 285, 288, 290, 291, 291, 292, 292, 293, 293, 298, 299, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 310, 312, 312, 313, 314, 314, 315, 316, 321, 321, 322, 322, 323, 323, 324, 324, 325, 325, 327, 327, 328, 330, 331, 331, 332, 332, 333, 333, 335, 336, 336, 337, 337, 338, 338, 339, 340, 340, 341, 342, 343, 343, 344, 344, 345, 346, 346, 347, 348, 352, 352, 353, 353, 354, 355, 356, 359, 359, 360, 360, 362, 367, 367, 368, 368, 369,

- 369, 370, 371, 372, 375, 376, 379, 379,
380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387,
387, 388, 388, 389, 390, 390, 391, 391,
393, 394, 394, 396, 396, 397, 397, 399,
400, 401, 401, 405, 406, 410, 416, 423,
424, 424, 425, 425, 426, 429, 431, 434,
439, 444, 446, 448, 452, 452, 454, 454,
462, 464, 465, 465, 468, 470, 471, 471,
472, 476, 477, 483, 484, 484, 485, 485,
486, 486, 487, 487, 489, 490, 490, 491,
491, 492, 493, 493, 494, 494, 495, 498,
498, 500, 500, 510, 513, 519, 519, 520,
520, 521, 521, 522, 523, 526, 526, 527,
528, 528 **II**: 11, 12, 13, 14, 17, 21, 23, 38,
54, 67, 68, 77, 81, 82, 83, 98, 99, 109,
111, 111, 112, 113, 114, 114, 115, 116,
116, 117, 118, 118, 119, 125, 137, 137,
138, 138, 139, 142, 142, 143, 143, 144,
144, 149, 149, 152, 152, 153, 153, 154,
154, 155, 156, 156, 157, 157, 166, 168,
170, 178, 186, 214, 219, 219, 220, 221,
227, 229, 232, 236, 241, 242, 242, 243,
267, 271, 280, 294, 294, 296, 317, 341,
341, 350 **III**: 9, 12, 14, 15, 18, 21, 21, 34,
35, 36, 36, 37, 38, 38, 41, 41, 42, 42, 43,
44, 44, 45, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 51,
52, 54, 57, 57, 58, 59, 59, 62, 63, 67, 67,
71, 78, 78, 79, 79, 80, 86, 88, 96, 97, 98,
104, 104, 133, 168, 168, 228, 255, 257,
258, 264, 267, 268, 269, 269, 270, 271,
272, 274, 274, 289, 293, 294, 295, 298,
300, 301, 305, 313, 314, 314, 315, 326,
342, 390, 395, 405, 408, 421, 421, 423,
425, 443, 445, 455, 461, 463, 464, 466,
469, 489, 489, 491, 492, 493, 495, 498,
499, 500, 503, 504 **IV**: 16, 20, 21, 25, 29,
45, 51, 60, 61, 69, 73, 76, 76, 78, 79, 80,
80, 81, 83, 85, 87, 91, 97, 99, 99, 100,
101, 102, 103, 104, 106, 109, 110, 111,
111, 112, 113, 113, 121, 122, 122, 127,
128, 128, 131, 135, 136, 144, 145, 148,
151, 155, 156, 158, 162, 162, 166, 169,
169, 170, 171, 187, 192, 193, 197, 200,
206, 217, 220, 240, 250, 253, 256, 258,
259, 262, 267, 270, 271, 272, 272, 276,
278, 282, 282, 283, 284, 295, 297, 303,
312, 313, 315, 315, 331, 335, 336, 337,
338, 339, 340, 340, 343, 345, 350, 350,
351, 353, 362, 364, 365, 366, 366, 372,
372, 373, 380, 381, 381, 388, 389, 389,
390, 393, 393, 394, 394, 397
- València, rei sarraí (vegeu ABEN-JOMAIL
ZEIAN; ABU ZEID ABDERRAHMAN)
- VALENÇONA, muller de Ramon Muntaner
III: 18, 23, 23, 413, 421, 425, 425
- Valèria, via **II**: 131
- VALERIOLA, Arnau de **IV**: 255
- VALERY, Alart **I**: 505, 505, 506
- Vall d'Aiora, **IV**: 371
- Vall d'Àneu **IV**: 396
- Vall d'Aran **I**: 51, 422 **IV**: 67, 402
- Vall d'Ebo **I**: 296 **III**: 489
- Vall d'Uixó (vegeu Uixó)
- Vall de Laguar **III**: 35
- Vall de Mazzara (vegeu Mazzara)
- Vall de Roures (vegeu Vall-de-roures)
- Vallada **I**: 383, 383
- Valladolid **II**: 54
- Vallbona **IV**: 97
- Vallbona de les Monges **I**: 465, 465
- Vallcarca **I**: 77, 77
- VALLDAURA, Bernat de **IV**: 235, 235
- Valldemossa **I**: 165
- Vall-de-roures **I**: 359, 396, 396 **III**: 36
- Vall de Toses, baronia de **IV**: 194, 199
- Valldigna **I**: 357 **IV**: 131
- Valldigna, portal de Mallorca **IV**: 170, 170
- VALLES, Sanç de **II**: 98
- Vallès, el **I**: 510 **II**: 42, 331, 331 **III**: 466 **IV**:
65, 183?, 204, 291, 391
- Vallespir **IV**: 222, 228
- VALLET, Bernat **IV**: 205, 206, 208
- Valletes de Sagunt **I**: 243
- Vallfogona de Ripollès **IV**: 183
- VALLGUARNERA (VALLGORNERA), Jaume
de **IV**: 221, 221
- VALLGUARNERA, Sibil-la de **IV**: 221
- VALLGUARNERA, Simó (Simón) de **III**: 329,
329, 417, 417, 424, 424, 471, 471, 472,
473

- VALLGUARNERA, Vidal de **IV**: 221
 Vallguarnera (Vallgornera), d'Empordà **III**: 220, 220, 329 **IV**: 221
 Vallguarnera, de Sicília **III**: 329, 435
 Vallobar, castell de **III**: 299
 Vallorsera **I**: 64
 VALLS, Ramon de, canonge de Lleida **I**: 515, 515
 VALLS I TABERNER, Ferran **I**: 13, 375, 379 **II**: 34, 54, 110 **III**: 55
 Valls **I**: 120, 139, 154, 396
 Valltraiguera (vegeu Traiguera)
 Vallverd **I**: 281, 478, 478, 479
 Valois **III**: 302
 Valona **III**: 209
 VALTERRA (VALTIERRA), Pedro Xemenis de **I**: 232, 238, 238, 239
 Valverde (vegeu Santa Maria de Vallverd)
 Vansa, la **IV**: 199
 Var, departament del **IV**: 220
 VARA THORBECK, Carlos **I**: 170 **II**: 49
 VARELA, Elisa **IV**: 255, 410
 VARIELLAS, Pere Sánchez de **I**: 232
 VARVARO, Alberto **III**: 24
 VASSALL, frare del Temple **III**: 323
 Vaticà, cap **II**: 201
 Vaux-Cernay, monestir, historiador de **I**: 61
 Vayo, senyor del (vegeu URREA, J. X.)
 VÁZQUEZ CAMPOS, Braulio **III**: 49
 VELA AULESA, Carles **IV**: 329, 337
 VELASCO, Sanxa (vegeu CARRILLO, Sança)
 Velena **III**: 42
 Velillas (Vilella, Vilela) **I**: 99, 354
 Vell, cap (vegeu Llobregat, cap Vell de)
 VENANCI FORTUNAT **I**: 48
 Vendrell, el **I**: 83 **II**: 380
 VENDRINYANS, Jaume de **IV**: 236, 236
 Venècia **II**: 241 **III**: 209, 209, 253, 355, 395, 401, 402, 403 **IV**: 23, 23, 290, 290, 291, 291, 292, 294, 295, 296, 296, 297, 300, 301, 304, 306, 321, 327, 352
 VENTAIOL, Berenguer **IV**: 147
 VENTAIOL (VENTAIOLA), Bernat de **III**: 358, 359, 368
 VENTIMIGLIA (VENTIMILLA), Aldoví de, comte d'Ischia **II**: 207
 VENTIMIGLIA, Segimon de **II**: 173
 VENTIMIGLIA, Vicenç de **II**: 173
 VENTURA SUBIRATS, Jordi **I**: 56, 80, 153 **II**: 42, 47, 56, 84
 “Ventura Bona”, nau **III**: 425
 Venus Ericina (vegeu Sant Julià, mont)
 VERA, F. Sànxez de **I**: 268
 VERA, Garcia de **I**: 364, 364, 414, 414
 VERA, Gonzalbo de **I**: 268, 364
 Vera **III**: 95
 Veracreu, relíquia de la **III**: 386, 387
 Verde, riu **II**: 128
 Verdejo **III**: 164
 VERDÚ, hostal d'En
 VERGUA, Garcia de **III**: 375
 VERDÉS PIJOAN, Pere **IV**: 398
 Verdú, Hostal d'en **IV**: 366, 366, 372
 VERGUA (BERGA) DE PUEYO, Fortuny **I**: 421, 421
 VERGUA, Elvira Fernández de **IV**: 199
 VERGUA, Pedro Fernández **I**: 421
 VERLINDEN, Charles **IV**: 354
 VERNET, Arnau de **II**: 84, 84
 VERNET, Ponç de **II**: 84, 84
 VERNET, Ramon de **II**: 84
 VERNET, Tomàs de **II**: 356
 Vernet, el **IV**: 229, 302
 VERNIER, Richard **IV**: 391
 Vero, riu **I**: 516
 VERONA, Bonifaci de **III**: 391, 398, 401, 401, 402, 402, 403, 404
 VERONA, senyors de, família de Bonifaci **III**: 402, 403
 Veruela **II**: 246
 VESPA, Gui de la (vegeu MALAVESPA, H. de)
 Vespella **IV**: 339
 Via Fangario, a la perifèria de Càller **IV**: 60
 Vias (Viats) **III**: 266, 266
 VIC, Claude de (vegeu DE VIC, C.)
 Vic **I**: 62, 77, 88, 202, 202 **II**: 352 **IV**: 169, 203, 309, 314, 315, 381

- Vic, bisbe i bisbat de **I**: 202 **III**: 299, 306 (vegeu també ANGLÉSOLA, Ramon; BERNAT CALVÓ, sant; MUR, Bernat de)
- Vic, Església de **I**: 202
- VICENS I VIVES, Jaume **II**: 40
- VICENT FERRER, Sant **II**: 169 **IV**: 248
- VICENTA, cambrera de Constança de Mallorca **IV**: 141, 141
- VICIANA, Martí de **II**: 13
- VICIANO, Pau **IV**: 80
- Vicién **IV**: 98
- VIDAL, abat de Poblet **I**: 262
- VIDAL, Bernat **I**: 23
- VIDAL I JOVÉ, Joan Francesc **III**: 19
- VIDAURE, Teresa Gil de **I**: 242, 414, 414, 437, 470 **II**: 137, 168, 338 **IV**: 70
- VIDAURE (VIDAURRE), Constança Gil de **IV**: 68, 97
- VIDIELLA, Santiago **I**: 241, 322, 475
- VIELLIARD, Jeanne **IV**: 339
- Viena, antic regne de **II**: 58
- Viena (Vienne) de França (del Delfinat) **I**: 501, 501 **IV**: 51, 66, 69
- VILA, Guillem Ramon de **I**: 315
- VILA, Maria Rosa **IV**: 353
- Vila d'Esglésies (vegeu Esglésies)
- Vila Joiosa, la **I**: 380 **IV**: 371
- Vilabertran **III**: 225, 226, 304 **IV**: 35, 126, 126, 176
- Vilademàger **I**: 77 **IV**: 60
- VILADEMANY, Guillema de **IV**: 340
- VILADEMULS, Berenguer de, arquebisbe de Tarragona **II**: 18, 35, 84
- VILADEMULS, Maria de **I**: 127
- Viladesglésies (vegeu Esglésies)
- VILADRICH, Mercè **I**: 506
- Vilafamés (Vilahameç) **I**: 268, 268 **III**: 36
- Vilafelig **IV**: 264
- VILAFRANCA, Ferrer de **IV**: 203, 204, 224
- VILAFRANCA, Galceran (Gauceran) de **II**: 208
- VILAFRANCA, Ramon de **IV**: 185, 185
- Vilafraça de Conflent **III**: 60 **IV**: 230, 230, 231, 242, 243, 258, 259
- Vilafraça del Penedès **I**: 68, 69, 268, 500, 511, 513, 513 **II**: 314, 330, 380, 382, 384, 384, 387 **III**: 59, 207, 256, 257, 258 **IV**: 124, 125, 169, 204, 257, 302, 303, 308, 315
- Vilagrassa **II**: 317 **IV**: 343
- Vilahameç (vegeu Vilafamés)
- Vilajoiosa (vegeu Vila Joiosa, la)
- Vilajuïga **II**: 331
- Vilalba **II**: 372
- Vilalbí (Vilolbí) **II**: 372, 372
- VILALLONGA, Sibil·la de **IV**: 221
- VILALLONGA, Simó de **IV**: 221
- Vilallonga del Camp **I**: 396, 396
- Vilallonga de la Safor **I**: 354, 354 **III**: 35 **IV**: 382
- Vilallonga de la Salanca **IV**: 163
- Vilallonga de Ter **I**: 516
- Vilamajor, palau de **II**: 42
- Vilamalur **IV**: 255
- VILAMARÍ, Berenguer de **III**: 356
- Vilamarxant **I**: 387, 387 **III**: 35 **IV**: 261
- VILAMUR, vescomte de **III**: 495, 497 **IV**: 180, 180, 182, 202, 213, 311, 311
- VILAMUR, Pere (fill de l'anterior) **IV**: 180
- VILAMUR, Pere de **I**: 109
- VILAMUR, Pere de, vescomte de
- VILAMUR, Ramon de **IV**: 44
- VILANOVA, Agneta de, filla de Vidal **IV**: 84
- VILANOVA, Arnau de **II**: 381 **III**: 256, 256
- VILANOVA, Bernat de **I**: 438, 462
- VILANOVA, Bertran (Bernat) de **I**: 403, 403, 404, 438, 438, 448
- VILANOVA, Galceran de **III**: 291, 291
- VILANOVA, Pere de, fill de Vidal **IV**: 84
- VILANOVA, Ramon, fill de Vidal **IV**: 69, 69, 255
- VILANOVA, Ramon de, fill de Ramon i nét d'en Vidal **IV**: 69, 84, 255, 256, 273, 273, 284, 284, 288, 324, 324, 365, 365, 373, 373
- VILANOVA, Romeu de **II**: 214, 215, 215
- VILANOVA, Sibília de, filla de Vidal **IV**: 84
- VILANOVA, Simó (Simon) de **III**: 249

- VILANOVA, Toda, filla de Vidal **IV**: 84, 135, 374
- VILANOVA, Vidal de, comanador de Montalbà **III**: 263 **IV**: 51, 83, 69, 84, 135, 255, 273, 273, 276, 278, 278, 284, 313
- VILANOVA, Vidal de, fill de Ramon **IV**: 69, 84, 255
- Vilanova de l'Aguda **II**: 158
- Vilanova d'Avinyó (Villeneuve-les-Avignons) **IV**: 120, 120
- Vilanova de la Muga **II**: 373, 373, 374, 378, 378 **III**: 249, 249, 304
- Vilanova de Meià **IV**: 144
- Vilanova (vegeu Castella Villanuova)
- VILAR, Ponç de, ardiaca de Barcelona **II**: 73, 73
- VILA-RASA, Francesc **IV**: 304, 304, 314
- VILA-RASA, Ramon de **IV**: 313, 313, 314
- "Vilardell", espasa d'Alfons el Benigne **IV**: 60, 60
- Vila-real (Vila-reial, Villa-reial) **II**: 317, 518 **II**: 141 **IV**: 79, 343, 343, 374, 381
- VILAREGUT, En, mestre portolà **III**: 307
- VILAREGUT (VILARAGUT), Berenguer de **III**: 190, 191, 191, 192, 193, 194, 424, 424 **IV**: 197
- VILAREGUT (VILARAGUT), Berenguer de, lloctinent **IV**: 77, 197, 197, 198
- VILAREGUT, Berengueró, fill del lloctinent Berenguer **IV**: 197, 198, 314
- VILAREGUT (VILARAGUT), Bernat de **IV**: 69, 69
- VILAREGUT, Ramon de, prior de Montserrat **IV**: 195, 195, 196, 196
- VILAREGUT, Violant de **IV**: 198
- Vila-reial (vegeu Vila-real)
- Vilarnau d'Avall **IV**: 221
- Vila-roja dels Pinars **I**: 224, 224, 225, 226, 226, 264, 267
- VILARRASA, Dalmau **II**: 247
- VILARRASA, Francesc de **IV**: 217
- Vila-seca, al Sud de Tarragona **I**: 289, 289
- Vila-seca (Vilasèquer) d'Empordà **III**: 304
- Vilassar **II**: 85
- Vilatenim **III**: 304
- Vilches (Bilches) **II**: 52, 52
- Vilella (Vilela) (vegeu Velillas)
- VILERT, Bernat de **I**: 458, 458
- Villa Asquer, a Sardenya **IV**: 59
- VILLACAÑAS, José Luis **II**: 67
- Villadolç **I**: 487
- Villafeliche **IV**: 264
- VILLALON, L. J. Andrew **IV**: 365, 395, 396
- Villalengua **IV**: 352
- VILLAMAYOR, Alonso (Alfonso) García de **I**: 434, 434, 435, 439, 450, 451, 470
- VILLANA, Aznar de **I**: 232
- VILLANI, Giovanni **II**: 134, 235, 354 **III**: 279, 459, 466, 481 **IV**: 56, 62, 64, 65, 66, 299, 306, 307, 328
- VILLANUEVA, Concepción **IV**: 321
- Villar del Arzobispo **I**: 293, 376
- Villareal (vegeu Ciudad Real; Vila-real)
- Villarroya **I**: 224
- Villel **I**: 146, 210 **IV**: 190, 271
- Villena (Bilona, Vilena) **I**: 241, 339, 343, 343, 344, 344, 356, 358, 359, 376, 376, 379, 380, 395, 426, 427, 433, 441, 442, 453, 453, 486, 486 **II**: 115, 115, 136, 136 **III**: 41, 43, 311 **IV**: 36, 337, 350, 386, 387, 387
- VILLERS (VIBRES), Guillem **IV**: 224, 224, 227
- Vilobí **IV**: 98
- Vilolbí (vegeu Vilalbí)
- Vimbodí **I**: 518
- Vinferri **IV**: 219
- VINADER, Ramon **IV**: 77, 382, 386
- Vinalopó, riu i vall **I**: 343, 344, 426, 427, 429 **III**: 311 **IV**: 77
- Vinaròs **I**: 222 **II**: 69
- VINATEA, Guillem (Francesc) **IV**: 16, 79, 80, 81, 85
- Vinçà **IV**: 257, 258
- Vincennes, bosc de **II**: 233, 233
- VINCKE, Johannes **I**: 52 **II**: 47, 232, 260, 303, 379 **III**: 198, 217 **IV**: 36, 41, 252, 270
- Vinromà (vegeu Coves de Vinromà)
- VINYES (VINYES, VINYEIG), Forçan (Fontaner) **IV**: 62, 62

- VIOLANT D'ARAGÓ (JOANA), filla de Jaume II **III**: 490, 490 **IV**: 35, 36, 36, 68, 116, 117
- VIOLANT (IOLANT) D'ARAGÓ, filla de Joan I **IV**: 339, 405, 405
- VIOLANT D'ARAGÓ, filla de Pere II el Gran **II**: 217, 217 **III**: 13, 39, 39, 40, 134, 172, 212, 257, 258, 259, 259, 309, 394, 423, 428
- VIOLANT D'ARAGÓ, filla de Jaume I, muller d'Alfons X **I**: 221, 310, 310, 375, 377, 377, 403, 403, 404, 404, 405, 414, 426, 428, 441, 441, 472, 472, 485, 486, 499, 499, 512, 512, 513, 516, 518, 519 **II**: 22, 54, 54, 110, 110, 119, 140, 140, 163, 163 **III**: 17, 31, 31, 38, 38, 49, 57, 58, 60, 62, 85, 86 **IV**: 246, 247
- VIOLANT D'ARAGÓ, muller de Lope de Luna **IV**: 62, 91, 142
- VIOLANT (IOLANDA) DE BAR **IV**: 405, 405, 406, 411
- VIOLANT DE COURTENAY, muller d'Andreu **II** **I**: 221 **II**: 34 **III**: 31
- VIOLANT D'HONGRIA, muller de Jaume I **I**: 39, 40, 91, 221, 221, 310, 310, 311, 312, 312, 313, 315, 315, 318, 318, 320, 320, 321, 332, 332, 335, 335, 337, 337, 371, 371, 375, 377, 377, 378, 379, 381, 383, 383, 384, 384, 386, 389, 389, 390, 390, 392, 426, 464, 465, 465, 467 **II**: 34, 34, 43, 54, 110 **III**: 31, 31, 41, 83
- VIOLANT, Ramona **I**: 45
- VIOLETA, Miquel, notari **I**: 462
- VIOLLET-LE-DUC, Eugène-Emmanuel **I**: 72
- VIRGILI, Antoni **III**: 36
- VIRTUT, comte de (vegeu VISCONTI)
- VIRY, Pierre de **III**: 367
- VISCONTI, Bernabò **IV**: 402
- VISCONTI, Joan Galeazzo, comte de Virtut **IV**: 402, 402, 406, 406
- VISCONTI, Tibald (vegeu GREGORI X, papa)
- Vistabella **I**: 399
- Viterbo **II**: 181
- VIVAR, Roderic Díaz de (vegeu CID, el)
- Viver (Vivers) **I**: 242, 242 **IV**: 102, 103, 104, 104, 105
- VIVERS, Arnau de **IV**: 245
- VIVES, Josep **IV**: 378, 405
- Vola **III**: 325
- Voló, el (Le Boulou, Veló, Velon) **II**: 293, 293, 298, 299, 299, 330, 378, 378 **III**: 18, 60, 216, 249, 251, 277, 305, 441 **IV**: 117, 120, 183, 183, 191, 191, 200, 200, 258
- Volo, golf de **III**: 387
- VOLTA, Alberto della **II**: 232
- Volta Pintada (vegeu Almudaina, porta)
- Voltregà **IV**: 151
- VONES, Ludwig **II**: 208, 260
- Vonitza (Bandissa) **III**: 429, 429
- Vreo, riu **I**: 516
- Vulgata, la **IV**: 29, 30, 32, 33
- WEBSTER, Jill **IV**: 227, 315
- WOLFF, Philippe **II**: 263
- WIERUSZOWSKI, Helena **III**: 175
- WILLEMSEN, Carl A. **IV**: 118, 135
- WITTLIN, Curt **IV**: 322
- WOODSTOCK, Eduard de, Príncep de Galles, Príncep Negre **IV**: 179, 199, 396
- Xàbia (Xèbea), vall de **III**: 35
- Xaca (vegeu Sciacca)
- Xaló (Aixelló), vall de **III**: 35
- Xalons (vegeu Chalons)
- XAMPANYA, comte de (vegeu TEOBALD)
- XAMPANYA, comtessa de (vegeu BLANCA)
- Xarafull (Sarafull, Jarafuel) **I**: 379, 379
- XARAMUNT, Manfré de (vegeu CHIARAMONTE, M.)
- Xàtiva (Eixàtiva) **I**: 24, 35, 57, 148, 168, 196, 220, 220, 237, 283, 290, 346, 359, 359, 360, 360, 361, 361, 362, 363, 363, 364, 365, 366, 366, 369, 370, 371, 371, 372, 372, 373, 374, 374, 375, 375, 377, 378, 379, 380, 381, 381, 382, 382, 383, 383, 384, 385, 385, 386, 388, 390, 392, 394, 401, 401, 426, 426, 486, 486, 493, 497,

- 497, 500, 520, 520, 521, 521, 522, 522, 523, 523, 524, 524, 527, 527 **II**: 12, 14, 21, 116, 116, 117, 117, 142, 143, 143, 152, 154, 380, 381 **III**: 35, 35, 37, 63, 65, 65, 86, 86, 241, 255, 269, 272, 272, 314, 474, 474, 490 **IV**: 17, 78, 78, 79, 80, 84, 87, 88, 135, 206, 258, 276, 348, 349, 387
- Xàtiva, alcaid de **I**: 359, 361, 363, 365, 366, 369, 370, 372, 372, 373, 378, 381, 382, 384, 384, 387, 390
- Xauaquello (vegeu Sauquillo)
- Xea (vegeu Egea de los Caballeros)
- Xèbea, vall de (vegeu vall de Xàbia)
- Xella **I**: 363 **IV**: 374
- Xelva **I**: 471 **II**: 154 **IV**: 103, 104
- XEMELIC (vegeu ISHAC MELEK)
- Xepolella (Xelpolella) **I**: 329, 330
- Xera **IV**: 240
- Xerea (Eixerea), la, porta de València **I**: 326, 326, 329, 329
- Xerez **I**: 481
- XÈRICA, Alfons Roger de (vegeu LLÚRIA, Alfons Roger de)
- XÈRICA, Bonaventura de **IV**: 314
- XÈRICA, Elfa de **IV**: 338
- XÈRICA (EIXÈRICA), Jaume de, fill de Jaume **I**: 242 **III**: 51 **IV**: 70
- XÈRICA, Jaume II de **III**: 51, 51, 494, 496 **IV**: 70, 97, 102, 104
- XÈRICA (EIXÈRICA), Jaume III de **IV**: 70, 70, 75, 104, 240
- XÈRICA, Jaume (avi del III)
- XÈRICA, Joan Alfonso de **IV**: 378, 378
- XÈRICA (EIXÈRICA), Pere (Pedro) d' **III**: 494 **IV**: 18, 53, 77, 87, 97, 101, 102, 102, 103, 103, 104, 104, 106, 106, 109, 132, 144, 144, 147, 148, 153, 153, 157, 160, 172, 172, 173, 178, 179, 180, 182, 183, 189, 189, 199, 202, 202, 211, 211, 213, 217, 222, 222, 223, 223, 224, 224, 225, 226, 229, 230, 238, 239, 239, 240, 240, 272, 276, 277, 277, 283, 283, 285, 313, 313, 324, 324, 325, 325, 337, 337, 345, 345, 346, 347, 352, 359, 360, 378
- Xèrica (Eixèrica) **I**: 242, 242, 291 **III**: 35 **IV**: 102, 102, 104, 104, 109, 282, 282, 285, 365, 388
- Xest (Alcamp, Xestalcamp) **I**: 387, 387 **III**: 35 **IV**: 151
- Xest, riu de (vegeu Rambla de Catarroja)
- Xestaltar **IV**: 34
- Xibília (vegeu Sevilla)
- Xicle (vegeu Scicli)
- Xicó (XÍQUO), Joan **I**: 166, 166, 218, 218
- Xilvella (vegeu Xirivella)
- Xilxes (Silxes) **III**: 36 **IV**: 366, 381
- XIMÉNEZ, Elvira, muller d'Alemanya Luna) **I**: 152
- XIMÉNEZ, Jossiana **I**: 87
- XIMÉNEZ GORDO, Miquel **IV**: 264, 264, 265, 280
- XIMÉNEZ D'ARENÓS, Constança **IV**: 98
- XIMÉNEZ D'ARENÓS, Sança **IV**: 372
- XIMÉNEZ DE EMBÚN, Tomàs **II**: 38
- XIMÉNEZ DE RADA, Roderic (Roderic de Toledo), arquebisbe de Toledo **I**: 61 **II**: 18, 48, 49, 50, 51
- Xinosa **III**: 314 **IV**: 76, 78, 145, 335, 338
- Xio, castell de **I**: 346
- Xiprà, pont de (vegeu Ceprano, pont de)
- Xipre **II**: 136 **III**: 324, 330, 344, 375, 382, 477 **IV**: 55, 296, 304, 339
- Xirillent **IV**: 121
- Xirell **III**: 485
- Xirivella (Xilvella) **III**: 9, 19, 22, 23, 36
- Xisvert (vegeu Alcalà de Xivert)
- Xiu (vegeu Quios)
- Xiva de Bunyol **I**: 245, 387, 485 **III**: 35 **IV**: 37, 365
- Xivert (vegeu Alcalà de Xivert)
- Xixarà, alqueria **IV**: 288
- Xixona (Seixona, Xeixona) **I**: 380, 380, 396, 510 **II**: 14 **III**: 35, 311, 313 **IV**: 51, 60, 77, 79, 103, 144, 347, 371, 387
- Xixona, riu **I**: 296, 379, 380
- Xodos **I**: 222
- Xomofred (vegeu Fiumefreddo)
- Xot **IV**: 240
- XUAIP (XUARP) **I**: 193, 193, 194, 206, 208

- Xulilla (Xulell) **III**: 35
 Xúquer, Ribera de (vegeu Ribera de Xúquer)
 Xúquer, riu **I**: 272, 272, 357, 363, 367, 373, 379, 388, 495, 520 **II**: 117 **IV**: 77, 206, 377
 Xurert (vegeu Xivert)
- YAGHMORACEN, rei de Tremissèn **III**: 52
 YAHIA ABENGÀNIA, governador de Múrcia i València **II**: 38
 YÁÑEZ, Elionor **IV**: 53
 YUAGA, Joan Pérez de **IV**: 331
 YUAGA, Pero Jaimes de **IV**: 331
- ZABALEGUI, Z. (vegeu ZABALO ZABALEGUI, F. J.)
 ZABALO ZABALEGUI, Francisco Javier **IV**: 365
 ZACCARIA (JAQUERIA), Benedetto (Bonedetto) **II**: 174 **III**: 385, 385
 ZACCARIA, Manuel **III**: 324, 385, 385
 ZACCARIA (JAQUERIA), Ticino (Teodisino, Tesí) **III**: 385, 385, 386, 421
 ZAÈN, ZAHÈN (vegeu ABEN-JOMAIL ZEIAN)
 Zante, illa **III**: 275
 ZAPATA, Agnès **I**: 364 **II**: 247 **III**: 330
 ZAPATA, Bernarda **IV**: 286
 ZAPATA, Gonçalvo, bisbe d'Oscà **IV**: 262, 262, 263
 ZARAGOZA I PASCUAL, Ernest **I**: 137
 Zarzís (Ris) **III**: 274, 275
 ZAYYAN (ZEIAN) IBN MARDANIX (vegeu ABEN-JOMAIL ZEIAN)
 ZEDDA, Corrado **IV**: 318
- ZEISSBERG, Heinrich **IV**: 36
 ZENO, Pietro **IV**: 296
 ZIMMERMANN, Michel **III**: 338, 340, 349
 ZUNZUNEGUI, José **IV**: 344
 ZURITA, Jerónimo **I**: 52, 58, 63, 65, 81, 97, 102, 133, 150, 153, 157, 182, 199, 201, 204, 217, 221, 229, 231, 232, 235, 238, 252, 362, 366, 369, 391, 403, 409, 416, 418, 419, 441, 442, 455, 457, 459, 461, 463, 464, 466, 470, 473, 475, 487, 488, 490, 499, 500, 517 **II**: 27, 42, 49, 53, 58, 69, 120, 121, 128, 134, 140, 141, 149, 150, 163, 185, 244, 247, 258, 260, 262, 347, 354 **III**: 194, 261, 264, 271, 272, 273, 274, 277, 279, 282, 284, 289, 290, 291, 292, 295, 297, 299, 305, 308, 309, 310, 311, 313, 315, 331, 336, 405, 408, 424, 428, 429, 464, 466, 468, 469, 471, 472, 481, 482, 484, 485, 488 **IV**: 39, 41, 42, 47, 48, 51, 53, 54, 55, 59, 62, 64, 66, 68, 69, 70, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 85, 86, 87, 91, 92, 97, 98, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 108, 109, 111, 112, 113, 114, 120, 128, 130, 131, 133, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 149, 151, 153, 155, 156, 157, 158, 160, 162, 163, 180, 183, 193, 198, 202, 209, 230, 232, 233, 234, 235, 236, 239, 240, 254, 255, 259, 260, 262, 264, 265, 266, 267, 269, 272, 274, 278, 279, 280, 282, 283, 284, 288, 289, 290, 291, 294, 295, 297, 300, 301, 303, 304, 308, 313, 316, 319, 320, 323, 324, 325, 326, 327, 336, 338, 339, 340, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 354, 357, 358, 359, 360, 361, 363, 364, 366, 367, 370, 371, 379, 380, 381, 382, 392, 395, 396, 397, 400, 402, 404, 406, 407, 410, 411